

www.
www.
www.
www.

Ghaemiyeh

.com
.org
.net
.ir

فهرست کتابخانه شخصی آیت‌الله بروجردی (۱۴۰۰) قمر

(رشد)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

فهرست کتابخانه تخصصی آیت الله بروجردی (ره) قم (اسناد)

نویسنده:

واحد تحقیقات کتابخانه آیت الله بروجردی (ره)

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۷	فهرست کتابخانه تخصصی آیت الله بروجردی (ره) قم (اسناد)
۱۷	مشخصات کتاب
۱۷	معرفی
۱۷	زندگی نامه حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره)
۱۷	ولادت و خاندان
۲۱	دوران تحصیل در بروجرد و اصفهان
۲۲	اقامت در نجف
۲۳	بازگشت به بروجرد
۲۴	تدریس و تالیف در بروجرد
۲۴	فعالیت های اجتماعی و تبلیغ در بروجرد
۲۴	سفر حج
۲۷	هجرت به قم
۲۸	تدریس در قم
۳۱	زعامت حوزه
۳۴	اقدامات فرهنگی
۳۶	تقریب مذاهب
۳۷	فضائل اخلاقی
۴۰	خدمات و موضع گیری های سیاسی
۴۵	آثار علمی
۴۵	اشاره
۴۵	«تالیفات رجالی»:
۴۹	تالیفات حدیثی:
۴۹	تالیفات فقهی:

۵۰	کتاب های اصول فقه:
۵۱	تالیفات متفرقه :
۵۲	رساله های عملیه:
۵۴	خدمات عمومی و عام المنفعه
۵۵	رحلت -
۵۸	پیام مقام معظم رهبری
۵۹	تاریخچه کتابخانه -
۶۱	تأسیس کتابخانه:-
۶۳	توسعه بنای اولیه کتابخانه
۶۶	انتخاب سرپرست کتابخانه
۷۱	افتتاح کتابخانه -
۷۲	انتخاب مدیر کتابخانه -
۷۴	تهیه منابع کتابخانه
۷۹	فهرست کتاب ها
۸۱	خدمات عمومی کتابخانه
۸۱	اداره کتابخانه توسط مرکز مدیریت حوزه
۸۱	واگذاری کتابخانه به مرکز مدیریت
۸۷	متن نامه ایشان به شرح زیر است:-
۹۰	بازسازی ساختمان کتابخانه
۹۰	اقدامات اولیه
۹۳	انتقال کتابخانه به ساختمان کتابخانه فیضیه
۹۴	آغاز بازسازی ساختمان کتابخانه
۹۶	تغییر نام از کتابخانه مسجد اعظم به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی
۹۸	تجهیز ساختمان جدید
۹۸	افتتاح ساختمان جدید

- ۹۹ معرفی متولیان
- ۱۰۱ دیدگاه تولیت درباره اداره کتابخانه توسط حوزه
- ۱۰۲ حمایت از تأسیس بخش خواهران؛
- ۱۰۲ همکاری در تامین پرسنل کتابخانه
- ۱۰۲ تامین تجهیزات کتابخانه
- ۱۰۳ راه اندازی بانک اطلاعات دیجیتال
- ۱۰۳ تالار جلسات کتابخانه
- ۱۰۴ راه اندازی پایگاه اطلاع رسانی کتابخانه
- ۱۰۴ حمایت های معنوی و مالی
- ۱۰۵ رئوسای کتابخانه
- ۱۰۵ دوره ریاست آیت الله استادی
- ۱۱۲ ویژه نامه پیام حوزه
- ۱۱۳ دوره ریاست آیت الله حسینی بوشهری
- ۱۱۴ واگذاری اداره کتابخانه به معاونت پژوهش حوزه
- ۱۱۵ مدیران اجرایی کتابخانه
- ۱۱۷ گزارش پنج ساله چشم انداز
- ۱۲۱ کتابخانه نمونه سال حوزه
- ۱۲۲ واقفین و اهداءکنندگان
- ۱۲۲ واقفان و اهداءکنندگان کتاب
- ۱۲۲ آیت الله حاج آقا محمد مقدس اصفهانی (ره)
- ۱۲۳ آیت الله حاج آقا حسن فرید اراکی (ره)
- ۱۲۵ مرحوم حاج محمد رمضانی (ره)
- ۱۲۷ اهداء کنندگان کتاب در سالهای اخیر
- ۱۲۸ نشریه شماره ۲
- ۱۳۰ اینک آمار آن بزرگان:

- ۱۲۳ ..... جرائد و مجلات و نشريات و ماهانه و هفتگی
- ۱۲۵ ..... نام بزرگانی که را که در این یک سال ده جلد یا بیشتر کتاب بکتابخانه مبارکه اهداء نموده اند
- ۱۲۷ ..... کتابخانه مسجد اعظم- نشریه شماره ۵
- ۱۲۹ ..... جراید و مجلات و نشریات مسلسل سالانه و ماهانه و هفتگی
- ۱۴۱ ..... نشریه کتابخانه مسجد اعظم- قم شماره غدیر دوره جدید- شماره اول
- ۱۴۳ ..... در دو ماه اسفند ۴۳ و فروردین ۴۴
- ۱۴۶ ..... کتابهایی که جمعی از دانشمندان و نیکوکاران
- ۱۴۷ ..... نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم - قم شماره نور دوره جدید
- ۱۵۰ ..... نشریات و مجلات و جرائد:
- ۱۵۲ ..... نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم- قم
- ۱۵۴ ..... کتابهایی که مردمان نیکوکار و فضیلت دوست اهداء نموده اند:
- ۱۵۴ ..... نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم- قم شماره رحمت دوره جدید
- ۱۵۸ ..... کتابهایی که نیکوکاران اهداء نموده اند:
- ۱۵۹ ..... نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم- قم شماره مخصوص سالگرد دوره جدید
- ۱۶۱ ..... کتابهایی که مردم نیکوکار و علاقه مند به مؤسسات علمی و دینی بکتابخانه مسجد اعظم اهداء نموده اند:
- ۱۶۲ ..... نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم- قم
- ۱۶۴ ..... کتابهایی که مردم نیکوکار و علم دوست اهداء کرده اند:
- ۱۶۶ ..... کتابهایی که آقایان مولفان و ناشران اهداء نموده اند:
- ۱۶۹ ..... کتابهایی که از طرف مولفین و ناشرین بکتابخانه اهداء گردید:
- ۱۷۲ ..... کتابهایی که از طرف نیکوکاران اهداء شده است:
- ۱۷۳ ..... کتابهایی که مولفان و ناشران اهداء نموده اند:
- ۱۷۷ ..... کتابهایی که از طرف مولفان و ناشران اهداء شده است:
- ۱۸۴ ..... کتابهایی که از طرف نیکوکاران و دوستداران علم و فضیلت بکتابخانه اهداء گردیده است:
- ۱۸۶ ..... کتب فارسی
- ۱۸۶ ..... آ
- ۱۸۶ ..... آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف انجمن کلیمیان یزد

- ۱۸۷ آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف اهالی محله شاه عبدالقیوم
- ۱۸۸ آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف بافقیان مقیم یزد
- ۱۸۹ آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف صنف حداد یزد
- ۱۹۰ آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف صنف خوار و بار فروشان یزد
- ۱۹۱ آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف صنف خیاط های یزد
- ۱۹۲ آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف فرهنگیان و دانش آموزان بخش اشکذر یزد
- ۱۹۳ آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف طلاب مدرسه عبدالرحیم خان
- ۱۹۴ آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف هیات رانندگان تاکسی یزد
- ۱۹۵ آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از طرف اهالی خلف خانعلی یزد
- ۱۹۶ آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف هیئت حسینی کوی آبشار یزد
- ۱۹۷ آگهی ترحیم اداره فرهنگ شهرستان قوچان به مناسبت رحلت آیت الله سید حسین بروجردی
- ۱۹۸ آداب سخن: بحث مختصری درباره اصول فن خطابه در غرب
- ۱۹۹ احادیث مثنوی
- ۲۰۰ استفتاء از آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون رابطه با بهائیان
- ۲۰۱ اظهار نظر آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون کشته شدگان تظاهرات سال ۱۳۳۱ منتشر شده در مجله ترقی
- ۲۰۲ اعتراض آیت الله سید حسین بروجردی به پخش برنامه ای از رادیو ایران در تقلید از یکی از وعاظ کشور
- ۲۰۳ اعتراض آیت الله سید حسین بروجردی به وضعیت ناپسامان معیشت مردم و واکنش ایشان به جدایی ثریا از محمدرضا شاه پهلوی
- ۲۰۴ اعتراض آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون برنامه رادیو ایران در تقلید از یکی از وعاظ
- ۲۰۵ اکسیر سعادت و ۵۶ مسئله مختلف روز
- ۲۰۶ البيان في تفسير القرآن
- ۲۰۷ التحفة الرضوية في مجريات الإمامية
- ۲۰۸ الكلسيم و درمان آن
- ۲۰۹ المرشد الى آيات القرآن الكريم و كلماته
- ۲۱۰ امام على مرتضى و خلافت ابوبكر، عمر، عثمان
- ۲۱۱ ت

۲۱۱	تاثیر جانشینی در بنای اسلام
۲۱۲	تحفه الاخیار یا تجزیه و تحلیلی در عقاید و آرای متصوفه
۲۱۳	ترجمه مفتاح باب الابواب یا تاریخ باب و بها
۲۱۴	تساوی حق یا دورنمای عشق
۲۱۵	تعویق ضیافت هتل ونک؛ آگهی تسلیت شرکت کوکاکولا به مناسبت رحلت آیت الله سید حسین بروجردی
۲۱۶	تفصیل آیات القرآن الکریم
۲۱۷	تمدید گذرنامه آیت الله سید حسین بروجردی
۲۱۸	توزيع، نصب و فروش تصاویر آیت الله سید حسین بروجردی و امام خمینی در مغازه ها، مساجد و تکایای ساری
۲۱۹	جامع الانساب
۲۲۰	جانشین احتمالی آیت الله سید حسین بروجردی
۲۲۱	ح
۲۲۲	حکمت الهی
۲۲۳	خ
۲۲۴	خروج خردجال
۲۲۵	خودآموز معالم الدين در اصول فقه
۲۲۶	۵
۲۲۷	در پیرامون ماتریالیسم یا منشاء فساد
۲۲۸	درخواست اهالی بخش ۲ [ادو] قم از آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون احداث سدبند در اطراف رودخانه قم
۲۲۹	درخواست تجار و کسبه بروجرد برای بازگشت آیت الله سید حسین بروجردی از قم
۲۳۰	دیوان غزلیات و قصائد و تضامین مرحوم آیه الله حاج شیخ عبدالرحمن لرستانی مخلص به حیرت
۲۳۱	رساله در اثبات وجوب حجاب: در دین مبین اسلام
۲۳۲	رهنمای حق
۲۳۳	رهنمای حقیقت

- ۲۳۲ ساخت بیمارستان در بروجرد توسط آیت الله سید حسین بروجردی
- ۲۳۳ ش
- ۲۳۴ شباهی پیشاور در دفاع از حریم تشیع
- ۲۳۵ شیعه در اسلام (بخش دوم)
- ۲۳۶ ع
- ۲۳۷ عبقات الانوار فی امامه الائمه الاطهار علیهم السلام
- ۲۳۸ عدم موافقت آیت الله سید حسین بروجردی با انتقال برخی درخواست های گروهی از طلاب و روحانیون حوزه علمیه قم به محمد رضا شاه پهلوی
- ۲۴۰ ف
- ۲۴۱ فوائد الرضویہ فی احوال علماء المذهب الجعفریہ
- ۲۴۲ ق
- ۲۴۳ قصیده ای پیرامون شخصیت آیت الله سید حسین بروجردی و مسجد اعظم قم
- ۲۴۴ ک
- ۲۴۵ کتاب احادیث مثنوی
- ۲۴۶ کلمه و مناسبه
- ۲۴۷ گ
- ۲۴۸ گزارش دیدار تیمسار سپهبد شاه بختی و سناتور رفیع با آیت الله سید حسین بروجردی در ۲۸ اسفند ۱۳۲۹
- ۲۴۹ گزارش روند پرداخت دومین شهریه حوزه علمیه قم پس از فوت آیت الله سید حسین بروجردی
- ۲۵۰ گزارش سواک پیرامون مذاکره برخی مقامات سلطنت پهلوی با آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون مبارزه دولت شوروی با ایران
- ۲۵۱ م
- ۲۵۲ متند رزم آرا برای آموزش عملیات نقشه برداری و زئودزی
- ۲۵۳ متنی مشتمل بر تبریک سال نو به آیت الله سید حسین بروجردی
- ۲۵۴ مجوز شرعی بهره پس انداز از دیدگاه آیت الله سید حسین بروجردی
- ۲۵۵ مختصری از زندگی مهاتما گاندی
- ۲۵۶ مراسم استقبال از آیت الله سید حسین بروجردی در بدو ورود به قم در مورخ ۲۱ دی ۱۳۲۳
- ۲۵۷ مراسم ششمین سالگرد ارتحال آیت الله سید حسین بروجردی از طرف آیت الله گلپایگانی در مسجد اعظم قم

- ۲۵۴ مراسم ششمین سالگرد رحلت آیت الله سید حسین بروجردی از طرف علماء و مراجع در مسجد اعظم قم
- ۲۵۵ مصفي المقال في مصنف علم الرجال
- ۲۵۶ مفتاح الكرامه في شرح قواعد العلامه (المجلد السادس)
- ۲۵۷ مقاله و حدیث
- ۲۵۸ مهدویت و اسلام پیرامون نوشته های احمد کسری
- ۲۵۹ ن
- ۲۶۰ نجوم برای همه
- ۲۶۱ نفایس الامالی فی بیان فروعات العلم الاجمالی
- ۲۶۲ نقش آیت الله سید حسین بروجردی در آزادی آیت الله محمدجواد فومنی حائری از زندان (۲/۵/۱۳۳۹)
- ۲۶۳ نقش آیت الله سید حسین بروجردی در رسیدگی مناسب به وضعیت طلاب
- ۲۶۴ نهج البلاغه و جنگ: بخش دومین دایرالمعارف علوی
- ۲۶۵ نهضت بانوان: اجتماعی، علمی، ادبی، اخلاقی
- ۲۶۶ و
- ۲۶۷ واکنش آیت الله سید حسین بروجردی به قانون انتخابات
- ۲۶۸ هیئت ساختمان مسجد ایرانیان در هامبورگ
- ۲۶۹ کتب عربی
- ۲۷۰ اثبات الحجاب: بالعقل و السنّة و الكتاب
- ۲۷۱ اجوبه المسائل الدينية
- ۲۷۲ اجوبه المسائل الدينية
- ۲۷۳ اصول المعرف
- ۲۷۴ اصول الفقه
- ۲۷۵ اساس التوحيد
- ۲۷۶ احسن الوديعه في تراجم أشهر مشاهير مجتهدی الشیعه
- ۲۷۷ اصول عقیده و شریعه

- الامام على صوت العدالة الانسانية ٢٧٥
- الانوار اللامعة في شرح الجامع ٢٧٦
- التنظيم الاقتصادي و اتحادات غرف التجارة في البلاد العربية والاسلامية ٢٧٧
- الجامع الشواهد ٢٧٨
- الحج من شرح القواعد ٢٧٩
- الحقائق في الجوامع والفوارق ٢٨٠
- الدين في طور الاجتماع: يبحث عن فلسفة الاجتماع العام و نظام الدين و الاسلام ٢٨١
- السيدي السكيني ٢٨٢
- الشهيد: مسلم بن عقيل ٢٨٣
- الفردوس الاعلى ٢٨٤
- الفصول المهمة في تاليف الامه ٢٨٥
- المهدي ٢٨٦
- المهدي عليه السلام و احمد امين ٢٨٧
- النص و الاجتهاد ٢٨٨
- النص و الاجتهاد ٢٨٩
- الوصى ٢٩٠
- انا مدینه العلم و على بابها ٢٩١
- ت ٢٩٢
- تحقيق البيان في تعليم النسوان ٢٩٣
- تحقيق دعا ٢٩٣
- تذكرة الفقهاء ٢٩٤
- تذكرة الفقهاء (جلد هشتم) ٢٩٥
- تذكرة الفقهاء (جلد هفتم) ٢٩٦
- تذكرة الفقهاء (جلد هفتم، جزء اول) ٢٩٧
- جامع الاحاديث ٢٩٨
- جنایات تهمت ٢٩٩

٣٠٠	ح	حقيقة الحرية
٣٠١		حياة الامام علي بن الحسين زين العابدين
٣٠٢		حياة الشيخ يوسف البحرياني
٣٠٣	د	
٣٠٤		دليل المتعبد و بلuge المتهجد
٣٠٥	ر	دواير المعارف
٣٠٦		رد الجمعة الى اهلها: بحث و تحقيق نقد و رد
٣٠٧		رسائل الشرق
٣٠٨		روضه المسائل في اثبات اصول الدين بالدلائل
٣٠٩		رياض الانساب و مجمع الاعقاب معروف به بحر الانساب
٣١٠	ز	
٣١٠		زيد الشهيد
٣١١	س	
٣١١		سخنرانی های راشد
٣١٢		систем اقتصادي اسلام
٣١٣	ش	
٣١٣		شخصیت امام علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحیه و الثناء
٣١٤		شرح نفیس حاشیه ملا عبدالله کتاب (جلد اول)
٣١٦	ط	
٣١٦		طبقات اعلام الشیعه (الجزء الاول)
٣١٧	ع	
٣١٧		علی و الحسین
٣١٨		عمار بن یاسر

٣١٨	غ
٣١٨	غايه الفكر ..
٣٢٠	غايه الفكر الجزء الخامس من القسم الثاني في مباحث الاشتغال ..
٣٢٠	ف ..
٣٢١	فدي في التاريخ ..
٣٢٢	ق ..
٣٢٢	قمر بنى هاشم -
٣٢٣	ك ..
٣٢٣	كتاب شيعه يا پديدآرندگان فنون اسلام ..
٣٢٤	كشف الاشتباه ..
٣٢٤	ل ..
٣٢٥	لمعه من بлагه الحسين عليه السلام -
٣٢٦	م ..
٣٢٦	ماضي النجف و حاضرها (جزء الثالث) ..
٣٢٧	متشابه القرآن و مختلفه ..
٣٢٨	مدارك العروه ..
٣٢٩	مشكله الامام الغائب و حلها ..
٣٣٠	مسابح الانوار في حل مشكلات الاخبار(الجزء الاول)
٣٣١	مصباح الفقاهه (الجزء الاول) ..
٣٣٢	معجزه جاويidan ..
٣٣٣	مقتل الحسين او حدیث کربلا ..
٣٣٤	من توجيهات الاسلام ..
٣٣٥	ن ..
٣٣٥	نهايه النهايه في شرح الكفايه (الجزء الاول) ..
٣٣٦	نور الافهام شرح الارجوذه مصباح الضلام في علم الكلام (جزء الاول)
٣٣٧	و ..

٣٣٧	وسائل الشيعة و مستدرکاتها (الطبیقہ الاولی)
٣٣٨	وسائل الشيعة و مستدرکاتها (جلد دوم)
٣٣٩	وفات الصدیقه الزهرا علیها السلام
٣٤٠	فارسی - عربی
٣٤٠	ص
٣٤٠	صفحه من رحله الامام الزنجانی و خطبه فی الاقطار العربیه و العواصم الاسلامیه
٣٤٢	درباره مرکز

فهرست کتابخانه تخصصی آیت الله بروجردی (ره) قم (اسناد)

مشخصات کتاب

سرشناسه: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۸۷

عنوان و گردآورنده: فهرست کتابخانه تخصصی آیت الله بروجردی (ره) / واحد تحقیقات کتابخانه آیت الله بروجردی (ره).

مشخصات نشر دیجیتالی: اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: نرم افزار تلفن همراه و رایانه

موضوع: کتابشناسی

آدرس: ایران - قم - ضلع غربی حرم حضرت معصومه (س) - کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی (ره)

www.blb.ir

معرفی

زندگی نامه حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره)

ولادت و خاندان

یکی از بیوت اصیل و رفیع شیعه در طول تاریخ، خاندان بزرگ طباطبائی هستند که همواره مورد احترام مردم بوده اند.

حضرت آیت الله العظمی حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی، زعیم عالیقدر جهان تشیع در پایان ماه صفر ۱۲۹۲هـ در شهرستان بروجرد در خاندان علم و عالم پرور طباطبائی دیده به جهان گشود.

نسب این مرجع تقلید بزرگ با ۳۲ واسطه به دومین امام شیعیان؛ حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام می‌رسد. پدر ایشان، آقا سید علی طباطبائی و مادرش آغا بیگم طباطبائی، هر دو از دودمان آقا سید محمد طباطبائی بودند.

شجره نامه ایشان به این شرح است: «هو السيد حسين بن السيد على بن السيد احمد بن السيد على نقى بن السيد محمد جواد بن السيد مرتضى بن

السيد محمد الطباطبائی بن السيد عبدالکریم بن السيد مراد بن الشاه اسدالله بن جلال الدین امیر بن الحسن بن مجدد الدین بن قوام الدین بن اسمعیل بن عباد بن ابی المکارم بن عباد بن ابی المجد بن حمزه بن طاهر بن علی بن محمد بن احمد بن محمد بن احمد بن ابراهیم طباطبا بن اسمعیل الدییاج بن ابراهیم الغمر بن حسن المثنی بن حسن بن علی بن ابی طالب علیهم الاف التحیه والثناء .

سید محمد طباطبائی

سید محمد بن عبدالکریم معروف به «سید کبیر» جد پنجم آیت الله بروجردی، از نوادگان ملام محمد تقی مجلسی و خواهرزاده علامه محمد باقر مجلسی است. وی اولین فرد از سلسله سادات طباطبائی اصفهان است که در بروجرد اقامت گزید و خاندان طباطبائی بروجرد از اعقاب ایشان بشمار می روند.

او در عصر خود از مقاومت علمای شیعه بود و آثار و تالیفات زیادی از وی به جای مانده است.

ص: ۱

آیت الله العظمی وحید بهبهانی از شاگردان وی بوده و از ایشان اجازه اجتهاد داشته است. مرحوم سید محمد دارای پنج فرزند بود که سید مرتضی یکی از آنها است.

سید مرتضی طباطبائی

سید مرتضی فرزند ارشد سید محمد بود که در نجف اشرف متولد شد. تحصیلات خود را در کربلا و نجف گذراند و سپس به بروجرد مهاجرت کرد و سالها مرجعیت دینی مردم بروجرد و شهرهای اطراف را بر عهده داشت. وی فقیه‌ی یگانه و عالمی فرزانه در روزگار خود بود و چند فرزند فقیه و دانشمند داشته که یکی از آنها علامه سید محمد مهدی بحرالعلوم از مراجع بزرگ شیعیان است فرزند دیگر ایشان سید جواد جد سوم آیت الله بروجردی است. سید مرتضی در سال ۱۲۰۴ هـ در کربلای معلی وفات یافت و در پایین پای شهدای کربلا دفن شد.

سید جواد طباطبائی

سید جواد کوچکترین فرزند سید مرتضی از فضلای قرن سیزدهم هجری قمری، فقیه‌ی مجاهد و عابدی موقر بود و محبوبیت خاصی در بین مردم داشت. او در رسیدگی به کار مردم و اجابت اهل حاجت کوشاید. سید جواد در سال ۱۲۴۲ هـ وفات یافت و در جنب مسجد سید بروجرد دفن گردید.

سید علی نقی طباطبائی

سید علی نقی فرزند دوم سید جواد، عالمی وارسته از فقهاء برجسته قرن سیزدهم بشمار می‌آید. او مدتها در نجف از محضر علامه بحرالعلوم (عموی خود) بهره برد. ایشان صاحب تالیفات با ارزشی در فقه و اصول دارد از آن جمله حاشیه بر قوانین الاصول و حاشیه بر زبدة الاصول است. سید علی نقی در ۱۲۴۹ هـ ریبع اول درگذشت و در مقبره پدر بزرگوارش دفن

گردید.

سید احمد طباطبایی

حاج میرزا احمد فرزند ارشد سید علی نقی جد آیت الله بروجردی در سال ۱۲۱۱ه.ق در شهر بروجرد متولد شد. او برادر سید محمود طباطبایی (رئیس سادات طباطبایی و مرجع تقلید منطقه غرب ایران و صاحب کتاب *مواهب السنیه*، از وارستگان و ادبیان زمان خود و از علمای بزرگ منطقه غرب ایران بود. بیت ایشان محل رجوع مردم نیازمند بود. سید احمد در سال ۱۲۸۰ رحلت نمود و در مقبره مرحوم سید محمد مدفون شد.

سید علی طباطبایی

حاج آقا علی طباطبایی فرزند میرزا احمد و پدر بزرگوار حضرت آیت الله العظمی بروجردی، عالمی فاضل و متقدی بود که در بروجرد متولد شد. او مرجع حوائج مردم در بروجرد بود. مرحوم سید علی طباطبایی در سال ۱۳۲۹ه.ق دیده از جهان فرو بست و در مقبره جدش مرحوم سید محمد دفن گردید.

مادر آیت الله بروجردی سیده آغا بیگم طباطبایی فرزند مرحوم سید محمد علی از نوادگان سید محمد طباطبایی، بنویی متدهنه و عابده بود. خانواده آغا بیگم از خاندان بزرگ علم و فضیلت در بروجرد بودند. آن مرحومه به سال ۱۳۲۳ه.ق در بروجرد درگذشت و بر حسب وصیت، پیکرش را در وادی السلام نجف اشرف به خاک سپردند.

دوران تحصیل در بروجرد و اصفهان

آیت الله العظمی بروجردی از دوران کودکی و نوجوانی تحت تدبیر و تربیت پدر قرار گرفت؛ با رهنمودهای او به مکتب خانه رفت، سپس وارد مدرسه علمیه «نوربخش» بروجرد شد. ایشان در کنار تکمیل دروس حوزوی به تهذیب نفس و کسب فضائل اخلاقی پرداخت.

آیت الله بروجردی در هجده سالگی (۱۳۱۰ه.ق) به اصفهان عزیمت کرد و در مدرسه میرزای کلباسی و سپس در مدرسه صدر سکونت گزید.

در این مدت از محضر فقیهان و عالمان نامی آن خطه مانند میرزا ابوالمعالی کلباسی، سید محمد تقی مدرس، سید محمد باقر درجه ای، ملا محمد کاشانی و حکیم متاله میرزا جهانگیر خان قشقائی بهره ها برد. ایشان همواره پیشرفت خود را مرهون زحمات میرزا ابوالمعالی کلباسی می دانسته است.

مکرراز ایشان شنیده می شد که مبانی علمی خود را در حوزه اصفهان چنان محکم ساخته بود که اقامت در نجف نیز اکثر آنها را تغییر نداد. اقامت نه ساله ایشان در حوزه اصفهان موقعیت علمی وی را به خوبی معرفی کرد. آیت الله بروجردی به دلیل داشتن استعداد خوب و بیان روان، به یکی از استادان بزرگ حوزه اصفهان تبدیل شد و عده زیادی از فضلا در درس ایشان حضور یافتند.

آیت الله بروجردی اولین حکم اجتهاد خود را در سن ۲۲ سالگی و در حوزه اصفهان از آیت الله سید ابوالقاسم حسینی دهکردی دریافت کردند.

اقامت در نجف

آیت الله العظمی بروجردی اوخر سال ۱۳۱۹ق در حالی که مجتهدی مسلم بود و در فقه و اصول، مبانی خاص خود را داشت، به نجف اشرف عزیمت و مدت نه سال در آنجا اقامت گزید.

معظم له در درس آیت الله العظمی ملام محمد کاظم آخوند خراسانی حاضر شد و از بهترین شاگردان و مقررین درس ایشان بود و در نهایت تعلیقاتی نیز بر کتاب «کفایه الاصول» استاد نگاشت.

نقل است آیت الله بروجردی همچنین در درس رجال آیت الله نمازی شریعت اصفهانی (شیخ الشریعه) حضور یافته و مدتی نیز از محضر آیت الله العظمی سید محمد کاظم طباطبائی یزدی بهره گرفته اند.

آیت الله بروجردی هم زمان با تحصیل در حوزه علمیه نجف به امر

تدریس اشتغال داشت. حسن بیان و احاطه علمی معظم له موجب شد جمع کثیری از فضلای نجف در دروس ایشان حاضر شوند. برخی شاگردان وی از جمله آیت الله العظمی سید محمد تقی خوانساری، بعدها از فقهاء و مجتهدین روزگار خود شدند.

آیت الله بروجردی سرانجام در سال ۱۳۲۸ ه.ق از اساتید حوزه نجف، مرحوم آخوند خراسانی و ملا فتح الله نمازی اصفهانی مجدداً اجازه اجتهاد اخذ نمود.

بازگشت به بروجرد

آیت الله العظمی بروجردی، با توجه به جایگاه ویژه ای که در حوزه های اصفهان و نجف پیدا کرده بود، او اخر سال ۱۳۲۸ ه.ق به درخواست پدر بزرگوارش از نجف به بروجرد مراجعت نمود و در میان استقبال پر شور علماء و عموم اهالی بروجرد وارد این شهر شدند.

پس از شش ماه اقامت در بروجرد، قصد بازگشت به نجف اشرف را داشتند که فوت پدر در بروجرد و فوت استادش؛ مرحوم آخوند خراسانی در نجف و همچنین درخواست های مکرر مردم، طلاب و فضلا سبب شد معظم له بیش از سه دهه به عنوان مرجع دینی در بروجرد اقامت نمایند. در دوره اقامت ایشان در بروجرد، حوزه علمیه این شهر از اهمیت خاصی برخوردار شد و برخی از فضلا از شهرهای دیگر برای بهره گیری از وجود ایشان عازم بروجرد شدند.

تدریس و تالیف در بروجرد

آیت الله العظمی بروجردی به طور مستمر مشغول تدریس بودند و حوزه درسی قوی در بروجرد ایجاد نمودند. محل تدریس ایشان مسجد سید، بیت معظم له و مدرسه نوربخش بوده است. و ایشان چندین دوره اصول و کتاب های طهارت، صلاه، زکاه، نکاح، طلاق، صید ذباحه، متأجر و لقطه را در فقه به طور کامل بحث نمودند.

ایشان علاوه بر تدریس به تأليف

و تصنیف نیز اهتمام داشتند. بیشتر تالیفات معظم له مثل کتاب تحریر اسانید کافی، تحریر اسانید تهذیب، تحریر اسانید من لا یحضره الفقيه و ... از یادگار آن دوران است. به دنبال ارجاع احتیاط مرحوم آیت الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی، ایشان حاشیه ای بر کتاب عروه الوثقی نگاشتند. این کتاب از نخستین حواشی «عروه الوثقی» بود که چاپ و منتشر شد.

فعالیت های اجتماعی و تبلیغ در بروجرد

آیت الله العظمی بروجردی در طول دوران اقامت در بروجرد، در فعالیت های اجتماعی نیز پیشناز بودند و در روزگاری که شدت گرانی و قحطی، طبقات ضعیف مردم را تحت فشار فوق العاده ای قرار داده بود، رسیدگی به فقرا و محرومین جامعه، در بروجرد و مناطق اطراف، توسط ایشان بسیار چشمگیر بود.

آیت الله بروجردی چندین سال روزها در مسجد ناسک الدین و شب ها در مسجد حاج آقا مهدی و بعدها در در مسجد سلطانی اقامه نماز جماعت می نمود.

ایشان به امر تبلیغ اهتمام ویژه ای داشتند و در مناسبت های مختلف و ماه مبارک رمضان منبر می رفتند و با بیان رسا و احاطه کاملی که در نقل احادیث، آیات و تاریخ داشتند به موعظه می پرداختند. مراسم شب های قدر ایشان در آن ایام از مجالس بسیار معنوی و پرجمعیت تاریخ بروجرد بشمار می رود. نقل گردیده است در ایام اقامت ایشان در قم یکی از فضلا از آقا سوال می کند آیا حضر تعالی هیچگاه منبر رفته اید؟ در پاسخ می فرمایند: "در ایام اقامت در بروجرد منبر می رفتم و روشه هم می خواندم. خیلی خوب هم روشه می خواندم"

سفر حج

آیت الله بروجردی در سال ۱۳۴۵ه.ق راهی عراق و از آنجا عازم حج شدند؛

هنگام بازگشت، هشت ماه در نجف اشرف توقف کردند. هنگام ورود به ایران مأموران حکومت ایشان را به دلیل ارتباط با علمای نجف بازداشت و به تهران منتقل کردند که پس از مدتی آزاد شدند.

پس از آزادی، به مشهد مقدس مشرف شدند و حدود سیزده ماه در آنجا توقف و شروع به تدریس نمودند ولی باز به علی از اقامت ایشان در مشهد ممانعت شد و به قم آمدند. در راه بازگشت از مشهد، با اصرار آیت الله العظمی شیخ عبدالکریم حائری یزدی(ره) مؤسس حوزه علمیه قم، هفت ماه در قم اقامت کردند و مجددًا نیز به علی مجبور به بازگشت به بروجرد شدند.

منزل آیت الله بروجردی، در طول دوران اقامت ایشان در بروجرد همیشه پایگاه علمی، معنوی و پناهگاه مردم رنج کشیده بود. مجلس روضه ایشان، در وفیات مucchomین علیهم السلام، از مجالس بسیار با شکوه شهر بوده است. در ایام عاشورا، قضیه شفا یافتن چشم ایشان در همین منزل اتفاق می افتد.

ایشان می فرمودند: «در ایامی که بروجرد بودم به ناراحتی و درد چشمی بسیار شدید مبتلا شدم. این ناراحتی، مقارن با روضه ایام عاشورای ما در منزل بود. روز عاشورا این ناراحتی به حدی شدت گرفت که تصمیم داشتم در مجلس شرکت نکنم ولی دریغم آمد که روز عاشورا و لو به عنوان استشفاء در مجلس روضه امام حسین علیه السلام حاضر نشوم.»

در بروجرد رسم بود که در روز عاشورا جماعتی از علماء و در راس آنان سادات طباطبائی، از اذان صبح گل می گرفتند و با خواندن نوحه و زدن به سینه، در مجلس شرکت می کردند. این

افراد، در سرما، تنها لنگی به کمر می بستند و تمام بدن خود را گل آلود می کردند. وقتی این دسته به منزل ما آمدند، من از روی پای یکی از آنان، مقداری گل برداشتم و به دیدگان بیمار خود مالیدم. به فاصله کوتاهی، این ناراحتی رفع شد و من پس از آن اصلاً به هیچ کسالت چشم مبتلا نشدم.

لازم به ذکر است که حضرت آیت الله تا آخر عمر نزدیک به ۹۰ سالگی، بدون استفاده از عینک، خطوط بسیار ریز حواشی کتب را به راحتی می خواندند.

آیت الله بروجردی پس از هجرت به قم نیز به برگزاری مجالس روضه امام حسین علیه السلام تاکید داشته و بنا به وصیت ایشان، این مجالس تا کنون بصورت هفتگی در بیت معظم له برگزار می شود.

هجرت به قم

آیت الله العظمی بروجردی، در اوخر سال ۱۳۲۳ به واسطه بیماری شدید به تهران منتقل و در بیمارستان فیروزآبادی شهر ری بستری شدند. در این مدت جمع کثیری از مردم، علماء، تجار، کسبه، نمایندگان مجلس، وزراء، نخست وزیر و خود شاه به عیادت ایشان رفتند و سیل تلگراف ها و نامه های تفقد و دعوت جهت اقامت در قم، به تهران سرازیر شد. در این میان تلاش های حضرت امام خمینی (ره) مؤثر بود.

«در همان روزها آیت الله العظمی سید صدرالدین صدر و آیت الله العظمی حجت کوه ای به منزل آیت الله العظمی سید محمد تقی خوانساری رفته و به اتفاق، طی نامه ای از آیت الله العظمی بروجردی جهت عزیمت به قم دعوت کردند.» بالاخره ایشان در برابر همه این تقاضاها بنا را به استخاره گذاشت و بعد از فریضه صبح

جمعه در حرم مطهر حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام در موضوع حرکت خود به قم با قرآن استخاره کرد و از حسن اتفاق این آیه آمد:

«وَأَنَّا نُنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءٌ بِقَدْرٍ فَأَنْشَأْنَا كَثَّةً فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابِهِ لَقَادِرُونَ» فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ تَحْيِلٍ وَأَعْنَابٍ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ * وَشَجَرَةٌ تَخْرُجُ مِنْ طُورٍ سَيَّاءٍ تَبْتُ بِالْدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلَّاهِ كَلِيلَ»

آیت الله بروجردی سرانجام عصر روز پنج شنبه ۲۶ صفر سال ۱۳۶۴ ه.ق. در میان استقبال پرشور صدھا تن از علمای اعلام، دانشمندان بزرگ و مدرسان عالی مقام حوزه علمیه وارد قم شد. گستردگی این استقبال در سطحی بود که وی در صحن بزرگ حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) به جای آیت الله العظمی صدر که به احترام معظم له اقامه نماز جماعت را به ایشان واگذار نموده بود، به امامت نماز جماعت ایستادند.

آیت الله العظمی حجت کوه کمراه ای نیز وقت تدریس فقه خود را به ایشان واگذار نمود و خود بعد از درس آیت الله بروجردی و نزدیک ظهر به تدریس پرداخت.

آیت الله العظمی سید محمد تقی خوانساری نیز که در ایام جوانی در نجف از محضر آیت الله بروجردی استفاده کرده بود، در تجلیل و معرفی ایشان به خاص و عام و تحکیم اساس مرجعیت معظم له تلاش زیادی به عمل آورد.

تدریس در قم

آیت الله العظمی بروجردی بعد از ورود به شهر مقدس قم، در مسجد بالاسر حرم مطهر، مدرسه فیضیه و مسجد عشقعلی، اقدام به تدریس فقه و اصول نمود. شیوه تدریس ایشان به گونه ای بود که طلاب و فضلا را وادار به مطالعه و تحقیق می کرد.

یکی از مزايا و امتيازات

علمی آیت الله بروجردی آشنایی با فروع مختلف فقهی فریقین بود. روش اجتهادی ایشان در طریق استنباط احکام، تحولی در حوزه های علمیه قم و نجف به وجود آورد.

وی در عرصه فقاهت، موضوع مراجعه به کتب قدما و تحقیق در آن را به عنوان یک اصل، احیاء کرد. در این راستا متون خطی و قدیمی فقهی از قبیل «جوامع الفقهیه» و «مفتاح الکرامه» را که به ورطه فراموشی سپرده شده بود در محافل حوزوی مطرح و اقدام به چاپ و نشر برخی از جلد های مفتاح الکرامه نمود. ایشان بر حدیث و رجال حدیث مسلط و طبقات روایت و محدثین را کاملاً می شناختند.

بیشتر مدرس ان محترم و بزرگ آن روز حوزه، از جمله حضرات آیات عظام آقایان: امام خمینی، سید محمد رضا گلپایگانی، سید محمد محقق داماد، حاج آقا مرتضی حائری بزدی، محمد فاضل لنکرانی، لطف الله صافی گلپایگانی، حاج شیخ جواد تبریزی، ناصر مکارم شیرازی، جعفر سبحانی، حسینعلی منتظری، سید موسی شیری زنجانی، حسین نوری همدانی، عبدالله جوادی آملی، شیخ علی صافی گلپایگانی، شهید مرتضی مطهری، میرزا علی اکبر فیض مشکینی، سید محمد باقر سلطانی، سید مصطفی خوانساری، شیخ علی پناه اشتهراری، شهید سید محمد علی قاضی طباطبائی و ... در درس ایشان شرکت می کردند.

«مرحوم مطهری از امام رحمه الله عليه نقل می کردند که فرموده بود: "مرحوم بروجردی سی سال به قم دیر آمدند و گرنه وضع حوزه بهتر بود".»

«پس از آمدن آیه الله بروجردی به قم حضرت امام در درس ایشان مرتب شرکت می کردند درس های اصول را مرتب می نوشتند. در زمینه درس آیه الله بروجردی می فرمودند: "درس ایشان چنان سازنده است که طلبه ها بدون

این که خودشان متوجه شوند ملا می شوند"».

حاج آقا مجتبی عراقی نقل می کنند: «مرحوم آیه الله العظمی بروجردی قدس سره در محرم سال ۱۳۶۴ ه.ق. به قم تشریف آوردند. من در آن روزگار در نجف اشرف بودم. با مرحوم آیه الله حاج شیخ مرتضی حائری جلسات اخلاق و مباحثات دیگر داشتیم. یک روز ایشان با حالتی شگفت زده به من گفتند: آقای حاج آقا روح الله مطلبی عجیب نوشته اند. مرقوم کرده اند: حاج آقا حسین بروجردی به قم آمده است. مجلس درس و محفل ایشان مجالس و محافل عالمان و بزرگان صدراسلام از قبیل شیخ مفید و شیخ طوسی رازنده می کند. هر چه سریعتر به قم بیایید. حاج شیخ مرتضی به قم مراجعت کردند. من هم اثاثیه را جمع کردم و به قم آمدم.»

«درس ایشان به خاطر سیک خاصی که در استنباط داشتند و تا آن وقت سابقه نداشت جاذبه پیدا کرده بود و روزبه روز جمعیت آن بیشتر می شد به گونه ای که ناگزیر شدند درس و نماز را در صحن حضرت موصومه سلام الله علیها قرار بدھند. شیوه درس ایشان کم کم در مشهد و نجف که دو مرکز علمی بزرگ بودند شهرت پیدا کرد. عده ای از علماء که از نجف برای دیدار به ایران می آمدند به همین خاطر در قم مانندگار می شدند. همان زمان در نجف مشهور شده بود که درس مجتهدساز درس آیه الله بروجردی است. این نماز و این درس باشکوه و پراستقبال و عده موقتی بودن اقامت ایشان را در قم به فراموشی سپرد. به یاد دارم : عده ای

از سادات و بزرگان بروجرد آمده بودند که آفای بروجردی را برند. آیه الله خوانساری به آنان فرمودند: شما به وجود انتان رجوع کنید آیا سزاوار است ایشان این نماز و این درس را بگذارند و به بروجرد که شهر کوچکی است و عده کمی از ایشان بهره می برند بیایند؟»

زعامت حوزه

با مدیریت واحد و رهبری قاطع آیت الله العظمی بروجردی حوزه علمیه قم رونقی تازه یافت و تحولات عظیمی در اداره آن ایجاد شد. حوزه از دوران بلا-تكلیفی و سکون پا به عرصه تحرک، انسجام و اقتدار گذاشت و از لحاظ کمی و کیفی، فضای عمومی کاملاً تغییر کرد. اهتمام و تکیه اصلی مرجعیت بر تقویت حوزه علمیه و جدی گرفتن درس و بحث بود.

با تدبیر و اقدام آیت الله بروجردی جایگاه دین و مذهب در جامعه پس از آسیب شدید در عصر حکومت ستم شاهی رضاخان ترمیم و مرجعیت موقعیت بهتری بدست آورد و در حقیقت یک نوع وحدت و انسجام میان حوزه، روحانیت و اقسام مختلف مردم پدیدار گشت.

با رحلت مراجع بزرگ نجف آیت الله العظمی حاج سید ابوالحسن اصفهانی (۱۳۶۵ق) و با فاصله ای کوتاه ارتحال آیت الله العظمی حاج آقا حسین طباطبائی قمی (۱۳۶۶ق) دوران زعامت ۱۵ ساله آیت الله العظمی بروجردی آغاز شد.

در دوران زعامت معظم له حوزه علمیه قم به مهم ترین مرکز علمی جهان تبدیل شد؛ همین امر سبب گردید تا بسیاری از طلاب و علماء از سایر نقاط کشور و برخی کشورهای دیگر به قم مهاجرت نمایند.

اقدامات زیر از جمله فعالیت‌هایی است که در دوران مرجعیت عامه ایشان در حوزه علمیه قم برای اولین بار انجام گرفت:

- برخورداری حوزه علمیه نجف از کمک های مالی حوزه علمیه قم
- نظام مند کردن امور مرجعیت و ثبت دفتری و کالتامه ها و مکاتبات
- اصلاح امور درسی و آموزشی حوزه علمیه
- توجه دادن طلاب به مبانی علوم فقه و رجال
- برگزاری امتحانات و تشویق طلاب مستعد

- توجه به اخلاق و معنویات طلاب با توصیه های اخلاقی در خلال درسها و درس های اخلاق آخر هر هفته.

- احیای آثار گذشتگان و توجه دادن طلاب به مراجعه به کتاب های فقهی قدماً شیعه و سنی

- پایه گذاری اداره نظام مند حوزه و افزایش قابل توجه تعداد طلاب به گونه ای که در بدو ورودشان تعداد طلاب حدود ۱۰۰۰ نفر بودند و در دوران زعامت وی تعداد طلاب به حدود ۷۰۰۰ نفر رسید.

ایجاد پایگاه روحانیت در ایران و جهان

در دوره زعامت آیت الله العظمی بروجردی موضوع تبلیغ طلب، به صورت اساسی پایه گذاری شد. اعزام مبلغ در مناسبت ها، ماه های محرم و رمضان به تمامی نقاط کشور مرسوم شد.

به دستور معظم له برخی از فضلا و علمای حوزه به عنوان نماینده ایشان در شهرها و بلاد استقرار یافتند؛ آیت الله العظمی سیداحمد خوانساری در تهران، آیت الله العظمی شیخ علی محمد نجفی در بروجرد، حضرات علمای اعلام آیت الله شهید اشرفی اصفهانی در کرمانشاه، آیت الله سید مهدی یثربی در کاشان، آیت الله شهید صدوقی در یزد، آیت الله حاج آقا روح الله کمالوند در خرم آباد، آیت الله شیخ محمدحسین اردبیلی در گبده قابوس، آیت الله شیخ علی محمد موحدی قمی در مسجد سلیمان، آقای

سید محمد ورامینی در نورآباد لرستان مستقر و بسیاری دیگر از آیات، طلاب و فضلای مستعد حوزه علمیه قم به بلاد مختلف اعزام شدند.

ایشان امکانات را تها به حوزه علمیه قم منحصر نکردند؛ بلکه به شهرستان‌ها نیز توجه و اهتمامی خاص داشتند. این مسئله باعث شد تا روحانیت و مرجعیت در هر شهر و روستا پایگاهی داشته باشد. اعزام اساتید به حوزه‌های علمیه و نصب امامان جماعت برای مساجد مهم کشور، این امکان را پدید آورد که شبکه‌ای از روحانیت مؤثر در کشور شکل گیرد.

یکی دیگر از اقدامات اساسی آیت الله بروجردی، که برای نخستین بار اتفاق افتاد؛ اعزام نماینده و مبلغ دینی مستقر و مقیم به کشورهای مختلف جهان است. قبل از ایشان مبلغانی به صورت بسیار محدود و وقت در مناسبت‌های خاص به خارج از کشور اعزام می‌شدند؛ ولی معظم له در این زمینه سرمایه گذاری کلان نموده و برای معرفی معارف اهل بیت علیهمالسلام و تشریح احکام دینی، در سیاستی فراگیر افراد مختلف را به خارج از کشور اعزام کردند.

اعزام حضرات آیات و حجج اسلام آقای شیخ مهدی حائری یزدی به آمریکا، آقایان محمدی گلپایگانی و شیخ محمد محققی به هامبورگ آلمان، آقای صدربلاغی در قالب سفیر سیار به چند کشور اروپایی، آقای شیخ محمد تقی قمی به مصر، آقای سید محمدحسن ناشرالاسلام شوشتاری به سودان، آقای سید مصطفی امامزاده به افریقا، آقای سید محمد تقی طالقانی به مدینه، آقایان شیخ عبدالحسین فقیهی و سید عبدالحسین لواسانی به عربستان، آقایان سید علی شبر و سید زین العابدین کاشانی به کویت، آقای شریعت زاده اصفهانی به پاکستان و امام موسی صدر به لبنان

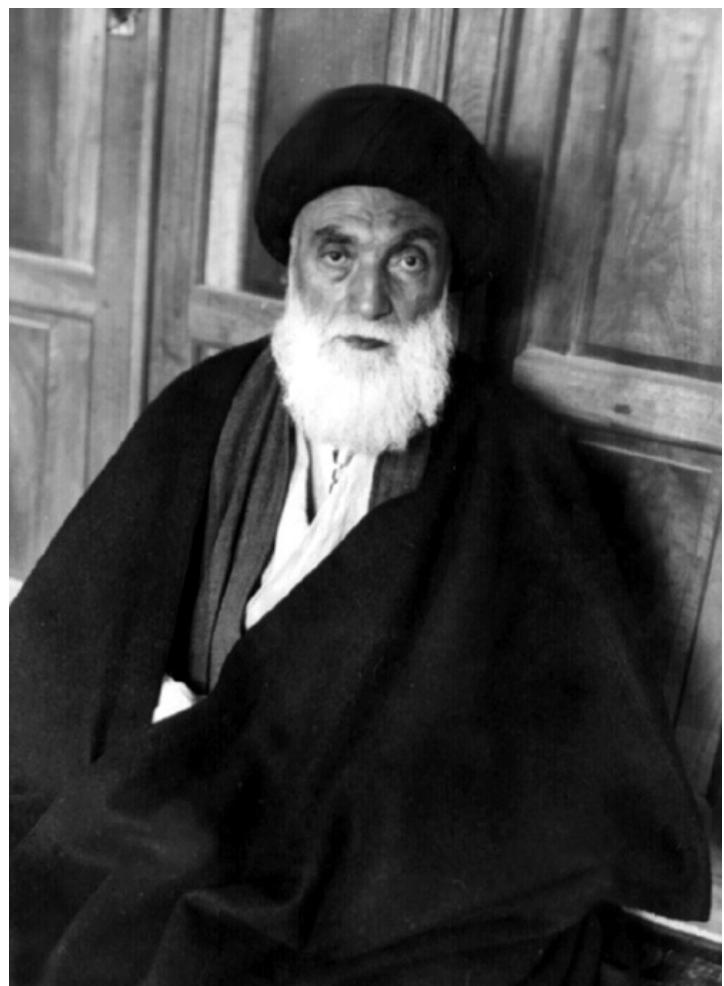
از آن جمله بود. و اعزام اساتید و روحانیون دیگر به سایر نقاط جهان صورت پذیرفت.

اقدامات فرهنگی

در دوران زعامت آیت الله العظمی بروجردی خدمات فرهنگی فراوانی انجام گرفت که نمونه هایی از آنها به این شرح است:

- احیای آثار علمی بزرگان: به دستور آیت الله بروجردی کتاب هایی چون؛ *الخلاف شیخ طوسی*، *قرب الاسناد*، *الجعفریات*، *جامع الروات*، *مفتاح الکرامه* و صدھا کتاب ارزشمند دیگر احیا و منتشر شد.
- گنجاندن مسائل دینی در برنامه ها و کتاب های درسی مدارس: آیت الله بروجردی با پیامی به شاه، گنجاندن مسائل دینی در برنامه درسی مدارس را خواستار شدند و مجدانه اجرای آن را پی گیری کرد.
- حمایت مالی و معنوی از انتشار نشریات: حمایت و تشویق معظم له از انتشار نشریات در فضای انجام می گرفت که اگر دانشجوی علوم اسلامی روزنامه یا مجله ای می خواند در نظر برخی، کاری قبیح و ضد دین شمرده می شد. با روشن بینی، حمایت و تشویق های مستمر ایشان در مدت کوتاهی، زمینه انتشار نشریاتی مانند مکتب اسلام، مکتب تشیع، حکمت و بعثت فراهم گردید.
- تنظیم رساله توضیح المسائل به زبان ساده و قابل فهم برای عموم: تا زمان معظم له رساله های توضیح المسائل که در دسترس بودند، زبان و بیانی علمی داشتند. با تدبیر ایشان، رساله توضیح المسائل به صورتی که قابل فهم برای عامه مردم باشد، تنظیم شد.
- جلوگیری از تغییر خط فارسی به لاتین: استعمارگران برای جداسازی مردم ایران از هویت خود، تغییر خط فارسی به لاتین را به شاه ایران دیکته کردند و ایشان نیز تعیت نمود. بهانه این بود که خط فارسی، در کتابت،

به دلیل تشابه الفاظ و معانی موجب اشتباه شده و سردرگمی خوانندگان و پژوهشگران را در پی دارد و با زبان بین المللی انگلیسی نیز تطابق ندارد. لذا فارسی زبانان در فراگیری دانش های روز به مشکل برخورد می کنند. پس باید خط را تغییر داد! این توطئه که به مرحله عمل نزدیک می شد، با تدبیر آیت الله بروجردی خنثی شد. معظم له فرمودند: "هدف اینان از تغییر خط، دور کردن جامعه ما از فرهنگ اسلامی است. من تا زنده ام اجازه نمی دهم این کار را عملی کنم. به هر جا که می خواهد متنه شود." این موضع وی موجب شد تا اجرای نقشه استعمار که در برخی از کشورهای همسایه موفق شده بود، در ایران ناکام بماند.

- اقدام و حمایت از تقریب بین مذاهب: آیت الله بروجردی با اعزام شیخ محمد تقی قمی به عنوان نماینده خاص خود به دارالتقریب مصر، اندیشه همگرایی مذهبی را بنیان گذاردند. دیدگاه ایشان درباره تقریب بین مذاهب، تمسک به حدیث ثقلین و معرفی امامان معصوم علیهم السلام از کتب سایر مذاهب به عنوان مصدق بارز اهل بیت، بهترین و معقول ترین راه همگرایی بود.

- همکاری علمی با دارالتقریب: به دستور آیت الله بروجردی در یک اقدام اساسی، طرق و سلسله اسناد حدیث ثقلین توسط شیخ قوام الدین وشنوی جمع آوری و از سوی دارالتقریب مصر به چاپ رسید و نیز تفسیر مجمع البيان طبرسی، مختصر النافع علامه حلی و کتاب المراجعات سید عبدالحسین شرف الدین با هدایت و تشویق ایشان در الازهر منتشر و حتی شیخ عبدالمجید سلیم شیخ الازهر مقدمه ای بر کتاب مجمع البيان نوشت. همچنین یک

کرسی درس مذهب شیعه در آنجا ایجاد شد. علاوه بر آن، برخی از فتاوی شیعیان در فقه اهل سنت و بخصوص در فوانین مملکتی مصر وارد شد.

- یکسان کردن مناسک حج: یکی از مصادیق بارز تقریب بین مذاهب اسلامی یکسان کردن اعمال در مناسک حج بود که آیت الله بروجردی در سال های آخر حیات خود به ملک سعود؛ پادشاه اسبق عربستان سعودی که به ایران آمده بود، پیشنهاد نمودند و او نظر معظم له را پذیرفت لیکن با فوت ایشان، متاسفانه این موضوع پیگیری نشد و جامه عمل به خود نپوشید.

تقریب مذاهب

آیت الله العظمی بروجردی از طرفداران مصمم تقریب میان مذاهب بود و رهبری این آرمان را برای نخستین بار در جهان شیعه به دست گرفت. در پی حرکت ایشان، «دارالتقریب بین المذاهب الاسلامیه» در مصر ایجاد شد و روابط دوستانه ای با مفتیان مصر و رؤسای جامع الازهرو؛ شیخ عبدالمجید سلیم و شیخ محمود شلتوت به وجود آمد. ایشان با اعزام شیخ محمد تقی قمی به عنوان نماینده خاص در دارالتقریب مصر، اندیشه همگرایی مذهبی را احیاء کرد. نظر وی پیرامون وحدت بین مذاهب این بود که تمسک به حدیث ثقلین و معرفی امامان معصوم به عنوان مصدق بارز اهل بیت علیهم السلام بهترین و معقول ترین راه است. ایشان دستور داد طرق و سلسله اسناد حدیث ثقلین جمعاً وری شود. این کار توسط شیخ قوام الدین وشنوی انجام گرفت و از سوی دارالتقریب در مصر به چاپ رسید.

تقریب آثار خوبی را بر جای نهاد و برخی از آثار شیعی در مصر منتشر شد و سرانجام به فتوای معروف شیخ شلتوت مبنی بر جواز پیروی از

مکتب جعفری منجر شد. ایشان این فتوا را در هفده مهر ۱۳۷۸ (۱۷ ربیع الاول ۱۴۰۷ه.ق) صادر و شیعه را به عنوان یکی از مذاهب اسلامی معرفی کرد.

فضائل اخلاقی

آیت الله العظمی بروجردی دارای فضائل معنوی والایی بود. ایشان ارادت خاصی به خاندان ائمه اطهار علیهم السلام داشت و نسبت به بزرگان و عالمان دینی بسیار فروتن بود و از آنان با کمال احترام نام می برد. در اتفاقی که کتاب های علمی و دینی بود، نمی خوابید. برای استادان خود در زمان حیات و بعد از مرگ آنها احترام بسیاری قائل بود و فرزندان و بستگان آنها را مورد تقد و عنایت مخصوص قرار می داد. همیشه دیگران را بر بستگان و وابستگان خود در همه امور ترجیح می داد و در مقام انتقاد از دیگران برنمی آمد. کسی را برخلاف میلش تکلیف نمی کرد. غذا و لباس آیت الله فقید ساده بود.

«... او به تمام معنا متقد بود. با کمال دقیق مواظب بود تا از سخن‌ش، نامش، دستگاهش، سخنی یا کاری که برخلاف رضای خداست، تراویش نکند. یکی از اصحاب نزدیک ایشان، درباره او جمله‌ای می گفت که در آغاز عجیب به نظر می رسید، اما با دقیق و تأمل در آن مفهوم خاصی استفاده می شد. او می گفت: در خلال مدته که با آیت الله بروجردی مصاحب داشتم، فهمیدم او قیامت را باور کرده است.».

در آن بزرگوار کمترین گرایشی به هوای نفس، شهرت، جاه پرستی دیده نمی شد و حتی به خاطر اجتناب از شهرت کتاب هایش را تازنده بود، چاپ نکرد.

آیت الله بروجردی «اخلاقا هدایای افراد بزرگ را قبول نمی کردند ولی اگر پیرمرد

دهاتی دست و پا ترکیده ای چیزی برای ایشان هدیه می آورد که شاید مجموع قیمت آن از چند تومان تجاوز نمی کرد با چنان قیافه بازی آن را قبول می فرمودند که مورد تعجب حاضرین میشد ولی در همین حال هدایا سلاطین ممالک اسلامی و بزرگان مملکت را قبول نفرموده نوعاً پس می فرستادند.

در سالیکه ... ملک سعود پادشاه مملکت عربی سعودی بکشور ما مسافرت کرده بودند توسط نماینده مخصوصی هدایای جالب و گران بهائی خدمت ایشان ارسال داشته بودند ولی این مرد بزرگ از بین آنهمه هدایای جالب تنها چند جلد کلام الله مجید را قبول و بقیه را به آورنده آن هدیه بخشیده بودند. بقدرتی این موضوع تازگی داشت که رساله الاسلام چاپ مصر موضوع را در شماره اول سال هشتم خود بسیار باعظمت نقل کرده بود و بهتر است موضوع را از آن رساله نقل کنیم:

مطلع شدیم که پادشاه معظم ملک سعود هدیه شایسته ای بحضور علامه کبیر آقای حاج حسین بروجردی مفتی اعظم شیعه فرستاده است و ایشان قبول نکرده اند و از یک منبع موثق کسب اطلاع نمودیم که آن عالم جلیل نامه ای در این خصوص توسط نماینده مخصوص سفیر کبیر سعودی نوشته اند که ما توانستیم عین نامه را بدست آوریم و بسیار مفتخریم که بدرج آن نامه که بزرگواری آن علامه عالیمقدار و روح برادری و حفاظت جوامع اسلامی بخوبی از خلال کلماتش پیداست مبادرت مینائیم و اینک نامه:

بسم الله الرحمن الرحيم سلام الله عليكم ورحمة. اما بعد نامه شما که بوسیله آقای یوسف بو علی فرستاده بودید با یک جامه دان بزرگ که نوشته بودید حاوی ۱۵ جلد کلام الله مجید وقطعاتی از

پرده خانه مبارکه و اشیاء... دگری است رسید. نوشته اید برسم تحفه ای برای من فرستاده اید در این خصوص متحیرم زیرا تا امروز رویه من چنین بوده است که از پادشاهان و بزرگان ممالک هدیه نمی پذیرم ولی چون هدیه ارسالی مشتمل بر چند نسخه قرآن مجید و قطعاتی از پرده خانه خدادست ناگزیر آنها را می پذیرم. قرآنها و قطعات خانه کعبه را برداشم ولی جامه دان و هدایای دیگری را که بود بعنوان هدیه از جانب خود بشخص جنابعالی هدیه میکنم تا در هنگام نماز و دعا مرا در نظر داشته باشد. و چون امارت حج این سالها بعهده آن پادشاه مفوض است روایت مفصلی را که در خصوص حج و احکام آن از پیغمبر اسلام روایت شده و در صحیح مسلم و سنن ابی داود مسطور است و شامل اغلب احکام حج است بلکه میتوان گفت همه احکام حج از آن استفاده میشود ارسال میدارم تا شما از طرف من بعنوان هدیه به شاه تسلیم و سلام مرا بایشان ابلاغ نمائید از خداوند متعال مسئلت دارم که دلهای مسلمین را بیکدیگر نزدیک و آنانرا در برابر بیگانگان با هم متحد گرداند و توفیق عنایت فرماید که باعمل به آیع شریفه "وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جُمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا" از کینه توژی و دشمنی نسبت بهم و پیروی شهوات که موجب تفرقه و افتراق کلمه مسلمین است بپهیزنند و قول خداوند عالم را در نظر داشته باشند که میفرماید: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَمَّا شَئْتُ مُؤْمِنًا تَبَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا" - و السلام عليکم و

رحمه الله و برکاته-الاحقر حسین الطباطبائی».

آیت الله العظمی بروجردی ارادت خاصی به امام زمان داشتند، طوری که یک روز، در متریشان مجلسی بود. در آن مجلس، شخصی با صدای بلند گفت: برای سلامتی امام زمان و آیت الله بروجردی صلوات. در همان حال، ایشان در حیاط (اندرونی) قدم می زدند. با شتاب و ناراحتی به طرف در بیرونی آمد و با عصا محکم به در زد، به طوری که آقایانی که در بیرون بودند، ترسیدند که نکند، جریانی اتفاق افتاده باشد. چندین نفر به طرف در اندرونی رفته بودند که بینند چه خبر است. آیت الله بروجردی گفتند: این که بود که اسم مرا در کنار نام مبارک امام زمان علیه السلام آورد. این مرد را بیرون کنید و دوباره به خانه راهش ندهید.»

آیت الله العظمی بروجردی می فرمود: «سحرها که بیدار می شوم، به فکر حجره های مدارس قم و شهرستان ها هستم. به فکر پیرمردهای حوزه قم و دیگر شهرستان ها هستم. فکر می کنم که: فلان عالم از کارافتاده، چگونه اداره میشود. باید اداره اش کرد. توجه کنید: نمیرمود: سحرها که بیدار میشوم، نافله شب میخوانم و... می فرمود در فکر طلب و علماء هستم که چگونه زندگی را می گذراند!»

از آنجا که بسیار پر مهر و محبت بودند، اگر در سر درس و یا محفل علمی، از سخن کسی عصبانی و از روی عصبانیت آن شخص را مورد عتاب قرار میدادند، به شدت متأثر می شدند، به نحوی که تا رضایت طرف را جلب نمیکردند و جبران آن برخورد را نمی کردند، آرام نمیگرفتند.»

خدمات و موضع گیری های سیاسی

آیت الله العظمی بروجردی در مسائل سیاسی، روش خاص خودش را داشت و با توجه به

شرایط آن روز و ظرفیت سیاسی مردم، همواره موضع مناسب اتخاذ کرد و بسیاری از رخدادهای دشوار و حساس را به خوبی پشت سر گذاشت. در زمان ایشان نیروهای بالقوه بسیاری برای انقلاب تربیت شدند و در طول نهضت، نقش سرنوشت سازی را ایفا نمودند. برخی از اقدامات سیاسی ایشان عبارتند از:

- لغو مصوبه دولت برای آزادی زنان و منع حجاب: بعد از سقوط رضاشاه اولین خواسته روحانیت اعتراض به موضوع کشف حجاب بود. آیت الله بروجردی نیز در ملاقات شاه به وی تذکر دادند که مسائل اسلام را بیشتر رعایت کند.

- حمایت از مردم فلسطین: در سال های نخست زمامت آیت الله بروجردی بود، که با چراغ سبز دولت های استعماری، کشور فلسطین که مدفن انبیاء الهی و نزول اکثر ادیان الهی بود توسط صهیونیسم اشغال شد. آن مرجع، که همواره مدافع حدود و ثغور کشور های اسلامی بود، بیانیه‌ی تندی بر ضد صهیونیست‌ها و در دفاع از مردم فلسطین، به این شرح صادر فرمود: .... از آنچه برادران مسلمان ما در این زمان در پاکستان از مشرکان و در فلسطین از یهودیان می بینند به او شکایت می کنیم. صدق گفتار خداوند را درباره شدت عداوت یهود نسبت به مسلمانان در آیه ۸۲ سوره مبارکه مائده می بینیم که فرموده: "بی گمان، سرسخت ترین مردم را در دشمنی با کسانی که ایمان آورده اند یهودیان و مشرکان خواهی یافت ...." ولی تعجب و تأسف کلی از کار یهود است؛ زیرا انها بعد از اینکه نزدیک به چهارده قرن تحت حمایت اسلام و مسلمین بوده اند و جان و ناموس و اموال و شعائر دینی شان

محفوظ بوده است، می خواهند در این زمان انتقام آن همه نیکی ها را که در آن مدت طولانی از مسلمان دیده اند، از آنها بگیرند. مردان شایسته را تحت تعقیب و ارعاب قرار داده اند و به قتل می رسانند. اطفال آنها را کشته و اعراض آنها را مورد هتک قرار داده و معابد و خانه هایشان را تخریب نموده و از هیچ شرارت و جنایتی نسبت به آنها ابا ندارند و از هیچگونه تجاوز و تعدی دست بردار نیستند. از خداوند متعال مسئلت داریم که مسلمانان را پیروز گرداند و این قوم را که حقوق مسلمانان را رعایت نمی کنند، مخذول نماید و آن متعدیان را خوار و ذلیل گرداند و به صورت خوارترین ملت ها قرار دهد. از برادران با ایمان خود در ایران و سایر نقاط امید آن داریم که خواری و ذلت یهود را از خداوند بخواهند و برای برادران مسلمانان خود یاری و پیروزی بر آنها مسئلت دارند. خداوند! رزمندگان و مرزداران مسلمین را در شرق و غرب زمین یاری کن و دشمنان آنان را خوار و پراکنده گردان و دل های آنها را پر از رعب کن و ضربت کوبنده خود را بر آنها نازل کن. این پیام آیت الله بروجردی که حاوی سخترین حملات به صهیونیست های اشغالگر بود، بر جایگاه وی در مقام رهبری جهان اسلام صحنه گذاشت.

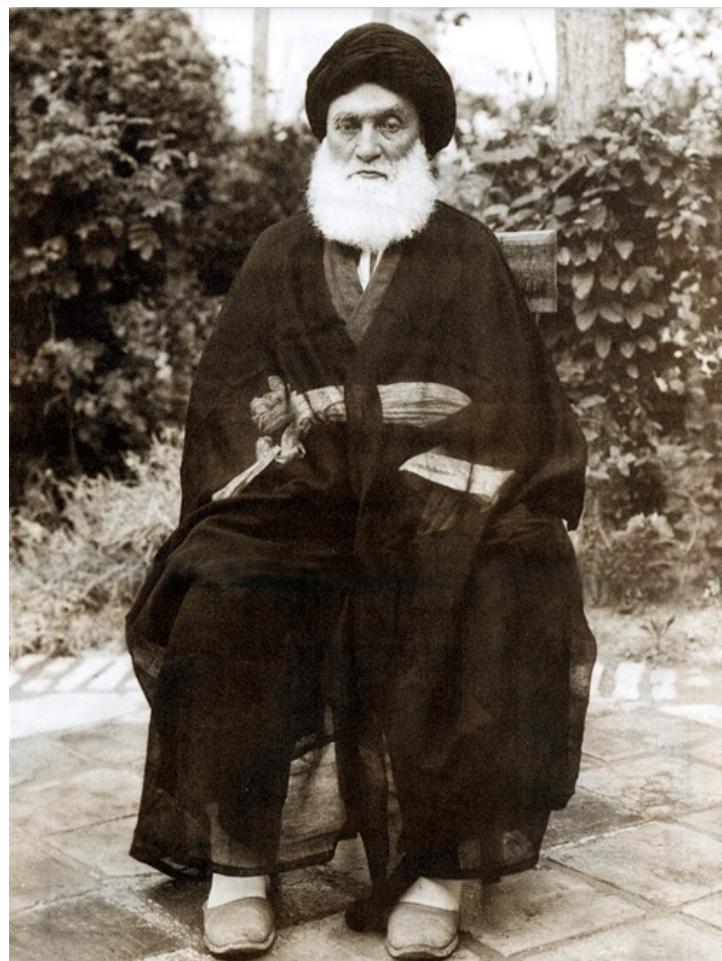
- مخالفت با قانون اصلاحات ارضی: آیت الله بروجردی با توجه به اجباری بودن و مغایرت قانون اصلاحات ارضی با قوانین شرع به دفاع از مالکیت خصوصی، با آن مخالف بودند. شاه برای اجرایی کردن این قانون، آقای اقبال؛ نخست وزیر وقت را به دیدار آیت الله بروجردی

فرستاد که با پاسخ قاطع معظم له مواجه شد. نخست وزیر با اصرار بر اینکه شاه گفته است این طرح در ممالک اسلامی اطراف و همسایه های ما اجرا شده است، چه شده است که شما اجازه نمی دهید این کار انجام شود؟ آیت الله در پاسخ فرمودند به ایشان بگوئید «در آن ممالک، اول جمهوری شد بعد تقسیم املأـک، که رنگ نخست وزیر پرید و گفت من جرأت نمی کنم این مطلب را به شاه بگویم». شاه مجدد این لایحه را به مجلس داد و گفت در اسرع وقت به تصویب برسد و آیت الله بروجردی نیز بسرعت نامه ای به رئیس مجلس فرستاد و مجلس را منع کرد و در نتیجه مطرح شدن لایحه در مجلس مسکوت ماند. اما شاه، نامه ای به حضرت آیت الله نوشت و گفت ما دستور دادیم این قانون اجرا شود. «واژه "ما دستور دادیم" که در این نامه بود با واکنش شدید امام خمینی مواجه شد و به آیت الله بروجردی پیشنهاد داد که پاسخی قاطع به شاه بدهد و در پی آن، نامه ای از سوی آیت الله به شاه نوشتند شد و در آن مرقوم فرمودند که آن ممالک، اول جمهوری شدند سپس قانون اصلاحات اراضی اجرا شد.» شاه که از نفوذ آیت الله بر مردم هراسیده بود در یک عقب نشینی، خواسته ایشان مبنی بر عدم اجرای اصلاحات اراضی را پذیرفت. در دولت بعد نیز مجدد این لایحه مطرح شد که اینبار نیز با مخالفت سرسختانه آیت الله به شکست منتج شد. هر چند که متأسفانه پس از فوت حضرت آیت الله بروجردی این طرح تصویب و

اجرا گردید.

- مبارزه با فرقه ضاله بهائیت: آیت الله بروجردی که حافظ کیان اسلام و مسلمین بود با تمام توان خویش از نشر و گسترش فرقه ضاله بهائیت جلوگیری کرد. در واقع اصل مبارزه با بهائیت توسط معظم له شروع شد. ایشان از زمانی که بروجرد بودند خطر بهائیت را جدی می دانستند. آیت الله بروجردی علاوه بر مبارزات علمی و تبلیغی بر علیه فرقه ضاله بهائیت با ارسال نامه رسمی به حکومت، صرحتاً خواست تا از فعالیت های این فرقه جلوگیری شود در واقع اصل مبارزه با بهائیت توسط معظم له شروع شد. «آیت الله بروجردی نامه ای نوشتند و جناب آقای فلسفی این نامه را روی منبر خواند: "...این گروه، شبکه و تشکیلات خطرناکی است، بهائیت از دیگر گروه های ضد دین، خطرش برای اسلام و مسلمین بیشتر می باشد؛ زیرا این گروه با حریبه دین به جنگ دین آمده است. پس باید، به طور جدی با آنان برخورد کرد...».

این حرکت و مبارزات، تا به آنجا رسید که معبد اصلی بهائیت (حظیره القدس) را در تهران خراب کردند و تلویزیون هم این صحنه را نشان داد. پس از این اقدام، آیت الله بروجردی در نامه ای می نویسنده: "خدمات پر قیمتی را که این چند روزه نسبت به دیانت مقدسه اسلام بلکه مطلق دیانات و نسبت به قرآن کریم، بلکه مطلق مکتب سماوات و نسبت به استقلال مملکت و... و تمام افراد ملت ایران و مسلمانان جهان انجام داده اید موجب وحدت مسلمین است... موجب مسرت حضرت ولی عصر ارواحنفداه می باشد."

- مخالفت با نیابت سلطنت خواهر شاه، و انقلاب سفید: «قرار بود

خواهر شاه با تصویب مجلس موسسان، به عنوان ولیعهد آینده انتخاب شود... آیت الله بروجردی مخالفت شدید و صریح خود را با این امر اعلان کرد و در نتیجه ولایعهدی خواهر شاه عملاً متغیر شد.» بعدها شاه در اشاره به همین مخالفت، آیت الله بروجردی را «مقام غیر مسئول» و مانع اجرای برنامه‌های خود معرفی کرد.

آثار علمی

اشاره

مجموعه تالیفات آیت الله العظمی بروجردی در مقاله‌ای توسط آیت الله استادی تحقیق و چاپ گردیده که به دلیل جامعیت این تحقیق، اسامی کتاب‌ها به همراه توضیحات ایشان با اندکی تلخیص عیناً بیان می‌شود.

«تالیفات رجالی»

۱. تحریید اسانید الکافی : کتاب کافی شریف، تالیف ثقة الاسلام کلینی، شامل سی و پنج کتاب و حدود شانزده هزار حدیث است. آیت الله بروجردی ، سندهای این روایات را در این تالیف مورد بررسی و تنقیح قرار داده و موارد تصحیف، اشتباه، ارسال و غیره را تعیین کرده است.

۲. تحریید اسانید الفقیه : کتاب من لایحضره الفقیه ، تالیف شیخ صدوق شامل حدود پنج هزار حدیث است که بخش مهمی از آنها سند دارد. این اسانید، در این کتاب از متن‌ها جدا و مرتب گشته و مورد بررسی و تنقیح قرار گرفته است.

۳. تحریید اسانید الامالی : امالی ، که نام دیگر آن مجالس است، از تالیفات شیخ صدوق، شامل نود و هفت مجلس و حدود هزار روایت است سند این روایات، در این تالیف، مرتب و بررسی و تنقیح شده است.

۴. تحریید اسانید الخصال : یکی از تالیفات شیخ صدوق ، خصال است که شامل حدود هزار و سیصد روایت است. در این کتاب، سندهای این روایات، مرتب و بررسی و تنقیح

شده است.

۵. تجزیه اسانید علل الشرایع : علل الشرایع از تالیفات شیخ صدوق و شامل حدود هزار و پانصد روایت است. در این تالیف، سندهای روایات، از متن جدا و مرتب و تدقیق شده است.

۶. تجزیه اسانید التهذیب : تهذیب الاحکام، تالیف شیخ طوسی، شامل حدود سیزده هزار حدیث است. سندهای این روایات، در این تالیف، مرتب و تدقیق شده است.

۷. تجزیه اسانید الاستبصار : کتاب دیگر شیخ طوسی، استبصار است. استبصار، شامل حدود پنج هزار روایت است که سندهای آنها در این تالیف مرتب و بررسی شده است.

۸. تجزیه اسانید الفهرست : در فهرست شیخ طوسی، حدود نهصد نفر از رجال شیعه مطرح شده است و در ذیل هر کدام از آنان، تالیفات او و سلسله سند شیخ به آن مولف، یاد شده است. آیت الله بروجردی، این سندها را تجزیه و مرتب و مورد بررسی و تحقیق قرار داده است.

۹. تجزیه اسانید رجال الکشی : کتاب معرفه الناقلين ، تالیف ابی عمر و محمد بن عمر بن عبدالعزیز کشی، معروف به رجال کشی، توسط شیخ طوسی رحمة الله عليه، تلخیص و تهذیب شده است. این رجال ، شامل حدود هزار و صد و پنجاه روایت با سند است، که این سندها را آیت الله بروجردی ، تجزیه و مرتب ساخته اند.

۱۰. تجزیه رجال النجاشی : در رجال یا فهرست، تالیف ابوالعباس احمد بن علی نجاشی حدود هزار و سیصد نفر مولفین شیعه یاد و در ذیل تالیفات هر مولف، سند نجاشی تا آن مولف نیز ذکر شده است. مرحوم آیت الله بروجردی این سندها را تجزیه و مورد بررسی

و تنقیح قرار داده است.

این بود کتابهای دهگانه‌ای که مرحوم آیه الله بروجردی در این زمینه تالیف و تنظیم نموده است. تا آن جا که بنده اطلاع دارم کاری بوده است ابتکاری ایشان، و قبل از این کاری، به این کیفیت، انجام نشده بود، از جهت اتفاق، این تحقیقات، همانند تحقیقات، صاحب معالم، در کتاب پر ارج منطقی الجمان است.

۱۱. طبقات الرواه: آیت الله بروجردی، در مقدمه کتاب تحریر اسانید الکافی، پس از ذکر طبقات روایان، به طور اجمال، می‌نویسد: "فإن ساعدنا التوفيق أفردنا لذكر الطبقات كتاباً عليحده ان شاء الله تعالى" اگر توفیق یاری کند، کتاب جداگانه‌ای در طبقات روات خواهیم نوشت. در شرح حال ایشان، به قلم برخی از دانشمندان، که در ایجاد الشیعه، درج گردیده است، یکی از تالیفات آن مرحوم: طبقات الرواه، درسه جلد دانسته شده است. اما از عبارت حاج شیخ آقا بزرگ تهرانی، در الذریعه، چنین بر می‌آید که طبقات الرواه، نام دیگر همان کتاب‌های تحریر اسانید است.

۱۲. حاشیه علی رجال النجاشی: علامه تهرانی می‌نویسد این حاشیه را که در نسخه‌ای از رجال نجاشی مورخ ۹۷۷ به خط خود مرقوم داشته اند نزد ایشان دیدم.

۱۳. حاشیه علی عمده الطالب: عمده الطالب، تالیف جمال الدین احمد بن علی داودی، معروف به ابن عنبه، از مشهورترین کتابهای علم انساب است.

۱۴. حاشیه علی منهج المقال: حاشیه‌ای است بر رجال کبیر میرزا محمداسترآبادی، معروف به منهج المقال.

۱۵. مستدرک فهرست منتخب الدین: آیت الله بروجردی نسخه فهرست منتخب الدین خود را با نسخه صاحب روضات الجنات مقابله، آنگاه حواشی و مستدرکاتی بر آن نوشته

اند حجم نوشته ایشان، از اصل کتاب بیشتر است.

۱۶. الفهرستین : در این کتاب، بین رجال مطرح شده در فهرست شیخ طوسی و فهرست شیخ نجاشی جمع و ترتیب حروف تهجی تنظیم شده است.

۱۷. رساله حول سند الصحیفه السجادیه: در این رساله ، به اشکال هایی که به سند صحیفه کامله شده پاسخ داده شده و ضمن، اجازات روایتی مرحوم آیت الله بروجردی از مشایخ شان در این رساله یاد گردیده است .

۱۸. بیوت الشیعه: باید رساله ای باشد در معرفی خاندان علمی شیعه.

۱۹. حاشیه علی رجال الشیخ طوسی ترتیب رجال الشیخ: آیت الله بروجردی مدت‌ها در فکر پیدا کردن نسخه ای از رجال شیخ طوسی بودند، ولی به آن دست نیافتند از این روی، آنچه در منهج المقال استرآبادی از رجال شیخ نقل شده بود، استخراج و تنظیم و به صورت کتاب در آوردند. سال های بعد به نسخه ای از رجال شیخ که در کتابخانه آستان قدس رضوی بود، برخوردن و از روی آن ، نسخه ای مقایسه ای به عمل آوردند، به تفاوتها بی بروخورد کردند. این موجب شد که با حواشی و اصلاحات، کاستی هایی را که به نظرشان می آمد، جبران کنند.

۲۰. رساله ای ترجمه بعض اعاظم اسرته و اجداده : این رساله پاراج و کم حجم، به ضمیمه شرح حال آیت الله بروجردی، به قلم یکی از منسوبان ایشان، حضرت آقای سید اسماعیل علوی طباطبائی، در قم چاپ شده و بخش شرح حال آیت الله، که به زبان فارسی است، توسط این جانب، در پایان فهرست نسخه های خطی مسجد اعظم قم، چند سال قبل، تجدید چاپ گردیده است.

در پایان

۲۹ ص:

این بخش (کتاب های رجالی مرحوم آیت الله بروجردی) یادآور می شود که: آیت الله بروجردی بر رجال اردبیلی (جامع الرواه) و قرب الاستناد حمیری و مجموع رساله ابی المجدد و نشرالثالثی و غیره مقدمه هایی نگاشته اند که این نوشه ها نیز، از آثار قلمی رجالی ایشان به شمار می آید.

تالیفات حدیثی:

۲۱. جامع احادیث الشیعه: به همت و کوشش حدود بیست نفر از فضلا و اساتید، کتاب شریف جامع احادیث الشیعه تدوین و تنظیم شد. در تدوین تالیف این کتاب بسیار ارزنده، همه خواسته های آیت الله بروجردی (جز ذکر روایات اهل تسنن در ذیل هر باب) تامین شده و مورد پسند آن مرحوم قرار گرفت تا جایی که می فرموده: "این کتاب ثمره زندگی و نتیجه عمر من است".

۲۲. حاشیه علی وسائل الشیعه : به نظر می رسد، در طول سالیان دراز که به تحقیقات فقهی رجال مشغول بودند، این تعلیقات را (که شاید بخشی از آنها مربوط به همان نواقصی که برای وسائل الشیعه یاد کرده اند باشد) بر وسائل الشیعه نگاشته اند.

تالیفات فقهی:

۲۳. حاشیه علی نهایه الشیخ الطووسی: آیت الله بروجردی، نسخه نهایه خود را با نسخه ای که نزد علامه حلی (ره) بوده و خطوط ایشان بر آن دیده شده است، مقابله و تصحیح و سپس آن را تحسیه کرده اند.

۲۴. حاشیه علی مبسوط الشیخ الطووسی: آیت الله بروجردی ، کتاب مبسوط، چاپ سنگی را با نسخه ای خطی ، مقابله و برخی از بخشها، که در آن چاپ ناقص بوده است، تکمیل و به آن ضمیمه کردنده و بر کل کتاب ، تعلیقاتی نگاشته

اند.

۲۵. حاشیه علی خلاف الشیخ الطووسی : از کتاب هایی که بسیار مورد عنایت آیت الله بروجردی بود، خلاف شیخ طووسی است. ایشان نسخه خطی این کتاب را تهیه و اصلاح و تصحیح و تعلیقاتی بر آن نوشتند.

۲۶. الفقه الاستدلالی: این اثر بسیار ارزنده را برخی از تلامیذ ایشان زیارت کرده اند و به نظر می رسد یکی از مهمترین کتاب های فقهی استدلالی قرن حاضر باشد.

۲۷. رساله فی المواسعه والمضایقه : یکی از شاگردان ایشان می نویسد: استاد در تاریخ ۲۰ جمادی الاولی سال ۱۳۷۲ در مجلس درس از این رساله خود یاد کردند. احتمال می رود این رساله ، یک جزء از همان دوره فقه استدلالی ایشان باشد.

۲۸. رساله فی منجزات المریض: شاید این رساله هم یک جزء، از همان دوره فقه استدلالی باشد.

۲۹. حاشیه علی عروه الوثقی : یکی از حاشیه های عروه الوثقی ، که از جهت کیفیت بسیار بالا و علمی است ، حاشیه آیت الله بروجردی می باشد که به گفته برخی از دانشمندان، همین حاشیه عروه، یکی از عوامل شهرت علمی ایشان گردیده است.

۳۰. تقریرات بحث صلاة الجمعة و صلاة المسافر : این تقریر، به قلم آیت الله متضرری و به نام البدرالزاهر مکرر چاپ شده است .

۳۱. تقریرات بحث الصلاه : این تقریر، به قلم آیت الله فاضل لنکرانی و به نام نهایه التقریر در دو جلد چاپ شده است.

۳۲. تقریرات بحث الخمس : این تقریر، به قلم حجہ الاسلام والمسلمین آقای حاج سید عباس ابوترابی و به نام زبده المقال در یک جلد چاپ شده است.

کتاب های اصول فقه:

۳۳. حاشیه علی کفایه

ص: ۳۱

الاصول: همینطور که قبل از آن که شد، آیت الله بروجردی، تالیف و تصنیف را از همان دورانی که در نجف بودند آغاز نمودند. نخستین تالیف ایشان، همین حاشیه کفایه الاصول استادش آخوند خراسانی است، که زمان حیات استاد، نوشته اند.

۳۴. حاشیه علی فرائد الاصول للشيخ انصاری: این حاشیه، در کتاب آثار الحجه حضرت آقای رازی و نیز در کتاب زندگانی شیخ انصاری یاد شده است.

۳۵. تقریرات مباحث اصول الفقه: این تقریر، به قلم آیت الله منتظری و در دو جلد به نام نهایه الاصول چاپ شده است.

تالیفات متفرقه:

۳۶. رساله فی المنطق: این رساله فقط در کتاب های فقهای نامدار شیعه یاد شده است و اینجانب، درباره آن اطلاع خاصی ندارد.

۳۷. تعلیقه علی الاسفار لملا صدر الشیرازی: این تعلیقه، آن طور که نقل شده است، بر نسخه چاپی کتابخانه شخصی خودشان مرقوم داشته اند.

۳۸. حاشیه علی منهج الرشاد: منهج الرشاد، از تالیفات حاج شیخ جعفر شوستری است. یک بخش آن که درباره اصول عقائد است، در آغاز مجمع الرسائل قرار داده شده و آیت الله بروجردی، بر همین بخش حاشیه هایی دارند که با اصل آن، ضمیمه مجمع الرسائل چاپ شده است.

۳۹. المهدی، علیه السلام، فی کتب اهل السنّه:

اینجانب، حدس می زنم: همین منبرهای یک ماه (رمضان)، آیت الله را به این فکر انداخته که کتابی در مورد امام زمان، علیه السلام، از نظر احادیث اهل تسنن بنویسنده و طرح این کتاب و باب بندی آن هم، ظاهر، انجام شده است. اما برخی از شاگردان ایشان، که این کتاب را دیده بودند، می فرمود: این تالیف آغاز شده بود اما در همان مراحل اولیه

۴۰. آثار المنظومه: در مقاله ای که یکی از دانشمندان در شرح حال آیت الله بروجردی نوشته و در اعیان الشیعه، چاپ جدید، درج گردیده است، چنین آمده: کان ادبیا فی العربیه و الفارسیه و لہ فیهما نظم و قصائد. بنابراین ، باید از ایشان آثار منظومی هم به یادگار مانده باشد.

رساله های عملیه:

کتابها و جزو هایی که به عنوان رساله عملیه ، مطابق با فتاوی آیت الله بروجردی به زبان های : فارسی، عربی، اردو و غیره منتشر شده فراوان است ولی به نظرمی رسد که جز حاشیه عروه الوثقی و حاشیه مجمع الرسائل و یکی دو حاشیه و رساله کوچک دیگر، مانند: مناسک حج (که اینها تالیف خود آن مرحوم است و یا اگر تالیف دیگری است ایشان آن را ملاحظه و با فتاوی خود مطابق نموده اند) بقیه رساله های عملیه ایشان، توسط افراد مورد ثوق ایشان تهیه و تنظیم شده است و نباید از تالیفات ایشان به حساب آورد.

۴۱. حاشیه مجمع الرسائل: مرحوم حاج محمد حسن جزی اصفهانی، رساله عملیه ای مطابق فتاوی میرزا شیرازی جمع آوری کرده و مکرر به نام مجمع الرسائل، چاپ شده است. آیت الله بروجردی ، براین کتاب ، حاشیه زده و مکرر با متن آن چاپ شده است. چاپ اول آن در بروجرد، پیش از هجرت ایشان به قم انجام شده است.

۴۲. حاشیه منتخب الرسائل : مرحوم سید ابو لقاسم اصفهانی (ظاهرا همان که عروه الوثقی را ترجمه کرده است) مجموعه ای از فتاوی مرحوم سید محمد کاظم طباطبائی بزدی، صاحب عروه را گردآوری و به نام منتخب الرسائل نامید. چند نفر از مراجع تقلید، براین

کتاب حاشیه نوشته اند که یکی از آنان آیت الله بروجردی است. اصل کتاب با حاشیه ایشان در سال ۱۳۶۶ قمری چاپ سنگی شده است و گویا از سالهای بعد، حاشیه ایشان داخل متن و به صورت دیگر چاپ شده است.

۴۳. حاشیه وسیله النجاه : رساله ای مطابق با فتاوی سید محمد کاظم یزدی، به نام وسیله النجاه منتشر شده بود. آیت الله بروجردی، براین رساله حاشیه زده و در بروجرد، ظاهرا بیش از این که به قم هجرت کنند، چاپ شده است.

۴۴. انیس المقلدین: انیس المقلدین رساله علمیه ای است که مرحوم سید ابوالقاسم اصفهانی، مطابق با فتاوی مرحوم آیت الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی، گردآوری کرده و در سال ۱۳۴۷ قمری چاپ شده است. همین رساله با فتاوی آیت الله بروجردی مطابق و به نام ایشان، منتشر شده است.

۴۵. صراط النجاه : حاج محمد علی یزدی، رساله ای فارسی مطابق با فتاوی شیخ انصاری جمع آوری و صراط النجاه نامید. چند نفر از مراجع تقلید بر این رساله حاشیه نوشته و مکرر چاپ گردیده است. شاید صراط النجاه آیت الله بروجردی، همین صراط النجاه شیخ انصاری باشد که با فتاوی ایشان مطابق شده است.

۴۶. حاشیه علی تبصره المعلمین : یکی از فضلا، تبصره علامه حلی(ره) را مطابق با فتاوی آیت الله بروجردی تحشیه کرد و توسط انتشارات علمیه اسلامیه، به چاپ رسید.

۴۷. مجمع الفروع: آقای علی آشتیانی، رساله ای فارسی، به ترتیب عروه الوثقی و با نظمی جالب، مطابق با فتاوی آیت الله بروجردی تنظیم کرد که نسبت به رساله های فارسی قبلی، مانند: جامع الفروع و مجمع الرسائل ،

بسیار ممتاز بود و از نظر کثرت فروع و مسائل ، از توضیخ المسائل هم برتری داشت و به همین جهت ، آیت الله العظمی حاج سید احمد خوانساری ای رساله را پسندیده بود و مشخصا آن را با فتاوی خود مطابق و در اختیار مقلدانش قرار داد .

۴۸. توضیح المسائل: در زمان آیت الله بروجردی، خدمت بسیار بزرگی که در این زمینه انجام شده، تالیف کتاب توضیح المسائل با نشری متنی و نظامی در خور تحسین بود. در نتیجه این خدمت، رساله علمیه فارسی، به صورتی درآمد که برای عموم باسواندها، تا حد زیادی، قابل استفاده باشد .

۴۹. مناسک الحج: رساله مناسک حج، مطابق با فتاوی آیت الله بروجردی، در ۱۴۰ صفحه، در سال ۱۳۲۸ شمسی، چاپ سنگی شده است، که سالها همین مناسک، مورد مراجعت مقلدان ایشان بوده و شاید مکرر چاپ شده باشد.

۵۰. توضیح المناسک: حضرت آقای علامه، مناسک حج آیت الله بروجردی را نیز، مانند توضیح المسائل، با نشری متن تنظیم کردند و به نام توضیح المناسک منتشر ساختند که تا پایان عمر حضرت رسمیت یافته بود.»

تعدادی از تأییفات آیت الله بروجردی که در این مقاله ذکر نشده بود در پاورقی افزوده شد با توجه به اینکه کتاب‌های چاپی کتابخانه شخصی آیت الله بروجردی فهرست نشده این امکان وجود دارد ایشان حاشیه‌ای هایی را براین کتاب‌ها داشته باشد .

خدمات عمومی و عام المنفعه

آثار و اینیه زیادی به دستور یا به تشویق آیت الله العظمی بروجردی، در شهرها و روستاهای داخل و خارج از کشور ساخته شد. هزاران مسجد، مدرسه، کتابخانه، حمام و بیمارستان و ... در مدت شانزده سال

زعامت دینی ایشان در ایران، عراق، لبنان، آفریقا و اروپا و سایر نقاط جهان ساخته شد.

مساجد: مسجد اعظم قم، مسجد امام علی عليه السلام در هامبورگ آلمان، بنای چهار مسجد بزرگ در آفریقا، مسجد طرابلس لبنان، مسجد امام زین العابدین عليه السلام، مسجد ارگ، مسجد نارمک و مسجد سید عزیزالله تهران، حدود ۱۳۰ مسجد دیگر در تهران و بسیاری مساجد دیگر در شهرستان‌ها به دستور ایشان بنا و مسجد امام و مسجد حکیم اصفهان، مسجد سید بروجرد و بسیاری مساجد دیگر به دستور معظم له بازسازی شدند.

مدارس: چندین مدرسه علمی در کربلا، نجف، دمشق، تهران، اهواز، کرمانشاه، بروجرد و ... تأسیس و مدرسه علمی خان قم بازسازی و نیز مدارس فیضیه، دارشفاء، رضویه، حاج ملا صادق، مدرسه جده بزرگ، میرزا مهدی و صدرخواجو در اصفهان تعمیر اساسی شد.

کتابخانه: تأسیس کتابخانه مسجد اعظم قم، کتابخانه مدرسه خان قم، کتابخانه مدرسه نجف و توسعه کتابخانه مدرسه فیضیه و بسیاری کتابخانه‌های دیگر از جمله اقدامات ایشان به شماره می‌رود.

آثار خیریه: بنای بیمارستان نکوئی، حفر چاه‌های آب آشامیدنی در قم، تکمیل قسمتی از صحن حرم عسکریین علیهم السلام و ساخت حسینیه و حمام سامر، ساخت حسینیه تهرانیها در کربلا، احداث انبار سیلو، کارخانه پارچه بافی کارخانه برق در بروجرد و احداث نیروگاه برق قم از جمله اقدامات ایشان در امور عام المنفعه است.

رحلت

حضرت آیت الله العظمی بروجردی قدس سره، در پنج شنبه روز دهم فروردین سال ۱۳۴۰ برابر با ۱۳۸۰ ه.ق، پس از اقامه نماز صبح دیده از جهان فرو بست.

به محض انتشار خبر رحلت، شهر قم سیاه پوش شد و کشور در عزا فرو

رفت. علما و بزرگان حوزه علمیه و جمع کثیری از مردم در قالب دستجات عزاداری به سوی بیت معظم له حرکت کردند. دولت و دربار اعلامیه هایی در این زمینه صادر و نخست وزیر و جمعی از وزیران و نماینده گان مجالس شورا و سنا برای شرکت در مراسم تشییع پیکر مطهر آیت الله فقید عازم قم شدند.

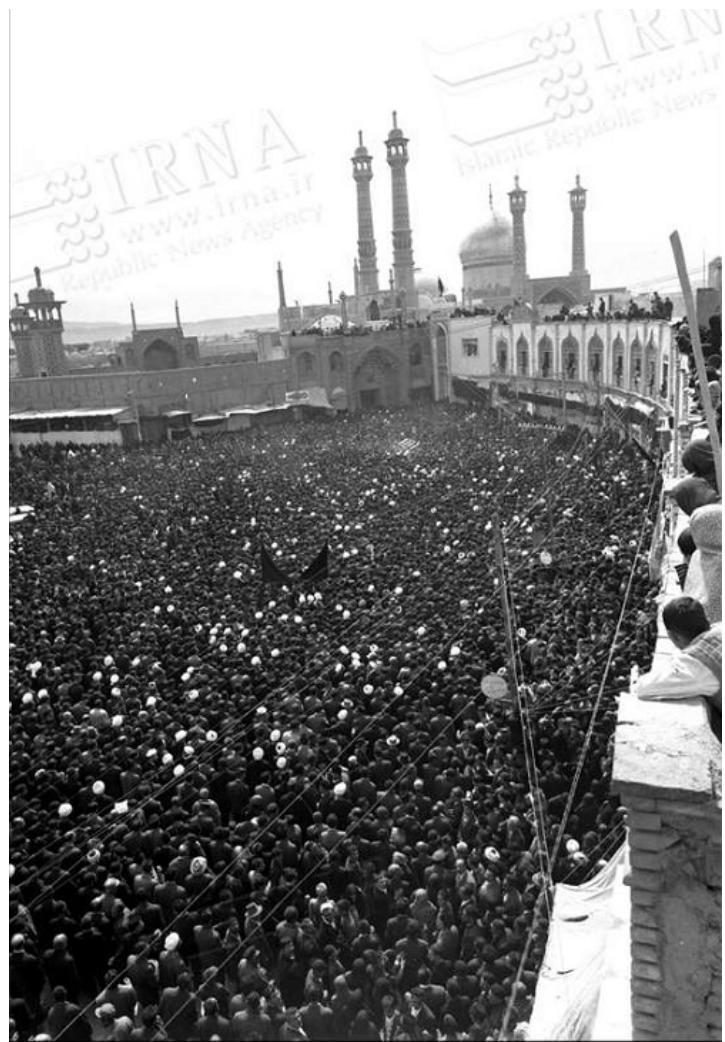
در تهران، سفارتخانه های دولت های اسلامی تعطیل و سفیران برای شرکت در مراسم تشییع به سوی قم حرکت کردند. پرچم سفارتخانه های شوروی سابق، انگلستان، آمریکا و سایر دولت های غربی در تهران به حالت نیمه افراشته (عز) درآمد و در پاکستان پنج روز و عراق به مدت سه روز عزای عمومی اعلام شد.

از جمله امور کم سابقه در ایام رحلت ایشان، شرکت همه اقلیت های مذهبی در عزای شیعیان و همدردی آنان با مسلمانان و مجالس عزایی بود که در مکان های مذهبی خود برپا ساختند. ناقوس کلیساها در ممالک مسیحی به صدا درآمد. علاوه بر داخل کشور، از نقاط مختلف جهان سیل تلگراف های تسلیت به قم سرازیر شد.

رئیس جامعه الازهر مصر شیخ محمود شلتوت، رئیس مذهب مسیحیت و بسیاری از روسا و بزرگان کشورهای مختلف طی تلگراف هایی این مصیبت را تسلیت گفتند. روزنامه ها و جراید نیز این واقعه را به طور گسترده انعکاس دادند.

پیکر مطهر بر حسب وصیت معظم له، با اقامه نماز توسط فرزند ارشدشان مرحوم حجهالاسلام والملمین آقا سید محمدحسن و حسب وصیت خودشان در ورودی مسجد اعظم قم و در جوار حرم حضرت معصومه سلام الله علیها به خاک سپرده شد.

دستجات عزاداری از نقاط مختلف کشور به سوی قم

ص: ۳۷

حرکت کردن و تا چهلم آن مرجع عالیقدر مراسم مختلفی در قم و سایر نقاط کشور برپا بود. رحمة الله عليه

پیام مقام معظم رهبری

متن پیام مقام معظم رهبری به مجمع یادواره‌ی فقهی سی امین سالگرد ارتحال آیت الله العظمی بروجردی(ره)

بسم الله الرحمن الرحيم

جای خوشوقتی بسیار است که همت و پشتکار مؤسسین این مجمع و شما حضار محترم آن، مصروف تجدید یاد و اعلا ذکر فقیه عظیم القدر و کم نظری شده است که برکات و آثار حیات پر بار او به زمان خود او و به عرصه‌ی فقاہت، منحصر نماند و او چون خورشیدی درخشنان بر تعدادی از علوم اسلامی بلکه بر روشهای و شیوه‌های تحقیق در آنهاو نیز بر فضای عام حیات مسلمین در زمان خود و پس از آن پرتو افشاری کرد و هنوز علمای اسلام و جهان اسلام از تأثیرات مبارک آن عمر پر ثمر و ریاست و مرجعیت تامه‌ی پائزده ساله‌ی او متمتنند. این شخصیت عالی قدر و کم نظری، مرجع عام شیعه در زمان خود و استاد فقیهان و مراجع معاصر، حضرت آیت الله العظمی مرحوم حاج آقا حسین بروجردی است؛ اعلی‌الله مقامه و رفع الله اعلامه.

علم و تقوا و اخلاص، و روشن بینی و بزرگ منشی و کیاست، و نوآوری و جامع نگری و خستگی ناپذیری و بسی خصلتهای کمیاب و نفیس دیگر از این مرد بزرگ و ذخیره‌ی الهی، چنان شخصیت ذو ابعاد و عظیمی فراهم آورده بود که نظری آن را در فقهاء صاحب نام و برخوردار از زعامت، بندرت می‌توان یافت.

او در فقاہت، مبتکر شیوه‌ی جدید، و در رجال و حدیث، صاحب سبک بود و در تدریس و تربیت شاگرد و تعلیم کار دسته جمعی بر زمان خود

سبقت داشت. بینش وسیع او از مرازهای حوزه‌ی قم و حوزه‌های علمیه و چهارچوب کشور ایران و جهان تشویح فراتر می‌رفت و بر جهان اسلام و همه‌ی مذاهب مسلمین پرتو می‌افکنده. زعامت او نه تنها به اداره‌ی امور درسی و میشستی حوزه‌ها، که به مسائل سیاسی و اخلاقی آن، و نه تنها به امور حوزه، که به امور دینی و شعایر اسلامی در سراسر کشور و در سطح بین‌المللی شمول می‌یافته، حوزه‌ی علمیه‌ی تحت زعامت او پرورشگاه و خاستگاه افکار نو و گوهرهای رخشانی شد که به برکت آن در سالهای بعد، نهضت روحانیت پی‌ریخته شد؛ و حرکتی که در اوج آن انقلاب عظیم و شکوهمند اسلامی به رهبری مجده بزرگ اسلام حضرت امام خمینی قدس‌الله‌نفسه‌الزکیه بود، سر برآورد. با این همه، در مجموع شخصیت آن بزرگ مرد آنچه بیش از همه درخشندگ بود اخلاص و تقوایی بود که وی در همه‌ی امور خود از آن بهره می‌گرفت.

اکنون که پس از گذشت سی سال از رحلت مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی قدس‌سره به برکت نظام جمهوری اسلامی یاد و تجلیل می‌شود شایسته است که حوزه‌های علمیه و زعمای علمی آن به این تکریم، اکتفا نکرده، روشاهای علمی و تحقیقی آن بزرگوار را نیز که همچنان از تازگی برخوردار است - تعقیب و تکمیل کنند و گردونه‌ی فقاهت اسلام را به بیش برند.

از خداوند متعال، علو درجات آن عالم جلیل القدر و توفیقات آقایان محترم را در ظل توجهات حضرت بقیه‌الله روحی فداء مسأله می‌نمایم.

«والسلام عليكم و رحمة الله سيد على خامنه اي ۱۳۷۰/۷/۲»

تاریخچه کتابخانه

تأسیس کتابخانه:

حضرت آیت‌الله العظمی بروجردی توجه

ویژه ای به توسعه اماکن مذهبی، مدارس علمیه، کتابخانه ها و چاپ کتاب های دینی داشتند. در دوران حیات ایشان مسجد اعظم قم، مدرسه آیت الله بروجردی، مدرسه نجف اشرف، مدرسه علمیه کرمانشاه، کتابخانه ای در نجف اشرف و نیز کتابخانه ای در کرمانشاه ساخته شد. سالن مطالعه کتابخانه مدرسه فیضیه با در اختیار گذاشتن بخشی از فضای مسجد اعظم توسعه یافت. با اهدای هزاران جلد کتاب از طرف ایشان به کتابخانه های حوزه ای افزوده شد.

حضرت آیت الله بروجردی قصد داشتند کتابخانه مستقلی را در شهر قم بنا کنند؛ اما موفق نشدند. پس از تکمیل بنای مسجد، فضای حوزه پیشنهاد کردند برای مسجد کتابخانه ای در نظر گرفته شود. مؤسس معظم از این پیشنهاد استقبال کرده و تصمیم گرفتند این بنای با عظمت را با تأسیس کتابخانهای تکمیل نمایند. ایشان تمایل داشتند عموم طبقات مردم از کتابخانه استفاده کنند.

در نیمه شعبان ۱۳۷۹ه.ق (۲۳ بهمن ۱۳۳۸) یعنی چهارده ماه قبل از رحلت آن بزرگوار) دستور تأسیس کتابخانه بزرگ عمومی مسجد اعظم را صادر و از معمار مسجد، آقای حسین لرزاده، خواستند تا محلی را برای کتابخانه مسجد، در نظر بگیرند. ایشان ضلع غربی مسجد (محلی که به عنوان شبستان ساخته شده بود) را به عنوان کتابخانه در نظر گرفتند. فضای در نظر گرفته شده حدود ۱۳۲ مترمربع بود. امروزه محل مذکور با حفظ ساختمان اولیه در سر درب اصلی ضلع غربی مسجد واقع شده که در سال ۱۳۸۶ بازسازی شد و از آن به عنوان راهرو ورودی مسجد استفاده می شود.

توسعه بنای اولیه کتابخانه

در نیمه شعبان ۱۳۷۹ه.ق حضرت آیت الله بروجردی سرپرستی کتابخانه را به آیت الله شیخ ابوالقاسم دانش آشتیانی

واگذار کردند. آقای دانش آشتیانی به کارهای علمی و پژوهشی علاقمند بود و امور کتابخانه را با اشتیاق پیگیری می‌کرد. وی پس از انتصابش به ریاست کتابخانه در اولین فرصت از محل کتابخانه بازدید کرد و متوجه شد فضای کتابخانه کافی نیست و کتابخانه فاقد سالن مطالعه است.

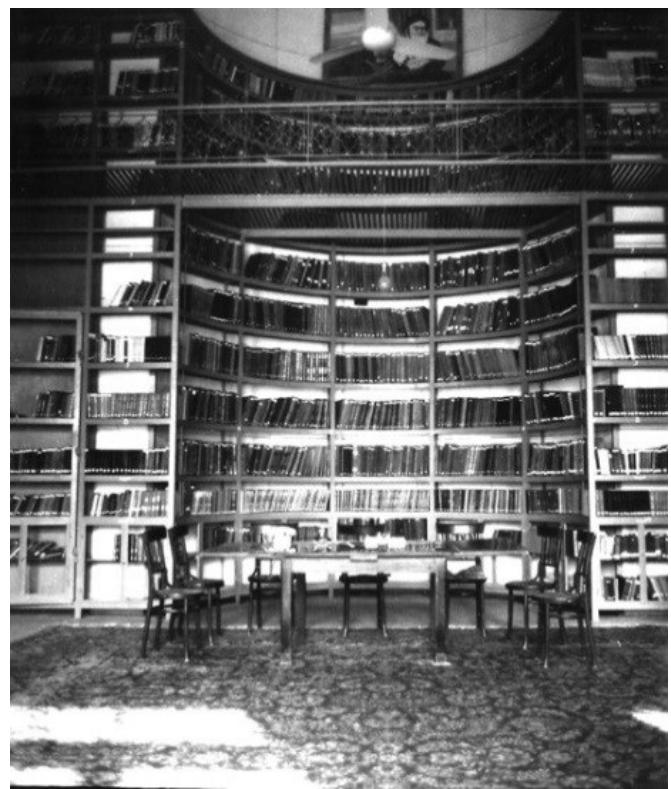
با گزارش وضعیت به آیت الله بروجردی ایشان از آقای لرزاده معمار مسجد خواستند برای حل این مشکل طرحی را آماده کند. به دلیل محدودیت هایی که وجود داشت، آقای لرزاده پیشنهاد کردند که سالن های مطالعه بر روی راهروی وضوخانه ساخته شوند. معظم له با این پیشنهاد موافقت فرموده و سالن های مطالعه و دفتر کتابخانه در مدت یک سال ساخته شد.

پس از توسعه فضای کتابخانه، محل اولیه به عنوان مخزن کتاب در نظر گرفته شد و دور دیوارهای آن با قفسه‌های بلند فلزی قفسه بندی گردید. نظر به اینکه ارتفاع مخزن بلند بود و امکان دسترسی به کتاب‌ها در بالای قفسه‌ها سخت بود، در داخل مخزن یک بالکن فلزی طراحی و نصب گردید تا امکان دسترسی به کتاب‌ها آسان شود.

درب رفت و آمد مراجعه کنندگان از طرف راهرو مجاور سرویس‌ها در نظر گرفته شد. فضای اضافه شده شامل دو سالن مطالعه و یک دفتر برای کتابخانه بود که ابعاد آن به طول ۴۱ متر و به عرض ۵ متر است. این فضا با استفاده از فضای رودخانه به عرض دو متر و فضای بالای راهرو به عرض سه متر بنا شده بود و مساحت هر یک سالن‌ها در اندازه‌های هفده و نیم متر در پنج متر و اتاق دفتر در رویروی پله‌ها و بین

دو سالن با مساحت شش متر در سه متر بود. ورودی سالنهای از طریق یک راهرو به مساحت دو متر در شش متر کنار دفتر قرار داشت و ارتباط بین مخزن و دفتر از طبقه همکف برقرار گردید و در طبقه بالا راهی به بالکن مخزن ایجاد شد.

قبل از افتتاح رسمی کتابخانه، بهره برداری از آن در نیمه شعبان سال ۱۳۸۰ق (برابر با ۱۳ بهمن ۱۳۳۹) آغاز می شود.

در گزارش مجله مجموعه حکمت درباره ساخت کتابخانه مسجد اعظم چنین آمده است:

«شهرستان قم که فعلاً مرکز روحانیت عالم تشیع به شمار می رود متجاوز از شش هزار دانشجو و فارغ التحصیل علوم دینیه دارد، و مردم مسلمان شیعی مذهب ایران و خارج ایران سالی چند مرتبه به آستان بوسی دختر باب الحوائج امام هفتم خود موفق می گردند وجود چنین بنای با عظمتی را سزاوار بود و از لوازم این مسجد باشکوه داشتن یک کتابخانه معظم آبرومندی بود که آنهم بحمد الله با اهدا دو جلد قرآن کریم از طرف حضرت آیت الله در نیمه شعبان امسال لباس عمل پوشیده و در طرف غربی مسجد کتابخانه ای تأسیس گردید و بعدا هم حضرت آیت الله، مقداری کتاب بالغ بر دو هزار جلد اهدا فرمودند و اکنون در پشت مخزن کتابخانه قرائتخانه عمومی در دست ساختمان است و احتمال می رود تا آخر ماه محرم تمام شود و در روز ۱۷ ربیع الاول سال ۱۳۸۰ق. که روز تولد خاتم الانبیا (صلی الله علیه و آله) می باشد افتتاح کتابخانه عملی شود»

انتخاب سپرست کتابخانه

پس از تکمیل ساختمان کتابخانه و نصب تجهیزات اولیه آیت الله العظمی بروجردی تصمیم گرفتند

یکی از فضلای حوزه را برای اداره کتابخانه انتخاب کنند.

مؤسس معظم ابتدا سرپرستی کتابخانه را به آیت الله شیخ مجتبی عراقی پیشنهاد میکنند، بعد از مدتی، آیت الله عراقی در مجلسی آقای دانش آشتیانی را برای سرپرستی کتابخانه به ایشان پیشنهاد می کنند و معظم له از این پیشنهاد استقبال مینمایند.

آیت الله حاج آقا مجتبی عراقی رئیس کتابخانه فیضیه درباره انتخاب آیت الله شیخ ابوالقاسم دانش آشتیانی به ریاست کتابخانه مسجد اعظم می گویند:

«آیت الله بروجردی یک روز به من گفتند: "این کتابخانهای که در مسجد اعظم درست می کنم، میخواهم شما مسئولیت آن را بر عهده داشته باشید." من از روی ادب جواب رد ندادم. چون گرفتاری زیاد داشتم و جانب آقای ابوالقاسم دانش را که با هم به نمایندگی حضرت آیت الله، برای رسیدگی به زلزله باختران و همدان رفته بودیم و از آن زمان، آیت الله بروجردی ایشان را میشناسخت برای مسئولیت کتابخانه خدمت آقا معرفی کردم. حضرت آیت الله بروجردی قبول فرمودند. آقای دانش مشغول اداره کتابخانه شدند. کتابهای خطی و غیر خطی خوبی از جانب آیت الله بروجردی خریداری و وقف کتابخانه شد. فرد دیگری هم چند هزار کتاب را وقف کرد.»

در نیمه شعبان ۱۳۷۹ ه.ق (۲۳ بهمن ۱۳۳۸) مجلسی در بیت آیت الله بروجردی برگزار شد و به امر ایشان، کلیدهای کتابخانه به آیت الله شیخ ابوالقاسم دانش آشتیانی تحویل داده شد.

به این ترتیب آیت الله دانش آشتیانی به ریاست کتابخانه منصوب شد. وی به مدت ۳۸ سال کتابخانه را با دلسوزی و کاردانی و به نحو احسن اداره کرد. ایشان حقوق کارکنان کتابخانه را

از طریق دفاتر مراجع معظم و مخارج جاری و سرمایه کتابخانه را با استفاده از نفوذ خود در بین افراد خیرخواه تأمین می کرد.

ایشان خود می نویسد: «مرحوم آقا محمدحسن بروجردی فرزند آیت الله العظمی بروجردی، روزی مرا خواست و گفت: آقا می خواهند شما متولی کتابخانه مسجد اعظم باشید، بعد از آن آقا مرا خواستند و تولیت کتابخانه را به من محول کردند»

حجه‌الاسلام والملمین حاج شیخ محمدتقی دانش آشتیانی درباره نحوه انتخاب مرحوم پدرشان به ریاست کتابخانه این چنین گفته‌اند:

«سال ۱۳۳۸ شمسی که زمستان مصادف بود با نیمه شعبان ۱۳۷۹ قمری توفیقی شد با مرحوم حاج آقای والد خدمت مرحوم آقای بروجردی رفتیم. در بیرونی دفتر نه، بلکه در اندرون عده‌ای از علماء بودند. بنده آنجا مفتخر شدم که خدمت ایشان معمم شوم. و همان روز نیمه شعبان مرحوم آقای بروجردی دستور دادند کلیدهای کتابخانه را در اختیار مرحوم حاج آقا (دانش آشتیانی) گذاشتند و بنا شد ایشان آنجا (کتابخانه) را سر و سامان بدنهند و افتتاح کنند. (منتهی موقعی که حاج آقا آمدند و آن قسمتی از مسجد را که برای کتابخانه در نظر گرفته شده بود بازدید کردند) متوجه شدند قرار است سالن مطالعه هم آنجا باشد گزارشی خدمت آقای بروجردی دادند که: که اینجا بخواهد هم سالن مطالعه باشد و هم مخزن کتاب‌ها، امکانش نیست. ایشان با برخی از دوستان بررسی کردند به این نتیجه رسیدند قسمت پشت مخزن که راه روی وضوخانه بود در بالای راهرو و قسمت جلوی مسجد روی رودخانه را بالکنی زدند و تبدیل به سالنی کردند که دو تا سالن و یک دفتر بود که آنجا کارها برآه

افتتاح کتابخانه

آیت الله العظمی بروجردی عنایت خاصی به کتابخانه مسجد اعظم داشتند و با وجود مشغله زیاد و کمبود وقت، چندین بار، قبل از افتتاح از آن بازدید کردند و از نزدیک دستورات لازم را به متصدیان کار دادند و اشتیاق زیادی داشتند که کتابخانه هر چه زودتر افتتاح شود.

پس از آماده شدن ساختمان کتابخانه، مؤسس معظم کتابهایی را به کتابخانه اهدا و آیت الله دانش آشیانی را به عنوان سرپرست انتخاب کردند. کتاب های اهدایی مرحوم آیت الله مقدس اصفهانی نیز بعدها به کتابخانه منتقل شدند.

پس از انجام مقدمات کار مقرر گردید کتابخانه در روز نیمه شعبان ۱۳۸۰ق. به دست مؤسس معظم افتتاح گردد. دعوتنامه‌ها توزیع گردید و همه جهات کار آماده شد.

به مناسبت افتتاح کتابخانه حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ احمد اثیاعشری قصیده‌ای را به شرح زیر سروده و آماده کرده بودند:

ام—روز جهان شور و نشاط دگری داشت رخسار فل-ک دی-ده زین-ده ت-ری داشت

غـم رفت و نشاط آمد و روز و شب گیتی روشن همه گردید که شمس و قمری داشت

دل ب-رس هر ب-ام ب-ه شوق تو ب-راف-راشت جان سوخت ز هجران تو تا بال و پری داشت

آن م—هدی م-وع-ود ب-ه ح-ق م-نت-ظرم-ا ک---و در س-ر هر راه دل م-نت-ظری داشت

دری-ای وجود عرضه همی کرد به عالم در دام—ن خ—ود بهتر از او گر گ-هری داشت

اف—س—انه س—رای—ان همه رفت—ند و ن—هادنده—ر کس که به خاطر به جز از او خبری داشت

جمعی همه جان داده و برخی همه دل را ب—ن—مود ن—ثار رهت هر ک—س ه—نری داشت

در پ-ای تو اف-کن-د به شکرانه و ص-لت ه-ر

کس که به سودای وصال تو سری داشت

ش---د رشك چمن فته گل غیرت بستان هر خانه که ام-روز به کوي ت-و دری داشت

در سایه شمش-برت-و هر حادثه بنشست خاموش شد آن شعله که برق خطري داشت

ام-روزت-وبي ناي-ب او آي-ت ع-ظما زى---را که چ-وت-و دادرس دادگه-ری داشت

خ-رم زتوش-د يك-سره بستان فقاهم-ت از آن---که چو تو رنج کش و رنجبری داشت

ش---مشير وي اندر کف پرقدرت امروزح---قاک-ه نم-ای-ان شد و ب-رق ظفری داشت

ت-ابد به جهان سایه ات اي شاخ برومند اي---ن باع ز تو برگ و ب-ر پ-ر ثم-ری داشت

ع---لم و هنر از خاک بر افلاک رساندي ره به سپرد آنکس که چون تو راهبری داشت

ک---ردي تو پا مكتبه در مس-جد اعظ-م زان دس-ت برومند که هر لحظه بری داشت

در ن---م-ه شعبان برح خل-ق گ-ش-ودي ب---اغي که زه-ر شاخ-ه ن-وي-د ثمري داشت

در س-يصدو هشتاد پس از سال هزارم گ---ل-زار ف-ضي-لت گ---ل ش-ادابتری داشت

روز نيمه شعبان علماء، فضلا و عموم مردم برای افتتاح کتابخانه جمع شده بودند که صبح همان روز حادثه ای برای آیت الله بروجردي پيش آمد و منجر به دررفتگي پاي چپ و شکستگي استخوان شست پا گردید. بخاطر اين حادثه، معظم له نتوانستند در مراسم حاضر شوند و افتتاح کتابخانه به بعد موکول گردید.

آيت الله بروجردي بعد از يك ماه در پانزده رمضان مصادف با ميلاد کريم اهل بيت حضرت امام حسن مجتبی عليه السلام، برای اقامه نماز جماعت به مسجد اعظم مشرف شدند.

با گذشتن ماه مبارک رمضان و بهبودي حال معظمله دوباره زمزمه افتتاح کتابخانه مطرح شد

و مکرر از محضر ایشان تقاضا میشد روزی را برای افتتاح کتابخانه تعین نمایند. بالاخره مقرر گردید کتابخانه در روز جمعه هفتم شوال افتتاح گردد.

کارهای مقدماتی از جمله توزیع دعوت نامه‌ها انجام شد و چون مصادف با ایام نوروز بود و جمع زیادی از زوار در قم بودند برای پذیرایی پیشیگیری‌های لازم صورت گرفت و افتتاح کتابخانه به طور رسمی از طریق اعلامیه‌ای به اطلاع عموم رسید. شب هفتم شعبان حجت‌الاسلام والمسلمین آقای فلسفی در مسجد اعظم بعد از نماز در منبر موضوع افتتاح کتابخانه را به مردم بشارت داد و از مردم دعوت کرد در مراسم افتتاح کتابخانه شرکت کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ عباس مصباح زاده قصیده‌ای را برای افتتاح کتابخانه سروده بود و این قصیده برای مراسم افتتاح در صدها نسخه چاپ شده بود.

از غم شادی ما می‌—رد اگر خصم سود شیعی—ان را دیده و دل روشن و پر نور باد

پرسد از کس زین بهشت آئین بنا نبود شَكْفَتُ الْت—ى لم يخلق ار گوئی به مثلش فی الْبَلَاد

مفت—ى اعظم بن—ای مسجد اعظم نم—ود آنکه سقف مرجعیت را بود رکن و عمام

آیت الله بروجردی زعی—م شیعی—ان نایب صاحب زمان و صاحب علم و سداد

رو بخوان الله اعلم حيث يجعل؛ کن بحق امر خود تفویض ان الله بصیر بالعب—اد

گر بگویند این چنین بی دانشان در گوشه ای از ره با بخردی یا اینکه از راه عن—اد

کارخانه به بود زین مسجد کیوان شکوه قول آنان را بهل بنگر ولی با چشم ح—اد

این چنین مسجد به بار آرد فقط سازنده را کارگاهی بهتر از این در کجا داری بی—اد

بر از این مسجد که بی شک هست راز اتفاق دور باشیم افتراق افتاد میانم-ان کالجراد

علت سستی همان اختلاف است اخلاق سر پیروزی عزیزا اتحاد است اتحاد-اد

ز فس-اد و از بدی بگریز و بر نیکی گرای هم حسن میباش وهم احسنوا لاتبع الفساد

در جــوار دختر موسی بن جعفر الغرض ساخت چون این مسجد آباد را آن مرد راد

مehr تجدید حی ات و هست—ی دانشوران فکر تأسیس کت خانه در این مسجد فتاد

همت عالی و طبع آسمان آس-ای او سال پگذشته بر این عالی هدف دستور داد

ب-۱ عنایت های حق نسبت بدهی مرد بزرگ در کف مقصود آمد حاصل گنج مراد

شد فراهم این چنی-ن گنجینه‌ای بهر کتب وین قرائت خانه را هم بهر آن بنیان نهاد

گنجینه حرفی مهم است بحر اندر جنب این دریا نی‌اید در عداد

فرق این گنج-ینه با آن گنج در پیش خرد آن قدر باشد که بیاض دیده دارد با سواد

نیست س-ودی جز زیان و جز فنا از گنج زر گنج دانش را حیات سرمدی باشد مفاد

یعنی نج-ووم تابن-اک اندر سم-وات علوم گرد شمس علم و تقوی ماه «ان خیر زاد»

گفت «مصباح» از پی تاریخ س—ال افتتاح «باب علم از آیت الله بروجردی گشاد».

صبح روز جمعه در حالی که همه متظر تشریف فرمایی مؤسس معظم بودند، خبر می‌رسد آیت الله بروجردی به عارضه قلبی دچار شده است و مراسم برگزار نمی‌شود. چند روز بعد آیت الله فقید در اثر این عارضه رحلت می‌کنند. به این صورت متأسفانه ایشان موفق به افتتاح کتابخانه نمی‌شوند.

جائز ده

۴۸ :

روز پس از ارتحال آیت الله بروجردی در تاریخ ۲۷ شوال ۱۳۸۰ ه.ق مطابق با ۲۵ فروردین ۱۳۴۰، کتابخانه با حضور حجت‌الاسلام و المسلمین سید محمد حسن بروجردی در فضای معنوی و حزن آلود به طور رسمی افتتاح می‌شود.

در مراسم افتتاح؛ خطیب معروف حجت‌الاسلام و المسلمین آقای انصاری سخنرانی می‌کند و حجت‌الاسلام و المسلمین شیخ عباس مصباح زاده قصیده‌ای را بدین شرح قرائت می‌کنند.

ای———که رفته و دل از یاد جمال نزود ک—ی برون از دل م—افکر و خیالت برود

ن——ام تو کی بگذشت مه و سالت برود از سر ک—وی تو هر کس به ملالت برود

ن——رود کارش و آخر بخجالت برود

آی—ست الله ب——روجردی ازدست شدی لیک مانده است ز تو نام نک—وی اب—دی

ک—ه تو در هر اثری آیت علم و خردی ای دلی——ل دل گم گشته خدا را مددی

ک—ه غری—ب ار نبرد ره بدلالت برود

کس به جاوید نمانده است در این دار فناه——ر که آمد برود لا جرم از این دنی—

ه———مه کس راه روانند بدین ره اما ک—اروانی که بود بدرقه اش لطف خ—دا

ب——ه تجمل بنشیند به جلالت برود

ای—ن کتابخانه که تاسیس نمودی چه نکوست نظرت ای پدر ما به یقین در پ—ی اوست

طالب علم از این مخزن حق دانشجوست سالک از نور هدای—ست برد راه به دوست

ک—ه بجائی نرسد گر بصلالت برود

افت—احش بنظر داشتی و رشته گستاخ لی——ک فرزند تو آن رشته بگستاخ بیست

اف——تباخش بنمود و دلت آورد بدست حکم مستوری و مستی همه برخاتمت است

کس ندانست که اخر به چه حالت برود

حافظ از چشم حکمت بکف آور

جامی وان——گه از مهر تو در محفل ما نه گام——ی

شنو مصرع آخر ز غزل الهم——ی پ——ی تاریخ ز مصباح ادیب نام——ی

بود که از لوح دلت ریب جهالت برود

انتخاب مدیر کتابخانه

پس از افتتاح به همت آقای دانش آشتیانی خدمات کتابخانه به صورت رسمی شروع شد. این خدمات در دو شیفت کاری صبح و عصر انجام می‌گرفت و روزهای جمعه فقط شیفت صبح باز بود.

برای اداره کتابخانه نیاز به پرسنل بود و آقای دانش برای این امر یک نفر را برای امور اداری، یک نفر برای فهرست کردن کتاب‌ها و چهار نفر را برای ارائه خدمات به مراجعه کنندگان (در هر شیفت کاری دو نفر) استخدام کرده بود.

حقوق کارکنان کتابخانه مختصر بود و آقای دانش از طریق دفاتر مراجع حقوقی معمولی آنها را تأمین میکرد. ایشان علاقه زیادی به کتابخانه داشت و همه روزه صبح‌ها دو تا سه ساعت در کتابخانه حضور می‌یافتد.

در همان روزهای اول تاسیس کتابخانه، آیت الله دانش آشتیانی بر حسب ضرورت تصمیم گرفت مدیری را برای اداره کتابخانه انتخاب نماید. ایشان آقای میرزا حسن دانش آشتیانی را در سال ۱۳۳۹ به عنوان مدیر کتابخانه برگزید. از لحاظ ساختار سازمانی مدیر در امور اجرائی شخص دوم و جانشین رئیس کتابخانه بشمار می‌رفت. آقای میرزا حسن دانش فردی توانمند در امور اجرایی بود و همچنین در فهرست کردن کتاب‌های کتابخانه همکاری می‌کرد. دوره مدیریت میرزا حسن دانش هشت سال بوده است.

پس از فوت مرحوم میرزا حسن دانش، آیت الله دانش آشتیانی برای مدتی امور اجرایی کتابخانه را بر عهده گرفت. ایشان با توجه به شناختی که از آقای شیخ احمد

آل اسحاق داشتند، وی را به عنوان مدیر کتابخانه انتخاب کردند. آقای آل اسحاق توانست با درایت و کاردارانی کتابخانه را نزدیک به سه دهه (تا سال ۱۳۷۶ ه.ش) به نحو احسن اداره کند.

با اینکه امور داخلی کتابخانه بر عهده مدیر کتابخانه بود ولی آیت الله دانش آشتیانی بطور منظم در کتابخانه حضور داشتند و از نزدیک در جریان امور کتابخانه بودند و بر حسن انجام کارها نظارت می کردند.

تهیه تجهیزات کتابخانه ای

برای تجهیز کتابخانه ابتدا مخزن طبق طرح معمار مسجد با قفسه های آهنی محکم قفسه بندی شد. گنجایش مخزن پانزده هزار جلد کتاب بود و امکان افزایش ظرفیت آن به پنجاه هزار جلد وجود داشت.

طبق گزارشات ثبت شده در نشریه کتابخانه مسجد اعظم، پس از تکمیل ساختمان تجهیزات زیر برای کتابخانه تهیه شده است:

در سال ۱۳۴۱ با اقدام جمعی از خیرین یکی از سالن های مطالعه با دو تخته فرش زیبای دست بافت چهل متری به مبلغ ۲۴۰۰۰ ریال تهیه شده بود مفروش شد. همچنین یکی از خیرین یک تخته فرش در ابعاد $5\frac{1}{3}$ در ۵ متر و فرد خیر دیگری یک عدد میز بزرگ با ۱۰ عدد صندلی چوبی و همچنین مبلغ ۳۰۰۰۰ ریال توسط نیکوکاران برای هزینه های کتابخانه کمک شده است.

در سال ۱۳۴۲ با همت آشتیانی های مقیم تهران میز و صندلی های فلزی برای سالن مطالعه دیگر کتابخانه به مبلغ ۲۵۰۰۰ ریال تهیه و آن سالن هم تجهیز شد. همچنین هزینه های سالانه کتابخانه توسط جمعی از نیکوکاران تأمین گردید.

در سال ۱۳۴۳ به دلیل مساعد نبودن اوضاع اقتصادی کمک های مالی قابل توجهی به کتابخانه نشد و فقط بودجه سالانه با انجام صرفه جوئی های لازم

از طرف چند نفر از نیکوکاران تأمین شد.

در سال ۱۳۴۴ تعداد ۲۵ عدد صندلی، ۱۰ عدد نیمکت دو نفره، دو عدد بخاری، یک عدد قفسه کتاب و دو عدد چراغ زنیوری توسط آقای حاج عنایت الله معتمدی به کتابخانه اهدا شد.

تهیه منابع کتابخانه

ابتدا کتاب های اهدایی آیت الله العظمی بروجردی که حدود سه هزار جلد بود و سپس کتاب های اهدایی مرحوم آیت الله مقدس اصفهانی که بیش از دو هزار بود به کتابخانه منتقل شدند.

با کمک خیرین در اولین سال تأسیس کتابخانه، تعداد کتاب های کتابخانه به بیش از هشت هزار جلد افزایش یافت.

طبق آمارهای ثبت شده در نشریه کتابخانه مسجد اعظم تعداد کتاب های اهدا، وقف و خریداری شده در چند سال اول تأسیس کتابخانه به شرح زیر است:

در پایان سال ۱۳۴۱ تعداد کتاب های ثبت شده در دفاتر کتابخانه به ۹۰۷۵ جلد افزایش یافت و تعداد ۱۳۴ جلد کتاب از محل صرفه جوئی در مخارج کتابخانه خریداری شد.

در پایان سال ۱۳۴۲ تعداد کتاب های ثبت شده در دفاتر کتابخانه به ۱۰۰۱۷ جلد چاپی و ۶۱۴ جلد نسخه خطی افزایش یافت و کل منابع کتابخانه به ۴۰۳۵ عنوان رسید. طبق آمارهای موجود در این سال بیشترین کتاب را جانب آقای جمال الدین فدائی اراکی (بیش از ۱۰۰ مجلد کتاب خطی و چاپی) به کتابخانه اهدا کردند.

در پایان سال ۱۳۴۳ تعداد کتاب های کتابخانه به ۱۱۰۰۵ جلد افزایش یافت. در این سال بیشترین کتاب را مرحوم مشهدی حسن شهدی (اهدا توسط عیال ایشان بانو مهرتاباج شهدی صورت گرفت) به تعداد ۲۶۵ مجلد اهدا نمودند.

در پایان سال ۱۳۴۴ تعداد کتاب های کتابخانه به ۱۲۳۵۰ جلد رسید. در مهر ماه این

ص: ۵۲

سال از کتاب های مرحوم سید احمد محسنی اراکی تعداد ۹۰ جلد نسخه خطی و آقای ضیا نوری گلپایگانی سه جلد نسخه خطی به کتابخانه اهدا گردید.

در پایان سال ۱۳۴۵ تعداد کتاب های ثبت شده به ۱۳۳۷۵ جلد افزایش یافته است. در آبان ماه این سال آقای حسین کجوری ۳۹۵ جلد کتاب و در اسفند ماه آقای میرزا علی آشتیانی ۱۵۰ جلد کتاب به کتابخانه اهدا کردند.

آیت الله استادی در سال ۱۳۸۰ در پاسخ به سوال نشریه بیام حوزه درباره تعداد نسخ خطی کتابخانه می فرماید:

«کتابخانه حدود شصت هزار جلد کتاب چاپی و حدود چهار هزار نسخه خطی دارد و این کتاب ها جز تعداد بسیار اندکی که شاید به دستور آیت الله العظمی بروجردی(ره) خریداری شده باشد، همه اهدایی است، زیرا ظاهرا این کتابخانه در هیچ زمانی بودجه ای برای خرید کتاب در اختیار نداشته است و بد نیست به خاطر تکریم از نکوکاران برخی از اهدا کنندگان را نام ببرم:

۱ - موسس کتابخانه، حضرت آیت الله العظمی حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی(ره).

۲ - آیت الله حاج آقا محمد مقدس اصفهانی مولف کتاب ارزشمند (الاوائل) که در اصفهان چاپ شده است. بنده ایشان را زیارت کرده بودم. در حوزه علمیه قم و همچنین در اصفهان بسیار مورد احترام بود. ایشان از حواریون آیت الله العظمی بروجردی به شمار می آمد و مورد توجه ایشان بود.

۳ - آیت الله حاج شیخ محمدعلی کرمانی ابوالزوجه آیت الله حاج سید محمدحسن لنگرودی و آیت الله حاج سید حسین کرمانی. ایشان را هم حقیر زیارت کرده بودم و این بزرگوار هم از حواریون آیت

الله العظیمی بروجردی بود و این که مرحوم آیت الله بروجردی اطرافیانی مانند ایشان و آیت الله فاضل لنکرانی (والد آیت الله العظیمی فاضل) و آیت الله حاج سید مصطفی خوانساری و امثال آنان داشته، دلیلی بر عظمت مقام علمی و تقوایی آن بزرگوار است. رحمه الله عليهم اجمعین.

۴ - آیت الله حاج سید حسن فرید اراکی. ایشان از هم دوره های آیت الله العظیمی گلپایگانی و آیت الله العظیمی امام خمینی(ره) بود و حقیر به درس ایشان می رفتم و با ایشان انسی داشتم و ایشان هم به بنده لطف خاصی داشتند. درس و مجلس گفت و گوی او بسیار سودمند و با برکت بود و پس از وفات ایشان بخشی از یادداشت های ایشان را تنظیم و به نام تفسیر سوره حمد چاپ کردم.

آقای فرید علاوه بر این که وصیت کرده بود کتاب های چاپی کتابخانه اش را که بسیار مهم بود به کتابخانه مسجد اعظم بدنهند یکی از دو منزل قم خود را که در کوچه حرم، کوی آیت الله العظیمی مرعشی داشت، به مسجد اعظم داد که اکنون با اجازه متولی مسجد اعظم خانواده ای در آن زندگی می کنند.

۵ - مرحوم حاج محمد رمضانی صاحب انتشارات کلاله خاور تهران، تقریباً دو سوم کتاب های چاپی و خطی کتابخانه مسجد اعظم یادگار و باقیات صالحات ایشان است. وی را هم قبل از این که به قم بیاید می شناختم و در کتاب فروشی و یا دکه مجله فروشی دیده می شد که برای تکمیل دوره های مجله های کتابخانه اش مجله ها را زیر و رو می کرد. در

قم هم هنگامی که کتابخانه ای تشکیل داده بود از نزدیک در جریان کارش قرار گرفت.

وی یک ناشر بسیار پر تلاش و پر کار بود. گویا روی برخی از کتاب‌ها دیده بودم که ایشان را به عنوان ناشر هفت‌صد کتاب معرفی کرده بودند. او مانند برخی دیگر از ناشران آن دوره اهل مطالعه و فضل بود که مشنوی معروف به ((مشنوی خاور)) که با تصحیح او و پدرش چاپ شده است، بهترین گواه با فضل بودن او می‌باشد.

در طول عمره حدود چهل هزار کتاب چاپی و دو هزار نسخه خطی گردآوری کرده بود و در سال‌های آخر عمر آرزو داشت در قم محلی را بسازد و کتابخانه ای به نام ولی عصر(ع) برای استفاده حوزویان تاسیس کند و برای این جهت گویا درخواست کمک و یاری هم می‌نمود. از این رو آن طور که به خاطر دارم مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سید مهدی گلپایگانی (فرزند آیت‌الله العظمی حاج سید محمد رضا گلپایگانی) خانه ای در خیابان ارم برای او آماده کرد تا کتاب‌ها به قم بیاید و به طور موقت آن جا قرار گیرد و این کار انجام شد (بنده در همین خانه خدمت مرحوم رمضانی رسیدم) تا به مرور زمان آرزوی نهایی او انجام شود که اجل مهلت نداد و در این میان آن عزیز از دنیا رفت. بازماندگان گرامی او ظاهرا با وساطت و تشویق مرحوم حاج سید مهدی گلپایگانی و یا والد بزرگوارشان حاضر شدند کتاب‌ها را که در همان زمان قیمت سنگینی داشت به کتابخانه مسجد اعظم اهدا کنند و به این وسیله موجبات

شادی روح پدر را فراهم آورند و صدقه جاریه ای از خود به یادگار بگذارند. البته چون فکر می شد بخشی از چاپی ها (مانند قسمتی از مجلات و کتاب های درسی آموزش و پرورش که مرحوم رمضانی در جمع آوری آن ها رنج فراوانی برده بود) در حوزه قم مورد استفاده نیست به تهران برده و شاید به کتابخانه مرکزی دانشگاه داده باشند.»

فهرست کتاب ها

بعد از تأسیس کتابخانه کتاب های زیادی به کتابخانه اهدا شد که فهرست آنها در دفترهای مخصوص مطابق با روشهای معمول آن زمان تنظیم گردید. در مدت یک سال دفترها و فهرست های اجمالی متعددی برای کتابخانه تنظیم شد.

کتاب های اهدایی آیت الله مقدس اصفهانی و آیت الله فرید اراکی در قفسه های جداگانه به نام خود واقفین نگهداری می شد.

اطلاعات کتاب شناختی این کتاب ها توسط آقایان شیخ عبدالغنى مهدوی صفت، میرزا حسن آشتیانی و شیخ محمد تقی دانش آشتیانی در دفترهای رحلی ثبت می شدند. در این میان نسخه هایی که آقای حاج محمد رمضانی به کتابخانه اهدا کرده بودند، دارای ویژگی خاصی بودند که مرحوم رمضانی از روی علاقه در ابتدای کتاب ها یادداشت هایی نوشته بود که نسخه شناسی کتاب ها به شمار میرفت. فهرست نسخ خطی کتابخانه مانند سایر کتاب های چاپی در دفاتر مخصوص ثبت می شد که بعد از این نسخ توسط آیت الله استادی به شکل دقیق تری فهرست شدند.

آیت الله استادی در رابطه با ارتباط خود با کتابخانه و فهرست نگاری نسخ خطی کتابخانه در پاسخ به سوال نشریه پیام حوزه می فرماید: «بنده در زمان افتتاح کتابخانه و پس از آن، در قم بودم، اما چون اوایل تحصیلم بود و

کتاب های لازم را هم تهیه کرده بودم، به کتابخانه مراجعه ای نداشتم، فقط به خاطر دارم که همان زمان ها دو نسخه خطی در میان کتاب هایی بود که برای اهدای آن ها به کتابخانه مسجد اعظم رفتم و شاید این اولین باری بود که به این کتابخانه رفتم.

سال ها گذشت و حقیر به فهرست نگاری علاقه مند شدم و کارهایی در این زمینه انجام دادم، از جمله: فهرست نسخه های خطی کتابخانه مدرسه فیضیه قم و کتابخانه مدرسه حجتیه قم که توسط این جانب تألیف و چاپ شد. گویا یکی از علماء و اساتید که با کارهای من آشنا شده بود با آیت الله حاج میرزا ابوالقاسم آشتیانی سرپرست کتابخانه مسجد اعظم، صحبت کرده و موافقت ایشان را برای نگارش فهرست نسخه های خطی کتابخانه جلب کرده بود از این رو هنگامی که بنده اظهار آمادگی برای نوشتن فهرست کردم، آیت الله دانش آشتیانی استقبال نمودند.

ماه های متوالی عصرها به کتابخانه می رفتم و نسخه ها را بررسی و در فیش هایی فهرست می کردم و هنگامی که این کار پایان پذیرفت، فیش ها را به منزل برم و بقیه کار را در منزل انجام دادم یعنی با مراجعه به کتاب های فراوان فیش ها را تکمیل تا به مرحله آمادگی برای چاپ رسید و چاپ شد و بحمد الله مورد استفاده قرار گرفت.»

تعداد نسخ خطی کتابخانه که در سال ۱۳۶۴ فهرست شده است سه هزار و نه صد و پنجاه و پنج نسخه بوده که در بین این نسخ صدها نسخه نفیس وجود دارد که بعضاً به دستخط شخص

مؤلف یا حاشیه بزرگان علم و مشاهیر هستند. برخی دیگر از نسخ به جهت هنری و داشتن سر لوح مذهب یا خط زیبا نفیس بشمار می روند.
تعداد دیگری از نسخ به دلیل قدمت و تاریخ کتابت نفیس هستند.

خدمات عمومی کتابخانه

پس از راه اندازی کتابخانه، طلاب و فضلای حوزه استقبال خوبی از کتابخانه داشتند و کتابخانه مسجد اعظم در آن دوران یکی از بهترین کتابخانه های قم به شمار میرفت و اساتید برجسته حوزه از جمله حضرات آیات آقایان نوری همدانی، اعتمادی تبریزی، پایانی، و جدانی فخر، فاطمی ابهری، طاهری خرم آبادی، ستوده، کرمی زنجانی و ... در آن روزها برای مطالعه به این کتابخانه مراجعه می کردند.

نشریه کتابخانه مسجد اعظم آمارهایی را از تعداد مراجعه کنندگان به کتابخانه در سالهای نخست ثبت کرده است که در نمودار ۲ نشان داده شده است:

در سال نخست تعداد مراجعه کنندگان کتابخانه ۲۲۳۵۰ نفر ثبت شده و تعداد کتب به امامت گرفته شده ۵۳۴۷۰ جلد بوده است.

در سال دوم مجموع مراجعه کنندگان به کتابخانه ۵۰۹۰۲ نفر و تعداد کتاب های به امامت گرفته شده ۱۰۴۱۹۸ جلد بوده است.

در سال سوم تعداد مراجعه کنندگان ۳۱۹۸۲ نفر و تعداد کتب به امامت گرفته شده ۶۹۱۵۳ جلد بوده است.

در سال چهارم تعداد مراجعه کنندگان ۴۹۸۸۰ نفر و تعداد کتاب های به امامت گرفته شده ۱۰۷۹۱۹ جلد بوده است.

در سال پنجم تعداد مراجعه کنندگان ۶۳۲۹۹ نفر و تعداد کتاب های امامت گرفته شده ۱۳۰۵۶۲ جلد بوده است.

سیر صعودی استقبال از کتابخانه نشاندهنده وجود منابع غنی و ارائه خدمات خوب کتابداری بوده است.

اداره کتابخانه توسط مرکز مدیریت حوزه

واگذاری کتابخانه به مرکز مدیریت

همان طور که فصل دوم گفته شد

آیت الله دانش آشتیانی مسئولیت اداره کتابخانه را بر عهده داشتند. و کتابخانه را به شکل خوبی اداره می کردند.

برای اطلاع بیشتر از وضعیت اداره کتابخانه در طول ۳۵ سال سرپرستی آیت الله دانش آشتیانی به مصاحبه آیت الله استادی با نشریه پیام حوزه نگاهی می کنیم. ایشان در پاسخ به سوال "وضع کتابخانه را چگونه دیدید؟" می فرماید:

«کتابخانه از زمان افتتاح تا چند سال بسیار خوب اداره می شده و فعال بوده است، شاهد غیر قابل انکار آن مجله ای است که به نام کتابخانه منتشر می شد، و حدود دو سال یا بیش تر ادامه داشته است. انتشار مجله ای وزین در آن زمان با امکانات بسیار محدود آن روزها، یکی از بهترین و موثرترین کارهایی بوده که یک کتابخانه برای معرفی خود و ایجاد ارتباط با مراکز علمی و علماء و مولفان و محققان، و نیز معرفی کتاب ها و نسخه های خطی خود می توانسته انجام دهد.

در آن زمان در حوزه علمیه قم سه چهار مجله و سالنامه و امثال آن بیش تر منتشر نمی شد که یکی از بهترین آن ها مجله ((مسجد اعظم)) بود که از همکاری نویسندهای چون حضرات آیات: مرحوم حاج آقا مرتضی حائری، حاج شیخ لطف الله صافی، حاج میرزا حسین نوری، حاج شیخ حسین شب زنده دار، مرحوم حاج شیخ جلال طاهر شمس و دانشمند گرانمایه آقای رشیدپور و برخی دیگر از اساتید آن دوره برخوردار بود و خود این همکاری حاکی از درجه اعتبار و اعتماد به آیت الله دانش آشتیانی و مجله او است.

توسط این مجله اهدا کنندگان

کتاب به کتابخانه، تشویق می شدند و برخی کتاب های جدید برای کتابخانه ارسال می شد و نیز برخی از نسخه های نفیس معرفی می شد.
خلاصه قدم بسیار موثر و مبارکی بود.

فعالیت دیگر کتابخانه در آن زمان ها نوشتمن فهرست کتاب های چاپی به صورت ثبت در دفاتر و تهیه فیش بود که به گونه ای بالنسبه مطلوب انجام شده بود و همچنین نسبت به شناسایی و فهرست اجمالی نسخه های خطی تا حد زیادی توسط مرحوم آقا میرزا حسن آشتیانی (عمو زاده آیت الله آشتیانی) و حجه الاسلام و المسلمین شیخ محمد تقی دانش آشتیانی (آغازده آیت الله آشتیانی) و دانشمند محترم آقای سید حسین مدرسی طباطبائی (که اکنون گویا در آمریکا ساکن هستند)، کار شده بود.

این وضع خوب و فعال کتابخانه تا چند سال ادامه داشت، اما متاسفانه کثرت کارهای آیه الله دانش آشتیانی از طرفی و این که بخشی از مخزن کتابخانه، دفتر ایشان شده بود که در مورد اخذ وجوهات و اداره امور شهریه آیه الله خوئی و حضرت امام خمینی-قدس سرہما-فعال بود و از طرفی هم کم آیه الله دانش آشتیانی مانند قبل، نمی توانست به همه کارهای کتابخانه شخصا اشراف کامل داشته باشد و به رایگان کارها انجام گیرد، بلکه می بایست با استخدام کارمندانی کتابخانه به وضع مطلوب تری اداره می گشت و این مستلزم هزینه هایی بود که از طرف تولیت محترم مسجد اعظم تأمین و تضمین نشده بود و حضرت آقای دانش هم به خاطر شدت امانت و تقوا و احتیاط، معتقد بود که هزینه های کتابخانه باید جداگانه توسط مراجع

تقلید و دیگران تأمین گردد، به این علت و شاید علت های دیگر، باید بگوییم متأسفانه در تاریخی که حقیر برای تهیه فهرست به کتابخانه رفت و آمد داشتم، وضع چندان مطلوبی نداشت.

مثلاً- بسیاری از نسخه های خطی نیاز به ترمیم و صحافی داشت و به خاطر نبودن بودجه، پیر مرد صحافی را به کتابخانه آورده بودم که با مقوای کارتن های مستعمل و پارچه های دست دوم یا کم قیمت نسخه ها را تجلیل می کرد که حتماً باور نمی کنید. اما نمونه های آن ها تا چندی پیش در قفسه ها به چشم می خورد و بحمدالله هر کدام که نیاز به صحافی داشت، اخیراً صحافی شد.

نوشته های عطف کتاب ها (شامل شماره و نام کتاب) کم رنگ شده بود و موجب بی نظمی در قفسه ها و مخلوط شدن کتاب ها می شد و یکی از کارمندان، مکرر داوطلب بود که با دریافت مبلغی اندک، این کار را انجام دهد و نام کتاب ها و شماره ها را دوباره نویسی کند، اما بودجه نبود.

حدود چهارهزار نسخه خطی در محوطه ای که شاید کم تراز دو متر در پنج متر بود جای داده شده بود و بخشی از کتاب ها بی جلد روی زمین، زیر قفسه ها قرار گرفته بود.

هر روز برای کارهای دفتری آیه الله دانش، ده ها نفر آشنا و غیر آشنا به مخزن کتابخانه رفت و آمد داشتند و نسخه های خطی هم در دسترس بود و با این وضع ضریب امنیت کتاب ها را خودتان تعیین کنید.

کتابخانه با چهار نفر کارمند برخی پاره

وقت و برخی تمام وقت تا این اوخر اداره می شد که هنگام واگذاری به شورای عالی، مجموعاً با ماهانه پنجاه هزار تومان (که آیه الله دانش از دفتر آیه الله العظمی سیستانی می گرفتند)، اداره می شد و البته کارمندان یک مبلغ جزئی هم هر ماهه از دفاتر برخی مراجع تقليد دریافت می داشتند.

مرحوم آقای آل اسحق و جناب آقای محمدی و جناب آقای موسوی و جناب آقای مهدوی، کارمندان کتابخانه بودند که در بین آن‌ها آقای آل اسحق تقریباً فهرست متحرک کتابخانه بود و تسلط خاصی به کتاب‌ها و جای تک تک آن‌ها داشت و به همین جهت گاهی محققان و فضلاً و استادی از اطلاعات ایشان بهره می برند و الا فهرست‌های ثبت شده در دفاتر به خاطر جایه جا شدن برخی کتاب‌ها و در انبار قرار گرفتن تعداد دیگر چندان قابل استفاده نبود.

هر کس عکس نسخه‌ای را می خواست گفته می شد آیت الله زاده بروجردی (متولی مسجد اعظم) گفته اند باید دستگاه عکس برداری را به کتابخانه بیاورند و عکس بگیرند و بردن کتاب برای عکس برداری به بیرون از کتابخانه به هیچ وجه جایز نیست و روشن است که آوردن دستگاه فیلم برداری و غیره برای همه کس یا غالب اشخاص میسر نبود.

یکی از نوادگان مرحوم طریحی صاحب (مجمع البحرين) از وجود نسخه‌ای (از یک رساله که به خط یکی از اعضای بیت شیخ طریحی است.) در کتابخانه آگاه شده بود و با واسطه یا وسایطی می خواست عکس آن را تهیه کند. هنگامی که بنده برای وساطت به کتابخانه

مراجعه کردم جواب منفی شنیدم و چقدر متأثر شد.

این ها را برای این عرض کردم که وضع کتابخانه هنگام واگذاری به شورای عالی حوزه روشن باشد.

اما با همه این شرایط هر چه با آیت الله دانش آشتیانی ارتباط بیشتر می شد علاقه ام افزون می گشت، چون او یک روحانی خدوم، عالمی ربانی، یک پارچه تقوا و امانت و دنیا گریز بود و در رعایت بیت المال و وجوهات کاملاً احتیاط کار بود و با آن که در سنین پیری بود تا آن جا که می توانست به حوزه و حوزویان از یک سو و به مردم شریف آشتیان از سوی دیگر، خدمت می کرد، بدون این که توقعی مادی داشته باشد. و یا از شرایط خاصی که برای او پیش آمده استفاده مادی کند. خدايش رحمت کند و با همنامش رسول خدا(ص) محشور گردد.»

"سوال نشریه پیام حوزه" چه شد که در پنج سال اخیر کتابخانه زیر نظر شما قرار گرفت؟"

"پس از نشر فهرست نسخه های خطی کتابخانه، ارتباط چندانی با کتابخانه نداشتم و فقط در موقع نیاز به برخی از نسخه های خطی یا چاپی با متولی شدن به مرحوم آقای آل اسحق از نسخه ها استفاده می کردم و گاهی هم با اخذ رسید و یادداشت، امانت می داد که گویا این کار آن مرحوم، صحیح و مجاز نبوده است.

به هر حال همان طور که گفتم ارتباط چندانی با کتابخانه نداشتم.

هنگامی که میان مدیران آستانه مقدسه حضرت معصومه(س) و متولی محترم مسجد اعظم به خاطر برخی از رویدادها، اختلاف و گفت و گو و درگیری پیش

آمد، نمی دانم به چه علت کتابخانه مسجد اعظم هم که زیر نظر آیه الله دانش بود به طور کلی تعطیل شد و قفلی هم از طرف آستانه مقدسه به درب کتابخانه زده شد و گویا این تعطیلی مدت مديدة به طول انجامید.»

آیت الله دانش آشتیانی در سال ۱۳۷۵ اعلام کردند به دلیل کهولت سن، دیگر قادر به اداره امور کتابخانه نیستند.

موضوع را با تولیت محترم مسجد اعظم در میان گذاشتند و ایشان خواستار تعطیلی کتابخانه شدند و از طرفی تولیت محترم آستانه مقدسه هم معتقد بودند اداره کتابخانه مانند اداره مسجد اعظم در اختیار آستانه مقدسه قرار گیرد.

آیت الله دانش نظر هیچ یک از این بزرگواران را به مصلحت کتابخانه نمیدانستند؛ لذا با توجه به مسئولیتی که مؤسس معظم بر دوش ایشان گذشته بودند و برای صیانت از اصل کتابخانه و جلوگیری از تعطیلی آن، نامهای خطاب به مدیر وقت حوزه علمیه قم نوشتند و از ایشان درخواست کردند اداره امور کتابخانه را بر عهده بگیرند.

متن نامه ایشان به شرح زیر است:

«بسمه تعالیٰ»

مدیریت محترم حوزه مقدسه علمیه قم

سلام علیکم

بعد از اهدای سلام و ادای احترام، توجه آن مقام محترم را به امور ذیل معطوف میدارد:

۱ - موقعیت کتابخانه مسجد اعظم (که از آثار ارزشمند مرحوم آیت الله العظمی بروجردی ره و مورد مراجعه و استفاده آقایان فضلا و طلاب محترم حوزه علمیه میباشد) محسوس، و گمان میرود حفظ آن ضروری باشد.

۲ - اینجانب از زمان تاسیس آن تا حال به قدر مقدور در اداره و نگهداری آن بذل مساعی نموده و با مشکلات مالی و غیره که داشته، آن را مورد استفاده

و بهره برداری حوزه مقدسه قرار داده ام.

۳- اینک در اثر اختلاف نظر متولی محترم مسجد و سرپرستی آستانه مقدسه از یک سو، و از سوی دیگر، کهولت سن و معلولیت و ضعف مزاجی بخصوص، از انجام وظیفه و اشراف و نظارت بر حفظ و بهره برداری از آن ناتوان و عاجزمند باشد آن را به مقام مسئول و شایسته‌ای واگذار نمایم.

۴- نظر متولی مسجد بر تعطیلی کتابخانه، و انتظار سرپرستی آستانه بر واگذاری اداره آن به طور کلی به آن مقام می‌باشد. و حقیر هیچ یک از این دو نظر را به صلاح کتابخانه و حوزه نمی‌دانم؛ لذا توجه آن مدیریت محترم را به این امر معطوف داشته و خواهشمندم هرگاه وجود این مؤسسه ارزشمند را برای حوزه لازم میدانم، مسئولیت اداره آن را مانند سایر شئون حوزه مقدسه بر عهده گرفته و فردی شایسته را برای سرپرستی و اداره آن معین فرماید تا هم مورد استفاده بهتر و بیشتر فضلا و طلاب قرار گیرد و هم از خطر احتمالی حیف و میل و کم و کاستی کمیت آن جلوگیری به عمل آید. در غیر این صورت به مفاد کریمه «لایکلف الله نفسا الا وسعها» چاره ای جز تعطیلی و کناره‌گیری از دخالت در امور آن را ندارم. قبل از بدل توجه سپاسگزار، و در انتظار آن می‌باشم. والسلام عليکم و على عباد الله الصالحين.

العبدالآثم ابوالقاسم دانش آشتیانی «۱۲/۹/۱۳۷۵»

مدیر محترم حوزه علمیه قم، پس از دریافت این نامه، به دلیل مشغله‌های کاری به آن پاسخی ندادند. در این میان در شهریور ماه سال ۱۳۷۶ مدیر وقت کتابخانه

مرحوم شیخ احمد آل اسحاق فوت کرد و کتابخانه بار دیگر از طرف آستانه مقدسه تعطیل شد. آیت الله دانش آشتیانی نامهای مجددا خطاب به مدیر حوزه علمیه قم به این شرح مرقوم کردند.

بسمه تعالی

مدیریت حوزه علمیه قم، حضرت آیت الله استادی

سلام علیکم

بعد از ابلاغ سلام، عطف به نامه ای که چندی قبل مبنی بر وضع کتابخانه مسجد اعظم و کمک خواهی از آن مقام برای اداره آن، مرقوم داشته - و با این که جواب نامه چون جواب سلام لازم المراعات شمرده شده - جوابی به این جانب نرسید.

اینک نیز نظر به درگذشت مرحوم آقا شیخ احمد آل اسحق رحمه الله که با سابقه چندین ساله، پایه اساسی چرخش عملی کتابخانه بودند، مجددا مصدع گردیده و با سوابق لطف و محبتی که نسبت به حقیر داشته اید از جانب عالی استمداد نموده و خواهشمندم در شمار شئون مهمه حوزه مقدسه که بر عهده دارید، مرا کمک نموده و با ناتوانی جدی که برای رسیدگی و سرپرستی کتابخانه را دارم، بفرمایید، چه کنم؟!

آیا به خواسته آیت الله زاده محترم بروجردی (رحمه الله) کلا تعطیل نموده و کناره گیری کنم، و یا به انتظار سرپرستی آستانه مقدسه اداره آن را به ایشان واگذار نمایم؟ مخصوصا که مجددا به عنوان حفظ کتابخانه قفلی به درب کتابخانه زده اند؟ و یا لطفی فرموده و چون دیگر شئون حوزه ادامه آن را منظور داشته و راه حلی برای اداره آن، ارائه فرمایید؟ در هر حال با کمال معذرت، قبل از تمام شدن ایام تعطیل حوزه، و ناراحتی و بلا تکلیفی طلاب و فضلا محترم مراجعین، منتظر بذل

توجه و عنایت میباشم.

والسلام عليکم و علی اخوانالصالحين. ابوالقاسم دانش آشتیانی ۱۳۷۶/۱۴/۶

آیت الله استادی مدیر حوزه علمیه قم به فاصله چند روز هر دو نامه را در جلسه شورای عالی حوزه علمیه قم قرائت و کسب تکلیف کردند. پس از بحث و مشاوره اعضای محترم شورای عالی مصوبه ۲۴۲ تصویب و با امضای آیت الله العظمی مکارم شیرازی دبیر محترم شورای عالی به مدیر حوزه ابلاغ می شود:

مصطفویه شماره ۲۴۲ شورای عالی حوزه

بنا به درخواست سرپرست محترم کتابخانه مسجد اعظم حضرت حجت الاسلام والملمین جناب آقای دانش آشتیانی مبنی بر تعیین کسی برای اداره کتابخانه مذبور بخاطر کهولت و کسالتی که دارند، تصویب شد که مدیریت محترم حوزه علمیه کتابخانه مذکور را زیر نظر گرفته و اداره نماید.

قم- ناصر مکارم شیرازی ۱۳۷۶/۶/۲۴

به این صورت اداره و بهره برداری از کتابخانه به مدیریت حوزه های علمیه واگذار می شود.

بازسازی ساختمان کتابخانه

اقدامات اولیه

از آنجا که ساختمان کتابخانه از لحاظ استحکام، نمای ظاهری، امکانات و فضای مطالعه مناسب نبود، همواره از طرف مسئولین و فضلاً حوزه درخواست هایی مبنی بر بازسازی ساختمان کتابخانه از محضر آیت الله علوی بروجردی، تولیت محترم، صورت می گرفت. ایشان در این راستا موضوع بازسازی کتابخانه را از طریق استانداری و وزارت مسکن و شهرسازی پیگیری کردند؛ و جلسه ای با حضور مهندس طاهائی استاندار قم در محل کتابخانه تشکیل شد و در نتیجه وزیر محترم مسکن و شهرسازی جناب آقای مهندس عبدالعلی زاده از کتابخانه بازدید نمودند اما بدلیل پایان وقت دولت هشتم این پیگیری ها به نتیجه نرسید.

در سال ۱۳۸۵ موضوع از طریق استاندار قم و دفتر ریاست جمهوری پیگیری شد. همزمان

ص: ۶۷

با این پیگیری ها، طرح ساخت صحن جوادالائمه علیه الاسلام بر روی قمرود از طرف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مطرح شد. در بخشی از این طرح باید نمای ظاهری ضلع غربی مسجد اعظم اصلاح و در نتیجه بخشی از ساختمان کتابخانه تخریب می شد.

برای اجرای شدن این طرح پیشنهادهای مختلفی از طرف مسئولین و کارشناسان برای بازسازی کتابخانه مطرح شد، از جمله اینکه کتابخانه به فضایی خارج از مسجد اعظم منتقل و برای آن ساختمان مستقلی در اطراف حرم مطهر ساخته شود، این طرح ها مورد تایید تولیت محترم قرار نگرفت و ایشان پس از انجام مشاوره های لازم به این نتیجه رسیدند که برای حفظ منویات مؤسس فقید؛ ساختمان جدید کتابخانه باید در فضای مسجد اعظم بازسازی شود.

در سفر استانی دولت نهم به استان قم در سال ۱۳۸۵، موضوع ضرورت ساخت صحن جدید و بازسازی ساختمان کتابخانه با جدیت از طرف استاندار قم آقای مهندس عباس محتاج پیگیری شد و در این راستا جلسهای با حضور آیت الله علوی بروجردی تولیت مسجد، آیت الله مسعودی خمینی تولیت آستانه مقدسه، مهندس عباس محتاج استاندار قم، آقای سیدحسین صابری معاون امور عمرانی استانداری، آقای کرم علی بختیاری فر شهردار قم، و آقای حسین فقیه میرزائی، معاون اداری و مالی آستانه مقدسه، تشکیل و تصمیمات زیر برای بازسازی ساختمان کتابخانه گرفته شد.

۱. حضرات آیات مسعودی تولیت محترم حرم مطهر و علوی تولیت مسجد اعظم موافقت و اجازه فرمودند که فضای های مورد نظر با حفظ آثار تاریخی، تخریب و آوار برداری شده و سپس با طرحی مصوب، جالب و مناسب با شأن حرم مطهر و مسجد اعظم نوسازی شود.

۲. مطالعه و طراحی

مجموعه مورد نظر هماهنگ و بوسیله مشاور طرح توسعه ضلع غربی حرم مطهر انجام گردد.

۳. عملیات اجرایی سریعا آغاز، مسیر عبور وسایل نقلیه از زیر خیابان و عابرین پیاده در سطح زمین برقرار گردد.

۴. پس از آماده شدن طرح و تصویب نهایی فضاهای مربوط به حرم مطهر و صحن مسجد بصورت دو طبقه زیر زمین با کاربری تأسیسات و سرویسهای بهداشتی و سالن اجتماعات و دو طبقه بر روی زمین با کاربری فرهنگی و مذهبی و سالن کتابخانه اجرا گردد.

۵. کلیه کاربریها متناسب با نیت واقفان و بانیان و حفظ آثار باستانی و شأنیت این مکان مقدس و بارگاه ملکوتی حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها و حریم مالکیتها مراعات گردد.

انتقال کتابخانه به ساختمان کتابخانه فیضیه

بعد از انجام تفاهم برای بازسازی کتابخانه، آیت الله علوی بروجردی به مدیر کتابخانه فرمودند محل موقت مناسبی برای انتقال کتابخانه شناسایی کنند. محل مورد نظر باید دارای شرایطی می بود که فعالیت‌ها و خدمات کتابخانه در آنجا ادامه می یافتد.

آقای فقیه میرزائی، معاون اداری و مالی آستانه مقدسه، پیشنهاد کردند بخشی از شبستان نجمه خاتون، بطور مجزا و مستقل پارتیشن بندی شود و در اختیار کتابخانه قرار گیرد. آقایان الحسینی، حجت الاسلام والمسلمین میرنعمتی و حجت الاسلام والمسلمین اسکندری از مسئولین دیپرخانه شورای عالی حوزه پیشنهاد کردند یک طبقه از کتابخانه آیت الله العظمی حائری یزدی به صورت مستقل در اختیار کتابخانه مسجد اعظم قرار گیرد. پیشنهادهای مطرح شده به اطلاع تولیت کتابخانه رسید. ایشان از هر دو مکان را بازدید فرمودند و در نهایت با درنظر گرفتن فضای مناسب کتابخانه‌ای و امکانات کتابخانه مدرسه فیضیه با انتقال کتابخانه به

برای اجرایی شدن این تصمیم تفاهم نامه‌ای توسط مدیر کتابخانه آمده و به تأیید تولیت محترم کتابخانه و نماینده شورای عالی حوزه آقای حجت الاسلام والمسلمین میرنعمتی رسید.

در ادامه تمامی کتاب‌ها و تجهیزات کتابخانه در مدت کمتر از یک ماه، به طبقه منهای یک کتابخانه فیضیه منتقل شدند و خدمات کتابخانه در آن جا از سر گرفته شد. در انتقال کتابخانه طوری برنامه ریزی شد که مدت تعطیلی سالن‌های مطالعه کتابخانه کمتر از یک هفته طول کشید.

آغاز بازسازی ساختمان کتابخانه

پروژه بازسازی ضلع غربی مسجد اعظم و کتابخانه در حالی به تصویب رسید که در بودجه سال ۱۳۸۵ برای آن اعتباری در نظر گرفته نشده بود؛ بنابراین با تلاش آقای مهندس عباس محتاج استاندار قم اعتبار اولیه با استقرار از یکی از وزارت خانه‌ها تأمین شد و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مسئول اجرای پروژه گشت.

آقای مهندس محمود کلایه توسط رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی جناب آقای مهندس علیرضا تابش، به عنوان مدیر پروژه‌های ساخت کتابخانه و صحن جوادالائمه منصوب شد. ایشان با دعوت از شرکت مهندسین مشاور پیر راز به عنوان طراح و ناظر پروژه‌ها که سابقه ساخت کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران را در کارنامه خود داشتند و با انتخاب شرکت تدبیر سکنا ایرانیا (تسا) به عنوان مجری پروژه ساخت کتابخانه را آغاز کردند.

طرح‌های اولیه در حضور آیت الله علوی بروجردی، مهندس تابش، مهندس معمار سید محسن میرحیدر بررسی و محل احداث ساختمان کتابخانه در ضلع شمال غربی مسجد در نظر گرفته شد. این مکان محل سرویس‌های بهداشتی مسجد بود که قرار شد این سرویس‌ها تخریب و به محل دیگری منتقل گردد.

همچنین مقرر

ص: ٧٠

گردید بخشی از طبقه دوم ساختمان مسجد در ضلع شمال غربی، که توسط مؤسس معظم به عنوان سالن مطالعه در اختیار کتابخانه فیضیه گذاشته بود، تجدید بنا گردد. در نقشه اولیه ساختمان کتابخانه در سه طبقه طراحی شده بود که با درخواست تولیت محترم به چهار طبقه افزایش یافت.

نقشه های اولیه ساخت اصلاح شد و زیربنای ساختمان کتابخانه به چهار هزار متر مربع افزایش یافت. در طراحی ضلع غربی مسجد با دقت نظر آقای مهندس معمار میر حیدر، نمای بیرونی ساختمان طوری طراحی شد که با سبک معماری آقای لرزاده به طور کامل همخوانی داشت.

در مدت زمان اجرای پروژه آقای مهندس تابش و همکاران و مهندسین ارشد به طور منظم (ماهانه) چند بار از نحوه روند کارها بازدید می کردند. در مدت دو سال با تلاش شبانه روزی آقایان مهندس صفاری (مهندس مجری پروژه) و مهندس شیخ الاسلام (مهندس ناظر پروژه)، ساختمان کتابخانه ساخته شد. در طول انجام پروژه، آیت الله علوی بروجردی بارها از روند اجرای ساخت کتابخانه بازدید کرده و تذکرات لازم را می دادند.

تغییر نام از کتابخانه مسجد اعظم به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی

در ماه های آخر ساخت ساختمان کتابخانه که کارهای نازک کاری و کاشی کاری انجام می شد نوبت به کاشی کاری سر درب اصلی ورودی کتابخانه رسید. از طرف عده ای به تولیت کتابخانه پیشنهاد شد عنوان کتابخانه به نام کتابخانه حضرت آیت الله العظمی بروجردی بر روی کاشی ها نوشته شود. ایشان بعد از انجام مشورت های لازم با این پیشنهاد موافقت فرمودند و از آن زمان به بعد، کتابخانه مسجد اعظم با نام کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی شهرت یافت.

پس از این تغییر آیت الله العظمی صافی گلپایگانی از مراجع معظم تقلید در جلسه‌ای از

ص: ۷۱

سلیقه آیت الله علوی بروجردی در استفاده از عنوان کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی برای کتابخانه مسجد اعظم به دلیل زنده کردن نام زعیم عالی قدر حوزه، قدردانی می نمایند.

تجهیز ساختمان جدید

تهیه تجهیزات برای ساختمان جدید کتابخانه از دغدغه های اصلی تولیت و دستاندرکاران ساخت کتابخانه بود. ابتداء لازم بود بودجه خرید تجهیزات برآورد گردد. این کار توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با همکاری شرکت مهندسین مشاور پیر راز انجام شد و مبلغ هفتصد میلیون تومان برآورد گردید. موضوع تامین اعتبار توسط تولیت محترم در جلسهای با آقای دکتر ناظمی اردکانی استاندار قم مطرح شد و ایشان در این خصوص قول مساعد دادند.

با پیگیری موضوع توسط مدیر کتابخانه، معاونت برنامه ریزی و نظارت استانداری مسئول برآورد هزینه ها شد و اعتباری به مبلغ پانصد میلیون تومان تصویب شد. این مبلغ در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قرار گرفت و بخشی از تجهیزات توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و بخش دیگری توسط شرکت مهندسین پیر راز تهیه و نصب شدند.

با توجه به محدودیت اعتبار موجود برای تهیه تجهیزات جلسات مشترکی با مدیر کتابخانه و مهندسین پیر راز تشکیل شد. طبق نظر مهندسین شرکت پیر راز و موافقت مدیر کتابخانه، تجهیزات چوبی شامل میز، صندلی و قفسه های چوبی از شرکت صنایع چوب آستان قدس رضوی، قفسه های فلزی از شرکت آلاوه و تجهیزات رایانه ای از شرکت ایرانیان تهیه گردید. با نصب و چیدمان تجهیزات و انتقال کتاب ها، کتابخانه آماده افتتاح شد.

افتتاح ساختمان جدید

صبح روز ۲۷/۱۲/۱۳۸۸، مراسم افتتاح ساختمان کتابخانه با شکوه خاصی با حضور ریاست محترم جمهوری اسلامی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، تولیت آستانه مقدسه، تولیت مسجد اعظم، استاندار قم و

جمعی از شخصیتها و مسئولین استانی در محل کتابخانه برگزار شد و کتابخانه توسط آیت الله مقتدائی، مدیر محترم حوزه‌های علمیه، افتتاح گردید.

عکس ۱

عکس ۲

متولیان کتابخانه

معرفی متولیان

تولیت مسجد در زمان حیات مؤسس معظم با خود ایشان بوده و پس از رحلت آیت الله فقید، تولیت مسجد در سال های ۱۳۴۰ تا سال ۱۳۵۶ با مرحوم حجت الاسلام والمسلمین سید محمدحسن طباطبائی بروجردی بوده و بعد از ایشان از سال ۱۳۵۶ تا سال ۱۳۸۳ با مرحوم حجت الاسلام والمسلمین سید محمدصادق طباطبائی بروجردی بوده است.

پس از فوت مرحوم حجت الاسلام والمسلمین آقا سید محمدصادق (چهارده فروردین ۱۳۸۳) برادر ایشان؛ آقا سید محمدباقر طباطبائی بروجردی متولی مسجد شد. با تقاضای وی، آیت الله سید محمدجواد علوی بروجردی پس از مشورت با بزرگان حوزه مقدسه تولیت مسجد اعظم را قبول فرمودند.

بازدید تولیت از کتابخانه

آیت الله علوی بروجردی در پاییز سال ۱۳۸۳ با حضور در کتابخانه از نزدیک در جریان امور کتابخانه و اقدامات صورت گرفته قرار گرفتند. ایشان در این بازدید حجت الاسلام والملمین شیخ ابراهیم حسن نژاد مسئول دفتر خود را به عنوان نماینده تولیت به مدیر کتابخانه معرفی کردند. آقای حسن نژاد در اولین فرصت با تشکیل جلسه‌ای با مدیر کتابخانه مشکلات ساختمانی و کمبود تجهیزات کتابخانه را بررسی کرد. با حمایت ایشان تعمیرات ضروری از جمله عایق بندی سقف سالن‌های مطالعه انجام گرفت و برای مخزن کتابخانه سیستم گرمایش و سرمایش و برای سالن‌های مطالعه سیستم سرمایش تهیه شد و نور فضای سالن‌ها اصلاح گردید.

همچنین با حمایت حجت الاسلام والملمین حسن نژاد بخشی از تجهیزات کتابخانه ای شامل

ص: ۷۳

صندلی مطالعه و قفسه کتاب تهیه شد و بخش صحافی کتابخانه راه اندازی گردید.

دیدگاه تولیت درباره اداره کتابخانه توسط حوزه

در اواخر سال ۱۳۸۵ آیت الله حسینی بوشهری در جلسه ای به آیت الله علوی بروجردی پیشنهاد می کند که حوزه آمادگی دارد کتابخانه را به تولیت مسجد واگذار نماید. آیت الله علوی بروجردی ضمن مخالفت با این پیشنهاد می فرماید: «کتابخانه یکی از بیوت حوزه است و به طلاق حوزه خدمات می دهد، لذا مدیریت حوزه همانطور که در اداره مدارس علمیه که موقوفه هستند نقش دارد باید چنین نقشی را در اداره کتابخانه مسجد اعظم داشته باشد. البته متولی کتابخانه هم تاجایی که بتواند در اداره کتابخانه کمک خواهد کرد.»

همچنین در جریان تنظیم اساسنامه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد حوزه های علمیه زمانی که معاون محترم پژوهش حوزه در جلسه ای موضوع نقش تولیت و تنفیذ اختیارات ریاست کتابخانه را با آیت الله علوی بروجردی مطرح کرد. ایشان فرمودند: «کتابخانه یکی از بیوتات حوزه است و باید حوزه در اداره آن دخیل باشد، البته حفظ شئون موقوفه ضروری است و در انتخاب مدیر کتابخانه موافقت متولی لازم است.» ایشان در آن جلسه اجازه شرعی اداره کتابخانه را به معاون پژوهش تنفيض نمودند.

در دیدار آیت الله علوی بروجردی با آیت الله مؤمن در سال ۱۳۸۵؛ تولیت محترم نظرات و دیدگاه های خود را درباره اداره کتابخانه توسط حوزه و لزوم حمایت حوزه از کتابخانه را به دیر محترم شورای عالی حوزه بیان می کند. آیت الله مؤمن ضمن استقبال از دیدگاه های ایشان می فرماید: "بنده هم کتابخانه را از بیوت حوزه می دانم و معتقدم مدیریت حوزه باید تاجایی که امکان دارد، از کتابخانه و مدرسه

خان، حمایت کند؛ "سپس به مسئول دبیرخانه شورای عالی دستور می دهد تا برنامه حمایت از کتابخانه و مدرسه خان تنظیم و بودجهای برای آنها در نظر گرفته شود.

بر اساس دستور دبیر محترم شورای عالی موضوع توسط دبیرخانه بررسی و ردیف بودجه مستقلی با عنوان کمک به کتابخانه مسجد اعظم و مدرسه خان تصویب می شود. این اقدام آیت الله مومن منشأ تحولات بسیاری در کتابخانه گردید.

حمایت از تأسیس بخش خواهران؛

یکی از کمبودهای ساختمان اولیه کتابخانه، نبود امکانات لازم برای استفاده خواهران از خدمات کتابخانه بود. برای رفع این مشکل با اقدام تولیت محترم یک طبقه مستقل در ساختمان جدید برای خواهران در نظر گرفته شد. پس از افتتاح کتابخانه با درخواست مدیر کتابخانه و موافقت آیت الله مقتدائی در اردیبهشت سال ۱۳۸۹ بخش خواهران کتابخانه تاسیس و راه اندازی شد.

کتابداران مورد نیاز این بخش با همکاری حجت الاسلام والملمین آقای محمد آبادی پیشه مدیر کل محترم منابع انسانی حوزه های علمیه جذب شدند و خدمات بخش خواهران شروع و با استقبال بسیار خوب خواهران مواجه گردید.

همکاری در تامین پرسنل کتابخانه

اکثر کارکنان و پرسنل کتابخانه از طرف منابع انسانی مرکز مدیریت حوزه های علمیه تأمین می شود. برای اداره بهتر کتابخانه نیروهایی نیز با حمایت دفتر تولیت، به صورت تمام وقت و پاره وقت در بخش های مختلف کتابخانه فعالیت دارند.

نقش تولیت در بازسازی ساختمان کتابخانه

با اقدام و پیگیری آیت الله علوی بروجردی ساختمان کتابخانه در سال ۱۳۸۶ توسط دولت جمهوری اسلامی ایران در ۴۰۰۰ مترمربع بازسازی و در سال ۱۳۸۸ به بهره برداری رسید.

تامین تجهیزات کتابخانه

پس از بازسازی ساختمان کتابخانه، آقای مهندس تابش موضوع تجهیز ساختمان را با تولیت محترم، در میان گذاشت. با

اقدام تولیت محترم، بودجه ای از طرف استانداری برای تهیه تجهیزات کتابخانه در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قرار گرفت. با این بودجه بخش عمده ای از تجهیزات مورد نیاز خریداری و در اختیار کتابخانه قرار گرفت.

راه اندازی بانک اطلاعات دیجیتال

پس از تجدید بنای کتابخانه آیت الله بروجردی و رفع نسبی معضل کمبود فضای کتابخانه، ضرورت حرکت به سمت فناوریهای نوین احساس شد. در اواخر سال ۱۳۸۸ با توجه به میزان منابع الکترونیک و با در نظر گرفتن چشم انداز پنج ساله کتابخانه و نیز تأکید تولیت محترم راه اندازی بخش فناوری اطلاعات کتابخانه در دستور کار قرار گرفت. مهندسین شرکت پیراز کارشناسی لازم را در زمینه تجهیزات سخت افزاری مورد نیاز انجام دادند.

جلساتی با حضور کارشناسان این حوزه و مدیریت کتابخانه برای راه اندازی این بخش برگزار گردید و در این جلسات و نیازها و اطلاعات الکترونیکی کتابخانه بررسی و مشخص گردید و نسبت به نیازها سخت افزارها و نرمافزارها برآورد گردیدند.

نم افزارهای محتوایی مورد نیاز با همکاری مؤسسه تحقیقاتی علوم اسلامی نور و موسسه فرهنگی قدس تهیه گردید. فعالیت‌های این بخش با راه اندازی بانک‌های اطلاعاتی در دو بخش برادران و خواهران با شصت دستگاه رایانه آغاز گردید.

تالار جلسات کتابخانه

کتابخانه فاقد اتاق جلسات مناسب بود ، فضاهای کتابخانه توسط مهندسین معماری و تاسیسات بررسی و گفته شد امکان جایجایی هوا سازها از طبقه دوم به پشت بام است. هواسازها در محلی به مساحت ۱۲۰ متر قرار داشتند. نتیجه جمع بندی نظرات مهندسین به محضر تولیت محترم عرض شد و ایشان موافقت خود را اعلام فرمودند.

در حاشیه بازدید شهردار محترم قم جناب آقای دلبری از کتابخانه

مدیر کتابخانه موضوع را با ایشان مطرح کرد و آقای شهردار قول مساعد دادند برای جابجایی تاسیسات و هواسازها همکاری لازم را انجام دهند. چند روز بعد کار جابجایی انجام و سیستم در پشت بام نصب و فعال شد.

با حمایت تولیت محترم کار تجهیز سالن جلسات شروع و بعد از چند ماه تکمیل شد. ظرفیت این سالن جلسات ۵۰ نفر است و به صورت میز کنفرانس طراحی شده است. اطراف سالن ویترین هایی است که کتابخانه شخصی مرحوم آیت الله العظمی بروجردی در آنها چیدمان شده است. بخشی از کتاب ها اهدایی مولفین بزرگ به موسس محترم هستند که در ویترین های نمایشگاهی به نمایش در آمده است.

راه اندازی پایگاه اطلاع رسانی کتابخانه

همچنین برای توسعه خدمات کتابخانه، پایگاه اطلاع رسانی کتابخانه با همکاری بخش فناوری اطلاعات کتابخانه و حمایت دفتر تولیت مسجد اعظم طراحی و آماده بهره برداری شد. این پایگاه در سی ام آذر ماه ۱۳۹۰ با حضور آیت الله مقتدائی مدیر حوزه های علمیه افتتاح و مورد استقبال کاربران کتابخانه قرار گرفت.

در این پایگاه اخبار و رویدادها مربوط به کتابخانه، معرفی کتابخانه و آثار نفیس آن، لیست منابع کتابخانه با امکان جستجو، ثبت سفارش خرید کتاب، کتابخانه دیجیتال و نگارخانه ارائه میشود.

حمایت های معنوی و مالی

در کنار تامین هزینه های کتابخانه از طریق مرکز مدیریت حوزه های علمیه بخشی از از هزینه های جانبی آن نیز از طریق اعتبارات حمایتی که از طرف آیت الله علوی بروجردی در اختیار کتابخانه کذاشته می شود تامین می گردد.

بخشی از این هزینه ها عبارتند از:

- تأمین هزینه های تصویربرداری از نسخ خطی؛

- چاپ فهرس نسخه های خطی کتابخانه؛

- تأمین بخشی از هزینه های مربوط

به ساختمان و تأسیسات؛

- تأمین هزینه برگزاری همایش‌ها و کارگاه‌های آموزشی؛

- حمایت مالی برای خرید کتاب؛

- تهییه بخشی از تجهیزات کتابخانه‌ای؛

- تأمین هزینه بازسازی سالن همایش کتابخانه؛

- تأمین هزینه راه اندازی پایگاه اطلاع رسانی کتابخانه؛

رؤسای کتابخانه

دوره ریاست آیت الله استادی

آیت الله دانش آشتیانی از طرف مؤسس فقید به عنوان اولین رئیس کتابخانه انتخاب شدند. پس از واگذاری کتابخانه به حوزه علمیه طبق مصوبه شورای عالی حوزه، مسئولیت اداره کتابخانه بر عهده مدیر حوزه بود. در آن زمان آیت الله استادی مدیر حوزه علمیه بودند و با وجود اشتغالات علمی و کاری که داشتند می‌توانستند شخص دیگری را به مسئولیت کتابخانه منصوب کنند ولی به دلیل علاقه‌ای که به کتاب و کتابخانه داشتند، شخص ایشان مستقیماً اداره امور کتابخانه را پذیرفتند.

آیت الله استادی به صورت منظم در کتابخانه حضور پیدا می‌کرد و از نزدیکی بر روند انجام کارها نظارت داشت. ایشان در سال اول مسئولیت خود، توانست تحولات بزرگی را در کتابخانه ایجاد کند. ایشان در همه زمینه‌های کتابداری زمینه رشد کتابخانه را فراهم نمود و ضمن بازسازی مخزن، کار سازماندهی منابع و ارتقای سطح خدمات عمومی کتابخانه را در اولویت قرار داد.

ایشان در سال ۱۳۷۷ حجت‌الاسلام والملیمین آفای صادق حسن زاده را که از محققین و همکاران سازماندهی و فهرست نویسی کتابخانه بود به مدیریت اجرایی کتابخانه منصوب کرده و خود بر حسن انجام کارها نظارت مستقیم داشتند.

آیت الله استادی در تاریخ ۷/۸/۱۳۷۷ از مدیریت حوزه قم کناره‌گیری کرد و آیت الله حسینی بوشهری مدیر حوزه شدند. نظر به اینکه ریاست کتابخانه باید به مدیر جدید حوزه منتقل می‌شد در تاریخ

۱/۹/۱۳۷۷ نامهای از طرف شورای عالی حوزه خطاب به آیت الله استادی ارسال و از ایشان خواسته شد سرپرستی کتابخانه را به مدیر جدید حوزه واگذار کند.

هنگامی که آیت الله دانش آشتیانی از این موضوع مطلع شدند، نامه ای به این شرح مرقوم داشتند:

«بسمه تعالیٰ»

شورای عالی محترم مدیریت حوزه مقدسه علمیه قم - صانها اللہ تعالیٰ عن التهاجم -

سلام علیکم

بعد از ابلاغ سلام و ادای احترام به عرض می رساند:

اولاً - از قبول سرپرستی و اداره امور کتابخانه مبارکه مسجد اعظم که مورد نیاز محسوس حوزه علمیه می باشد، متشرک و امید است در سایه عنايات خاصه حضرت حق تعالیٰ جل و علا پیوسته موفق و مؤید باشید.

ثانیاً - یک قطعه چک بانک ملی قم به مبلغ یک صد هزار تومان بابت کمک ماهانه مستمری که از طرف دفتر حضرت آیت الله العظمی آقای سیستانی مدظلله العالی به عمل می آید برای دو ماه ربیع و شعبان ۱۴۱۹ کتابخانه به ضمیمه ارسال گردید، لطفاً وصول آن را دستور اعلام فرمایید.

ثالثاً - گرچه حضرت آیت الله استادی دامت برکاته نظر به کثرت مشاغل از همکاری و مدیریت حوزه کناره گرفته اند ولی نظر به مهارت و تخصص فنی بیشتری که در امر کتاب و کتابخانه دارند، انتظار می رود به قبول مسئولیت امر کتابخانه ادامه داده و مدیریت این مرکز علمی و فرهنگی را عهده دار باشند، مزید تشکر و امید است مورد توجه حضرت بقیه الاعظم - ارواحنا فداه - بوده باشند.

والسلام عليکم و على اخواننا الصالحين

۵ شهر شعبان ۱۴۱۹، ابوالقاسم دانش آشتیانی»

دیر محترم شورای عالی حوزه پس از

دریافت نامه آیت الله دانش آشتیانی در تاریخ ۲۳/۹/۱۳۷۷ نامه ای خطاب به مدیر حوزه علمیه قم، به شرح زیر، می نویسد:

بسمه تعالی

جناب حجت الاسلام والملمین حاج آقای بوشهری «زید عزه الشریف»

سرپرست محترم مدیریت حوزه علمیه قم

سلام علیکم

با توجه به اینکه شورای عالی حوزه علمیه قم سرپرستی مدیریت کتابخانه مسجد اعظم را به مدیریت حوزه علمیه قم سپرده است به پیوست تصویر نامه حجت الاسلام والملمین حاج آقای آشتیانی مورخ پنجم شعبان ۱۳۱۹ جهت اقدام مقتضی ارسال می گردد.

با تقدیم احترام

حسین راستی کاشانی

دیر شورای عالی حوزه علمیه قم ۲۳/۹/۱۳۷۷

مدیر محترم حوزه پس از دریافت نامه دیر شورای عالی حوزه، با آیت الله استادی صحبت کرده و از ایشان درخواست می کند سرپرستی کتابخانه را بر عهده داشته باشد. آیت الله حسینی بوشهری پس از مدتی حکمی برای تمدید ریاست آیت الله استادی مرقوم می کند.

بسمه تعالی

حضرت آیت الله استادی دامت بر کاته

سلام علیکم

با توجه به نامه مورخ پنجم شعبان ۱۴۱۹ حضرت حجت الاسلام والملمین آقای دانش آشتیانی و نامه مورخ ۱۳۷۷/۹/۲۳ شورای عالی حوزه، مسؤولیت اداره کتابخانه را به حضرت عالی که از چهره های علمی و برجسته حوزه مقدسه محسوب می شوید و علاوه بر این در زمینه کتابشناسی از دانش و تخصص لازم برخوردار می باشد و اگذار می نمایم... بدیهی است که مدیریت حوزه نیز در جهت پیشبرد اقدامات جنابعالی از هر نوع همکاری دریغ نخواهد داشت.

سید هاشم حسینی بوشهری

مدیر حوزه علمیه قم

«به این ترتیب بنده با اعتمادی که به تقوا و دیانت مرحوم آیه الله دانش آشتیانی داشتم که این واگذاری را

ص: ۸۰

با رعایت همه جوانب شرعی آن انجام داده اند و نیز به خواسته شورای عالی حوزه و مدیر محترم حوزه، مدت حدود پنج سال اداره و نظارت به امور کتابخانه را به عهده داشتم و در این مدت برخی از اساتید و نیز آیه الله علوی بروجردی (نواده مرحوم آیه الله العظمی بروجردی) که همواره خواهان آنند که نام آیه الله العظمی بروجردی زنده بماند، از این که این کار را پذیرفته ام اظهار خرسندی می کردد؛ ولی از آن جا که بحمدالله به مرور کارهای کتابخانه به صورت منظم درآمد و نوافض آن در حد توان برطرف شد، چند ماه قبل در جلسه شورای عالی حوزه، در حضور مدیر محترم حوزه، از ادامه این خدمت عذر خواستم و مورد قبول قرار گرفت.»

اقدامات آیت الله استادی

برای آشنایی بیشتر با فعالیت های صورت گرفته در دوره پنج ساله ریاست آیت الله استادی بر کتابخانه به مصاحبه ایشان با نشریه پیام حوزه نگاهی می کنیم. ایشان در پاسخ به سوال "در این مدت حدود پنج سال چه کارهایی انجام شد؟" می فرماید:

«ضمن تشکر از شورای عالی حوزه و نیز سپاس از حجه الاسلام والمسلمین جناب آقای حسینی بوشهری که در طول این پنج سال و مدت مدیریت ایشان از حیث تامین هزینه ها همکاری بسیار خوبی داشتند، عرض می کنم: کارهایی که انجام شده به این قرار است:

۱. مخزن کتابخانه به هیچ نحو ظرفیت کتاب های موجود را نداشت، بنابراین طبقه دوم به صورت مطلوبی با هزینه حدود سه میلیون تومان احداث شد.

۲. تعداد شصت و پنج هزار جلد کتاب با

صف: ۸۱

همکاری چند نفر از فضلا و با صرف وقت فراوان و هزینه دو میلیون تومان موضوع بندی شد و کتاب های هر موضوع در قسمتی خاص قرار گرفت.

۳. بیش از هزار جلد از نسخه های خطی و قسمتی از کتاب های چاپی به صورت سنتی ترمیم و صحافی شد. (با هزینه ای حدود دو میلیون تومان)

۴. دستگاه عکسبرداری از نسخه های خطی، به مبلغ حدود چهار میلیون تومان، خریداری شد تا زمینه استفاده پژوهشگران از این نسخ فراهم شود.

۵. ثبت همه کتاب ها در دفتر ثبت کتابخانه و رایانه انجام شد تا مراجعان بتوانند به سرعت به کتاب مورد نظر دست یابند. برای این امر در حدود دو میلیون تومان هزینه شد.

۶. به علت زیانبار بودن کولر آبی برای کتابخانه و کتابها، کولر گازی و نیز قفسه های لازم و برخی وسایل لازم دیگر با مبلغ حدود یک میلیون تومان تهیه شد.

۷. فهرست جدید برای نسخه های خطی توسط آقان حسن زاده و طیار مراغه ای و با هزینه ای به مبلغ چهار میلیون تومان تهیه شد. این مبلغ توسط دانشمند محترم، حضرت آقای درایتی از یک بودجه دولتی مربوط به تحقیقات، پرداخت گردید.

۸. استخدام دو- سه نفر کارمند جدید که خوشبختانه به خاطر علاقه مند بودن به این کار و با ارشادات مدیر فعلی کتابخانه، حضرت آقای حسن زاده مراغه ای، با کتاب ها و نسخه ها آشنا شدند و می توانند کتابداران قابل قبولی باشند.

۹. کتابخانه تعداد زیادی مجلات و جزو های کوچک دارد که با کوشش همین کارمند ها، آنها هم به صورتی تنظیم و تا حدی شناسایی شده است و تعداد زیادی کتابهای به زبان خارجی در کتابخانه های

مرحوم رمضانی بود، که این کتابها هم بررسی مقدماتی اجمالی شده است.

۱۰. بنابراین همان طور که عرض شد (غیر از مبلغی که حضرت آقای درایتی پرداخت کرده اند) با توجه به هزینه هایی که یاد شد و نیز حقوق کارمندان کتابخانه، مدیریت حوزه در این پنج سال، حدود سی میلیون تومان برای کتابخانه هزینه کرده است تا در حال حاضر، از هر جهت کتابخانه در حد ظرفیت و شرایط خود، مورد بهره برداری قرار گرفته است و از این مبلغ دو میلیون تومان را حضرت حجۃ الاسلام و المسلمین آقای شهرستانی به تقاضای این جانب مرحمت کردند و نیز ماهیانه به طور مرتب پنجاه هزار تومان دریافتی مرحوم آقای دانش از جناب شهرستانی بود که به مرکز مدیریت می دادند. بقیه این مبلغ کلان رامدیریت حوزه به خاطر اهمیت کتابخانه مسجد اعظم از بودجه و موجودی خود تأمین کرده است، که جای بسی سپاس و تشکر دارد. فعلاً هم کتابخانه با هشت نفر کارمند و هزینه های جانبی، شاید ماهانه یک میلیون تومان هزینه دارد که توسط مدیریت حوزه پرداخت می گردد.

در ادامه این مصاحبه آیت الله استادی توصیه هایی می فرماید: «کتابخانه با ظرفیت مکانی فعلی به هیچ نحو نمی تواند پذیرای کتاب های جدید باشد پس باید به طور کلی از خرید کتاب خودداری شود، البته این کتابخانه به خاطر نسخه های نادری که دارد، همواره مورد مراجعه محققان خواهد بود و نبود کتاب های جدید در آن در این جهت موثر نیست. کتاب های اهدایی در صورتی پذیرفته شود که تکراری نباشد. هر قدر میسر باشد، برنامه رایانه ای کتابخانه تکمیل

و کامل تر گردد.

مدیر فعلی کتابخانه حضرت آقای حسن زاده مراغه‌ای که امتیاز کتاب دوستی و اهل کتاب بودن را دارند، با همکاران گرامی شان با برنامه ریزی، زمینه استفاده از کتابخانه در طول سال حتی تابستان و ایام تعطیل حوزه را هر چه بهتر و بیش تر فراهم سازند و بدانند که خدمت به این کتابخانه، خدمت به حوزه و خدمت به حوزه از موجبات رضایت خدا و اولیای اوست.

اگر بتوانند هر سال مجموعه‌ای شامل برخی از رساله‌های کوچک سودمند که در کتابخانه موجود است و نیز گزارشی از کار کتابخانه و همچنین معرفی برخی از کتاب‌های خطی یا چاپی نفیس و نیز ذکر خیری از مرحوم آیه الله العظمی بروجردی و آیه الله دانش آشتیانی، منتشر سازند، کاری درخور تقدیر است.

امیدوارم این عزیزان با ارشادات مدیر محترم حوزه و عنایت ویژه‌ای که به کتابخانه مسجد اعظم دارند، بتوانند توفیق خدمتگزاری بیش تر و بهتر را داشته باشند.

در پایان عرض می‌کنم: کتابخانه به صورت فعلی درآمده و خوشبختانه فعال است و آیه الله دانش آشتیانی هم به رحمت خدا واصل شده اندو کتابخانه به هیچ وجه زیر نظر مدیران آستانه مقدسه حضرت معصومه(س) نیست و مدیریت حوزه هزینه‌های ماهانه (حدود یک میلیون تومان) آن را می‌پردازد. بسیار مناسب است جناب حجه الاسلام والملمین آقا سید محمدصادق طباطبائی (متولی مسجد اعظم) موضوع مسجد را از کتابخانه جدا کرده و با کتابخانه آشتی نموده و نظارت و اشراف به امور کتابخانه را به عهده بگیرند و با صرف فقط روزی یک ساعت در کتابخانه،

موجب رشد بیش تر آن شوند. فکر می کنم اگر این بزرگواری را انجام دهنده، خرسندی جدشان مرحوم آیه‌الله العظمی بروجردی و والد ماجدشان مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمد حسن طباطبائی بروجردی را در پی داشته باشد و آن طور که بنده اطلاع دارم در صورت قبول و لطف ایشان، مدیر محترم حوزه از این موضوع کاملاً استقبال می نماید.

در اینجا لازم می‌دانم عرض کنم در طول این حدود پنج سال، حقیر به نظر خود خدمتی به این کتابخانه انجام داده‌ام، اما در عین حال اگر غفلتی شده و یا کار خلافی از این جانب نسبت به کتاب‌ها و کتابخانه سرزده باشد - با طلب رحمت برای مرحوم آیه‌الله العظمی بروجردی - از خدای منان می‌خواهم که از لغتش هایم بگذرد.

بمنه و کرمه و بحق محمد و آله الطاهرين»

ویژه نامه پیام حوزه

با اقدام آیت‌الله استادی ویژه نامه‌ای برای کتابخانه مسجد اعظم در شماره ۳۱ نشریه پیام حوزه (پاییز ۱۳۸۰) منتشر شد.

در این شماره مقالاتی درباره کتابخانه و مؤسس معظم آن چاپ شده است: نگاهی گذرا بر زندگانی آیت‌الله العظمی بروجردی رحمه‌الله به قلم مرتضی اخوان، کتابخانه‌های پیش از کتابخانه مسجد اعظم در قم به قلم عسگر سپهوندی، کتابخانه مسجد اعظم قم اثری ماندگار به قلم صادق حسن زاده، شرح حال دو تن از بانیان و اهداکنندگان اولیه کتابخانه مسجد اعظم و کارنامه درخشان حاجی خاور به قلم کوروش نوروز مرادی، شرح حال آیت‌الله دانش آشتیانی به قلم مهدی سلیمانی، شرح حال اجمالی برخی از کتابداران و فهرست نگاران کتابخانه مسجد اعظم، حوزه علمیه قم و کتاب‌های خطی، نظری

بر فهرست نسخه های خطی کتابخانه مسجد اعظم به قلم علی صدرائی خویی، صد نسخه نفیس به قلم علی خلیلی، گذری بر نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم به قلم مرتضی قاسم زاده، تفسیر سوره حمد تألیف آیت الله حاج شیخ مرتضی حائری رحمه‌الله و کتابخانه مسجد اعظم گذشته و حال در مصاحبه آیت الله استادی.

دوره ریاست آیت الله حسینی بوشهری

آیت الله استادی پس از پنج سال خدمت خالصانه و سامان دادن امور کتابخانه، در تابستان سال ۱۳۸۰ از ریاست کتابخانه کناره گیری کرده و ریاست آنرا به مدیر حوزه علمیه قم واگذار می کند.

آیت الله سید هاشم حسینی بوشهری به مدت هفت سال ریاست کتابخانه را برعهده داشتند. در دوران ریاست ایشان اداره امور کتابخانه به عهده مدیر اجرایی کتابخانه بود و وی به طور مستقیم در کارها دخالت نمی کرد؛ اما با نگاه کلان به فعالیت های کتابخانه نظارت داشت.

بیشتر امور اجرایی کتابخانه با معاون اداری و مالی حوزه هماهنگ می شد و حاج آقای گلزار در جریان کارهای کتابخانه بودند.

در این دوره با استقبال خوب طلاب و فضلای حوزه برای استفاده از کتابخانه موجب شد کتابخانه به یکی از فعال ترین کتابخانه های شهر مقدس قم تبدیل شود. خدمات کتابخانه ارتقاء یافت و با حمایت آیت الله حسینی بوشهری اطلاعات کتاب شناختی کتاب ها در سیستم رایانه ثبت و با کمک نرم افزار، خدمات کتابداری دیجیتال شد.

دوره ریاست آیت الله مقتدائی

با تصویب شورای عالی حوزه آیت الله مرتضی مقتدائی در سال ۱۳۸۷ به مدیریت حوزه علمیه قم منصوب شدند. ایشان در اداره کتابخانه دخالت نکردند بلکه با پیشنهاد تغییرات در ساختار مرکز مدیریت و تصویب شورای عالی، اداره کتابخانه را به

معاونت پژوهش حوزه واگذار کردند. در این مدت اداره کتابخانه بر عهده مدیر اجرائی کتابخانه بود.

آیت الله مقتدائی به عنوان مدیر حوزه های علمیه، نقش مؤثر و قابل توجهی در رشد و ارتقاء کتابخانه داشتند. ایشان ضمن افتتاح ساختمان جدید کتابخانه با حمایت های بی دریغ خود زمینه تهیه بخشی از نواقص تجهیزات کتابخانه را فراهم کردند. ایشان علاقه خاصی به حضرت آیت الله بروجردی داشتند و نقل می فرمودند در سال ۱۳۴۰ در مراسم افتتاح کتابخانه حضور داشتند. ایشان در دوره مدیریت خود، چندین بار به کتابخانه آمدند و از نزدیک در جریان فعالیت های کتابخانه قرار گرفتند.

با حمایت و موافقت آیت الله مقتدائی بخش خواهران، پایگاه اطلاع رسانی و کتابخانه دیجیتال در کتابخانه راه اندازی شدند.

واگذاری اداره کتابخانه به معاونت پژوهش حوزه

در زمان تغییر ساختار حوزه علمیه، مدیر کتابخانه در نامهای به مدیر حوزه های علمیه از ایشان درخواست میکند جایگاه سازمانی کتابخانه در ساختار جدید مرکز مدیریت مشخص و بودجه و پرسنل مورد نیاز برای راه اندازی ساختمان جدید کتابخانه تأمین گردد. آیت الله مقتدائی نامه ای خطاب به دبیر شورای عالی حوزه های علمیه نوشت و درخواست های کتابخانه را به آن مقام، اعلام نمودند.

در سال ۱۳۸۸، اداره کتابخانه های تحت پوشش مدیریت حوزه از جمله کتابخانه مسجد اعظم به معاونت پژوهش حوزه های علمیه واگذار شد و در پی این ابلاغیه حجت الاسلام و المسلمین سید علی عمامد، معاون پژوهش حوزه های علمیه، به ریاست کتابخانه منصوب شدند.

دوره ریاست حجت الاسلام والمسلمین عمامد

در دوره ریاست حجت الاسلام والمسلمین سید علی عمامد؛ در کتابخانه مسجد اعظم تحولات و اقدامات چشم گیری صورت گرفت. ایشان با نگاه جامع و روشنفکرانه و با شناخت و

آشناei کامل به کار کتابخانه توانستند کتابخانه مسجد اعظم را که یک کتابخانه سنتی بشمار می‌رفت به یک کتابخانه مدرن و روزآمد تبدیل کنند. وی نیاز مخاطب را می‌شناخت و با دانش کتابداری و اطلاع رسانی آشنا بود و با مدیریت قوی خود توانست در همه زمینه‌ها کتابخانه را ارتقاء دهد. اهم اقدامات ایشان از سال ۱۳۸۸ تا به امروز به این شرح است:

- تدوین سند چشم انداز و برنامه توسعه کتابخانه

- تأسیس کتابخانه مرکزی و مرکز استاد حوزه‌های علمیه

- تدوین اساسنامه، ساختار و شرح وظایف کتابخانه

- تشکیل شورای سیاستگذاری کتابخانه

- فراهم کردن زمینه برای استفاده کتابخانه از استادی و کارشناسان کتابداری

- راه اندازی بخش‌های مجموعه سازی، ساماندهی، اشاعه اطلاعات و فناوری اطلاعات

- فهرست نویسی نسخ خطی و چاپ سنگی، چاپ سربی و چاپ صنعتی کتابخانه

- تأسیس کتابخانه دیجیتال و راه اندازی پرتال کتابخانه

- تعامل مناسب با تولیت کتابخانه

- حمایت از برنامه‌ها پیشنهادی مدیر کتابخانه

مدیران اجرایی کتابخانه

تاریخچه:

آقایان میرزا حسن دانش آشتیانی و حجت الاسلام والملمین شیخ احمد آل اسحاق از زمان تأسیس تا سال ۱۳۷۶ مدیران اجرایی کتابخانه بودند.

پس از واگذاری کتابخانه به مرکز مدیریت حوزه آیت الله دانش آشتیانی نامه‌ای را خطاب به مدیر حوزه علمیه قم نوشت و از ایشان درخواست کرد تا شخصی را برای اداره امور داخلی کتابخانه منصوب کند. متن نامه به این شرح است:

بسمه تعالیٰ

ریاست محترم شورای مدیریت حوزه علمیه قم، حضرت آیت الله استادی دامت تائیداته

سلام علیکم

بعد از ابلاغ سلام، پیرو نامه مورخ ۱۴۰۶/۷۶ مربوط به کتابخانه مسجد اعظم، اینک که شورای عالی مدیریت حوزه

اداره امور کتابخانه را بوسیله آن مدیریت محترم تصویب نموده‌اند، با تشکر از این بذل عنایت و لطف، مجدداً از حضر تعالی استمداد نموده و نظر بنا توانی وضعیت خود از رسیدگی کامل بوضع کتابخانه خواهشمند با همه مشاغل و گرفتاری‌هائی که دارید، حقیر را یار نموده و شخصی شایسته را برای اداره امور داخلی آن منصوب و با رسیدگی بوضع آشفته کنونی، دستورات لازمه را برای سازماندهی آن مقرر فرمائید تا با خواست خداوند متعال، در آینده با وضع بهتر و شایسته‌تری مورد استفاده آقایان فضلا و طلاب محترم حوزه مقدسه قرار گیرد. قبل از بذل مساعدت و توجه عالی تشکر میکنم.

والسلام عليکم و الرحمن- سرپرست کتابخانه- ابوالقاسم دانش آشتیانی ۲۰/۶/۷۶

گیرنده: تولیت محترم آستانه مقدسه- جهت اطلاع و همکاری

مدیران اجرائی

برای اداره امور اجرایی کتابخانه در اوایل سال ۱۳۷۷ پیشنهاد شد حجت الاسلام والملمین آقای صادق حسن زاده مدیر کتابخانه باشند آیت الله استادی با این پیشنهاد موافقت فرمودند و ایشان بیش از هفت سال مدیریت کتابخانه را بر عهده داشتند.

آقای حسن زاده از محققان و پژوهشگران حوزه‌ی آشنا با دانش کتابشناسی هستند و با اشتیاق و علاقه‌ی خاصی کتابخانه را اداره می‌کردند. وی در مدت کوتاهی بر عناوین و موضوعات کتاب‌ها مسلط شده و راهنمای خوبی برای پژوهشگران و محققین بودند.

سازماندهی و فهرست کردن کتاب‌های چاپی و بیش از ۲۵۰۰ نسخه از نسخ خطی کتابخانه از دیگر فعالیت‌های ایشان در کتابخانه بوده است.

حجت الاسلام والملمین حسن زاده در تابستان سال ۱۳۸۴، به دلیل قبول مدیریت حوزه علمیه شهرستان مراغه به شهرستان مراغه عازم شدند. خبر رفتن ایشان موجب

صفحه ۸۹

پس از مهاجرت ایشان؛ چند وقتی امور کتابخانه توسط آقای اسماعیل راه نوردثانی اداره شد. ایشان در این مدت امور کتابخانه را با آقای حسن زاده (به صورت تلفنی) و معاون اداری و مالی مرکز مدیریت هماهنگ می کرد. بعد از قطعی شدن رفتن آقای حسن زاده به شهرستان مراغه، با پیشنهاد مسئول دفتر آیت الله علوی بروجردی و پیگیری آقای غلام عباس گلزار (معاون اداری مالی مرکز مدیریت) با موافقت آیت الله حسینی بوشهری مدیر حوزه علمیه قم، آقای اسماعیل راه نورد ثانی به عنوان مدیر کتابخانه انتخاب شد.

گزارش اقدامات مرکز مدیریت حوزه علمیه در کتابخانه

۱) تدوین سند چشم انداز و برنامه توسعه کتابخانه

پس از واگذاری کتابخانه به معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، حجت الاسلام والمسلمین آقای سید علی عمامد (معاون پژوهش حوزه) از کتابخانه بازدید کردند. ایشان در این بازدید ضمن آشنایی با ظرفیت‌ها و بخش‌های مختلف کتابخانه، تدوین چشم انداز و برنامه توسعه کتابخانه را ضروری دانستند و تأکید کردند نگاه جامع و پژوهش محور به کتابخانه، استفاده از نظرات کارشناسی کتابداران و تنظیم ساختار سازمانی باید در اولویت برنامه‌های کتابخانه قرار گیرد.

در سال ۱۳۹۰، برنامه توسعه پنج ساله کتابخانه با همکاری اداره امور کتابخانه‌های حوزه تدوین شد. ارتقا جایگاه کتابخانه و الگو بودن آن برای سایر کتابخانه‌های حوزوی در صدر برنامه‌های کتابخانه قرار گرفت.

گزارش پنج ساله چشم انداز

مجموع فعالیت‌های پنج ساله کتابخانه تا پایان سال ۱۳۹۴ به این شرح است:

۱. ارتقای جایگاه کتابخانه به عنوان کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد حوزه‌های علمیه

۲. تدوین ساختار و سازمان نفرات کتابخانه در سال ۱۳۹۰

۳. مجموع منابع کتابخانه ۱۵۰.۰۰۰ جلد شامل:

- عنوان نسخه خطی - ۸۰۰۰ عنوان چاپ سنگی - ۱۳۵۰۰ جلد کتاب چاپی و نشریه

- مجموعه سازی بیش از ۱۵۰۰ عنوان کتاب در ۲۰۰۰ مجلد که تاریخ انتشار ۱۲۰۰۰ عنوان از آنها بعد از سال ۱۳۸۹ است.

- مجموعه سازی بیش از ۸۰۰۰ عنوان کتاب دیجیتال عربی، پایگاه نشریات، نرم افزارهای علوم اسلامی و پایگاه نورمگر

- انتقال کتابخانه شخصی آیت الله العظمی بروجردی و کتابخانه شخصی آیت الله محمدحسین علوی بروجردی به کتابخانه

- فراهم آوری ۲۵۰۰ عنوان پایان نامه دیجیتال حوزه

۴. کل منابع مکتوب و غیر مکتوب فهرست شده ۱۰۷.۰۰۰ عنوان در ۱۴۰.۰۰۰ مجلد

- فهرستنويسي کتب چاپی ۵۰.۰۰۰ عنوان در ۸۵.۰۰۰ مجلد

- نشریات ۱۵۰۰ عنوان در ۶۰۰۰ شماره

- کتابهای چاپ سنگی ۸۰۰۰ عنوان

- نسخ خطی ۷۳۰۰ نسخه

- فهرست پایان نامه های دیجیتال ۳۰۰۰ جلد

- نصب لیل، بارکد و تگ امنیتی برای ۱۰۰.۰۰۰ جلد کتاب و نشریه

- صحافی کتاب چاپی و نشریه ۷۰۰۰ جلد

۵. پذیرش و ثبت نام اعضاء، جستجوی کتاب، امانت کتاب و خدمات جابجاگری اطلاعات، پرینت و کپی برای مراجعه کنندگان بر اساس سیاست های کتابخانه مرکزی. همچنین ایجاد زمینه استفاده از نرم افزارهای علوم اسلامی، پایگاه نشریات، کتابخانه دیجیتال و اینترنت در بانک اطلاعات کتابخانه و ایجاد فضای اختصاصی به کاربران جهت ذخیره مطالعات و پژوهش ها بر روی انباره های مرکزی

- کل اعضاء: ۷۰۰۰ نفر (برادران ۵۰۰۰ نفر، خواهران ۲۰۰۰ نفر)

- ثبت نام در سال های (۱۳۹۳-۹۴) برادران: ۹۰۰ نفر و خواهران: ۱۴۰۰ نفر

- تعداد مراجعان روزانه ۱۵۰۰ نفر برادران و ۵۰۰ نفر خواهران

- ارسال بیش از ۱۲۰۰۰ جلد کتاب به تالارهای مطالعه (یک سال)

- نصب لیل و تگ

- ساعت کار کتابخانه بخش برادران از ساعت ۷ الی ۲۱

- بخش خواهران از ساعت ۷:۳۰ الی ۱۹:۳۰

- راه اندازی سالن جلسات با ظرفیت ۵۰ نفر

۶. ارتقاء شبکه کتابخانه، افزایش ظرفیت انباره ها و افزایش پهنای باند اینترنت

- ارائه تصاویر نسخ خطی، چاپ سنگی، چاپ سربی، دائرة المعارف های لاتین، پایان نامه های حوزوی و پایان نامه های کشورهای عربی از طریق اینترنت و شبکه داخلی کتابخانه

- راه اندازی بانک اطلاعات با ۵۰ دستگاه رایانه در بخش برادران و خواهران و ارائه خدمات سرویس اینترنت و نرم افزارهای علوم اسلامی و کتابخانه دیجیتال

۷. برای اینکه پژوهشگران بتوانند در موارد خاص کتاب ها را به امانت ببرند به صورت موردنی کتاب به امانت داده می شود.

۸. انتشار فهرست نسخ خطی

- چاپ فهرست نسخ خطی در چهار جلد با حمایت حضرت آیت الله علوی بروجردی.

- چاپ نمایه فهرست نسخ خطی با بودجه حمایتی طرح مشکاه .

- چاپ محدود فهرست موضوعی نسخ خطی در ۱۲ مجلد

- چاپ محدود فهرست نسخ چاپ سنگی در ۳ مجلد

- چاپ کتاب نگاهی به نشریه کتابخانه مسجد اعظم

- تولید دیجیتال فهرست کتاب های چاپ سربی

- تولید الکترونیکی فهرست کتاب های درسی ایران

- تولید الکترونیکی فهرست پایان نامه های حوزه

۹. راه اندازی پایگاه اطلاع رسانی کتابخانه با امکان جستجو در لیست منابع کتابخانه و ارائه خدمات کتابخانه دیجیتال با حمایت دفتر تولیت توسط فناوری اطلاعات کتابخانه

۱۰. برگزاری نمایشگاه ها و چاپ کتاب و بروشور

- برگزاری نمایشگاه در سالگرد آیت الله العظمی بروجردی

- برگزاری نمایشگاه

- ایجاد نمایشگاه دائمی کتابخانه شخصی آیت... بروجردی

- برگزاری چندین نشست علمی مرتبط با کتاب و کتابخانه

- چاپ بروشورهایی برای معرفی کتابخانه

- همکاری با موسسات، محققین و ناشرین برای انتشار چندین کتاب از نسخ کهن چاپ سربی و نفیس کتابخانه

۱۱. عضویت در مجتمع کتابخانه‌ای و عقد تفاهم نامه‌ها

- عضویت در جمع کتابخانه‌های بزرگ کشور(مکتب)

- عضویت در مجتمع کتابخانه‌های تخصصی(دانشگاهی و حوزوی) استان قم

- عقد تفاهم نامه با کتابخانه ملی و کتابخانه مجلس

- ایجاد زیرساخت‌های لازم از جمله کتابخانه دیجیتال

- ارسال منابع اهدائی به کتابخانه‌های حوزوی(کتابخانه فیضیه ۳۰۰ جلد و کتابخانه مدرسه علمیه خان ۵۰۰ جلد)

- اهدای میز مطالعه به استان خوزستان، کردستان و ...

- اهدای میز مطالعه و صندلی چوبی به مدارس علمیه استان قم

۱۲. از آنجا که برگزاری دوره‌های آموزشی از خدمات جنبی کتابخانه‌های بزرگ بشمار می‌آید کتابخانه‌های مسجد اعظم اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی نموده است

- برگزاری دو دوره آموزش ضمن خدمت برای کارکنان کتابخانه

- برگزاری کارگاه‌های آموزش فهرست نویسی (دوره مقدماتی و تکمیلی)

- برگزاری دوره مقدماتی آموزش زبان فرانسه برای کتابداران و فهرست نویسان

- برگزاری دو دوره آموزش نرم افزار کتابداری و کتابخانه دیجیتال برای کتابداران

کتابخانه نمونه سال حوزه

در اواخر بهمن ماه سال ۱۳۹۰ از طرف شورای علمی سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی به پاس ارائه خدمات شایسته به پژوهشگران به عنوان کتابخانه نمونه برگزیده شد و لوح سپاس ویژه این همایش به کتابخانه اهدا گردید. در سال ۱۳۹۱ کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی از طرف نهاد

کتابخانه های عمومی به عنوان کتابخانه برگزیده استان قم انتخاب و در سال ۱۳۹۴ از طرف اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی به پاس ارایه خدمات برتر مورد تقدیر قرار گرفت.

واقفین و اهداءکنندگان

وقفان و اهداءکنندگان کتاب

موسس معظم حضرت آیت الله العظمی بروجردی برای راه اندازی کتابخانه سه هزار جلد کتاب به کتابخانه اهداء فرمودند. این کتاب ها در دو مرحله انجام گرفت در مرحله اول پانصد جلد و در مرحله دوم دو هزارو پانصد جلد بوده است.

پس از رحلت آیت الله العظمی بروجردی، به مرور علماء، فضلاء، تجار، ناشران، نویسنده‌گان و افراد خیر با اهدای کتاب های ارزنده به تجویز این کتابخانه پرداختند.

آیت الله حاج آقا محمد مقدس اصفهانی (ره)

عالی فاضل، فقیه جلیل القدر، حاج آقا محمد مشهور به مقدس از علمای روحانی و بزرگوار اصفهان بود که عمر خود را به کسب علم و دانش و فضیلت در کمال نیک نامی و پاکدامنی گذرانید. در اواخر عمر شریف‌شان مدتها قریب به ده سال، در حوزه علمیه قم به سر می برد و از خواص مرحوم آیه الله العظمی حاج آقا حسین بروجردی شمرده می شد و مورد علاقه شدید ایشان بود.

مرحوم مقدس در حوزه های علمیه اصفهان، نجف و قم نزد علمای بزرگ و مراجع نامی تحصیل کرده بود و از جمعی اجازه داشت و تقریرات درس اساتید خود را مفصل و مبسوط نگاشته اند.

از آثار مرحوم مقدس اصفهانی، کتاب ارزنده الاوائل می باشد که چاپ شده است.

حاج آقا محمد مقدس هرگاه به اصفهان می آمدند تنها با کتابخانه شخصی خود سر و کار داشته و چون از جوانی علاقه مند به آثار علمی بودند، تدریجاً کتابخانه ای مهم مشتمل بر انواع

کتب و مجلات علمی جمع آوری کردند که تعداد آن‌ها به بیش از دو هزار جلد (خطی و چاپی، فارسی و عربی) می‌رسید.

ایشان در حوزه علمیه قم مشغول تدریس علوم دینی بود. و از طلاب و فضلای اصفهانی تفقد و دستگیری می‌نمود و در حل مشکلات آنان سعی وافی مبذول می‌داشت. .

آیت الله مقدس اصفهانی دارای شرافت حسب و نسب و جامع فضایل و کمالات علمی و عملی بود و پس از سپری نمودن هفتاد و سه سال از عمر پر افتخار خود، عاقبت در روز پنج شنبه یازدهم ربیع الاول ۱۳۷۸ قمری برابر با مهرماه ۱۳۳۷ شمسی در بیمارستان رحیم زاده اصفهان وفات یافت و در تکیه‌ای که به نام آن مرحوم (جنب تکیه گلزار) در تخت پولاد بنا شده مدفون گردید. تشیع عظیم و مجالس ترحیم متعددی که در فوت آن مرحوم منعقد شد، حاکی از تاثر عمیق اهالی اصفهان بود.

حسب وصیت آیت الله حاج آقا محمد مقدس اصفهانی کتابخانه شخصی ایشان که حدود دو هزار جلد کتاب نفیس اعم از چاپی و خطی بود تحت نظر مرحوم آیه الله العظمی بروجردی به قم منتقل و به کتابخانه مسجد اعظم اهدا شد تا مورد استفاده اهل علم و محصلین علوم اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام قرار گیرد.

پیکره اصلی کتابخانه مسجد اعظم قم پس از اهدای کتب ایشان تشکیل شد زیرا اولین دسته کتبی که قابل توجه بوده و به این کتابخانه تحويل گردید و پی ریزی آن را بعمل آورده همان کتابخانه مرحوم مقدس اصفهانی بود.

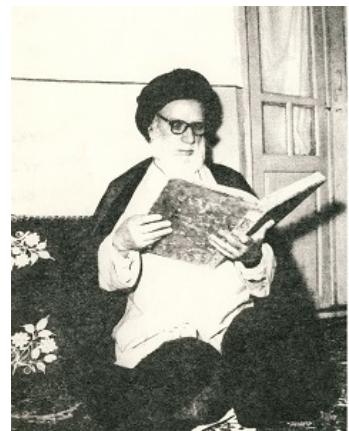
آیت الله حاج آقا حسن فرید اراکی(ره)

آیت الله حاج آقا حسن فرید در سال ۱۳۱۹ ق

ص: ۹۵

در ارآک متولد و تحصیلات مقدماتی خود را در همان شهر به اتمام رساند؛ سپس برای استفاده از حوزه درس مرحوم آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی به قم عزیمت و از محضر این استاد بزرگ کمال استفاده را برد.

ایشان در سال ۱۳۵۰ق به وطن بازگشتند و حدود سی سال در آنجا اقامت نموده و به مباحث علمی پرداختند. سپس در سال ۱۳۸۰ق مجدداً به حوزه علمیه قم مراجعت و کرسی درس تشكیل دادند و تا آخر عمر شریف‌شان در حوزه مقدسه علمیه قم به تدریس بحث‌های علمی (فقه، اصول، تفسیر) اشتغال داشتند.

آیت الله حاج آقا حسن فرید علاوه بر تدریس فقه، اصول و تفسیر اهتمام ویژه‌ای به مباحث اخلاقی داشتند و بسیاری از طلاب و فضلا از جلسات اخلاقی ایشان مستفیض می‌شدند. آن مرحوم علاقه و محبت زیادی به اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام داشتند. از ایشان دست نوشته‌هایی باقی مانده که بخشی از آنها تحت عنوان تفسیر سوره حمد به چاپ رسیده است.

آیت الله فرید اراکی کتابخانه مجھزی داشتند که طبق وصیت ایشان کتاب‌های چاپی (حدود دو هزار جلد) به کتابخانه مسجد اعظم قم اهداء و کتاب‌های خطی آن در اختیار کتابخانه آستان قدس رضوی قرار گرفت.

آیت الله فرید در ربيع الثانی سال ۱۳۹۱ قمری و در ۷۲ سالگی دارفانی را وداع گفتند. به محض انتشار خبر رحلت ایشان در شهر قم، حوزه علمیه به احترام خدمات ارزنده و شخصیت بزرگ ایشان، تعطیل و مجالس مهمی به نام ایشان برپا گردید. پس از تشییع با

شکوه، پیکر مطهر ایشان به نجف اشرف منتقل و در قبرستان وادی السلام ، در مقبره پدر بزرگوارشان به خاک سپرده شد.

مرحوم حاج محمد رمضانی (ره)

حاج محمد رمضانی ملقب به حاجی خاور و مشهور به پدر کتاب ایران، به سال ۱۲۸۳ ش. متولد شد. وی عشق و علاقه شدیدی به کتاب داشت .

تحصیلات خود را در مدرسه سلطانی و مدرسه سیاسی گذرانده و اولین فعالیت او تأسیس قرائت خانه اتفاق برای استفاده عموم بود. اوج خدمات مرحوم رمضانی تاسیس کتابفروشی و موسسه انتشاراتی کلاله خاور بود که حاصل نه سال آن نشر بیش از هفتصد عنوان کتاب را موجب گردید.

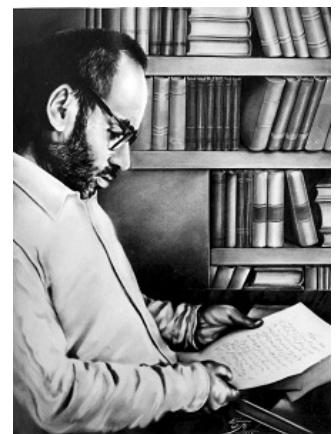

مرحوم محمد رمضانی طی سی و دو سال تلاش با هدف راه اندازی کتابخانه ای، اقدام به جمع آوری مجموعه ای از اسناد، نشریات ادواری، کتب چاپی و خطی می نماید ایشان در خصوص مراتع های این هدف خود چنین بیان می دارند که :

«سی و دو سال است که شب و روز در کار جمع آوری کتاب ها هستم. چقدر در این راه به خودم رنج دادم! چقدر در این مدت زحمت کشیدم! یادم می آید که یک دست لباس خوب نبوشیدم، یک وعده غذای کامل نخوردم، بیاده به کارهایم می رسیدم تا از پولی که پس انداز می کنم یک جلد کتاب هم که شده بتوانم بخرم، بسا روزها شده بود که با جیب پر به بازار می رفتم تا برای بچه هایم لباس یا چیزهای دیگر بخرم، وقتی که به خانه بر می گشتم، فکر می کنید چی تو دستم بود؟ کتاب بود آقا جان! کتاب بود! همیشه به فکر شم، تو خواب تو بیداری، گاهی وقت ها فکر می کنم که این یک دوستی کوچک و سرسری نبوده که بشود

به این آسانی ها ازش گذشت، این عشق بوده، دیوانگی بوده.

سی و سه سال پیش بود که من تصمیم گرفتم برای آگاهی مردم کتاب خوان فهرستی از کتاب هایی که تا کنون چاپ شده تهیه و در چند جلد به چاپ برسانم و در اختیار مردم بگذارم. وقتی شروع به این کار کردم، دچار سرگردانی و گرفتاری شدم چون فهرستی که تهیه می کردم ناقص بود. برای اینکه همه آن کتاب ها را در اختیار نداشتم و به حدس و گمان و یا شنیدنی ها هم نمی شد اکتفا کرد. این بود که مصمم شدم و شروع به جمع آوری کتاب، مجله و روزنامه کردم. آرزویم این بود که بی سرو صدا یک کتابخانه تاسیس بکنم و برای استفاده مردم درش رو به رویشان باز کنم.»

مرحوم رمضانی تا اواخر عمر خود با تلاشی وافر و از خود گذشتگی ستودنی در صدد راه اندازی این کتابخانه بود و از هیچ کاری در این راه فروگذار نبوده، وی قصد داشت تا این کتابخانه را که به قول خودش «نظریش در دنیای فارسی زبان... پیدا نمی شود و همتایی ندارد» را در شهر قم افتتاح نماید و در همین راستا دو سال پیش از درگذشتش دست یاری به سمت اهل علم و فرهنگ دراز می کند.

«برای جلد کردن کتابها و تهیه فیش برای آنها و فهرستی که منتشر خواهد شد و همچنین محل آبرومندی که برای آن بایستی ساخته شود احتیاج به حداقل دویست هزار تومان پول داریم. برای تهیه این پول من حاضرم سه باب مغازه کلاله خاور را با هفتاد هزار تومان کتاب موجودی آن به هر کس که مایل

باشد بفروشم. همچنین خانه ام نیز می تواند به کرایه رود و از راه کمکی برای تاسیس کتابخانه باشد. زمینی هم در شهر ری دارم که آماده فروش است، تنها استمداد من از مردم خیرخواه این است که قدمی پیش بگذارند تا از فروش این ها بتوانیم وجوده مورد استفاده را تهیه کنیم. قصد دارم کتابخانه در شهر قم تاسیس گردد. چون محل و مرکز علم و دانش است. طلاب علوم دینی هم میتوانند در اوایل کار کمک بزرگی برای راه انداختن کتابخانه باشند. »

آفای رمضانی در اواخر عمر خود این کتاب ها را به قم انتقال داده بود و در خانه ای اجاره ای به طور موقت نگه داری می کرد تا کتابخانه ای به عنوان صاحب الامر - عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف - تاسیس نموده و آن ها را در اختیار عموم قرار دهد. این امر چنان قطعی بود که همه کتاب های چاپی و خطی را به مهر مربوط، ممکن است مهلت نداد تا این نیت پاک جامه عمل پیوشد. پس از رحلت ایشان با تلاش مسئولان وقت کتابخانه و مرحوم حاج آقا مهدی آیت الله زاده گلپایگانی، بازماندگان محترم ایشان، این ذخیره را در اختیار کتابخانه مسجد اعظم قرار دادند.

اهداء کتب در سالهای اخیر

در سال های اخیر افراد خیر کتاب های زیادی به کتابخانه مسجد اعظم اهداء نموده اند:

۱. حضرت آیت ا... علوی بروجردی:

آیت الله العظمی بروجردی را از ورثه خریداری و به کتابخانه اهداء نمودند. همچنین ایشان کتابهای پدر بزرگ‌گوارشان مرحوم حضرت آیت... آیت ا... علوی بروجردی، علاوه بر اهداء ۲۵۰۰ جلد کتاب چاپ سربی و سنگی، تعداد ۶۲۵ نسخه خطی متعلق به کتابخانه شخص حضرت محمدحسین

علوی طباطبائی بروجردی را نیز به تعداد قریب ۱۴۰۰ جلد به کتابخانه اهداء نمودند.

۲. آقای رضا کریم پور از بروجرد، ایشان تعداد ۲۵۸۹ جلد کتاب متعلق به کتابخانه شخصی خود را به کتابخانه اهداء نمودند.

۳. دفتر آیت الله العظمی سیستانی، صدھا جلد کتاب؛ چاپ کشورهای عربی و عربستان.

۴. دفتر آیت الله العظمی نوری همدانی، تعداد ۶۵۱ جلد

۵. حاج آقای انصاری، تعداد ۴۷۰ جلد

۶. آقای جعفری، تعداد قابل توجهی مجله و نشریه

۷. آیت الله استادی، علاوه بر تالیفات، تعداد قابل توجهی مجله و نشریه

۸. آیت الله وجدانی فخر، کتابخانه شخصی ایشان

۹. حجت الاسلام والمسلمین عبدالغنى مهدوى صفت، کتابخانه شخصی ایشان و هفت جلد نسخه خطی

۱۰. حجت الاسلام والمسلمین رسول جعفریان، کتابخانه تخصصی تاریخ؛ صدھا جلد کتاب

نهادها و افرادی که در سال های اخیر از اهداء کنندگان بودند:

آقایان محمد فرقانی، سید حبیب موسوی، سید هادی موسوی، سید علی خضری، محمدعلی شوندی، سعید امانی، علیمحمدی، علی اکبر عزیزی نیا، محرم علی دعائی، گلزاری، دیباچ و ... .

معاونت فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه، مرکز خدمات حوزه، اداره امور کتابخانه های حوزه علمیه، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم، نهاد کتابخانه های عمومی ، دفتر آیت الله العظمی مکارم شیرازی، دفتر آیت الله جوادی آملی، دفتر آیت الله مدنی تبریزی، دفتر آیت الله علوی گرجانی، کتابخانه مرکز اسناد و موزه مجلس شورای اسلامی.

اهداء کنندگان و واقفین کتاب که اسمی آنها در نشریه کتابخانه مسجد اعظم ثبت شده است:

عکس ۱

نشریه شماره ۲

یاد بود دومین سالگرد زعیم بزرگ مسلمانان، مرجع عظیم الشأن شیعیان جهان

مرحوم آیه الله العظمی آقا حاج آقا

ص: ۱۰۰

صفحه نورانی، مردان ملکوتی - بجای اینکه بعضی نویسنده‌گان آن صفحه‌ای را که نام نیکوکاران و رادمردان در آن ثبت می‌شود صفحه طلازی نام گذاری می‌کنند، ما ارزش آنانرا از طلا و هر گوهر مادی و ارضی برتر و بالاتر دانسته و این صفحه را بنام صفحه نورانی، و آن مردم فضیلت دوست و ارجمندیرا که با اهداء کتاب در تأسیس و تکمیل این کتابخانه مبارکه کمک نموده اند بنام مردان ملکوتی مینامیم؛ و بمنظور سپاسگذاری از این عمل خداپسند و تقدیر از این اقدام خردمندانه آنان نام کسانی که از آغاز تأسیس تاکنون ده مجلد بیلا کتاب باین کتابخانه اهداء نموده اند بترتیب شماره کتابی که اهداء کرده اند در این صفحه ثبت مینماییم، علاوه بر اینکه نام ایشان و هر کس که یک مجلد یا بیشتر کتاب باین کتابخانه فرستاده در دفاتر کتابخانه ثبت شده و چون ستاره آسمان برای همیشه میدرخشد.

اینک آمار آن بزرگان:

۱. مؤسس بزرگوار کتابخانه، مرحوم آیه الله العظمی آقای بروجردی قدس سرہ ۲۹۱۱ مجلد
۲. مرحوم حجه الاسلام حاج آقای محمد مقدس اصفهانی (ره) ۲۶۲۵ مجلد
۳. جناب آقای حاج میرزا عباس مصباح زاده از کتابخانه والد ماجدشان مرحوم حاج مصباح نجم الممالک ۳۴۴ مجلد
۴. بازماندگان محترم حاج شیخ محمد علی کرمانی (ه) از اصفهان ۲۵۶ مجلد
۵. جناب آقای سید منیرالدین حجتی از کتابخانه سیداحمد محسنی اراکی ۲۲۳ مجلد
۶. جناب آقای حاج سید محمدحسن طباطبائی آیه الله زاده بروجردی ۲۰۹ مجلد
۷. کتابخانه محترم ملی - تهران ۲۰۰ مجلد
۸. جناب آقای حاج شیخ عبدالحسین فقیهی رشتی ۱۵۴ مجلد

. جناب آقای دکتر مدرسی، از کتابخانه مرحوم حاج میرزا ابوطالب مدرسی برادر محترم‌شان ۱۱۱ مجلد

۱۰. دانشگاه محترم تهران ۱۰۱ مجلد

۱۱. آقای دکتر یحیی دادرس فرزند مرحوم آخوند ملاعلی طاهرک محلی ۱۰۱ مجلد

۱۲. جناب آقای سیدفضل الله بنافتی ۹۴ مجلد

۱۳. جناب آقای حاج ابوالقاسم استفاضه ۸۴ مجلد

۱۴. جناب آقای حاج شیخ باقر نهادنی واعظ ۷۷ مجلد

۱۵. جناب آقای حاج محمود آقا کاشانی ۶۶ مجلد

۱۶. سازمان محترم لغت نامه دهخدا ۶۲ جزء

۱۷. جناب آقای حاج سید محمدعلی آیت الله زاده خونساری ۵۵ مجلد

۱۸. جناب آقای سید آقا بزرگ مهدی پور طالقانی ۵۱ مجلد

۱۹. وقفی مرحوم حاج سید حسن محسنی علیشاه عوضی ۴۶ مجلد

۲۰. آقای حاج سید اسماعیل کتابچی مدیر کتابفروشی اسلامیه

۲۱. جناب آقای حاج سید عزیز میر بهاء زنجانی ۴۲ مجلد

۲۲. جناب آقای حاج قاسم خان توکلی محلاتی ۴۱ مجلد

۲۳. جناب آقای حاج محمود(حسین مردی) طرشی ۴۱ مجلد

۲۴. از محل ثلث مرحوم حاج شیخ محمد تقی خونساری - اصفهان ۳۷ مجلد

۲۵. یکنفر مخدره محترمه ۳۵ مجلد

۲۶. جناب آقای حاج آقا روح الله آیه الله خمینی ۲۷ مجلد

۲۷. یکنفر از نیکوکاران اصفهانی ۲۷ مجلد

۲۸. جناب آقای محمد اسماعیل رسول فرزاد تهرانی ۲۵ مجلد

۲۹. مخادره محترمہ بانو اعظم جوہرچی ۲۳ مجلد

۳۰. جناب آقای حاج شیخ آقا بزرگ تهرانی علامہ مؤلف الذریعہ ۱۹ مجلد

۳۱. جناب آقای حاج سیدحسین اثنی عشری شاه عبدالعظیمی ۱۹ مجلد

۳۲. جناب آقای سید جلال الدین محدث و حاج مهدی خادم ۱۶ مجلد

۳۳. جناب آقای محمدی مدیر کتابفروشی محمدی قم ۱۵ مجلد

.۳۴

ص: ۱۰۲

جناب آقای اخوی زاده زرگر خراسانی ۱۵ مجلد

۳۵. مخداره محترمہ بانو طیبہ انوار زنجانی ۱۴ مجلد

۳۶. جناب آقای آقا شیخ احمد آل اسحق زنجانی ۱۴ مجلد

۳۷. جناب آقای حاج حسن آقا دانش ۱۴ مجلد

۳۸. جناب آقای سیدهادی خسروشاهی - قم ۱۲ مجلد

۳۹. جناب آقای حسین منوچهری ۱۲ مجلد

۴۰. جناب آقای سیدمحمد امامی علی گودرزی ۱۲ مجلد

۴۱. جناب آقای آقا لطف الله صافی گلپایگانی ۱۲ مجلد

۴۲. جناب آقای آقا سیدمهدي لاجوردی ۱۱ مجلد

۴۳. موسسه نشر نفائس و مخطوطات اصفهان ۱۱ مجلد

۴۴. جناب آقای آقا شیخ محمدباقر ملبوبی اراکی ۱۱ مجلد

۴۵. جناب آقای شیخ فرج آل عمران قطیفی ۱۱ مجلد

۴۶. موسسه انتشارات فرانکلین تبریز ۱۰ مجلد

۴۷. جناب آقای حاج محمدباقر حقیقت کتابچی ۱۰ مجلد

۴۸. جناب آقای حاج میرزا محسن دوزدوزانی ۱۰ مجلد

۴۹. جناب آقای حاج میرزا خلیل کمره ای ۱۰ مجلد

۵۰. جناب آقای حاج سید محمد رضا آیه الله گلپایگانی ۱۰ مجلد

۵۱. جناب آقای حاج محمد رمضانی مدیر کلاله خاور ۱۰ مجلد

جرائد و مجلات و نشریات و ماهانه و هفتگی

که باین کتابخانه بطور مسلسل فرستاده شده است نیز قابل توجه و تشکر بوده و از مدیران و ناشرین محترم آنها کاملاً سپاسگزاریم برای اطلاع

عامه فهرست آنها ذیلا یادآور میشود:

۱. نامه آستان قدس رضوی علیه السلام - مشهد

۲. درسهای از مکتب اسلام - قم

۳. اجوبه المسائل الدینیه(عربی) - کربلا

۴. نشریه مکتبه امیرالمؤمنین علیه السلام - نجف

۵. مجله تاریخ اسلام - تهران

۶. مجله پیک اسلام - همدان

۷. مجله سلامت فکر - تهران

۸. نشریه کتابخانه حضرت عبدالعظیم(ع) - شهری

۹. مجله دانشکده ادبیات

ص: ۱۰۳

- تبریز -

۱۰. نشریه کتابخانه ملی - تبریز

۱۱. مجله اخبار هفته - تهران

۱۲. مجله معارف جعفری - قم

۱۳. جریده هفتگی استوار - قم

۱۴. جریده هفتگی آرام - تهران

۱۵. جریده هفتگی وظیفه - تهران

۱۶. جریده هفتگی خدنگ - تهران

۱۷. جریده هفتگی طوع اسلام - رشت

۱۸. جریده هفتگی اجتماع ملی شیراز

نام بزرگانی که را که در این یک سال ده جلد یا بیشتر کتاب بکتابخانه مبارکه اهداء نموده اند

، بترتیب شماره کتاب ثبت نموده و امیدواریم که پیوسته با نیکنامی و سرفرازی زیسته و نامشان در دفتر مردان فضیلت برای همیشه ثبت باشد:

۱. جناب آقای آقا جمال الدین فدائی اراکی(چاپی و خطی) ۱۰۰ مجلد

۲. جناب آقای حاج سید محمدحسن طباطبائی بروجردی ۸۰ مجلد

۳. جناب آقای مرحوم سید فضل الله عقیلی نوری ۷۴ مجلد

۴. خریداری کتابخانه از محل صرفه جوئیها ۵۶ مجلد

۵. جناب آقای حاج شیخ باقر نهادنی واعظ ۴۳ مجلد

۶. مرحوم آقا میرزا عبدالعلی اسماعیلی (نیز بوسیله آقای نهادنی واعظ) ۴۳ مجلد

۷. جناب آقای مصباح آل اسحق خوینی زنجانی ۳۵ مجلد

۸. جناب آقای حاج سید مصطفی صفائی خوانساری ۳۲ مجلد

۹. بوصیت شهید سعید مرحوم آقا سید یونس رودباری ۲۱ مجلد
۱۰. از طرف مرحوم حاج آقا محمد مقدس اصفهانی ۲۸ مجلد
۱۱. جناب آقای حاج آقا روح الله، آیه الله خمینی ۲۲ مجلد
۱۲. بانو زهرا لاکانی و بانو بهره ور از طرف مرحوم آقا شیخ عبدالرحیم لاکانی و مرحوم محمد لاکانی ۲۱ مجلد
۱۳. جناب آقای سید شهاب الدین مرعشی، آیه الله نجفی ۲۰ مجلد
۱۴. کتب وقفی بوسیله جناب آقا سید ابوالفضل حسینی تبریزی ۱۸ مجلد
۱۵. جناب آقای سید فضل الله بنافتی ۱۷ مجلد

ص: ۱۰۴

۶. جناب آقای شیخ حسن جمالی رفسنجانی ۱۷ مجلد

۷. جناب آقای باقر روزبه ۱۶ مجلد

۸. جناب آقای حاج آقا اسماعیل کتابچی ۱۵ مجلد

۹. وقفی و اهدائی از جناب آقای حسین کی استوان ۱۴ مجلد

۱۰. جناب آقای حاج سید هاشم رسولی محلاتی ۱۲ مجلد

۱۱. جناب آقای فخرالدین نجم اراکی و آقای شیخ رضا احمدی ۱۱ مجلد

۱۲. لغت نامه دهخدا ۱۱ مجلد

۱۳. جناب آقای منیر الدین اراکی، از کتابخانه مرحوم حاج سید احمد محسنی اراکی ۱۰ مجلد

۱۴. جناب آقای شیخ احمد آل اسحق زنجانی ۱۰ مجلد

۱۵. جناب آقای حاج محمد حسن طریقت ۱۰ مجلد

۱۶. جناب آقای شیخ محمد کرمی ۱۰ مجلد

۱۷. جناب آقای حاج سید مهدی لاچوردی ۱۰ مجلد

کتابخانه مسجد اعظم - نشریه شماره ۵

یادبود چهارمین سالگرد در گذشتزیم بزرگ مسلمانان مرجع عظیم الشأن شیعیان جهان

مرحوم آیه الله العظمی آقای حاج آقای حسین طباطبائی بروجردی «قدس سره الشریف» ۱۲ شوال ۱۳۸۴

نامهای ارجمند آن مردان فضیلت و شرف را که در سال گذشته یا از اول تاسیس کتابخانه تاکنون(بطور تدریج) ده جلد یا بیشتر کتاب، باین مؤسسه اهداء نموده اند، زیب صفحات این نشریه نموده؛ و آمار اسامی آنانرا بترتیب شماره کتاب اهدائی باطلاع عموم میرسانیم:

و امیدواریم بعد از این موفق شده و این وظیفه خود را نسبت بعموم کسانیکه یک جلد یا بیشتر کتاب به کتابخانه اهداء مینمایند، نیز در نشریه مسلسل کتابخانه انجام دهیم:

۱. مرحوم مشهدی حسن شهدی بوسیله بانو مهر تاج شهدی(عیال محترمه) ۲۶۵ مجلد

۲. مرحوم آقا سید هادی حائری بوسیله آقای دکتر روحانی (فرزند ارجمند) ۸۲ مجلد

۳. مرحوم حاج میرزا ابوالقاسم صاحب جمعی ۷۹ مجلد

ص: ۱۰۵

. جناب آقای حاج سید اسماعیل کتابچی مدیر کتاب فروشی اسلامیه ۶۸ مجلد

۵. جناب آقای حاج عنایت الله معتمدی (شرکت رنگ سازی ایران) ۶۸ مجلد

۶. از ثلث مرحوم حاج میرزا ابوالقاسم طباطبائی بروجردی ۴۵ مجلد

۷. جناب آقای حاج سید محمدحسن طباطبائی آیته الله زاده بروجردی ۳۱ مجلد

۸. جناب آقای حسین آقا فرخ ۳۰ مجلد

۹. از ثلث مرحوم حاج شعبانعلی سمسار بوسیله آقای حاج آقا رضا حاج طرانی ۲۷ مجلد

۱۰. جناب آقای حاج آقا روح الله موسوی؛ آیه الله خمینی ۲۵ مجلد

۱۱. جناب آقای سید محمد کاظم جزائری ۲۰ مجلد

۱۲. جناب آقای حاج شیخ باقر نهادنی واعظ ۱۹ مجلد

۱۳. دانشکده حقوق ۱۸ مجلد

۱۴. جناب آقای شمس الدین پرویزی ۱۸ مجلد

۱۵. بانو حاجیه خانم فیاض زنجانی ۱۶ مجلد

۱۶. مرحوم آقا سید محمدعلی حسینی بوسیله بانو مونس میلی فرد (عیال محترمه) ۱۶ مجلد

۱۷. جناب آقای حاج میرزا حسین مصطفوی (کتابفروش) ۱۵ مجلد

۱۸. جناب آقای سید شهاب الدین حسینی مرعشی، آیه الله نجفی ۱۳ مجلد

۱۹. جناب آقای حاج شیخ مرتضی انصاری، واعظ ۱۲ مجلد

۲۰. جناب آقای سید محمدجواد موسوی شوستری ۱۱ مجلد

۲۱. جناب آقای حاج محمدعلی انصاری ۱۱ مجلد

۲۲. جناب آقای حاج میرزا مهدی بروجردی ۱۰ مجلد

۲۳. جناب آقای شیخ فرج الله آل عمران قطیفی ۱۰ مجلد

۲۴. موسسه مطبوعاتی اشرفی ۱۰ مجلد

۲۵. جناب آقای شیخ احمد آل اسحق خوینی ۱۰ مجلد

نیز باین کتابخانه فرستاده شده است که در ضمن تشکر از آقایان مدیران و ناشرین محترمین آنها آمار آنها ذیلاً درج می‌شود:

۱. نامه آستان قدس رضوی(ع)-مشهد

۲. درسهای از

ص: ۱۰۶

۳. نشیه مجمع علمی نجات نسل جوان - قم
  ۴. نشیه مجمع معارف جعفری - قم
  ۵. نشیه دانشکده ادبیات - تبریز
  ۶. نشیه اخبار هفته - تهران
  ۷. مجله ماهانه نور دانش - تهران
  ۸. مجله ماهانه دانشمند - تهران
  ۹. مجله ماهانه دهقان روز - تهران
  ۱۰. مجله ماهانه سلامت فکر - تهران
  ۱۱. جریده هفتگی ندای حق - تهران
  ۱۲. جریده هفتگی استوار - قم
  ۱۳. جریده هفتگی اجتماع ملی - شیراز
  ۱۴. جریده هفتگی طلاع اسلام - رشت
  ۱۵. جریده هفتگی سایبان - رشت
- نشریه کتابخانه مسجد اعظم - قم شماره غدیر دوره جدید - شماره اول
- شماره مسلسل ۶ - ذی حجه ۱۳۸۴ اردیبهشت ۱۳۴۴
- کتابهایی که در این دو ماه اهداء نموده اند و آماری از تعداد کتب اهدائی و نامهای ایشان درج می شود تا حق سپاسگزاری از آنان بعمل آمده و علایوه همگان بدانند که نیکی نیکوکاران در این جهان هم گم نمیشود تا چه رسد در پیشگاه پروردگار متعال که فرموده: «ان الله لا يضيع اجر المحسنين»

۱. آقای سیدحسین مدرسی طباطبائی، قم ۵۸ مجلد
۲. آقای حسین فرخ آشتیانی ۲۰ مجلد
۳. آقای ابوالحسن مدیریان همدانی ۱۰ مجلد
۴. آقای شیخ محمد رضا موحدی قمی ۱۰ مجلد

۵. آقای اصغر دانش، قم ۸ مجلد

۶. آقای شیخ مصطفی رهنما، تهران ۶ مجلد

۷. آقای غلامعلی شریعتمداری امیر کلائی ۵ مجلد

۸. بانو لیلی موسوی ساروی ۴ مجلد

۹. آقای حاج یوسف عباسی شیخ سرمستی ۳ مجلد

۱۰. آقای ناصر مافی، تهران ۱ مجلد

۱۱. آقای شیخ حسین زمانی رامسری ۱ مجلد

۱۲. آقای استوار حسن فلاحتی، مشهد ۱ مجلد

۱۳. بانو سکینه سلطان احمدی گلپایگانی ۱ مجلد

۱۴. آقای

ص: ۱۰۷

۱۵. آقای غلامرضا پروین آشتیانی ۱ مجلد

۱۶. آقای داود قوبیمی تبریزی ۱ مجلد

۱۷. آقای ر.ج(پنجاه ریال نقد جهت کتاب)

۱۸. آقای شیخ احمد آل اسحق ۱ مجلد

در دو ماه اسفند ۴۳ و فروردین ۴۴

جمعی از آقایان مولفین ارجمند و ناشرین محترم، مؤلفات و منشورات خود را برای استفاده صدها نفر در هر روز باین کتابخانه اهداء نموده اند که بمنظور تشکر از این عمل شایسته آنان، آمار ذیل، با الغاء عنایون و تشریفات گزارش داده می شود.

۱. نه جزء لغت نامه دهخدا؛ تالیف مرحوم علی اکبر دهخدا، اهدائی دانشگاه تهران

۲. دندان و تندرستی: تالیف آقای دکتر قاسمی تفرشی، اهدائی مؤلف

۳. پنج رساله در حج و قبله و خوابیدن ائمه اطهار(ع) تالیف آقای حاج میرزا خلیل کمره ای تهران، اهدائی مؤلف ۲ جلد

۴. پرتوی از جمال انسانیت(تفسیر سوره یوسف): تالیف آقای شیخ نعمت الله صالحی نجف آبادی، حوزه علمیه قم اهدائی مؤلف، ۱ جلد

۵. جزء اول از مجلد عاشر و جزء اول از مجلد ثالث عشر بحار الانوار علامه مجلسی، ناشر کتابفروشی اسلامیه تهران، اهدائی ناشر، ۴ جلد

۶. العقد المنیر، فيما يتعلق بالدارهم و الدنایر جلد اول تالیف آقای سیدموسى حسینی مازندرانی، اهدائی مؤلف، ۱ جلد

۷. حسن و حسین؛ جگر گوشگان رسول اکرم، تالیف عربی از محمدرضا مصری، مترجم: آقای شیخ محمد واصف، حوزه علمیه قم، اهدائی مترجم، ۲ جلد

۸. دو مذهب و دفاع از سید جمال الدین اسدآبادی: تالیف آقای سید هادی خسروشاهی(حوزه علمیه قم) اهدائی مؤلف، ۲ جلد

۹. راه اسلام و بلای استعمار و توضیح درباره انگلیل و مسیح: تالیف علامه کاشف الغطاء، مترجم: آقای سیدهادی خسروشاهی(حوزه علمیه

۱۰. الفبای فکری حسین (علیه السلام)، تالیف آقای محمد رضا صالحی کرمانی، ناشر: آقای خسروشاهی، اهدائی ناشر، ۱ جلد
۱۱. مسائلی از زمین و آسمان: تالیف آقای سید محمد باقر طاهری شیرازی، اهدائی آقای خسروشاهی، ۱ جلد
۱۲. خودشناسی برای خداشناسی، تالیف بانو راضیه سدیدی (شهابی)، اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۱۳. العلم المنصوب فی حکم آثار الغاصب و المغصوب و حکمت بوعلی سینا ج ۴ و توضیح المسائل رسال عملیه: تالیف آقای شیخ محمد صالح، علامه مازندرانی سمنانی، اهدائی مؤلف، ۳ جلد
۱۴. الطهاره محبت التیم، و تعلیقه وسیله النجاه و رساله ارث محشی، تالیف و تحشیه آقای حاج آقا روح الله موسوی آیت الله خمینی (حوزه علمیه قم) اهدائی از طرف ایشان، ۱۰ جلد
۱۵. دفاع جامعه در مقابل جرم و مجرم، و صلاحیت دیوان بین المللی دادگستری تالیف آقای دکتر حافظ ایمن و آقای دکتر محمد خاور، دو رساله پایان نام دکترای دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی تهران، اهدائی دانشکده حقوق، ۲ جلد
۱۶. المسائل المستحدثة، ج ۱، تالیف آقای سید محمد صادق روحانی قمی (حوزه علمیه قم)، اهدائی مؤلف ۲ جلد
۱۷. فرهنگ نو، تالیف آقای محمد قریب گرگانی، اهدائی مؤلف ۲ جلد
۱۸. هیپرلیپمی و مکانیسم آن، پایان نامه دکترای دانشکده پزشکی تهران، تالیف آقای محمد انواری همدانی، اهدائی مؤلف ۱ جلد
۱۹. اسلام و حقوق کارگران یا بردگان استعمار، ترجمه و اقتباس از (اصل عربی: العمل و حقوق العامل فی الإسلام، تالیف آقای محمد باقر قرشی نجف)، مترجم و نگارنده: آقای سید محمد جعفر شیخ الاسلام موسوی جزایری (حوزه علمیه قم)، ناشر: جلسات علمی اسلام شناسی، اهدائی مؤلف ۱ جلد
۲۰. کودک نیل یا

۲۱. تذکره شوستر (خطی): تالیف مرحوم سید عبدالله آل سید نعمت الله جزایری، چاپ نشده، آقای سید محمد کاظم جزائری کارمند فرهنگ قم این نسخه را در ۲۸۰ صفحه در سال ۱۳۴۳ بخط نسخ نوشته و اهداه بكتابخانه نموده است.

نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم - قم شماره مولود دوره جدید - شماره دوم، مسلسل - شماره هفتم ربیع الاول ۱۳۸۵ تیرماه ۱۳۴۴

کتابهایی است که در سه ماه اردیبهشت و خرداد و تیر ۴۴ از طرف آقایان مؤلفین دانشمند و ناشرین ارجمند باین کتابخانه اهدا گردیده است:

۱. کتابهای با ارزشی از انتشارات دانشگاه تهران میباشد که از جمله آنها است یک دوره فهرست کتب خطی دانشگاه تالیف آقای محمد تقی دانش پژوه نظر بکثرت عدد از نامبرداری این کتابها صرف نظر شده و از دانشگاه تهران که اهدا کننده آنها میباشد تشکر نموده و انتظار می‌رود که سلسله انتشارات خود را در این کتابخانه تکمیل نمایند. ۴۲ مجلد

۲. الفقه فی شرح العروه ج ۱-۲، الوصول الى کفایه الاصول ج ۱-۵، المقدمات، هل تعرف الصلاه، المسلم، منشورات آقای آیه الله زاده شیرازی در کربلا، اهدایی ایشان میباشد. ۱۳ مجلد

۳. فلسفه قیام مقدس حسینی (ع)؛ آئین دین یا احکام اسلام؛ آئین جاویدان ج ۱-۳؛ ارمغان الهی: فارسی مؤلفات مرحوم خالصی زاده و ترجمه آقای حیدرعلی قلمداران ارمغان آسمان، حج یا کنگره عظیم اسلامی: فارسی تالیف آقای قلمداران که مجموع هشت مجلد از طرف ایشان اهدا شده است. ۸ مجلد

۴. گمشده شما، حسین بن علی (ع) را بهتر بشناسیم:

۵. کفايه الوعظين ج ۳-۴: فارسی تالیف آقای سید ابوالفضل حسینی تبریزی در تهران، اهدائی مؤلف ۲ مجلد
۶. نقاء البشر ج ۳: عربی تالیف آقای حاج شیخ آقا بزرگ تهرانی در نجف، اهدائی مؤلف ۱ مجلد
۷. سیرتنا و سنتنا: عربی، تالیف آقای حاج شیخ عبدالحسین امینی در نجف، اهدائی مؤلف ۱ مجلد
۸. فهرست کتابهای خطی کتابخانه مجلس شورای ملی: ج ۴ فارسی تالیف آقای عبدالحسین حائری در تهران. اهدائی مؤلف ۱ مجلد
۹. رهبران مشروطه؛ اجزاء ۱ تا ۱۵: فارسی سلسله مؤلفات و انتشارات آقای ابراهیم صفائی در تهران . اهدائی مؤلف ۱ مجلد
۱۰. نرdban ترقی: فارسی، تالیف آقای شیخ مصطفی زمانی(حوزه علمیه قم) نشریه انجمان اسلامی جوانان شاهی؛ اهدائی ناشر
۱۱. راهنمای سالم و مسلول: فارسی، تالیف نویسنده ناشناس گلپایگان . اهدائی مؤلف
۱۲. اسلام پیشو و نهضتها: فارسی تالیف آقایان غلامحسین حقانی تهرانی و محمد مصطفوی کرمانی(حوزه علمیه قم) منشور شماره ۵ جلسات علمی اسلام شناسی . قم- اهدائی ناشر
۱۳. همسران رسول خدا(ص): فارسی، منشور شماره ۶ جلسات علمی اسلام شناسی . قم- اهدائی ناشر

کتابهای که جمعی از دانشمندان و نیکوکاران

بمنظور تهیه بهترین صدقه جاریه و ذخیره با ارزشترین باقیات صالحات باین کتابخانه اهداء نموده و علاوه بر کمک در راه پیشرفت و تکامل کتابخانه، با جامعه دانشمندان و روحانیت در راه نشر علم و فضیلت نیز همکاری مؤثری نموده اند اینکه از این محترمین و نیکوکاران نیز تشکر نموده و آمار کتب اهدائی ایشان بترتیب شماره کتاب از نظر خوانندگان میگذرد:

۱. جناب آقای حاج میرزا مهدی بروجردی، قم ۱۹۸۰ مجلد

۲. جناب آقای

۳. کتب موقوفه از تهران بواسیله آقای حاج سید محمد حسن حاج سیدیان ۷۳ مجلد

۴. جناب آقای والی، قم ۶۴ مجلد

۵. جناب آقای حاج تقی متقی، اراک ۳۷ مجلد

۶. جناب آقای جعفر امینیان زنجانی ۲۰ مجلد

۷. جناب آقای سید حسین مدرسی طباطبائی، قم ۱۶ مجلد

۸. مکتبه امیر المؤمنین علیه السلام العامه، نجف ۱۵ مجلد

۹. جناب آقای آیه الله زاده شیرازی، کربلا ۴ مجلد

۱۰. جناب آقای اصغر دانش، قم ۴ مجلد

۱۱. جناب آقای علی محمد خیاط شاهروodi از طرف والده محترمه ۴ مجلد

۱۲. جناب آقای حاج سید ابوالقاسم مرعشی، تهران ۲ مجلد

۱۳. جناب آقای عباس جورابچی، قم ۲ مجلد

۱۴. جناب آقای الهی افجه‌ای، تهران ۱ مجلد

۱۵. جناب آقای موسوی ۱ مجلد

نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم - قم شماره نور دوره جدید

- شماره سوم مسلسل - شماره هشتم، جمادی الثانیه - ۱۳۸۵ مهر ماه ۱۳۴۴

کتابهایی که آقایان مؤلفین دانشمند و ناشرین ارجمند اهداء نموده اند که نام کتاب و مؤلف و اهداء کننده کتاب بترتیب شماره کتاب با الغاء عنوانی و تشریفات ذکر میشود:

۱. مرشد العقول، الازهر الارجیه، الروض الانیق، الدرر و الغرر، لیله القدر، وفات زینب کبری(ع)، ثمرات الارشاد، قبله القطیف، الكلم الوجیز عربی مؤلفات آقای شیخ فرج آل عمران قطیفی در قطیف، اهدائی مؤلف ۹ مجلد

۲. بحار الانوار، ج ۴۴-۴۵ (از جلد عاشر) و ج ۵۲-۶۳ (از جلد ثالث عشر) مؤلفات علامه مجلسی (ره) منشور کتابفروشی اسلامیه تهران، اهدائی ناشر. از هر جزء دو مجلد

۳. مخزن المعانی و مقتبس الياقوت (عربی) قلع الغیبه، (فارسی) احسن اللغه (فارسی) آداب الدعاء و منتخب الادعیه (فارسی) تقویم المتین (فارسی) مؤلفات آقای حاج شیخ مرتضی

۴. پاسخ ما بسوالات شما، فارسی، تالیف آقایان سید عبدالکریم هاشمی نژاد و حسن ابطحی، منشور شماره ۴-۱ کانون بحث و انتقاد دینی در مشهد، اهدائی آقای هاشمی نژاد ۴ مجلد
۵. مهدی موعود(فارسی) ترجمه ۱۳ بحار الانوار مترجم و نویسنده مقدمه: آقای علی دوانی(حوزه علمیه قم) منشور آقای حاج میرزا عباس علی اسلامی، اهدائی ناشر ۴ مجلد
۶. خرافات در کتب مسیحیان، فارسی، مترجم: آقای علی کاظمی(حوزه علمیه قم) اهدائی مترجم ۲ مجلد
۷. مناسک حج(فارسی) ترجمه و تالیف آقای حاج شیخ علی شاهروdi در مشهد، اهدائی مؤلف ۲ مجلد
۸. شگفتیهایی از تاریخ اسلام و جهان(فارسی) تالیف آقای ابراهیم وحید دامغانی، منشور شماره یک انجمن تبلیغات و انتشارات آئین جعفری تهران، اهدائی مؤلف ۲ مجلد
۹. گلهای صفا و نیلوفر وحشی، نظم(فارسی) ناظم: آقای ایرج زنده‌بگله(صفای ملایری) اهدائی ناظم ۲ مجلد
۱۰. اندلس سرزمین خاطره‌ها(فارسی) تالیف آقای سیدعلی محقق و اعتیادهای خطرناک فارسی، تالیف آقای شیخ مصطفی زمانی، منشور شماره ۱ و ۲ دوره جدید مجمع علمی نجات نسل جوان(حوزه علمیه قم) اهدائی ناشر ۲ مجلد
۱۱. آنچه همه او را دنبال میکنند، فارسی: تالیف آقای مصطفی اولیائی، اهدائی مؤلف ۱ مجلد
۱۲. دیانت زردشت، فارسی، تالیف آقای حسام نقائی، تهران، اهدائی مؤلف ۱ مجلد
۱۳. نگهداری و پرورش کودک، فارسی ۱ مجلد
۱۴. اتحاد و دوستی در اسلام، فارسی، تالیف آقای سیدحسن ابطحی، مشهد، اهدائی مؤلف ۱ مجلد
۱۵. ترك الظناب فى شرح الشهاب، فارسی شارح: محمد ابن سالمه قضاوى از انتشارات دانشگاه تهران؛ با مقدمه آقای محمد شیروانی، اهدائی آقای شیروانی ۱ مجلد
۱۶. دنیا در خطر

سقوط، فارسی، تالیف آقای شیخ مصطفی زمانی، منشور جلسات علمی اسلام شناسی (حوزه علمیه قم) اهدایی مؤلف ۱ مجلد

۱۷. تذکره الادله فی شرح التبصره، عربی، شارح آقای حاج میرزا حبیب الله ملکی تبریزی؛ منشور آقا سید ابوالفضل حسینی تبریزی، تهران، اهدایی ناشر ۱ مجلد

نشریات و مجلات و جرائد:

مکتب اسلام؛ مکتب تشیع؛ معارف جعفری؛ استوار از قم؛ نامه آستان قدس از مشهد؛ نور دانش؛ ندای حق؛ سلامت فکر؛ دانشمند؛ دهقان روز؛ مرزهای نو از تهران؛ طلوغ اسلام؛ ساییان از رشت؛ اجتماع ملی از شیراز؛ المبلغ از پاکستان؛ نیز مسلسل و مرتب بدفتر کتابخانه رسیده و مورد استفاده عموم میباشد.

کتابهایی که از طرف نیکوکاران و فضیلت دوستان بکتابخانه مبارکه مسجد اعظم اهداء شده است:

۱. آقای دکتر منیرالدین حجتی اراکی از کتب مرحوم حاج سید احمد محسنی والد ماجدشان، خطی: ۹۰ جلد، چاپی: ۸ جلد

۲. آقای حاج آقا ضیاء نوری گلپایگانی خطی: ۳ جلد، چاپی: ۳۹ جلد

۳. وقفی مرحوم آسید حسن موسوی رزکی، بوسیله آقای سید احمد رزکی ۱۵ جلد

۴. آقای محمد صادق سعیدی، مدیر کتابفروشی حافظ یزد ۱۲ جلد

۵. آقای سید حسین مدرسی طباطبائی، قم ۹ جلد

۶. آقای حاج محمد چیت ساز ۵ جلد

۷. آقای آشیخ احمد آل اسحق خوئینی ۵ جلد

۸. آقای اصغر دانش، قم ۳ جلد

۹. آقای مستعان پوی (موضوع طب) ۲ جلد

۱۰. آقای احمد فیض ۲ جلد

۱۱. بانو حاجیه اکرم باقرزاده ۲ جلد

۱۲. آقای حاج شیخ مرتضی مظاہری نجفی، اصفهان ۲ جلد

۱۳. آقای سید علی بطحائی گلپایگانی، خطی ۱ جلد

۱۴. آقای مهندس علی اکبر طلوعی ۱ جلد

۱۵. آقای محمد روحانی ۱ جلد

۱۶. آقای سید جواد حسینی زارچ ۱

۱۷. آقای سید رضا محسن خلق، قم ۱ جلد

۱۸. اداره کل نگارش- وزارت آموزش و پرورش، تهران ۱ جلد

نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم - قم

شماره مبعث دوره جدید- شماره چهارم مسلسل- شماره نهم رجب المرجب- ۱۳۸۵ آبانماه ۱۳۴۴

کتابهایی که در دو ماه اخیر به کتابخانه رسیده است، کتابهایی که از طرف آفایان مؤلفین و ناشرین اهداء شده:

۱. در ثمين و ماء معين: فارسی، رقی، ۴۲۰ صفحه؛ دارای پنج مقدمه و یک خاتمه و ۲۲ مجلس، موضوع: مواعظ و اخلاق و متواتعات، مؤلف آقای حاج سید مجتبی ایزجی زنجانی؛ ناشر: کتابفروشی بوذرجمهری، مصطفوی تهران، اهدائی مؤلف ۳ جلد

۲. منهاج السرور یا صد و ده حکایت: فارسی، وزیری، ۳۰۴ صفحه، موضوع: حکایات متنوعه سرورآمیز، مؤلف آقای حاج شیخ علی قرنی گلپایگانی، ناشر: کتابفروشی اسلامیه تهران، اهدائی مؤلف ۲ جلد

۳. الکافی (الاصول و الروضه و شرح جامع): جزء ۴ و ۵؛ عربی، وزیری، ۴۱۲ و ۴۰۶ صفحه، شارح: ملام محمد صالح مازندرانی (۱۰۸۱) ناشر: کتابفروشی اسلامیه- تهران، اهدائی ناشر ۲ جلد

۴. الاخلاق و الادب: عربی، رقی، ۳۸۰ صفحه، چاپ کربلا، یکدوره نشریه ماهانه سال ۴- مؤلف و ناشر: آقای شیخ محمدحسین اعلمی، موضوع: مباحث متنوعه اسلامی و اجتماعی؛ اهدائی مؤلف، ۱ جلد

۵. جامع المدارک فی شرح المختصر النافع: جلد دوم، عربی، وزیری، ۶۳۶ صفحه، موضوع: فقه: «مباحث زکوه، خمس، صم، اعتکاف، حج» مؤلف آقای حاج سید احمد آیه الله خوانساری، تهران، ناشر: کتابخانه صدوق تهران، اهدائی مؤلف ۱ جلد

۶. کنز العرفان فی فقه القرآن ج ۲، عربی، وزیری، ۴۰۰ صفحه، موضوع: فقه بر پایه استنباط از آیات قرآنیه در مباحث مکاسب تا حدود و دیات، مؤلف: فاضل مقداد (۸۲۶هـ) با تعلیقات و اضافات از آقای میرزا محمد باقر شریف زاده گلپایگانی

۷. ارث الزوجه و رساله فی حکم القضاة علی: عربی، رقعي، ۷۲صفحه، موضوع: بحث استدلالی در مسئله ارث زوجه از اراضی ترکه زوج و مسئله نکول مدعی علیه از یمین. مؤلف: آقای لطف الله صافی گلپایگانی (حوزه علمیه قم)؛ اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۸. تجسم عمل یا تبدل نیرو بماده: فارسی، وزیری، ۳۹۲صفحه، موضوع: معاد و تجسم اعمال طبق اصول قدیم و جدید، مؤلف: آقای سید محمد امین رضوی سلدوزی رضائیه، اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۹. الدراسات الاسلامیه: عربی، وزیری، ۱۰۵صفحه، چاپ نجف، در مباحث متعدد اسلامی، مؤلف: آقای سید محمد کلانتر، ناشر جامعه دینیه نجف، اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۱۰. الدراسات الاسلامیه فی اصول الفقه: ج ۳، عربی وزیری، ۲۰۰صفحه، چاپ نجف، در مباحث قطع و ظن اصول فقه، مؤلف: آقای سید محمد کلانتر، ناشر: جامعه دینیه نجف، اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۱۱. ابراهیم بت شکن یا قهرمان توحید: فارسی، رقعي، ۱۳۰صفحه، چاپ دوم، تحلیل از زندگانی دینی و اجتماعی حضرت ابراهیم خلیل، مؤلف: آقای مصطفی زمانی (حوزه علمیه قم)، اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۱۲. فهرست کتابهای چاپی عربی: فارسی، وزیری، ۱۰۱۴صفحه، چاپ تهران، مشتمل بر کتابهای چاپی در ۱۳۴۰ بعد در خارج، و از اول آمدن چاپ در ایران، مؤلف: آقای خانبابا مشار، اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۱۳. نقش فرهنگ در سرگذشت جوانان: فارسی، جیبی، ۷۲صفحه، در مسائل مربوطه بهداشت و تربیت جوانان، نشریه شماره ۸ مجمع علمی نجات نسل جوان، اهدائی ناشر، ۱ جلد
۱۴. دعائی از صحفیه سجادیه با ترجمه فارسی: جیبی، ۸۱صفحه، در شکایت از ستمکاران، منشی: حضرت امام سجاد زین

العابدین (ع)، ناشر: کتابخانه و قرائتخانه ملکه اسلام (مسجد خیابان فردوسی - تهران)، اهدایی ناشر، ۱ جلد

۱۵. دامان مادران یا دبستان اولیه بشر: فارسی، جیبی ۲۵ صفحه، تاثیر اخلاق و روش مادر در تربیت فرزند، مؤلف: آقای س. آموزگار، ناشر: انجمن اسلامی جوانان شاهی، اهدایی ناشر، ۱ جلد

۱۶. راهی بسوی خدا: فارسی، جیبی، ۲۴ صفحه، شرح حال سید صدرالدین کاشف ذفولی، مؤلف: آقای دکتر سید موسی گشه گیر، اهدایی مؤلف، ۱ جلد

نشریه سال نهم کانون سردفتران تهران ۷ شماره و نشریات و جرائد و مجلات هفتگی و ماهانه دیگری نیز همانند ماههای پیش از طرف ناشرین ارجمند آنها بکتابخانه مسجد اعظم رسیده است.

کتابهایی که مردمان نیکوکار و فضیلت دوست اهداء نموده اند:

۱. جناب آقای حاج شیخ عبدالحسین فقیهی - قم ۱۹ جلد

۲. آقای عزت ارسی ۸ جلد

۳. آقای سید حسین مدرسی طباطبائی - قم ۶ جلد

۴. آقای ابوالفتح الهی تهرانی ۶ جلد

۵. آقای شیخ احمد آل اسحق خوینی - قم ۳ جلد

۶. جناب آقای حسن انصاری محلاتی - قم ۲ جلد

۷. خریداری کتابخانه ۲ جلد

۸. یکنفر بانوی محترمه ۲ جلد

۹. جناب آقای عبدالرزاق العویناتی - بغداد ۱ جلد

۱۰. جناب آقای وزیری - یزد ۱ جلد

۱۱. جناب آقای شیخ محمد شریف کاشانی ۱ جلد

۱۲. جناب آقای حاج محمد صادق فلاح ۱ جلد

۱۳. جناب آقای داود خان قویمی و حاج میرزا حسنخان وکیلی ۱ جلد

۱۴. جناب آقای مشهدی محمد حسین آقای چالکشی ۱ جلد

۱۵. جناب آقای محمد مونسیان ۱ جلد

- شماره پنجم ، مسلسل - شماره دهم رمضان - ۱۳۸۵ دیماه ۱۳۴۴-

کتابهای که مؤلفین و ناشرین محترم اهداء نموده اند و بطور اجمال، معرفی آنها بعمل میآید:

۱. جواهر العلوم: ج ۱-۲-۳،

ص: ۱۱۷

فارسی، وزیری، ۳۸۸ صفحه، (مشتمل بر مطالب متنوعه از علوم لفظیه و عقليه و نقلیه) مؤلف و ناشر: آقای حاج سید مهدی غضنفری ۰ خمینی،
اهدائی مؤلف، ۳ جلد

۲. محمد(ص) پیغمبر شناخته شده: فارسی، وزیری، ۳۵۶ صفحه(تاریخی، انتقادی، جوابگوی کتاب «محمد(ص)» پیغمبری که از نو باید شناخت»
مؤلف و ناشر: آقای حاج محمدعلی انصاری، قم، اهدائی مؤلف، ۲ جلد

۳. راهنمای انس و مودت: فارسی، نامه ای، ۱۶۴ صفحه(مطالب اخلاقی و آداب معاشرت) مؤلف: آقای حاج وجودانی سرابی، قم، اهدائی
مؤلف، ۲ جلد

۴. مصباح الهدی: ج ۵، عربی، وزیری، ۴۸۲ صفحه(فقه استدلالی شرح بر قسمتی از عروه الوثقی) مؤلف: آقای شیخ محمدتقی آیه الله آملی،
تهران، اهدائی مؤلف، ۱ جلد

۵. جامع الدرر: ج ۱-۲، فارسی، وزیری، (دارای مطالب متنوعه اخلاقی و عرفانی و تاریخی و مذهبی) مؤلف: آقای حاج آقا حسین فاطمی
رضوی قمی، قم، ناشر: آقای حاج حیدرعلی عرب نیا، اهدائی مؤلف و آقای حاج سیدعلی محمد سیدی قمی، ۲ جلد

۶. جامع المدارک: ج ۲، عربی، وزیری، ۶۳۶ صفحه(فقه استدلالی، شرح بر قسمت زکوه و خمس و صوم و حج مختصر النافع) مؤلف: آقای
حاج سید احمد آیه الله خوانساری، تهران، اهدائی مؤلف، ۱ جلد

۷. خواسته های بشر: فارسی، نامه ای، ۳۸۴ صفحه(تطبیق دستورات و مقررات اسلامی با خواسته های اجتماعی و انفرادی بشر) مؤلف آقای
حاج میرزا علی مشکینی نجفی، قم، اهدائی مؤلف، ۱ جلد

۸. تاریخ فلسفه و فلسفه: فارسی، نامه ای، ۳۵۲ صفحه(در شرح حال جمعی از فلاسفه و روش فلسفی آنان) مؤلف، آقای محمدعلی موحدی
پیشوائی، قم، اهدائی مؤلف، ۱ جلد

۹. کودک نیل یا مرد انقلاب: فارسی، نامه ای، ۲۱۰ صفحه، چاپ جدید(تاریخ تحلیلی زندگی حضرت موسی کلیم(ع)) مؤلف: آقای مصطفی

۱۰. خاطرات زندگانی آیه الله بروجردی: فارسی، وزیری، ۱۹۸۱ صفحه (تحلیل از زندگانی آیه الله بروجردی از ولادت تا رحلت) مؤلف: آقای حاج سید محمدحسین علوی طباطبائی بروجردی، تهران، اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۱۱. مسلمانان هند و کشمیر: فارسی، جیبی، ۱۵۶ صفحه (مطالبی درباره اختلافات کشمیر و هند و علل و نتایج آن) مؤلف: آقای سید هادی خسروشاهی، قم، اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۱۲. امام علی(ع) صدای عدالت انسانیت: فارسی، وزیری، ۳۶۶ صفحه (تحلیل شخصیت و عظمت امیرالمؤمنین علی علیه السلام) مؤلف جرج جرداق مسیحی لبنانی، ترجمه و پاورقی از: آقای سیدهادی خسروشاهی، قم، ناشر: بنگاه مطبوعاتی فراهانی، تهران، اهدائی ناشر، ۱ جلد
۱۳. سالنامه مکتب تشیع سال ششم: فارسی، نامه ای، ۳۶۸ صفحه (دارای مقالات متعدد علمی و دینی و اخلاقی) نوشته جمعی از نویسندهای دانشمند، نشریه سالانه مکتب تشیع، قم، اهدائی ناشر، ۱ جلد
۱۴. گفتار شیعه در اصول و فروع: فارسی، وزیری، ۴۶۴ صفحه (مطالب اعتقادی و اخلاقی و اجتماعی اسلامی) مؤلف: آقای حاج شیخ شمس الدین مجتهدی نجفی، تهران، اهدائی: آقایان هدایت الله جدید-الاسلام زنوری و مشهدی عبدالحسین ارشدی زنجانی و مشهدی محمود فرزدی تبریزی بوسیله مؤلف، ۴ جلد
۱۵. قوانین فقه اسلامی: فارسی، وزیری، ۳۴۶ صفحه (ترجمه النظیرات العامه للموجبات و العقوبات؛ تالیف دکتر صبحی ... لبنانی، در التزامات و عقود فقه اسلامی با مقایسه بقوانين جدید) مترجم: آقای جمال الدین جمالی محلاتی، تهران، اهدائی مترجم، ۱ جلد
۱۶. سر دفتر در اسلام: فارسی، جیبی، ۱۱۲ صفحه (آداب کتابت استناد معاملات، مشتمل بر تفسیر آیه ... بقره ۲۸۱) مؤلف: آقای جمال الدین جمالی اهدائی، مؤلف، ۱ جلد
۱۷. پرسش و پاسخ: فارسی، جیبی، ۷۶ صفحه (شامل ۱۸ پرسش

و پاسخ دینی و علمی) نوشته آقای حسین نوری، ناشر: کانون نشر حقایق اسلامی، قم، اهدائی مولف، ۱ جلد

۱۸. دو شماره از پرسش و پاسخ های این مجموعه در شماره قبل این نشریه درج گردید و در آنجا تذکر داده بودیم که مجموع آن پرسش و پاسخ ها جداگانه بطور مسلسل منتشر میشود.

کتابهایی که نیکوگاران اهداء نموده اند:

۱. آقای سید علی آیه الله زاده انگجی بنا بر وصیت مرحوم حاج محمد آقا اباترابی: از تهران ۹۶ مجلد

۲. آقای حاج سید محمدحسین علوی طباطبائی بروجردی، تهران ۵۳ مجلد

۳. آقای حاج سید حسین چاوشی مجرد، قم ۵۲ مجلد

۴. آقای دکتر محمود نجم آبادی، تهران ۵۰ مجلد

۵. آقای سید حسین مدرسی یزدی، قم ۲۴ مجلد

۶. آقای حاج شیخ مرتضی اردکانی، اصفهان ۱۲ مجلد

۷. آقای حاج شیخ باقر نهادنی واعظ، تهران ۱۱ مجلد

۸. آقای حاج سید جعفر مرقدانی خوئی ۷ مجلد

۹. آقای شیخ محمد رضا موحدی، قم ۴ مجلد

۱۰. آقای شیخ احمد آل اسحق، قم ۴ مجلد

۱۱. مکتبه الامام امیرالمؤمنین (ع)، نجف اشرف ۳ مجلد

۱۲. مؤسسه انتشارات فرانکلین، تبریز ۳ مجلد

۱۳. آقای کربلائی محمد امیری، آبادان ۲ مجلد

۱۴. آقای احمد معصومی، اراک ۲ مجلد

۱۵. خریداری کتابخانه ۲ مجلد

۱۶. بانو عذرًا خوئی ۳ مجلد

۱۷. آقای حاج سید مهدی غضنفری، خیمنی ۱ مجلد

۱۸. آقای سید علی محمد سعیدی، قم ۱ مجلد

۱۹. آقای جمال الدین جمالی، تهران ۱ مجلد

۲۰. آقای شایانی، قم ۱ مجلد

۲۱. آقای غلامحسین حصیری، آبادان ۱ مجلد

۲۲. آقای فخرالدین وفا، تهران ۱ مجلد

۲۳. آقای منوچهر مظفریان، کازرون ۱ مجلد

نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم - قم شماره مخصوص سالگرد دوره جدید

- شماره ششم

ص: ۱۲۰

کتابهایی که آقایان مؤلفین دانشمند و ناشرین ارجمند اهداء نموده اند:

۱. غنیه الطالب فی التعليقه علی المکاسب: ج ۱، عربی، وزیری، ۳۴۲ صفحه، چاپ قم (شرح و توضیح بر مکاسب محرمه شیخ انصاری) مؤلف: آقای حاج شیخ مرتضی اردکانی، اصفهان، اهدائی مؤلف، ۵ جلد
۲. الحجه علی ذو النھی فی حرمھ حلق اللھی: فارسی، جیبی، ۱۰۴ صفحه (استدلال بر حرمت تراشیدن ریش) مؤلف: آقای حاج شیخ مرتضی مظاھری نجفی اصفهان، اهدائی مؤلف، ۲ جلد
۳. مسیحیگری و فرویدیسم: فارسی، جیبی، ۱۳۲ صفحه (در مقایسه میان نظر مسیحیت و اسلام در برابر مادیت و ترجیح نظر اسلام) مؤلف: استاد محمد قطب مصری، مترجم: آقایان سید ضیاء الدین روحانی و سیدهادی خسروشاهی، قم، ناشر: مترجم، اهدائی آقای خسروشاهی، ۱ جلد
۴. چکنیم که ثروتمند شویم: فارسی، جیبی، ۱۱۰ صفحه (تحلیل اوضاع زندگی روحانیین و راههای بدست آوردن ثروت) مؤلف: آقای حاج سید مصطفی کاشفی خوانساری، ناشر: سازمان روحانیت و کار، اهدائی مؤلف، ۱ جلد
۵. اسلام و همزیستی مسالمت آمیز: فارسی، نامه ای، ۲۳۲ صفحه (تحلیل روش مسلمین با ملل غیر اسلامی و مقایسه آن با روش سایر ملل) مؤلف: آقای عباسعلی عمید زنجانی، قم، ناشر: دارالكتاب الاسلامیه، تهران، اهدائی مؤلف، بوسیله آقای سیدهادی خسروشاهی، ۱ جلد
۶. آنچه هر مسلمان باید بداند: فارسی، نامه ای، ۶۲ صفحه (فهرستی از عقاید و وظایف و اخلاق اسلامی) مؤلف: آقای سید محمد شیرازی، کربلا، مترجم: آقای علی کاظمی، قم، اهدائی مترجم، ۱ جلد
۷. تفسیر و ترجمه نماز: و دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی: فارسی، جیبی، ۴۸ صفحه (تحلیل و تشریح اسرار نماز و ترجمه ظاهر آن از مرحوم شمس الافاضل خواجه نصیر، و ترجمه دعای

دوازده امام از آقای حاج شیخ عباس مصباح زاده) ناشر: شرکت نسبی اقبال، تهران، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۸. المسائل المستحدثة: جلد دوم عربی، وزیری، ۱۲۶ صفحه(بحث استدلالی از مسائل مستحدثه فقهی) مؤلف: آقای سید محمدصادق روحانی، قم، ناشر: کتابفروشی محمدی، قم، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۹. اسلام و مشکلات اقتصادی بضمیمه مسئله ربا و رباخواری: فارسی، جیبی، ۱۷۶ صفحه، چاپ دوم، تهران(مقایسه مکتبهای اقتصادی با سیستم اقتصادی اسلام- تحلیل موضوع ربا و حرمت آن در اسلام) مؤلف عربی: سید ابوالاعلی مودودی و شیخ محمد ابو زهره مصری، مترجم: آقای سید هادی خسروشاهی، قم، ناشر: موسسه مطبوعاتی فراهانی، تهران، اهدائی مؤلف، ۱ جلد

۱۰. جوان از نظر عقل و احساسات(گفتار فلسفی) ج ۱: فارسی، وزیری، ۴۸۰ صفحه(بحث در مسائل مربوطه بجوانان از نظر دین و دانش) مؤلف: آقای محمدتقی فلسفی واعظ، تهران، اهدائی مؤلف، ۱ جلد

کتابهایی که مردم نیکوکار و علاقه مند به مؤسسات علمی و دینی بكتابخانه مسجداعظم اهدا نموده اند:

۱. حضرت آیت الله خوانساری: از تهران ۱۰ مجلد

۲. آقای احمد خسروی کوچک سرایی: از شاهی ۱۰ مجلد

۳. آقای سیف الله کبیریان از شاهی ۶ مجلد

۴. آقای ولی الله زمانی شهمیرزادی - از شاهی ۵ مجلد

۵. آقای حاج آقا شیخان: از تهران ۵ مجلد

۶. خریداری کتاب از محل کمک دو نفر نیکوکار ۵ مجلد

۷. آقای شیخ احمد آل اسحق زنجانی- از قم ۳ مجلد

۸. آقای اصغر دانش: از قم ۳ مجلد

۹. آقای جان علی عبدی: از شاهی ۳ مجلد

۱۰. انجمن اسلامی جوانان- از شاهی ۲ مجل

۱۱. آقای مشهدی علی خسروجردی: از تهران ۲ مجلد

۱۲. آقای حسین صادقی اردستانی- از تهران ۲ مجلد

۱۳. ولی الله بابائی- از تهران ۱ مجلد

۱۴. حاج

ص: ۱۲۲

۱۵. آقای بهرام امینی آموزگار فرهنگ- از شاهی ۱ مجلد

۱۶. آقای صالح فرشاد آشتیانی: از تهران ۱ مجلد

۱۷. آقای حاج محمدحسن معزی: از تهران ۱ مجلد

۱۸. آقای محمدباقر محمدی: از شاهی ۱ مجلد

۱۹. آقای سید محمد کاظم سعیدی ۱ مجلد

نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم - قم

به همکاری و زیر نظر جمعی از دانشمندان حوزه علمیه سال دوم ، شماره اول مسلسل: شماره ۱۲ ذیحجه الحرام ۱۳۸۵ فروردین ماه ۱۳۴۵ قم –
چاپ حکمت

کتابهایی که آقایان مؤلفان و ناشران اهداء کرده اند:

۱. امامزادگان معتبر ایران و رجال مدفون در کاشان: فارسی، رقعي، ۶۰صفحه چاپ دوم(شرح حالات و امامزادگان مدفونین در کاشان)
مؤلف: آقای حاج سید عزیزالله امامت، کاشان، اهدائی مولف، ۲ جلد

۲. رهنمای منطق: فارسی، جیبی، ۹۳صفحه چاپ قم(بحث در قسمتی از مباحث منطقی) مؤلف: آقای سید محمدباقر محدثی نجفی(سید ضیاء الدین) اهدائی مولف، ۲ جلد

۳. النظام المالي و تداول الثروه فى الاسلام: عربى، رقعي، ۱۰۳ صفحه، چاپ نجف(بحثی در پاره ای از مسائل اقتصادی اسلامی) مؤلف: آقای محمد مهدی الاصفی، نجف، اهدائی: مولف، ۱ جلد

۴. مدرسه النجف و تطور الحركة الاصلاحية فيها: عربى، رقعي، ۱۵۹صفحه، چاپ نجف(تشريح اوضاع علمی و دینی و اجتماعی نجف اشرف)
مؤلف: آقای محمد مهدی الاصفی، اهدائی: مولف، ۱ جلد

۵. شیعه و زمامداران خودسر، ترجمه الشیعه و الحاکمون: فارسی، رقعي، ۳۵۹صفحه، چاپ دوم(روش حکومتهای اسلامی با طایف شیعه)
مؤلف: آقای محمدجواد مغنية، مترجم: مصطفی زمانی، اهدائی: مترجم، ۱ جلد

۶. آینده اسلام و امواج خطروناک: فارسی، رقعي، ۱۹۹صفحه، چاپ تهران(بررسی مشکلات پیشرفت اسلام و راه بر طرف نمودن آنها) مؤلف

بفرانسه: آقای بن نبی از دانشمندان الجزایر، مترجم از عربی بفارسی: آقای مصطفی زمانی، اهدائی مترجم، ۱ جلد

۷. مجموعه قصه های شیرین ج ۱-۲: فارسی، رقی، ۱۸۸ صفحه، چاپ تهران (داستانهای اخلاقی و دینی) مولف: آقای حسن مصطفوی، تهران، اهدائی مولف، ۲ جلد

۸. آنچه باید یکدختن بداند و اسلام و زن: فارسی، رقی، ۳۲ صفحه، چاپ تهران (قسمتی از آداب و وظایف بانوان، مولف: آقای حسن مصطفوی، تهران، اهدائی: مولف، ۱ جلد

۹. حکومت در اسلام: فارسی، وزیری، ۴۳۰ صفحه، چاپ تهران (بحث و تحقیق در پیرامون حکومت اسلامی) مولف: آقای حیدرعلی قلمداران، اهدائی: مولف، ۱ جلد

۱۰. وصیتname خالصی؛ آیا اینان مسلمانند: جیبی، فارسی، ۱۵۲ صفحه، چاپ: قم (آداب تجهیز میت و مطالب مربوطه با آن) مولف: مرحوم خالصی زاده، مترجم: آقای حیدرعلی قلمداران، اهدائی مترجم، ۱ جلد

۱۱. دیابت یا بیماری قند: فارسی، رقی، ۶۲ صفحه، چاپ تبریز (موجبات پیدایش مرض قند و درمان آن) مولف: گراف کانکلین، مترجم: دکتر سعید راد، ناشر: شرکت فرانکلین تبریز، اهدائی مولف، ۱ جلد

۱۲. گمشده همگان یا فهرست بعضی از کتابهای سودمند: نشریه دوم مکتب ولی عصر فارسی، وزیری ۳۴ صفحه، چاپ قم (اسامی و آمار بعضی از کتابهای متفرقه) مدیر نشریه: شکرالله جهان مهین، اهدائی: شورای کانون مکتب ولی عصر، ۱ جلد

۱۳. مناظرات - ترجمه الاحتجاجات العشره: فارسی، رقی، ۶ صفحه، چاپ تهران (گفتگو و بحث در پاره ای از مسائل مذهب شیعه) مولف: عبدالله بن سید محمد شیرازی، مترجم: آقای سید ابوالفضل حسینی تبریزی، تهران، اهدائی: مترجم، ۱ جلد

۱۴. تاریخ پیامبران و قصص قرآن: فارسی، جیبی، ۱۹۰ صفحه، چاپ تهران (شرح حالات و زندگی پیغمبران) مولف: آقای سید محمد صحafi) اهدائی: مولف، ۱ جلد

۱۵. رساله نوریه: فارسی،

ص: ۱۲۴

رقمی، ۸۵صفحه، چاپ تبریز(معرفی سلسله ذهیبه) مولف: آقای شمس الدین پرویزی، اهدائی: مولف، ۱ جلد

۱۶. پرسش و پاسخ: ج ۲، فارسی، جیبی، ۹۴صفحه، چاپ قم(بحث و تحلیل پاره ای از مسائل علمی و دینی) مولف: آقای حسین نوری، اهدائی: مولف، ۱ جلد

۱۷. هدایه المتعلمین فی الطب: فارسی، وزیری، ۹۱۸صفحه، چاپ مشهد(مباحث تشریحی و بهداشتی و درمانی) مولف: ابوبکر ریبع بن احمد اخوینی بخاری، ناشر: دانشگاه مشهد، اهدائی: ناشر، ۱ جلد

۱۸. سالنامه معارف جعفری: فارسی، وزیری، ۲۷۸صفحه، چاپ قم(مجموعه مقالات متفرقه دینی و اخلاقی و اجتماعی) موسس و ناشر: آقای احمد محصل یزدی، اهدائی: ناشر، ۱ جلد

۱۹. مجموعه اسناد و فرامین آستانه ری: فارسی، رحلی، چاپ تهران(ترجمه حالات حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) و شهر ری و سوابق تاریخی و اسناد و فرامین تولیت آستانه) مولف: آقای دکتر هدایتی، اهدائی آستانه مقدس شهر ری، ۱ جلد

کتابهایی که مردم نیتوکار و علم دوست اهدا کرده اند:

۱. آقای باقر روزبه ۳۹ جلد

۲. اداره اوقاف قم ۱۴ جلد

۳. آقای حاج سید فضل الله بنافی مازندرانی ۱۳ جلد

۴. آقای حاج میرزا حسن مصطفوی، تهران ۱۴ جلد

۵. آقای سید حسین مدرسی طباطبائی، قم ۷ جلد

۶. خریداری کتابخانه ۶ جلد

۷. یکنفر از آقایان فضلا ۵ جلد

۸. آقای ابوالفتح الهی، تهران ۴ جلد

۹. آقای محمدصادق نیارودسری ۴ جلد

۱۰. آقای کازرونی ۴ جلد

۱۱. آقای حسن آقا تهرانی بازار سلطانی ۴ جلد

۱۲. آقای اصغر نهادنیان، تهران ۳ جلد

۱۳. آقای حاج سید اسدالله محمدی گسکر رودسری ۳ جلد

۱۴. آقای حاج شعبانعلی تهرانی ۲ جلد

۱۵. آقای حاج فضل الله معماری آشتیانی ۲ جلد

۱۶. آقای سید عزیز الله امامت کاشانی ۲

ص: ۱۲۵

۱۷. آقای ابوالقاسم استفاضه، تهران ۲ جلد

۱۸. آقای مسیح وحیدی بندرگزی ۲ جلد

۱۹. آقای حسین آقا توکلی بیجاری از طرف مرحوم پدرش حاج میرزا علی توکلی حوئینی ۲ جلد

۲۰. آقای علی محمد قناد شاهروdi فرزند عبدالکریم از طرف والدین ۲ جلد

۲۱. آقای رحمت الله ملکی اشکوری ۱ جلد

۲۲. آقای سید احمد حسینی، همدان ۱ جلد

۲۳. آقای خسروشاهی اط طرف محمد کلاهی ۱ جلد

۲۴. آقای خسروشاهی ۱ جلد

۲۵. آقای سیدنور الدین طالقانی ۱ جلد

۲۶. آقای استاد ابراهیم زورگرد ۱ جلد

۲۷. آقای بهاء الدین انواری مجلس سنا ۱ جلد

۲۸. آقای شیخ علی کشاورز رودسری ۱ جلد

۲۹. آقای شمس الدین پرویزی ۱ جلد

۳۰. آقای هادی شمالی از طرف والد مهدی شمالی ۱ جلد

۳۱. بانو کارگشا از طرف والد حاج نبی اراکی ۱ جلد

۳۲. آقای حاج میرزا علی مشکینی ۱ جلد

۳۳. آقای ابراهیم نوری گلپایگانی ۱ جلد

۳۴. آقای اسدالله خدادادی، ساکن قم ۱ جلد

نشریه کتابخانه عمومی مسجداعظم - قم بهمکاری و زیر نظر جمعی از دانشمندان حوزه علمیه سال دوم - شماره دوم مسلسل - شماره ۱۳ ، اردیبهشت ماه - ۱۳۴۵ محرم الحرام - ۱۳۸۶

کتابهای که آقایان مؤلفان و ناشران اهداء نموده اند:

۱. جامع الاحادیث الشیعه: ج ۲، عربی، رحلی، ۴۶۰ صفحه، چاپ افست، تهران(ابواب احادیث کتاب صلوه از اول تا آخر مباحث حلل مشتمل بر

۴۲۹۶ حدیث از طرق شیعه) مولف: جمعی از فضلاء حوزه علمیه قم بدستور و تحت نظر مرحوم آیه الله العظمی آقای بروجردی قدس سرہ)
ناشر: آقای حاج سید محمدحسن آیه الله زاده بروجردی، اهدائی: ناشر، ۱۰ جلد

۲. دانش و جهان نادیده: فارسی، جیبی، ۱۰۲ صفحه، چاپ

ص: ۱۲۶

تهران(مباحثی فلسفی پیرامون ارتباط علوم طبیعی و مذهب) مولف: آرتور استانلی_ادینگتون، مترجم بفارسی: آقای مصطفی مفیدی، ناشر: کتابخانه ارشاد تهران، اهدائی: ناشر، ۱ جلد

۳. جهاد و شهادت: فارسی، جیبی، ۱۵۲ صفحه(۴ مقاله دینی و اجتماعی) مولف: آقای حاج سید محمود طالقانی، ناشر: کتابخانه ارشاد، اهدائی: ناشر، ۱ جلد

۴. صلاح الدین، مردی که بر غرب پیروز شد: فارسی، جیبی، ۸۰ صفحه(پیرامون ترجمه صلاح الدین ایوبی و فتح تل حطین و بیت المقدس) مولف عربی: سید محمد حدید، ابوفرید، مترجم با تلخیص: شیخ مصطفی رهنما، ناشر: کتابخانه ارشاد، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۵. محاکمه و بررسی باب و بهاء: ج ۱ و ۲، فارسی، رقعي، ۲۴۰ صفحه، چاپ افست، تهران(تشريع و بررسی از عقاید و آداب و احکام مسلک باب و بهاء) مولف: آقای حاج میرزا حسن مصطفوی، تهران، ناشر: کتابخانه ارشاد، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۶. تاریخ فلسفه و فلاسفه: ج ۲، فارسی، رقعي، ۱۹۸ صفحه، چاپ قم(ترجمه جمعی از فلاسفه شرق و غرب و مباحثی فلسفی) مولف: آقای شیخ محمدعلی موحدی قمی، اهدائی مولف، ۱ جلد

۷. رهبران مشروطه: فارسی، رقعي، ۴۴ صفحه، چاپ تهران(بیوگرافی و ترجمه مرحوم حسینقلی خان نظام السلطنه مافی) مولف: آقای ابراهیم صفائي، اهدائی مولف، ۱ جلد

۸. بررسی اجمالي تربیت و تعلیم دینی در مدارس کشور: فارسی، وزیری، ۶۶ صفحه(گزارش و بررسی از دیران برنامه تعليمات و کتابهای تعليمات دینی و پرسشنامه ای بمنظور بدست آوردن نظرات درباره آماده کردن دیران مفید دینی) نشریه شماره ۱۴ اداره کل مطالعات و برنامه ها، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۹. علل قیام حسین(ع): فارسی، رقعي، ۲۳۲ صفحه، چاپ قم(پیرامون نهضت و عظمت حسین(ع)) مولف: آقای حاج شیخ محمد واصف، حوزه علمیه

۱۰. ترانه فرشتگان: فارسی، رقعي، ۵۶صفحه، چاپ سبزوار(شعر؛ ادبیات فارسی) اثر: آقای سیدحن امین، اهدائی مولف، ۱ جلد
کتابهایی که مردم نیکوکار و علم دوست اهداء کرده اند:
۱. آقای ناصر- علیرضا معینی نائینی- آموزگار دبستان نائین ۵ جلد
  ۲. آقای حاج سید محمد جلالی همدانی ۴ جلد
  ۳. آقای احمد اقبالیان آهن فروش، تهران ۳ جلد
  ۴. آقای سیدعباس هاشمی نوبرانی بیاد مرحوم پدرش ۳ جلد
  ۵. آقای شیخ علی محمد پیشوائی موحدی قمی ۳ جلد
  ۶. آقای سید حسین مدرسی طباطبائی قمی ۲ جلد
  ۷. آقای احمد آصفی خوئینی، تهران ۲ جلد
  ۸. آقای شیخ احمد آل اسحق خوئینی، قم ۲ جلد
  ۹. آقای مصطفی آتوت زنجانی ۱ جلد
  ۱۰. کانون اثنا عشریه، قم ۱ جلد

نشریه کتابخانه عمومی مسجداعظم - قم به همکاری و زیر نظر جمعی از دانشمندان حوزه علمیه سال دوم شماره ششم مسلسل: شماره ۱۷

کتابهایی که از طرف مولفین و ناشرین بکتابخانه اهداء گردید:

۱. اثبات الحجه(علاطم ظهر): فارسی، نامه ای، ۳۶۸صفحه، چاپ تهران، مولف: حاج سید ابراهیم موسوی زنجانی در پیرامون تاریخ و فضائل حضرت بقیه الله حجه بن الحسن(ع)، اهدائی مولف، ۱ جلد
۲. تقویم الائمه یا روز شمار دینی: فارسی، جیبی، ۷۷صفحه، چاپ تهران، مولف: رضا شریعت زاده طالقانی(در تعیین روزهای موالید و وفیات ائمه معصومین) اهدائی مولف، ۱ جلد
۳. گلزار، مجموعه اشعار: فارسی، نامه ای، ۱۲۰صفحه، چاپ تهران، ناظم: جواد مقدم(پیرامون معارف اسلامی و فضائل اخلاقی) اهدائی ناظم، ۱ جلد
۴. مزدوران استعمار در لباس مذهب: فارسی، جیبی، ۱۹۶صفحه، چاپ قم مولف: سیدضیاء الدین روحانی با مقدمه ای بقلم: ناصر مکارم شیرازی(پیرامون بهائیت و غیره) اهدائی ناشر، مجمع علمی

۵. توحید: فارسی، نامه ای ۹۵ صفحه، چاپ قم، مولف خالصی زاده، مترجم: غلامرضا خلیفی، اهدایی مترجم، ۱ جلد
۶. پنج رساله در حج، مکه و آفاق کعبه: فارسی، وزیری، مجموع صفحات ۴۶۴ صفحه، چاپ تهران، مولف: حاج میرزا خلیل کمره ای (پیرامون تاریخ و جغرافیای مکه و اسرار و آداب و مسائل فقهیه حج) اهدایی مولف، ۱ جلد
۷. پیدایش و پیشرفت اسلام: فارسی، جیبی، ۹۵ صفحه، چاپ بندر پهلوی، مولف: محمد مهدی پور گل (تاریخ پیدایش و علل پیشرفت اسلام) اهدایی مولف، ۱ جلد
۸. آئین جهانداری (عهدنامه بمالک) و خورشید روش: فارسی، نامه ای، ۱۱۱ صفحه، چاپ تهران، ناظم و شارح: حاج محمدعلی انصاری قمی، چاپ تهران (شرح وصایای حضرت امیرالمؤمنین (ع) بمالک اشتر و حضرت امام حسن (ع) از نهج البلاغه) اهدایی ناظم
۹. توضیح المسائل؛ مختصر الاحکام؛ رساله الوجیزه؛ خلاصه المسائل؛ سوال و جواب؛ توضیح المناسک: فارسی، وزیری و نامه ای و جیبی، مولف: آیت الله آقای حاج سید محمد هادی میلانی (مشهد) چاپ تهران و مشهد و قم (احکام فقهیه علمیه مطابق فتاوی مولف) اهدایی مولف، ۶ جلد
۱۰. الا زهار الارجیه، ج ۸؛ اجوبه المسائل الکویتیه من واجب المرئه المسلمه: عربی، نامه ای، چاپ نجف، مولف: شیخ فرج آل عمران قطیفی (تراجم و متفرقات و فقه) اهدایی مولف، ۳ جلد
۱۱. چرا شیعه شدم؛ مناظره مستر جان احمد با علماء: فارسی، جیبی، ۴۰۳ صفحه، چاپ تهران، مولف: محمد شریف رازی (در مناظره پیرامون مذهب شیعه و اثبات حقانیت آن) اهدایی مولف، ۱ جلد
۱۲. احیاء المیت بفضائل اهل البیت: عربی، نامه ای، خطی، ۱۴ صفحه، مولف: عبدالرحمن سیوطی (فضائل اهل البیت از طریق اهل سنت) اهدایی کاتب: حاج آقا لطف الله صافی گلپایگانی،

۱۳. آنی فرزند پروری: فارسی، جیبی، ۲۱۸ صفحه، چاپ تهران، مولف: محسن طالعی نیا(پیرامون پرورش صحیح فرزند) اهدایی مولف، ۱ جلد
۱۴. مجله کانون سردفتران - شماره اول تا دهم: فارسی، وزیری، ۱۳۶ صفحه، چاپ تهران، نگارش: هیئت تحریه(پیرامون مسائل حقوقی و اجتماعی) اهدایی کانون سردفتران، ۱ جلد
۱۵. رهبران مشروطه، ج ۴، ۲، ۳ دوره دوم: فارسی، نامه ای، هر جلد ۸۰ صفحه، تهران، مولف: ابراهیم صفائی(بیوگرافی اتابک، ناصر الملک، نظام السلطنه، رضا قلیخان) اهدایی مولف، ۳ جلد
۱۶. انسان و سرنوشت: فارسی، نامه ای، ۱۴۴ صفحه، چاپ تهران، مولف: مرتضی مطهری، ناشر: شرکت سهامی انتشار(پیرامون علل انحطاط مسلمین، اهدایی ناشر، ۱ جلد
۱۷. فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی، ج ۶: فارسی، وزیری، ۳۲۹ صفحه، چاپ تهران، مولف: سعید نفیسی(معرفی قسمتی از کتاب خطی آن کتابخانه) اهدایی کتابخانه مجلس، ۱ جلد
۱۸. مسلمان- اجتماعی و جهانی: فارسی، جیبی، ۶۶۹ صفحه، چاپ تهران، سخنرانی مهندس مهدی بازرگان(آداب اسلامی و وظایف یکنفر مسلمان) اهدایی ناشر، کتابخانه ارشاد، ۱ جلد
۱۹. یاران پیغمبر را بشناسید ج ۱: فارسی، نامه ای، ۳۶۰ صفحه، چاپ قم، مولف: حاج شیخ محمدعلی عالمی دامغانی نزیل سمنان(ترجم ۶۳ نفر اصحاب پیغمبر اکرم) اهدایی مولف، ۱ جلد
۲۰. شرح کتاب الاجاره من الشرایع: عربی، وزیری، ۲۸۵ صفحه، چاپ تهران، مولف: آقا میرزا محمود آشتیانی(فقه استدلالی تقریرات بحث مرحوم حاج شیخ مرتضی آشتیانی نزیل مشهد رضوی) اهدایی مولف، ۱ جلد
۲۱. نظر مذهبی به اعلامیه حقوق بشر: فارسی، نامه ای، ۹۶ صفحه، چاپ قم، مولف: سلطانحسین تابنده گنابادی(تطبیق مواد اعلامیه حقوق بشر با احکام اسلامی و بیان اکملیت احکام اسلام) اهدایی مولف، ۱ جلد
۲۲. تلخیص الشافی ج ۴ و ۳ و ۲۴۴ و ۲۵۶ صفحه، چاپ نجف، مولف: شیخ

ابو جعفر طوسی با تعلیقات سید حسین بحرالعلوم(بیان افضلیت امیرالمؤمنین از سایر صحابه و اثبات امامت ائمه اثنا عشر علیهم السلام) اهدائی
سید حسین بحرالعلوم «صاحب تعلیقات» ۱ جلد

۲۳. افکار جوانان شماره ۱: فارسی، جیبی، ۱۱۲ صفحه، از نشریات کانون بحق و انتقاد دینی مشهد، نگارش سید حسن ابطحی خراسانی(سوال و جوابهای پیرامون مسائل اعتقادی و عملی، دینی که در کانون مطرح شده است) اهدائی مولف، ۱ جلد

۲۴. کتاب الطهاره و کتاب الصلوہ: عربی، نامه ای و وزیری، ۱۱۲ صفحه و ۴۱۶ صفحه، چاپ قم، مولف: حاج شیخ نصره الله خلیفه بناروانی(فقه استدلالی) اهدائی مولف، ۲ جلد

۲۵. الکافی (الاصول و الروضه) و الشرح - ج ۶: عربی، وزیری، ۴۰۶ صفحه، چاپ تهران، از انتشارات کتابفروشی اسلامیه، مولف: ابو جعفر محمد بن یعقوب کلینی، شارح: مولامحمد صالح مازندرانی (کتاب الحجۃ ۸ اصول کافی) اهدائی ناشر، ۱ جلد

۲۶. بحار الانوار ج ۴۷، ۴۶، ۴۸ (مجلد یازدهم): عربی، وزیری، ۳۷۲ صفحه و ۴۱۶ صفحه و ۳۳۲ صفحه، چاپ تهران، مولف: علامه مجلسی، ناشر: کتابفروشی اسلامیه(پیرامون حالات امام سجاد و امام باقر و امام صادق و امام کاظم علیهم السلام) اهدائی ناشر، ۳ جلد

۲۷. بحار الانوار ج ۴۹ و ۵۰ (مجلد دوازدهم): عربی، وزیری، ۳۴۰ صفحه و ۳۴۴ صفحه، چاپ تهران، مولف: علامه مجلسی، ناشر: کتابفروشی اسلامیه(پیرامون حالات امام علی بن موسی الرضا و امام جواد و امام هادی و امام عسکری علیهم السلام) اهدائی ناشر، ۲ جلد

۲۸. بحار الانوار - ج ۶۷ (جزء اول مجلد پانزدهم): عربی وزیری، ۳۸۸ صفحه، چاپ تهران، مولف علامه مجلسی، ناشر: کتابفروشی اسلامیه(کتاب ایمان و کفر واژ بحار الانوار) اهدائی ناشر، ۱ جلد

۲۹. بحار الانوار - ج ۷۷ (جزء اول مجلد هفدهم): عربی، وزیری، ۴۴۲ صفحه، چاپ تهران، مولف: علامه مجلسی، ناشر: کتابفروشی اسلامیه(کتاب مواضع و حکم از روضه بحار الانوار) اهدائی ناشر، ۱ جلد

کتابهایی که از طرف نیکوکاران اهداء شده است:

۱. آقای شیخ

ص: ۱۳۱

۲. مکتب رابطه النشر الاسلامی، کربلا ۱۰ جلد

۳. محمد جعفر شکری سرابی ۶ جلد

۴. بانو نصرت عزیز السلطنه ۵ جلد

۵. آقا شیخ احمد آل اسحق خوئینی، قم ۳ جلد

۶. آقای محمد صافی گلپایگانی، قم ۳ جلد

۷. آقای حسین بخشی آرانی ۲ جلد

۸. آقای حسن رمضانی آشتیانی ۲ جلد

۹. آقای حاج محمد هادی افتخار دزفولی ۲ جلد

۱۰. آقای عبدالرضا مویدی مینابی ۲ جلد

۱۱. بانو گوهر دهدشتی اصفهانی ۲ جلد

۱۲. آقای حاج میرزا عباس مصباح زاده، تهران ۲ جلد

۱۳. آقای مجتبی صافی ۱ جلد

۱۴. آقای میرزا بیات زنجانی ۱ جلد

۱۵. آقای حاج شیخ آقا بزرگ محمدی عراقی از طرف مرحوم حاج شیخ عبدالصمد کنگاوری ۱ جلد

۱۶. آقای حاج شیخ مرتضی مظاہری اصفهان ۱ جلد

۱۷. آقای حاج اصغر بهامی خوئینی ۱ جلد

۱۸. آقای محمدحسین بخشی همدانی ۱ جلد

۱۹. دانشگاه تهران ۱ جلد

۲۰. چند نفر نیکوکار با اشتراک ۳ جلد

کتابخانه عمومی مسجداعظم - قم بهمکاری و زیر نظر جمعی از دانشمندان حوزه علمیه سال دوم - شماره هشتم مسلسل - شماره ۱۹، رجب
المرجب - ۱۳۸۶ آبان ماه - ۱۳۴۵

۱. لاله؛ مجموعه اشعار: فارسی، نامه ای، ۹۶صفحه، چاپ تهران، ناظم: جواد مقدم زنجانی(پیرامون مسائل اخلاقی و اجتماعی) اهدائی ناظم، ۱ جلد

۲. دیوان نهضه العشاق فی ارض العراق: فارسی، نامه ای، ۱۱۵صفحه، چاپ تهران، ناظم: مرتضی بن عمال الدین ضیائی(اشعار در مصائب شهداء کربلا) اهدائی ناظم، ۱ جلد

۳. اصول فیزیولوژی کلیه: فارسی، ۳۳۸صفحه، چاپ تبریز، مولف: هومرو. اسمیت، مترجم بفارسی: دکتر محمد خوئی(تشریح و بهداشت کلیه) ناشر: کتابفروشی حقیقت تبریز

ص: ۱۳۲

۴. نقد و اصلاح: فارسی، نامه ای، ۳۰۰ صفحه، مولف: محمدتقی عالی‌دامغانی- همدان(مناظره و گفتگو درباره امامت) اهدایی مولف، ۱ جلد
۵. فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی- ج ۵: فارسی، وزیری، ۶۱۲ صفحه، چاپ تهران، مولف: عبدالحسین حائری(معرفی کتب خطی فارسی و عربی کتابخانه) اهدایی کتابخانه مجلس شورای ملی، ۱ جلد
۶. بحرالانساب: عربی، وزیری، ۱۷۹ صفحه، چاپ افست، تهران، مولف: نسابه، سیدحسن رکن الدین الحسینی الموصلى(نساب علویین و هاشمیین و سایر قبایل عرب بروش مشجر) ناشر: حاج سید محمود مرعشی نجفی، اهدایی ناشر، ۱ جلد
۷. شرح الرسائل: ج ۳۰۴: عربی، وزیری، ۲۳۶ و ۱۴۸ صفحه، چاپ قم، مولف: مصطفی اعتمادی، حوزه علمیه قم(مباحث برائت و اشتغال) اهدایی مولف، ۲ جلد
۸. تلخیص الرياض(شرح صحیفه سجادیه): ج ۲: عربی، وزیری، ۴۶۸ صفحه، چاپ تهران، مولف: سیدابوالفضل حسینی تبریزی(تلخیص و تهذیب شرح صحیفه مرحوم سیدعلیخان کبیر) اهدایی مولف، ۱ جلد
۹. کتاب «الجدري و الحصبه- آبله و سرخك» عربی، با ترجمه فارسی، وزیری، ۱۴۲ صفحه، مولف: ابومحمد زکریای رازی، مترجم و محسنی: دکتر محمود نجم آبادی(مباحثی پیرامون این دو بیماری معروف) اهدایی مترجم، ۱ جلد
۱۰. اصول الکافی و الروضه مع الشرح- ج ۶: عربی، وزیری، ۴۰۶ صفحه، چاپ تهران، مولف: شیخ کلینی، شارح: ملامحمد صالح مازندرانی(شرح قسمتی از اصول و روضه کافی) ناشر: کتابفروشی اسلامیه تهران، اهدایی ناشر، ۱ جلد
۱۱. معارف اسلامی: فارسی، وزیری، ۷۷۲ صفحه، نشریه شماره اول سازمان اوقاف تهران(مباحثی از علوم اسلامی) اهدایی ناشر، ۱ جلد
۱۲. درسی از سخاوت پیشوایان اسلام: فارسی، نامه ای، ۱۷۰ صفحه، چاپ مشهد، مولف: سید اسماعیل رسولزاده، خوی، ناشر: کانون بحث و انتقاد دینی مشهد(داستانهای و قضایائی درباره

۱۳. وسیله النجاه: فارسی، جیبی، ۱۰۴ صفحه، چاپ تهران، مولف: ابوالفضل شمشیری فضل آبادی (اصول معارف و اخلاق اسلامی) اهدایی مولف، ۲ جلد

۱۴. کودکان اسلامی: شماره ۱، فارسی، وزیری، ۳۶ صفحه (نشریه اخلاقی و تربیتی مصور برای کودکان) اهدایی ناشر، ۱ جلد

۱۵. معارف الاسلام «فروع دین در جهان اسلام»: فارسی، نامه ای، ۳۷۲ صفحه، چاپ قم، مولف: محمود عابدی اصفهانی، حوزه علمیه قم (معارف اسلامی: توحید، نبوت و معاد) اهدایی مولف، ۱ جلد

۱۶. معجم المطبوعات النجفیه: عربی، نامه ای، ۴۰۰ صفحه، چاپ نجف، مولف: محمد‌هادی امینی (فهرست کتب چاپ شده در نجف اشرف از اول دخول چاپخانه در نجف تاکنون، متضمن معرفی ۱۸۱۵ جلد) اهدایی مولف، ۱ جلد

۱۷. مقتبس الاثر و مجدد مادرث - ج ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰ و ۱۵ عربی، وزیری، ۳۲۸ صفحه، چاپ قم، مولف: شیخ محمدحسین سلیمان اعلمی حائری (دائره المعارف بترتیب حروف تهجی) اهدایی مولف، ۴ جلد

۱۸. در پاسخ کسرویان - بخش دوم: فارسی، جیبی، ۱۲۸ صفحه، چاپ تهران، مولف: میرابوالفتح دعوتی (ایرادها و انتقاداتی به کسروی و کسرویان) ناشر: انتشارات آئین جعفری، اهدایی ناشر، ۱ جلد

کتابهایی که مردم نیکوکار و فضیلت دوست اهداء نموده اند که بترتیب شماره کتابهای اهدایی نامبرداری می‌شوند:

۱. آقای حسین کجوری، تهران ۳۹۵ مجلد

۲. آقای حاج سید محمدحسن آیه الله زاده بروجردی، قم ۷ مجلد

۳. آقای حاج شیخ محمدشیریف نجف آبادی، قم ۶ مجلد

۴. آقای شیخ نبی شاهرودی، قم ۵ مجلد

۵. از موقوفه مرحوم حاج شعبانعلی تهرانی بوسیله آقای حاج آقا رضا حاج طرخانی، قم ۵ جلد

۶. آقای حاج شیخ مصطفی حق نظری، قم ۳ مجلد

۷. آقای سید حسن لطفی آشتیانی، تهران ۳ مجلد

۹. آقای شیخ احمد آل اسحق خوئینی، قم ۲ مجلد

۱۰. آقای خلیل دانش آشتیانی، تهران ۲ مجلد

۱۱. آقای حسن جواهیریان، اهواز ۱ جلد

۱۲. آقای محمود غروی، قم ۱ مجلد

۱۳. آقای عزیز حیدری، قم ۱ مجلد

۱۴. آقایان حاج براعتلی و احمد اکبری و حسین اکبری، اصفهان ۱ مجلد

کتابخانه عمومی مسجداعظم - قم بهمکاری و زیر نظر جمعی از دانشمندان حوزه علمیه سال دوم - شماره دوازدهم مسلسل - شماره ۲۳
ذیقعده الحرام - ۱۳۸۶، اسفند ماه - ۱۳۴۵

کتابهای که از طرف مولفان و ناشران اهداء شده است:

۱. در پاسخ کسرهیان - بخش دوم: فارسی، جیبی، ۱۲۸ صفحه، تهران، مولف: میرابوالفتح دعوتی «ایرادها و اشکالاتی بر کسرهیان و کسرهیان»
ناشر: موسسه انتشارات آئین جعفری، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۲. زن و آزادی: فارسی، نامه ای، ۲۳۶ صفحه، مولف: سیدرضا صدر، حوزه علمیه قم (مباحثی پیرامون آزادی زنان) اهدائی مولف، ۱ جلد

۳. پیوند دو گل: فارسی، جیبی، ۱۴۸ صفحه، قم، مولف: حاج شیخ علی قرنی گلپایگانی (پیرامون مسائل و آداب زناشوئی و وظایف زن و
شوهر) ناشر: کتابفروشی صحafi، قم، اهدائی مولف، ۲ جلد

۴. فلسفه احکام-ج ۱: فارسی، وزیری، ۳۴۴ صفحه، اصفهان، نگارش احمد اهتمام (پیرامون اسرار بهداشتی و اجتماعی احکام اسلام) اهدائی
مولف، ۱ جلد

۵. مناظره الورده و الکمامه (ترجمه از فارسی - مناظره گل و باعچه) با اصل فارسی: عربی و فارسی، نامه ای، ۵۲ صفحه، نجف، مولف فارسی:
حاج شیخ مرتضی مظاہری نجفی، مترجم عربی: هادی یوسفی (پیرامون حجاب بانوان) اهدائی مولف، ۱ جلد

۶. تاریخ عرب- ج ۲: فارسی، وزیری، ۳۸۰ صفحه، تبریز، مولف اصل: فیلیپ ک- حتی، مترجم: ابوالقاسم پاینده (پیرامون تاریخ تمدن غرب و
حکومتهای اسلامی در اسپانیا و مصر و عثمانی) ناشر:

۷. یکتا خدای جهان آفرین: فارسی، جیبی، ۱۳۲ صفحه، قم، مولف عربی: سید محمد شیرازی، کربلا، مترجم: علی کاظمی، حوزه علمیه قم (پیرامون بعضی از مسائل اعتقادی) ناشر: موسسه مطبوعاتی دارالعلم قم، اهدایی مترجم، ۱ جلد
۸. طریق الوصول الی تحقیق کفایه الاصول-ج ۱، ۲، ۳، ۴: عربی وزیری، ۳۶۰-۳۵۶-۲۸۰-۳۵۲ صفحه، قم، مولف: محمد کرمی، حوزه علمیه قم (شرح کفایه الاصول محقق خراسانی) اهدایی مولف، ۴ جلد
۹. الروضه البهیه فی شرح اللمعه الدمشقیه-ج ۱: عربی، وزیری، ۳۹۶ صفحه، نجف اشرف، مولف: شهید اول، شارح: شیهد ثانی (مباحث طهاره و صلاه) بصیمه ۱۹۴ صفحه مقدمه بقلم محمد مهدی آصفی (در تاریخ فقه شیعه و ترجمه شهیدین) ناشر: جامع التجف الدینیه اهدایی ناشر، ۱ جلد
۱۰. مشکلات اجتماعی و نابسامانیهای قرن بیستم: فارسی، نامه ای، ۲۳۶ صفحه، قم، مولف: محمد مجتبه شبسنی، حوزه علمیه قم (مباحث پیرامون مسائل جنگهای خونین و تسليحات، جوانان، زنان در قرن بیستم) ناشر: کتابفروشی محمدی، طهران، اهدایی مولف، ۱ جلد
۱۱. الحق المیین یا قضاوت‌های امیرالمؤمنین(ع): فارسی، جیبی، ۴۰۰ صفحه، تهران، مولف: شیخ ذبیح الله محلاتی، (پاسخ سئوالات مشکله و قضاوت‌های حیرت انگیز علی علیه السلام) ناشر: کتابخانه ارشاد تهران، اهدایی ناشر، ۱ جلد
۱۲. احکام حج و اسرار آن: فارسی، وزیری، ۴۰۴ صفحه، تهران، مولف: سرهنگ حاج حسن بیگلری (مباحثی پیرامون تاریخ و جغرافیای کعبه و مکه و آداب و احکام و اسرار حج) اهدایی مولف، ۱ جلد
۱۳. گلچین هفته-۳ شماره: فارسی، جیبی، ۱۰۴-۸۰-۵۶ صفحه، نویسنده: حاج شیخ محمدعلی انصاری اراکی، تهران (تاریخ اجمالی زندگی امیرالمؤمنین و امام حسن و امام حسین علیهم السلام) اهدایی مولف، ۳ جلد
۱۴. برج دوازدهم ولایت: فارسی، نامه ای، ۱۴۸ صفحه، قم، مولف:

محمد تقی گلی(پیرامون وجود و حالات حضرت ولی عصر(ع) از کتب اهل سنت) اهدایی مولف، ۱ جلد

۱۵. حاطراتی از فومنی: فارسی، نامه ای، ۷۸صفحه، تهران، مولف: حاج شیخ جواد فومنی(مباحثی از توحید و خداشناسی) با مقدمه ای از ناشر در حالات مولف، اهدایی ناشر، ۱ جلد

۱۶. کتابشناسی ملی- ج ۳: فارسی، وزیری، ۲۷صفحه، تهران، ناشر: کتابخانه ملی تهران(گزارش و معرفی ۱۳۲۵ کتاب و مجله و روزنامه از انتشارات سال ۱۳۴۴(ش)) ایران، اهدایی ناشر، ۱ جلد

۱۷. متن کامل راهنمای سالم و مسلول: فارسی، جیبی، ۱۵۶صفحه، خوانسار، مولف: یکنفر بیمار مسلول که سالها تحت معالجه بوده و بهبودی یافته(یادآوریهای درباره بیماری سل و علل پیدایش و راه پیش گیری، معالجه آن) اهدایی مولف، ۱ جلد

۱۸. مصباح الفقاهه- ج ۳: عربی، وزیری، ۳۶۸صفحه، نجف اشرف، مولف: میرزا محمد علی تبریزی(مباحثی فقهیه پیرامون مسائل عقود در معاملات از تقریرات بحث حضرت آیت الله خوئی در نجف اشرف) اهدایی آیه الله خوئی، ۱ جلد

۱۹. دروس فی فقه الشیعه- ج ۲: عربی، وزیری، ۴۵۰صفحه، نجف، مولف: سید محمد مهدی خلخالی(مباحثی فقهیه، شرح بر مسائل میاه و نجاست از عروه الوثقی، تقریر بحث حضرت آیه الله خوئی) اهدایی آیه الله خوئی، ۱ جلد

۲۰. التنقیح فی شرح العروه الوثقی- ج ۳: عربی، وزیری، ۴۴۰و ۵۵۰صفحه، نجف، مولف: میرزا علی غروی تبریزی(مباحثی فقهیه شرح بر احکام میاه و نجاست و مطهرات و وضو از عروه الوثقی تقریرات بحث حضرت آیه الله خوئی) اهدایی آیه الله خوئی، ۱ جلد

۲۱. محاضرات فی اصول الفقه- ج ۱-۳-۴: عربی، وزیری، ۳۰۰و ۳۶۴و ۴۳۲صفحه، نجف اشرف، مولف: شیخ محمد اسحق الفیاض(مباحث الفاظ و قسمتی از اوامر و نواہی تقریرات بحث اصول فقه

۲۲. بیکاری: فارسی، وزیری، ۳۴۸ صفحه، تهران، مول: جعفر سپهر(پایان نامه دکتری پیرامون مسائل راجعه به بیکاری و علل آن و راه مبارزه با آن) از انتشارات دانشکه حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۲۳. لزوم اعمال بودجه برنامه ای در ایران: فارسی، وزیری، ۲۸۸ صفحه، تهران، مولف: محمدعلی احمدی(رساله ختم تحصیلی پیرامون مسائلی مربوطه به تنظیم و تعدیل بودجه کشور بر اصل احتیاجات مردم) از انتشارات دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۲۴. برآورد تولید ملی ایران: فارسی، وزیری، ۲۰۰ صفحه، تهران، مولف: بهمن همایون(پایان نامه دکتری پیرامون مسائلی مربوط بحسابداری ملی و اقتصادی) از انتشارات دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۲۵. بردگی در حقوق بین الملل: فارسی، وزیری، ۳۱۶ صفحه، تهران، مولف: منصور راستین(رساله دکترا پیرامون موضوع بردگی و علل پیدایش و مبارزات ضد آن از انتشارات دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۲۶. اخذ به شفعه در حقوق مدنی ایران و فقه اسلام: فارسی، وزیری ۱۴۲ صفحه، تهران، مولف: جواد احمدی طباطبائی(پایان نامه دکتری پیرامون موضوع شفعه و ریشه پیدایش و احکام آن از نظر قانون و شرع) از انتشارات دانشکده حقوق دانشگاه تهران، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۲۷. نقش ذخائر بین المللی طلا و ارز: فارسی، وزیری، ۲۲۶ صفحه، تهران، مولف: سیروس توفیق(رساله دکتری اقتصادی، پیرامون موضوع طلا و ارز و میزان لازم و کافی آن برای ایران) اهدائی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

.۲۸

ص: ۱۳۸

ناهمنگی رشد اقتصادی و اجتماعی در دنیای معاصر: فارسی، وزیری، ۳۳۶ صفحه، تهران، مولف: عبدالرحیم احمدی (رساله دکتری اقتصاد پیرامون مسائل مربوط به افزایش جمعیت و ناهمنگی آن با پیشرفت تولید و سطح زندگی) اهدائی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۲۹. نفت فلات قاره ایران در خلیج فارس: فارسی، وزیری، ۲۴۰ صفحه، تهران، مولف: چارلیس دانیال (پایان نامه دکتری اقتصاد پیرامون موقعیت خلیج فارس و مسائل مربوطه بنت اطراف آن) اهدائی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۰. حدود حق مالکیت در فقه امامیه و قانون مدنی: فارسی، وزیری، ۱۹۴ صفحه، تهران، مولف: مصطفی بهرامی (رساله دکتری پیرامون حق مالکیت و احکام آن) اهدائی دانشکده حقوق دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۱. بررسی حد مناسب اقتصادی جمعیت در یک کشور: فارسی، وزیری، ۲۱۲ صفحه، تهران، مولف: فخرالدین مصباح (پایان نامه دکترا اقتصاد پیرامون ارتباط اندازه جمعیت با میزان درآمد و تولید و لزوم تغییر آن) اهدائی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصاد دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۲. سیاست خارجی آمریکا نسبت به اسرائیل و برخورد آن با جمهوری متحده عربی: فارسی، وزیری، ۲۱۴ صفحه، تهران، مولف: مصطفی امامی (رساله پایان تحصیل دکترای سیاسی- پیرامون سرزمین فلسطین و پیدایش دولت اسرائیل و موقعیت آن در جهان) اهدائی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۳. امارات در حقوق مدنی ایران: فارسی وزیری، ۳۵۶ صفحه، تهران، مولف: فرج الله ناصری (پایان نامه دکتری حقوق رشته قضائی پیرامون ماهیت امارات و وجه و کیفیت دلالت آن بر مدعی و حدود اعتبار آن) اهدائی دانشکده حقوق دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۴. ناسیونالیسم کشورهای آفریقای شرقی بریتانیا: فارسی وزیری،

۶۵۰ صفحه، تهران، مولف: مسعود انصاری(رساله دکتری پیرامون تاثیر آزادی و استعمار در زندگی و پیدایش آن در افریقای شرقی) اهدایی
دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۵. روابط دیپلماسی شاه عباس اول با اسپانیا و پرتغال: فارسی، وزیری، ۳۵۲ صفحه، تهران، مولف: منوچهر پارسا دوست(پایان نامه دکترای
پیرامون مسائلی مربوط به سیاست خارجی ایران در زمان شاه عباس اول) اهدایی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۶. شرکت کارگران در منافع کارگاهها: فارسی، وزیری، ۳۹۲ صفحه، تهران، مولف: محمد رضا نعمتی(رساله دکترای اقتصاد پیرامون سهمی
کردن کارگران در کارخانجات) اهدایی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۷. منابع آبهای ایران: فارسی، وزیری، ۳۱۴ صفحه، تهران، مولف: ابوطالب مهندس(رساله دکترای اقتصاد پیرامون مسائل مربوطه به تهیه و
نگهداری و استفاده و تقسیم آن کشور از نظر اقتصادی) اهدایی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۸. تحولات نقش دبیرکل سازمان ملل متحد: فارسی، وزیری، ۳۴۲ صفحه، تهران، مولف: منوچهر معیری(رساله پایان نامه تحصیلی دکترای
علوم سیاسی پیرامون موقعیت و وظیفه سازمان ملل و دبیرکل آن) اهدایی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۳۹. اقتصاد برق هسته ای: فارسی، وزیری، ۱۴۸ صفحه، تهران، مولف: قاسم سیروس ابراهیم زاده(رساله دکترای اقتصاد پیرامون تجزیه و تحلیل
نیروی برق هسته ای) اهدایی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۴۰. مسئولیت مدنی کارفرما ناشی از عمل کارگر: فارسی، وزیری، ۱۹۸ صفحه، تهران، مولف محمد خزائی(رساله دکترای حقوق پیرامون
حدود مسئولیت و وظایف کارفرما در برابر کارگر و روابط آن دو از نظر قانون و

۴۱. مبانی حقوق بشر: فارسی، نامه ای، ۲۹۶ صفحه، تهران، مولف: مهدی ابوسعیدی (رساله دکترای علوم سیاسی پیرامون حقوق بشر از نظر فلاسفه قدیم و جدید) اهدائی: دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۴۲. سیاست خارجی سوری: فارسی، نامه ای، ۲۲۴ صفحه، تهران، مولف: محمد علیخانی (پایان نامه دکتری رشته سیاسی پیرامون اوضاع سیاسی سوریه بعد از استقلال و بحرانهای حاصله آن) اهدائی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۴۳. لیره و گروه استرلینگ: فارسی، نامه ای ۲۴۸ صفحه، تهران، مولف: محمدرضا مفاضی (رساله دکتری پیرامون ماهیت لیره و گروه استرلینگ و نقش آنها در مبادلات جهانی) اهدائی دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی دانشگاه تهران، ۱ جلد

۴۴. وسائل الشیعه- ج ۱۵: عربی، وزیری، ۶۱۲ صفحه، تهران، مولف: شیخ حر عاملی (شامل کتابهای نکاح، طلاق، ظهار، ایلاء و کفارات) از انتشارات کتابفروشی اسلامیه تهران، اهدائی ناشر، ۲ جلد

۴۵. بخار الانوار- ج ۷۵-۶۹-۶۸: عربی، وزیری، ۴۸۴-۴۱۶-۴۸۸ صفحه، تهران، مولف: علامه مجلسی (جزء دوم و سوم از مجلد پانزدهم) کتاب ایمان و کفر» و جزء دوم از مجلد شانزدهم «کتاب العشره» از انتشارات کتابفروشی اسلامیه تهران، اهدائی ناشر، ۳ جلد

۴۶. اصول کافی با شرح جامع- ج ۷: عربی، وزیری، ۴۱۶ صفحه، تهران، مولف: ثقہ الاسلام کلینی، شارح: مولی صالح مازندرانی (کتاب الحجه از اصول کافی) ناشر: کتابفروشی اسلامیه، تهران، اهدائی ناشر، ۱ جلد

۴۷. لغت نامه دهخدا ۲۹ جزء: فارسی، رحلی، تهران، مولف: علی اکبر دهخدا (دانزه المعرف فارسی، ادبی، تاریخی، رجالی و ...) ناشر: سازمان لغت نامه اهدائی ناشر، ۱ جلد

۴۸. موقع النجوم منظوم: عربی، نامه ای، ۱۱۲ صفحه، قم،

ناظم: شیخ حسین لیچائی گیلانی (یکدوره اجمالی اصول فقه بنظام) ناشر: دارالنشر قم، اهدایی ناشر، ۱ جلد

عالیوہ بر کتب نامبرده بالا نشریات مسلسل ماهنامه، هفتگی و روزانه: مکتب اسلام و استوار از قم، نامه آستان قدس از مشهد، ندای حق، دانشمند، سلامت فکر، کانون سردفتران، دهقان روز، اطلاعات و خاک و خون از تهران، طلوع اسلام و سایبان از رشت، اجتماع ملی از شیراز، پرچم خاور میانه از آبادان، نشریه کتابخانه ملی و نشریه دانشکده ادبیات از تبریز، مرتباباین کتابخانه رسیده و مورد استفاده میباشد.

کتابهای که از طرف نیکوکاران علم و فضیلت بکتابخانه اهداء گردیده است:

۱. آقای حاج میرزا علی آشتیانی، تهران ۱۵۰ مجلد

۲. آقای سیدهادی خسروشاهی ۷ مجلد

۳. آقای سیدحسین مدرسی طباطبائی، قم ۶ مجلد

۴. آقای حاج شیخ باقر نهادوندی، تهران ۶ مجلد

۵. آقای حاج سید محمدحسن آیه الله زاده بروجردی، قم ۵ مجلد

۶. آقای حاج آقا رضا طرخانی از ثلث مرحوم حاج شعبانعلی تهرانی، قم ۵ مجلد

۷. آقای نجیب الله شمس تهرانی، تهران ۵ مجلد

۸. آقای ابوالقاسم استفاضه، تهران ۳ مجلد

۹. آقای محمد عرب زاده، تهران ۳ مجلد

۱۰. مکتبه العلمین الطوسی و بحرالعلوم، نجف ۳ مجلد

۱۱. جناب سرهنگ انصاری، تهران ۲ مجلد

۱۲. آقای شیخ محمدعلی روحانی گرگانی، مشهد ۲ م جلد

۱۳. آقای شیخ احمد آل اسحق، قم ۲ مجلد

۱۴. آقای عبدالغنى مهدوی همدانی، قم ۲ مجلد

۱۵. آقای حاج میرزا ابوالقاسم کوپائی، اصفهان ۱ مجلد

۱۶. آقای شیخ جواد فاتحی همدانی، قم ۱ مجلد

۱۷. آفاق محمدحسن دباغ همدانی ۱ مجلد

۱۸. آقای عبدالله باقری ۱ مجلد

۱۹. آقای یدالله سلطانی، گنبد کاووس ۱ مجلد

۲۰. آقای عبدالحمید روحی

ص: ۱۴۲

۲۱. آقای علی نقی محمدی آشتیانی، قم ۱ مجلد

۲۲. آقای سید محمد رضا ابطحی اصفهانی، قم ۱ مجلد

۲۳. آقای حاج عباس مرزکوهی ۱ مجلد

۲۴. آقای شیخ هاشم زنجانی ۱ مجلد

۲۵. آقای شیخ علی حسنی زنجانی ۱ مجلد

۲۶. آقای سید احمد حسینی قمی ۱ مجلد

كتب فارسي

۷

آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف انجمن کلیمیان یزد

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف انجمن کلیمیان یزد

وضعیت نشر : منشاء سند، انجمن کلیمیان یزد: چاپ گلبهار یزد

سال نشر : ۱۳۴۰

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از طرف انجمن کلیمیان یزد می باشد. بر اساس آن در مورخ یکشنبه ۲۷ فروردین ۱۳۴۰ در مسجد حظیره ملا یزد مجلس ختمی بر گزار می گردد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

مجلس ختم

یزد

مسجد حظیره (یزد)

آگهی های ترحیم

انجمن کلیمیان یزد

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۶۵، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI، ECBB856B-۹۴A۵-۴۱۷۲-BCF۸-۱۵۲۸۷۷۱۶FBC۳

آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف اهالی محله شاه عبدالقيوم

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف اهالی محله شاه عبدالقيوم

وضعیت نشر : منشاء سند، محله شاه عبدالقيوم یزد: چاپخانه شهر یزد

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از طرف اهالی محله شاه عبدالقيوم یزد می باشد. بر این اساس مورخ شنبه ۲۶ فروردین در مسجد محله شاه عبدالقيوم مجلس ختمی برگزار می گردد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

آگهی های ترحیم

مجلس ختم

یزد

آیت الله، احمد

مسجد شاه عبدالقيوم (یزد)

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۶۶، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقريان

داده های رايانيه اي : PI، ۱DF، AFE۵-E۶۷۴-۴۲AD-AE۵۷-۴F۹E، ۸EBA۶۲۲

آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف بافقیان مقیم بزد

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترحیم آیت

ص : ۱۴۳

الله سید حسین بروجردی از طرف بافقیان مقیم یزد

وضعیت نشر: منشاء‌سنده، بافقیان مقیم یزد: چاپ گلبهار یزد

سال نشر: ۱۳۴۰

یادداشت: معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از طرف بافقیان مقیم یزد می‌باشد. بر اساس آن در روز پنج شنبه ۳۱ فروردین ۱۳۴۰ مجلس ختمی در مسجد حظیره یزد بر گزار می‌گردد.

توصیفگر: بروجردی، حسین

مسجد حظیره (یزد)

یزد

بافق (یزد)

مجلس ختم

آگهی‌های ترجیم

شناسه افزوده: ه

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۶۳، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقریان

داده‌های رایانه‌ای: PI, ۰۸D۹۱۱۹۶-۱۳۶۸-۴۳۸۷-A, FB-۷۶۱D۸DF۲F۷BB

آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف صنف حداد یزد

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف صنف حداد یزد

وضعیت نشر: منشاء‌سنده

یادداشت: معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از طرف صنف حداد یزد می‌باشد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

حدادزاده، علی اصغر

آگهی های ترجم

مجلس ختم

یزد

اصناف

مسجد بیاخون (یزد)

حدادزاده، محمدجواد

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۵۷، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI, E, C۸۹۳۵۲-۶FC۳-۴۲B۹-۹۷B۰-۰۴۰۴۹۳C۹EB۶۶

آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف صنف خوار و بار فروشان یزد

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف صنف خوار و بار فروشان یزد

وضعیت نشر : منشاء سند، صنف خوار و بار فروشان یزد (چاپ گلبهار یزد)

سال نشر : ۱۳۴۰

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترحیم آیت

ص: ۱۴۴

الله بروجردی از سوی صنف خوار و بار فروشان یزد می باشد. که بر اساس آن مجلس ختمی در تاریخ ۷ اردیبهشت ۱۳۴۰ در مسجد روضه محمدیه (حظیره) یزد برگزار می گردد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

صنف فروشنده‌گان

مسجد حظیره (یزد)

مجلس ختم

آگهی‌های ترجم

یزد

اصناف

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۵۹، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده‌های رایانه‌ای : PI، ۷۰F۸۰۶C۵-D۱۹۷-۴۲۶۰-۸۴۱۳-۹B۹CB۲۴BFBC۳

آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف صنف خیاط‌های یزد

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف صنف خیاط‌های یزد

وضعیت نشر : منشاء‌سنده، صنف خیاط‌های یزد: چاپخانه شرکت پاینده یزد

یادداشت : معرفی سنده: اثر حاضر، آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از طرف صنف خیاط‌های یزد می باشد که بر این اساس مجلس ختمی در ۲۱ فروردین در مسجد ریگ یزد منعقد می باشد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

آیت الله‌ی، جعفر

مسجد ریگ (یزد)

دانشمند، علی محمد

آگهی های ترجم

یزد

اصناف

مجلس ختم

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۶۰ کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI, ۲۴۸B۲AvF-۳۳BF-۴FAB-ACB۱-B.C۹۵D۴۱CA۷۸

آگهی ترجم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف فرهنگیان و دانش آموزان بخش اشکذر یزد

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترجم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف فرهنگیان و دانش آموزان بخش اشکذر یزد

وضعيت نشر : منشاء سند، فرهنگیان و دانش آموزان بخش اشکذر یزد: چاپ گلبهار یزد

يادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترجم آیت الله بروجردی از

ص: ۱۴۵

طرف فرهنگیان و دانش آموزان بخش اشکندر یزد می باشد که بر این اساس مجلس ختمی در مورخ ۷ اردیبهشت در بخش اشکندر برگزار می گردد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

آگهی های ترجم

مجلس ختم

اشکندر (یزد)

فرهنگیان (یزد)

دانش آموزان

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۶۱، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI، ۴A۹۲۳۷۳۵-۲EA۳-۴CE۱-۹B۹۱-۰E۵۰۵E۲۹۸۴A۵

آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف طلاب مدرسه عبدالرحیم خان

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف طلاب مدرسه عبدالرحیم خان

وضعیت نشر : منشاء سند، مدرسه عبدالرحیم خان یزد

سال نشر : ۱۳۴۰

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از سوی طلاب مدرسه عبدالرحیم خان می باشد. بر این اساس مجلس ختمی در تاریخ ۶ اردیبهشت ۱۳۴۰ در مدرسه مذبور برگزار می گردد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

آگهی های ترجم

مدرسه عبدالرحیم خان (یزد)

یزد

شناسه افزوده : ۵

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۵۸، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI, DE6E7421-6F8D-4747-B511-EDCE72FBDB7

آگهی ترجم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف هیات رانندگان تاکسی یزد

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترجم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف هیات رانندگان تاکسی یزد

وضعیت نشر : منشاء سند، هیات رانندگان تاکسی یزد: چاپخانه شهپر یزد

سال نشر : ۱۳۴۰

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر ، آگهی ترجم آیت الله بروجردی از طرف هیات رانندگان تاکسی یزد می باشد. بر این اساس در مورخ شبه

ص: ۱۴۶

۲ اردیبهشت ۱۳۴۰ مجلس ختمی در مصلی صفردرخان برگزار می‌گردد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

آگهی های ترجم

مجلس ختم

رانندگان تاکسی

یزد

اصناف

مصلی صفردرخان (یزد)

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۶۷، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI, ۷۹E۵۹F۳E-۹۳B۶-۴۹۸۵-A۸۵۹-۶AC۱۴۲۹۷۱۹۶F

آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از طرف اهالی خلف خانعلی یزد

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از طرف اهالی خلف خانعلی یزد

وضعیت نشر : منشاء سند، خلف خانعلی: چاپ گلبهار یزد

سال نشر : ق ۱۳۸۰

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترحیم آیت الله بروجردی از طرف اهالی خلف خانعلی یزد می باشد که بر اساس آن در روز جمعه ۲۱ شوال ۱۳۸۰ در مسجد حاجی صالح خلف خانعلی مجلس ختمی برگزار می‌گردد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

خلف خانعلی (یزد)

یزد

آگهی های ترجم

مجلس ختم

شناسه افزوده : ۵

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۶۲، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI, ۵۸۶۰A۸۱۴-۵۴۰۱-۴۱۹۸-۸۲D۲-۵۲۲D۳CC۷۷۴CD

آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف هیئت حسینی کوی آبشار یزد

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترحیم آیت الله سید حسین بروجردی از طرف هیئت حسینی کوی آبشار یزد

وضعیت نشر : منشاء سند، هیئت حسینی کوی آبشور یزد (چاپ گلبهار یزد)

سال نشر : ۱۳۴۰

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترحیم هیئت حسینی کوی آبشور یزد مبنی بر برگزاری مجلس ختمی به مناسب رحلت آیت الله بروجردی در تاریخ ۲ اردیبهشت ۱۳۴۰ در حسینیه آبشور یزد می باشد.

توصیفگر

ص: ۱۴۷

: بروجردی، حسین

مجلس ختم

حسینیه آبشور (یزد)

آگهی های ترجم

یزد

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۵۶، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI، B۲۰۵C۵A۶-B۲۰F-۴۱DE-BCC۵-A۷۱۱F۳E۱۴۶FB

آگهی ترحیم اداره فرهنگ شهرستان قوچان به مناسبت رحلت آیت الله سید حسین بروجردی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آگهی ترحیم اداره فرهنگ شهرستان قوچان به مناسبت رحلت آیت الله سید حسین بروجردی

وضعیت نشر : منشاء سند، وزارت فرهنگ، اداره فرهنگ شهرستان قوچان

سال نشر : ۱۳۴۰

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، آگهی ترحیم اداره فرهنگ شهرستان قوچان به مناسبت رحلت آیت الله بروجردی می باشد. بر این اساس، مجلس ختمی از طرف فرهنگیان قوچان در مورخ شنبه ۱۲ فروردین ۱۳۴۰ در هیئت ابوالفضل این شهرستان برگزار می گردد

توصیفگر : بروجردی، حسین

سالگرد ها

مجلس ختم

کارآموز (رئیس فرهنگ)

قوچان (خراسان)

شناسه افزوده : ت، ایران.وزارت فرهنگ. اداره فرهنگ شهرستان فوچان

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۸۳، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقریان

داده های رایانه ای : PI، D، FC659-D753-433B-8CAB-46B9BC8CFA78

آداب سخن: بحث مختصری درباره اصول فن خطابه در غرب

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : آداب سخن: بحث مختصری درباره اصول فن خطابه در غرب

مشخصات ظاهری : ۲ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: تقدیمی کمترین خدمتگزار به محضر فیض گستر پیشوای شیعیان جهان حضرت آیت الله العظمی آفای حاج آقا حسین بروجردی متع الله المسلمين بطول بقائه نمله جائت برجل من جراد / تو سلیمانی کن ای نیکو نزاد - العبد الاحرer علی پاشا صالح / ۲۳
رجب

ص: ۱۴۸

معرفی سند: کتاب «آداب سخن: بحث مختصری درباره اصول فن خطابه در غرب» توسط آقای علی پاشا صالح همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۳۸.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، صالح، علی پاشا، ۱۲۸۰-

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۳۸۰۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۳AB۳A۹۹F-D۶۰۲-۴۷۳۷-۹D۵F-F۵۹۶۷DvDB۰۰۳

۱

احادیث مثنوی

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: احادیث مثنوی

سال نشر: ۱۳۳۴

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: معرفی سند: کتاب «احادیث مثنوی» توسط آقای بدیع الزمان فروزانفر و همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، فروزانفر، بدیع الزمان، ۱۲۷۸ - ۱۳۴۹

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۰۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

چکیده : متن دستنوشته: هدیه ارادتمدانه مولف به کتابخانه حضرت آیت الله العظمی کعبه تقوی و فضیلت آقای حاج آقا حسین بروجردی
دامت افاضاته و برکاته ۲۵/۱۱/۳۴ فروزانفر

داده های رایانه ای : CF, ۵۹۹F, ۶A۶-۷, ۷B-۴B۲۴-۹B۰-۹D۱۱C۵۱۲AE۵

استفتاء از آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون رابطه با بهائیان

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : استفتاء از آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون رابطه با بهائیان

وضعیت نشر : منشاء سند

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، مشتمل بر استفتاء از آیت الله بروجردی پیرامون هر گونه ارتباط و معاشرت و نیز معامله با

ص: ۱۴۹

بهائیان است. آیت الله بروجردی در پاسخ متذکر شده اند که مسلمین باید هر گونه ارتباط با فرقه بهائیت را ترک کرده و آرامش و حفظ الترام را از دست ندهند.

مانخد: مرکز استناد انقلاب اسلامی.

توصیفگر: بروجردی، حسین

استفتاء

بهائیت

بهائیان

شناسه افزوده: ۵

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۷۱، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقیریان

داده های رایانه ای: PI, ۸B۵۳۴A۳۲-۷۱F۹-۴۲D۲-۸C۹۶-BCD۵۱۰۰CB۹۵۶

اظهار نظر آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون کشته شدگان تظاهرات سال ۱۳۳۱ منتشر شده در مجله ترقی

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: اظهار نظر آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون کشته شدگان تظاهرات سال ۱۳۳۱ منتشر شده در مجله ترقی

وضعيت نشر: منشاء سند

سال نشر: ۱۳۳۵

یادداشت: معرفی سند: اثر حاضر، گزارشی است از اظهار نظر آیت الله بروجردی در مورد تعداد کشته شدگان تظاهرات سال ۱۳۳۱

طبقه حفاظتی: خیلی محروم

منشاء خبر: محمد خوانساری

توصیفگر: بروجردی، حسین

ترقی (مجله)

خمینی، روح الله

محلاتی، فضل الله

شورش در قم (۱۳۳۱)

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۸۹، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقریان

داده های رایانه ای : PI, F9D14E28-.D96-4671-872F-734F2AvEB5C4

اعتراض آیت الله سید حسین بروجردی به پخش برنامه ای از رادیو ایران در تقلید از یکی از وعاظ کشور

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : اعتراض آیت الله سید حسین بروجردی به پخش برنامه ای از رادیو ایران در تقلید از یکی از وعاظ کشور

وضعیت نشر : منشاء سند، نخست وزیری، سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

سال نشر : ۱۳۳۹

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، مشتمل است بر گزارش ساواک از ناراحتی آیت الله بروجردی پیرامون

صف : ۱۵۰

پخش برنامه‌ای از رادیو ایران در تقلید از یکی از وعاظ کشور.

مانند سند: مرکز اسناد انقلاب اسلامی

توصیفگر: بروجردی، حسین

رادیو ایران

محمد رضا پهلوی، شاه ایران

واعظان

شناسه افزوده: نخست وزیری. سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search: AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۸۸، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقیریان

داده‌های رایانه‌ای: PI, ۳AE, E9D9-۵۷۵F-۴۱۷F-۹FC۳-B225B96D3258

اعتراض آیت الله سید حسین بروجردی به وضعیت نابسامان معیشت مردم و واکنش ایشان به جدایی ثریا از محمد رضا شاه پهلوی

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: اعتراض آیت الله سید حسین بروجردی به وضعیت نابسامان معیشت مردم و واکنش ایشان به جدایی ثریا از محمد رضا شاه پهلوی

وضعیت نشر: منشاء سند، تهران

سال نشر: ۱۳۳۶

یادداشت: سند حاضر، به نامه آیت الله بروجردی به دربار پهلوی پیرامون جدایی ثریا از محمد رضا شاه پهلوی پرداخته است.

منبع خبر: مامور ویژه

تاریخ حادثه: ۲۳/۱۲/۳۶

تاریخ وصول خبر: ۲۴/۱۲/۳۶

تاریخ گزارش: ۲۴/۱۲/۳۶

ماخذ از: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

توصیفگر: بروجردی، حسین

اسفندیاری بختیاری، ثریا

نامه ها

نجف

اوپرای اقتصادی

محمد رضا پهلوی، شاه ایران

صدر، سید محسن (رئیس مجلس سنا)

شناسه افزوده: ه

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مشتمل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۵۱، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقیریان

داده های رایانه ای: PI، EEF۹۲۵D۸-۹۰B۶-۴۴E۴-۸۷۶F-۰D۴۷AC۲D۷۲۸۰

اعتراض آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون برنامه رادیو ایران در تقلید از یکی از وعاظ

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: اعتراض آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون برنامه رادیو ایران در تقلید از یکی از وعاظ

وضعیت نشر: منشاء سند

سال نشر: ۱۳۳۹

یادداشت: معرفی سند: اثر حاضر، مربوط به اعلام نارضایتی و ناراحتی آیت الله بروجردی

ص: ۱۵۱

پیرامون برنامه‌ای که در رادیو ایران در تقلید از یکی از وعاظ اجرا شده است می‌باشد. این عدم رضایت در ملاقات مورخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۳۹ از طریق شیخ بهاء الدین نوری به سردار فاخر حکمت (رئیس مجلس شورای ملی) منتقل گردیده است.

توصیفگر: بروجردی، حسین

رادیو ایران

حکمت، رضا (رئیس مجلس)

مجلس شورای ملی

نوری، بهاء الدین

واعظان

شناسه افزوده: ه

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مشتمل

Aux. Search: AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۷۳، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقریان

داده‌های رایانه‌ای: PI, ۲۰۳۸۱C۴E-E۶۰۶-۴F۳C-۸۲۲C-EF۴۷B۲FCD۲۹A

اکسیر سعادت و ۵۶ مسئله مختلف روز

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: اکسیر سعادت و ۵۶ مسئله مختلف روز

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: قم، محضر مبارک آیت الله زاده بروجردی تقدیم و استدعای اعلام وصول را دارد. دزفول، حاج غلامحسین سنگری
۱/۵/۴۹

معرفی سند: کتاب «اکسیر سعادت و ۵۶ مسئله مختلف روز» توسط آقای غلامحسین سنگری و همراه با نمونه خط ایشان به فرزند آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: دزفول: حاج غلامحسین سنگری، ۱۳۴۹

توصیفگر : بروجردی، حسین

هندیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، سنگری دزفولی، غلامحسین

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۶۲، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۲B۹B، ۴F۳-DAA۶-۴۳۰۰-B، BF-۶CA۶۹۴F۹۲EE۸

[البيان في تفسير القرآن](#)

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : البيان في تفسير القرآن

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: حضور محترم حضرت مستطاب حجت الاسلام و المسلمين آیت الله العظمی آقای بروجردی

ص: ۱۵۲

دام ظله هدیه المؤلف ابوالقاسم الموسوی الخوئی.

معرفی سند: کتاب «البيان فی تفسیر القرآن» توسط آیت الله سید ابوالقاسم خویی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: المکتبه العلمیه، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، خوئی، ابوالقاسم، ۱۲۷۸-۱۳۷۱

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۰۹، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، C³C₈F_{286-4A16-482B}-ADCA-D₅E³B₅C₉₅₂₆

التحفه الرضويه فی مجريات الاماميه

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: التحفه الرضويه فی مجريات الاماميه

مشخصات ظاهري: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: قم تقدیم آقازاده حضرت آیت الله العظمی متع الله المسلمين بطول بقائه هدیه من المؤلف دام توفیقه بتوسط احقر شیخ حسن مقدس فهیدی. چون نسخه مصحح است، تمیلک دیگری نشود، ان شاء الله. فروش این نسخه در مشهد نزد حقیر است.

معرفی سند: کتاب «التحفه الرضويه فی مجريات الاماميه» توسط مؤلف و همراه با نمونه خط آقای شیخ حسن مقدس فهیدی به فرزند آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: علمی، ۱۳۷۴

توصیفگر: هدیه

شناسه افزوده: پ

جستجوی کمکی: ع

موجودی فیزیکی : ۸۳۹۰۰۱ کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۱۷۶۲A۶۸B-D۵ED-۴۲۸۰-BDDE-F۸۵۸۸۹A۸۶۴۶۷

الکلیسم و درمان آن

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : **الکلیسم و درمان آن**

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: تقدیم به حضرت آقای حجت الاسلام آیت الله آقای آقا حسین بروجردی ادام الله عمره دکتر

ص: ۱۵۳

معرفی سند: کتاب «الکلیسیم و درمان آن» توسط اقای دکتر جلیل عmad و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: شیراز: چاپخانه نور، ۱۳۲۱

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، عmad، جلیل

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۶۶، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۱۴۴۲AF۶D-۳۷۵۱-۴C۲۸-۸۵۳۶-۴۹F۶۷۹E۶D۱۷۷

المرشد الى آيات القرآن الكريم و كلماته

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: المرشد الى آيات القرآن الكريم و كلماته

مشخصات ظاهري: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: تقدیمی حضور حضرت آیت الله العظمی مهدی بروجردی

معرفی سند: کتاب «المرشد الى آيات القرآن الكريم و كلماته» توسط آقای مهدی بروجردی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: مطبعه الهاشمیه بدمشق، ۱۳۵۸ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، بروجردی، مهدی

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۶۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، .CD۹F۲۸۷-۲ABC-۴EFB-AA۱A-D۳D۴FD۴۹، B۷۹

امام علی مرتضی و خلافت ابوبکر، عمر، عثمان

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : امام علی مرتضی و خلافت ابوبکر، عمر، عثمان

مشخصات ظاهری : ۲ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: تقدیم به حضور مبارک آیت الله العظمی مرجع المسلمين آقای حاج آقا حسین بروجردی دام ظله العالی رفیع پور.

معرفی سند: کتاب «امام علی مرتضی و خلافت ابوبکر، عمر، عثمان» توسط آقای حسین رفیع پور همراه با نمونه خط ایشان به آیت

ص: ۱۵۴

الله العظیمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران:بی نا، ۱۳۳۷.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، رفیع پور، حسین

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۱۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۰۸B۸CCEC-۹۷C۷-۴۷۲۲-A۲۸۴-B۴۲۷۴۶D۹۱C۳A

ت

تأثیر جانشینی در بنای اسلام

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : تاثیر جانشینی در بنای اسلام

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته به یادگار ارادت و اخلاص و بندگی به حضور معظم حضرت آیت الله العظمی جناب آقای بروجردی دامت برکاته تقدیم میکنم. تهران: ۱۳۳۷/۱۰/۸.

معرفی سند: کتاب «تأثیر جانشینی در بنای اسلام» توسط آقای علی اصغر معززی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: پیروز، ۱۳۳۷.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، معززی، علی اصغر

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۱۸، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, A۹۷D۸۷۰۵-۸۹FF-۴۸۲D-۸۹۲۹-A۹۲BBAC۴۶۸.C

تحفه الاخیار یا تجزیه و تحلیلی در عقاید و آرای متصوفه

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : تحفه الاخیار یا تجزیه و تحلیلی در عقاید و آرای متصوفه

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: اهدایی فخر الدین نصری امینی

معرفی سند: کتاب «تحفه الاخیار یا تجزیه و تحلیلی در عقاید و آرای متصوفه» توسط آقای فخرالدین نصری امینی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: [بی جا]: نور، ۱۳۳۶

توصیفگر :

ص: ۱۵۵

بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، نصری امینی، فخرالدین

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۷۲، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : DA۹-۴A۸۶۶۲۸۵۶-C۵-۴C۸C-۹۴۵A-۴CF، A۳۴F۶B۴C-D۲C۵-

ترجمه مفتاح باب الابواب یا تاریخ باب و بها

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : ترجمه مفتاح باب الابواب یا تاریخ باب و بها

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: تقدیم کتابخانه شخصی حضرت مستطاب آیت الله العظمی آقای بروجردی متع الله المسلمين بطول بقائه الشریف فی
ع/۱۳۷۵ الاحقر حسن فرید گلپایگانی

معرفی سند: کتاب «ترجمه مفتاح باب الابواب یا تاریخ باب و بها» توسط آقای حسن فرید گلپایگانی و همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه
آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بی جا: چاپ تابان، ۱۳۳۴

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مترجم، فرید گلپایگانی، حسن، ۱۲۸۰ - ۱۳۶۶

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۹۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

تساوی حق یا دورنمای عشق

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : تساوی حق یا دورنمای عشق

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: تقدیم به حضرت آیت الله العظمی آقای بروجردی مد ظله العالی [...]

معرفی سند: کتاب «تساوی حق یا دورنمای عشق» به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بی جا: بی نا، بی تا

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی

ص: ۱۵۶

فیزیکی : ۸۳۸۷۴ کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، FD&DE۸۰۳-۸DD۵-۴۵۷۷-A۹۴C-C۵۸.CFEE۲B۴۱

تعویق ضیافت هتل ونک؛ آگهی تسلیت شرکت کوکاکولا به مناسبت رحلت آیت الله سید حسین بروجردی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : تعویق ضیافت هتل ونک؛ آگهی تسلیت شرکت کوکاکولا به مناسبت رحلت آیت الله سید حسین بروجردی

وضعیت نشر : منشاء سند

یادداشت : معرفی سند: این مدرک مشتمل بر دو بخش است: در بخش اول آگهی تعطیلی ضیافت هتل ونک به مناسبت رحلت آیت الله بروجردی آمده است و در بخش دوم آگهی تسلیت شرکت کوکاکولا به مناسبت رحلت آیت الله بروجردی درج شده است.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هتل ونک (تهران)

مرگ

تسلیت

شرکت کوکاکولا

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۷۲ کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI، ABA۲۴۰۸۰-۸۰BD-۴۵C۹-AF۰۳-A۱۶۰۵A۷F۲۲۸۱

[تفصیل آیات القرآن الکریم](#)

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : تفصیل آیات القرآن الکریم

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته:سم الله الرحمن الرحيم به کتابخانه علامه عظیم الشأن حضرت آیت الله بروجردی دام ظله ارسال شد. مهدی الهی قمشه ای.

معرفی سند: کتاب «تفصیل آیات القرآن الکریم» توسط آیت الله مهدی الهی قمشه ای همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: مجلس، ۱۳۳۴.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مترجم، الهی قمشه ای، مهدی، ۱۲۸۰-۱۳۵۲

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۲۲، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای

صفحه: ۱۵۷

CF، BD۵۹۶۲۰۶-EC۵۲-۴۶۲D-BF۶۶-۱۴۴E۸C۲E۰۰۵C :

تمدید گذرنامه آیت الله سید حسین بروجردی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : تمدید گذرنامه آیت الله سید حسین بروجردی

وضعیت نشر : منشاءستند، وزارت کشور، شهربانی کل کشور، اداره اقامت اتباع خارجه و گذرنامه

سال نشر : ۳۰/۲/۱۳۲۳

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر شامل، نامه کفیل شهربانی کل کشور به نخست وزیر پیرامون اعلام عدم موافقت با تمدید گذرنامه آیت الله بروجردی می باشد.

شماره سند: ۱۱۲۶۹/۱۳۴۸

ماخذ از: مرکز اسناد انقلاب اسلامی

توصیفگر : بروجردی، حسین

سیف، عبدالله

گذرنامه

شناسه افزوده : ت، ایران.وزارت کشور.شهربانی کل کشور. اداره اقامت اتباع خارجه و گذرنامه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۵۵، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI، D&EDC&ED-C۴۲۵-۴۲۲۱-B۵۱۳-CEB۵۲B&FC۹۴A

توزيع، نصب و فروش تصاویر آیت الله سید حسین بروجردی و امام خمینی در مغازه ها، مساجد و تکایای ساری

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : توزیع، نصب و فروش تصاویر آیت الله سید حسین بروجردی و امام خمینی در مغازه ها، مساجد و تکایای ساری

وضعیت نشر : منشاء سند، ساری - تهران

سال نشر : ۱۳۴۲

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، مشتمل بر تلگرافی از ساری به تهران در مورخ ۱۷ خرداد ۱۳۴۲ پیرامون توزیع و نصب تصاویر آیت الله بروجردی و امام خمینی در مغازه ها و مساجد و تکایای ساری می باشد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

Хمینی، روح الله

عکس ها

ساری

تهران

اصفهان

اعلامیه ها، شعارها و غیره

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مشتمل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۷۴، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI, FC, F۲۱۸۶-B۵۵۴-۴۹D۰-AC۲۸-۶D۰E۵BD۷۸E۹۷

ج

جامع الانساب

زبان :

ص: ۱۵۸

نوع سرشناسه : ع

عنوان : جامع الانساب

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم تقدیمی مؤلف به حضور مبارک سید الفقهاء و المجتهدین حجت الاسلام و المسلمين آیت الله العظمی آقای حاج آقا حسین الطباطبائی البروجردی متغ الله الامه بطول بقائهم بمحمد و آله الكرام سید محمدعلی روضاتی ع/۸

معرفی سند: کتاب «جامع الانساب» توسط سید محمدعلی روضاتی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: اصفهان:جاوید،۱۳۳۵.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مؤلف، روضاتی، سید محمدعلی، ۱۳۹۱-۱۳۰۸

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۲۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، E۹۳۷AE۴E-BCE۹-۴۹۸C-۹۰۹A-۹BC۹BA۹۸۳CB۷

جانشین احتمالی آیت الله سید حسین بروجردی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : جانشین احتمالی آیت الله سید حسین بروجردی

وضعیت نشر : منشاء سند، نخست وزیری، سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

سال نشر : ۱۳۴۰

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، مشتمل است بر درخواست دفتر نخست وزیری از ساواک قم مبنی بر اینکه پس از رحلت آیت الله بروجردی، توجه مردم و روحانیون قم به کدام یک از روحانیون فعلی مقیم قم می باشد.

موضوع: رمز (بخشنامه)

شماره سند: ۱۲۰۱

توصیفگر: بروجردی، حسین

قم

ساواک

پاکروان، حسن

مرگ

شناسه افزوده: ت، ایران. نخست وزیری. سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۸۷، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات:

ص: ۱۵۹

داده های رایانه ای : PI، ۲۷ACC۱۵۶-۸۳۶۲-۴۷FC-B۵۴B-AB۲۵FC&AAF۲C

ح

حکمت الهی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : حکمت الهی

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالی به کتابخانه حضرت آیت الله بروجردی دام ظله العالی اهدا گردید. مهدی الهی قمشه ای جمادی الاولی .۱۳۷۷

معرفی سند: کتاب «حکمت الهی» توسط آیت الله شیخ مهدی الهی قمشه ای همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران:دانشگاه تهران، ۱۳۳۶.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، الهی قمشه ای، مهدی، ۱۲۸۰-۱۳۵۲

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۲۴، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، C۸۵۵۰۸۸۰-۲۷۴۲-۴B۰۲-A۴۲۸-C۷۰۶F۳۲C۱۸۶۹

ح

خروج خردجال

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : خروج خردجال

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: حضور محترم حضرت مستطاب حجت الاسلام و المسلمين آیت الله آقای حاج آقا حسین بروجردی ادام الله المسلمين بطول بیان این بضاعت ناقابل به حضور انورتان تقدیم گردید. تقدیمی اسلامی

معرفی سند: کتاب «خروج خردجال» توسط آقای قاسم اسلامی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بی جا: چاپخانه آفتاب، ۱۳۲۴

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدایه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مولف، اسلامی، قاسم

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۷۹، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, ۳۴AAEFA۸-۰AB۹-۴۶۹D-ACDC-D۸۰۱C۷CDAA۴A

[خودآموز معلم الدین در اصول فقه](#)

زبان : فارسی

نوع

ص: ۱۶۰

عنوان : خودآموز معالم الدین در اصول فقه

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته : بسمه تعالیٰ تقدیم به پیشگاه مبارک حضرت آیت الله العظمی الطباطبائی البروجردی مد ظله مینماید. الاخر سید مهدی لاجوردی.

معرفی سند : کتاب «خودآموز معالم الدین در اصول فقه» توسط سید مهدی حسینی لاجوردی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی : قم : حکمت، ۱۳۷۵ق.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدایه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مترجم، لاجوردی، مهدی، ۱۳۰۵-

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۲۶، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، E8105E4C-7545-45AE-8DAF-FCC5EE2DDE74

۵

در پیرامون ماتریالیسم یا منشاء فساد

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : در پیرامون ماتریالیسم یا منشاء فساد

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته : بسمه تعالیٰ خیر الاسماء این اثر ناچیز خود را به کتابخانه حضرت مستطاب رئیس الملة و الدین حجت الاسلام و المسلمین آیت الله فی الارضین سید الفقها و المجتهدین آقا حاج آقا حسین بروجردی متع الله المسلمين بطول بقائه اهدا نمودم. الاخر حاج سراج انصاری بتاریخ ۲۷ ذیحجه الحرام ۱۳۷۳ مطابق ۵/۶/۱۳۳۳.

معرفی سند: کتاب «در پیرامون ماتریالیسم یا منشاء فساد» توسط حاج سراج انصاری همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: بی جا: بی نا، ۱۳۳۳.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، سراج انصاری، مهدی، ۱۲۷۴-

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

ص: ۱۶۱

وجودی فیزیکی : ۸۳۸۲۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، EC، DBFBC-۵۶۱۲-۴F۶۲-۹BB۹-۰۳۴۶۳۶۶۲۱۶۴F

درخواست اهالی بخش ۲ [دو] قم از آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون احداث سد بند در اطراف رودخانه قم

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : درخواست اهالی بخش ۲ [دو] قم از آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون احداث سد بند در اطراف رودخانه قم

وضعیت نشر : منشاء سند، نخست وزیری

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، مشتمل است بر درخواست اهالی منطقه ۲ قم از آیت الله بروجردی جهت عنایت و پیگیری سد بند بر روی رودخانه قم تا از خدمات سیل های فصلی به خانه و املاک این منطقه جلوگیری گردد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

قم

رودخانه قم

سد و سدسازی

شناسه افزوده : ت، ایران. نخست وزیری

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

وجودی فیزیکی : ۸۲۸۵، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقریان

داده های رایانه ای : PI، D۲FFC۲۵A-۱۱E۷-۴F۳B-A۵DB-۷۹A۷۲۱BA.B۶۸

درخواست تجار و کسبه بروجرد برای بازگشت آیت الله سید حسین بروجردی از قم

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : درخواست تجار و کسبه بروجرد برای بازگشت آیت الله سید حسین بروجردی از قم

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر مشتمل بر نامه تجار و کسبه بروجرد به آیت الله سید محمد بهبهانی، امام جمعه تهران، امام جمعه خوی، رئیس مجلس شورای ملی، نخست وزیر، هیئت وزرا، آقای فیروز آبادی، مدیر روزنامه اطلاعات و درخواست از آنها جهت بازگشت آیت الله بروجردی از قم به بروجرد و عدم اقامت ایشان در قم می باشد. در این نامه آمده است چنانچه اصرار بر ماندن آیت الله بروجردی بر قم باشد تجار و کسبه دست از کار کشیده و در

قم تحصن خواهند کرد.

ماخذ از: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

شماره تلگراف: ۲۴۶

توصیفگر: بروجردی، حسین

نامه ها

اطلاعات (روزنامه)

قم

اصناف

بازرگانان

بروجرد

بهبهانی، سید محمد

شناسه افزوده: ت، ایران. وزارت پست و تلگراف و تلفن

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۵۴، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقریان

داده های رایانه ای: PI, D4C1ACF0-1429-4564-9D85-BE6763377CAF

[دیوان غزلیات و قصائد و تضامین مرحوم آیه الله حاج شیخ عبدالرحمون لرستانی متخلص به حیرت](#)

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: دیوان غزلیات و قصائد و تضامین مرحوم آیه الله حاج شیخ عبدالرحمون لرستانی متخلص به حیرت

مشخصات ظاهری: ۲ برگ

یادداشت: متن دستنوشته(برگ ۱): به ساحت اقدس و محضر مقدس حضرت آیت الله العظمی پیشوای مسلمین آقای حاج آقا حسین بروجردی

متن دستنوشته(برگ ۲): بسمه تعالی محترما به شرف عرض حضرت آیت الله العظمی مد ظله العالی می رساند خاطر عاطر آیت الله استحضار دارند والد چاکر دارای اشعار و قصایدی در مرح ائمه اطهار سلام الله علیهم اجمعین می باشد. اینک توافق حاصل شده است مجموعه اشعار ایشان را در قم به نفع رسانده یک جلد آن پیوست تقدیم است از ساحت اقدس استدعا دارد اجازه توزیع آن را صادر فرموده و این افتخار نصیبم فرمایند که از این دیوان به کتابخانه های علمیه قم نسخه ای تقدیم و اهدا نمایند . لرستانی

معرفی سند: کتاب «دیوان غزلیات و قصائد و تضامین مرحوم آیه الله حاج شیخ عبدالرحمن لرستانی متألف به حیرت» توسط فرزند شیخ عبد الرحمن لرستانی متألف به حیرت (مؤلف اثر) همراه با نمونه خط ایشان به

آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است. و همچنین نامه درخواست اجازه توزیع کتاب در حوزه های علمیه نیز به آنضمیمه شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: قم: دارالعلم، ۱۳۳۹.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، لرستانی، عبدالرحمان، ۱۲۵۲-۱۲۵۰

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۲۹، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۹B۷۳۲A۳E-۶۶۸B-۴۵۷۰-۸A۶E-۱CE۵۴۶۲۲BE۵۲

رد

رساله در اثبات وجوب حجاب: در دین مبین اسلام

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: رساله در اثبات وجوب حجاب: در دین مبین اسلام

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: مشهد مقدس حضور مبارک حضرت مستطاب آیت الله بروجردی متع الله المسلمين بطول بقائه مشرف شود. ملاحظه فرمایید

معرفی سند: کتاب «رساله در اثبات وجوب حجاب: در دین مبین اسلام» به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: جامعه تعلیمات اسلامی، ۱۳۲۴

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: ه

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۸۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ACF، D۳۸۵-A، A۸-۴۶C۶-۹۵EB-۶۵۵۹۷۸D۵AFAF

[رہنمای حق](#)

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : رہنمای حق

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالیٰ به محضر مبارک حضرت آیت الله العظمی آقای بروجردی دامت برکاته تقدیم می گردد. مجdal الدین محلاتی ۱۲ ذیحجه الحرام

معرفی سند: کتاب «رہنمای حق» توسط آقای مجdal الدین محلاتی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات

ص: ۱۶۴

نشر اثر اهدایی: قم: چاپخانه دارالعلم، ۱۳۳۷

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، محلاتی، مجددالدین، ۱۳۰۴ - ۱۳۷۹

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۸۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۶۹۳BE۲A۲-۷۶FD-۴۸FC-۸۱F۱-۵۹A۵F۲B۹۷۹۴۹

رهنمای حقیقت

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: رهنمای حقیقت

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: قم حضرت مستطاب آقای حاج آقا حسین بروجردی روحی فدah تقدیمی سیدی همدانی-مشهد ۸/۱۲/۲۶

معرفی سند: مجله «رهنمای حقیقت» توسط آقای سیدی همدانی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: مشهد: چاپخانه خراسان، ۱۳۶۵

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، سیدی همدانی

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۸۴، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۹۵CB۱۲۸۸-۵۶۴۰-۴C۱E-B۳۲۴-۴۹۶AE۹۲۸E۰۵۵

ساخت بیمارستان در بروجرد توسط آیت الله سید حسین بروجردی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : ساخت بیمارستان در بروجرد توسط آیت الله سید حسین بروجردی

وضعیت نشر : منشاء سنده، دفتر نخست وزیری

سال نشر : [۱۳۲۴]

یادداشت : معرفی سنده: در سنند حاضر، نخست وزیر وقت در نامه به وزیر بهداری پاسخ به سوال آقای فولادوند نماینده مجلس شورای ملی پیرامون بیمارستانی که آیت الله بروجردی در بروجرد ساخته است را مطرح نموده است.

محرمانه فوری.

مانخد سنده: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

توصیفگر : بروجردی، حسین

فعالیت های عمرانی

بروجرد

شناسه افزوده : ت، ایران. نخست وزیری

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux

ص: ۱۶۵

موجودی فیزیکی : ۸۲۵۲، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقربان

داده های رایانه ای : DB_۹۵۷۹۵۶۴۲۶۸-C_۹۹۰-C_۴۵۴C-B_۶۳۰-۸۴۸۵F_۶D_۳-PI

ش

[شباهی پیشاور در دفاع از حریم تشیع](#)

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : شباهی پیشاور در دفاع از حریم تشیع

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: [...] خواهش از محضر مبارک چون از حضور مبارک درخواست نمودم که راجع به الصاق تمثال مبارک در اول کتاب دستور فرمایید فرمودید بعد خبر میدهم چون موقع نشر کتاب رسید و از حضرت آیت الله هم خبری نرسید حتی آقای خادمی هم دیگر تفقدی از ما ننمودند ناچارا به ابتکار خود طریقی را اتخاذ نموده و تمثال مبارک را در اول آن باعث زینت قرار دادم. متممی است الحال مطالعه فرمایید چنانچه نظر دیگری دارید در چاپ ثانی اعمال نماییم - ثانیا در مظان استجابت دعوات توجهی فرمایید که در اثر دعای مبارک پنج هزار تومان قرض دین کتاب که باقی مانده بپردازم - زیاده بر این جز سلامتی ذات با برکات حضرت آیت الله عرضی ندارم.

معرفی سند: کتاب «شباهی پیشاور در دفاع از حریم تشیع» توسط سلطان الوعظین شیرازی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر: تهران: بی نا، بی تا.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدایه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، سلطان الوعظین، محمد، ۱۲۷۶-۱۳۵۰

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۳۴، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۱۷DE۳۶۸۷-۴۸ED-۴۷۱۳-۸A·A-۷۷EF۵FFD۳۹۹C

ششمین سالگرد ارتحال آیت الله سید حسین بروجردی در مراسم پنج شنبه و جمعه ۱۳۴۵ و ۷ بهمن ادر مسجد اعظم قم

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان :

ص: ۱۶۹

ششمین سالگرد ارتحال آیت الله سید حسین بروجردی در مورخ پنج شنبه و جمعه ۶ و ۷ بهمن ۱۳۴۵ در مسجد اعظم قم

وضعیت نشر: منشاءست، وزارت کشور، شهربانی کل کشور

سال نشر: ۱۳۴۵

یادداشت: معرفی سند: اثر حاضر، گزارش برگزاری ششمین سالگرد ارتحال آیت الله بروجردی در مورخ پنج شنبه و جمعه ۶ و ۷ بهمن ۱۳۴۵ در مسجد اعظم قم از طرف علما و مراجع قم می باشد.

توصیفگر: بروجردی، حسین

قم

سالگردها

مجلس ختم

شریعتمداری، سید کاظم

بروجردی، سید محمدحسن

گلپایگانی، سید محمد رضا

مسجد اعظم قم

شناسه افزوده: ت، ایران. وزارت کشور. شهربانی کل کشور

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۹۱، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقیریان

داده های رایانه ای: DB۹۶۱-DB۹۰۲-۶۰۶۸۳۲۰-FCE۲-۴۴۸۸-C۳-D۳۲-C۱-PI

شیوه در اسلام (بخش دوم)

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: شیوه در اسلام (بخش دوم)

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته : تقدیم محضر انور اقدس حضرت مستطاب رئیس الملہ و الدین غوث الاوام و الیتمی و المساکین سیدنا و مولانا آیت الله الکبری و حجته العظمی الطباطبایی البروجردی ادام الله ظله العالی علی رئوس المسلمين فی مشارق الارض و مغاربها آمین آمین یا رب العالمین از طرف مولف حقیر عفی عنہ

معرّفی سند : کتاب «شیعه در اسلام (بخش دوم)» توسط آقای سید موسی سبط و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدای شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی : تهران : چاپخانه عالی مرکزی ، ۱۳۲۹

توصیفگر : بروجردی ، حسین

هدیه

شناسه افزووده : پ، اهدائی و مولف، سبط الشیخ، موسی، ۱۲۸۶

ص: ۱۶۷

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۷۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، C۸۶۹۲EB۹-۳۹۱E-۴۳۴A-۸۶۹۱-F۴۸B۹C۸۰D۵۳۸

ع

عقبات الانوار فی امامه الائمه الاطهار علیهم السلام

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : عقبات الانوار فی امامه الائمه الاطهار علیهم السلام

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته حضور مبارک حضرت آیت الله العظمی مولانا الاجل الاقدم الاکرم الاقا الحاج آقا حسین الطباطبایی البروجردی ادام الله سبحانه [...] وجوده الشریف تقديم گردد. ۲۲/۵/۱۳۶۱ قم الاحقر صاحب الداری عفی الله عنه

معرفی سند: کتاب «عقبات الانوار فی امامه الائمه الاطهار علیهم السلام» توسط آقای صاحب الداری و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بی جا: مطبعه مطلع الانوار، ۱۳۲۷ق. چاپ سنگی

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، صاحب الداری، عبدالحسین، ۱۳۳۷ - ۱۲۶۹

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۹۰۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، D۳۹۹-AA۶-EA۶۴-۴۶۱۵-۸۳۷۸-BB۳۰-FDE۰.۱FC۵

عدم موافقت آیت الله سید حسین بروجردی با انتقال برخی درخواست های گروهی از طلاب و روحانیون حوزه علمیه قم به محمد رضا شاه پهلوی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : عدم موافقت آیت الله سید حسین بروجردی با انتقال برخی درخواست های گروهی از طلاب و روحانیون حوزه علمیه قم به محمد رضا شاه پهلوی

وضعیت نشر : منشاء سنده، دربار شاهنشاهی

سال نشر : ۱۳۴۰

یادداشت : معرفی سنده: اثر حاضر، مشتمل است بر عدم موافقت آیت الله بروجردی با انتقال برخی خواسته ها و درخواست های گروهی از طلاب و روحانیون حوزه علمیه قم به محمد رضا شاه پهلوی در ایام نوروز که جهت زیارت حضرت معصومه به

ص: ۱۶۸

قم می آید، می باشد.

موضوع سند: حوزه علمیه قم.

محل: دربار شاهنشاهی.

منبع خبر: مامور ویژه.

شماره سند: ۲-۳-۶.

تاریخ وصول خبر: ۱۳۴۰/۱/۶.

تاریخ گزارش خبر: ۱۳۴۰/۱/۷.

سطح گزارش: گزارش اطلاعات داخلی.

توصیفگر: بروجردی، حسین

آستانه مقدسه قم

واعظی، عباس

عید نوروز

طلاب

حوزه علمیه قم

اندیشه های سیاسی

پهلوی دوم

محمد رضا پهلوی، شاه ایران

شناسه افزوده: ه

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۷۶، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقریان

ف

فوائد الرضويه فى احوال علماء المذهب الجعفرية

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : فوائد الرضويه فى احوال علماء المذهب الجعفرية

مشخصات ظاهري : ۱ برجك

يادداشت : متن دستنوشته: محضر مبارک حضرت آيت الله بروجردي تقديم گردید. على محدث زاده

معرفی سند: کتاب «فوائد الرضويه فى احوال علماء المذهب الجعفرية» توسط آقای على محدث زاده و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: کتابخانه مرکزی، بی تا

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، محدث زاده، على

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۹۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, ۸E۲F۳AB۷-۸۶A۳-۴D۷۲-B۵۱۵-۲۱۵B۲۲۹BAC۶۸

ق

قصیده ای پیرامون شخصیت آیت الله سید حسین بروجردی و مسجد اعظم قم

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : قصیده ای پیرامون شخصیت آیت الله سید حسین بروجردی و مسجد اعظم قم

وضعیت نشر : منشاء سند، مرکز فروش: قم- جنب مسجد امام- کتابفروشی صحفی

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، قطعه شعری بیست بیتی است که پیرامون مسجد اعظم قم و رحلت

ص: ۱۶۹

آیت الله بروجردی سروده شده است. در ابتدای صفحه، تصویر آیت الله بروجردی به همراه آیت الله زادگان آمده است.

توصیفگر : بروجردی، حسین

مسجد اعظم قم

شعر فارسی

مرگ

عکس ها

شناسه افزوده :

جستجوی کمکی : ع، کتابخانه بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۶۹، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI, ۴۰۷۶B1۸۶-BDF۸-۴۲۲۵-۸۶AD-۸B۷۵۸۸۳۵۸EF۶

ک

کتاب احادیث مثنوی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : کتاب احادیث مثنوی

سال نشر : ۱۳۳۴

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : معرفی سند: کتاب «احادیث مثنوی» توسط آقای بدیع الزمان فروزانفر و همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

متن دستنوشته: هدیه ارادتمندانه مؤلف به کتابخانه حضرت آیت الله العظمی کعبه تقوی و فضیلت آقای حاج آقا حسین بروجردی دامت افاضاته و برگاته ۲۵/۱۱/۳۴ فروزانفر

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، فروزانفر، بدیع الزمان، ۱۲۷۸ - ۱۳۴۹

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۰۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۵۹۹F.۶A۶-۷۰۷B-۴B۲۴-۹۶B۰-۹D۱۱۱C۵۱۲AE۵

کلمه و مناسبه

زبان : فارسی

شماره سند : لینک

نوع سرشناسه : ع

عنوان : کلمه و مناسبه

سال نشر : ۱۳۳۹

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : معرفی سند: کتاب «کلمه و مناسبه» توسط آقای صدرالدین شرف الدین و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

متن دستنوشته: بسم الله . سیدی ولی المؤمنین و درع المسلمين ایه الله الامام البروجردی نفع الله

ص: ۱۷۰

الاسلام بشرف حياته المديدة الوارفة. ارفع اليكم كلماتي هذه واسائلكم الرضا والدعاء واسأل الله لكم طول البقاء. ولدكم صدرالدين ۹/۵/۱۳۸۰

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، شرف الدین، صدرالدین

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

گ

گزارش دیدار تیمسار سپهبد شاه بختی و سناتور رفیع با آیت الله سید حسین بروجردی در ۲۸ اسفند ۱۳۲۹

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : گزارش دیدار تیمسار سپهبد شاه بختی و سناتور رفیع با آیت الله سید حسین بروجردی در ۲۸ اسفند ۱۳۲۹

وضعیت نشر : منشاء سند، نخست وزیری، سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

سال نشر : ۱۳۳۹

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر گزارش دیدار تیمسار سپهبد شاه بختی و سناتور رفیع با آیت الله بروجردی در مورخ ۲۸ اسفند ۱۳۳۹ به رئیس ساواک می باشد.

گیرنده نامه: تیمسار ریاست معظم ساواک.

فرستنده نامه: م-قلقه صاحب الزمانی.

توصیفگر : بروجردی، حسین

ارفع، رضا

دیدارها

شاه بختی، محمد

م. قلسه صاحب الزمانی (رئیس سازمان امنیت کشور)

شناسه افزوده : ت، ایران. نخست وزیری. سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۶۸، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI، .EDEC۲۶۷-۵۹۹A-۴۸۹۱-۸F۵A-EB۶۶۳۵F۶۶۷۷۷

گزارش روند پرداخت دومین شهریه حوزه علمیه قم پس از فوت آیت الله سید حسین بروجردی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : گزارش روند پرداخت دومین شهریه حوزه علمیه قم پس از فوت آیت الله سید حسین بروجردی

وضعیت نشر : منشاء سند، ساواک قم

سال نشر : ۱۳۴۰

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، مشتمل است بر گزارش ساواک قم در زمینه نحوه پرداخت دومین

ص: ۱۷۱

شهریه حوزه علمیه قم پس از فوت آیت الله بروجردی.

طبقه حفاظتی: خیلی محترمانه.

مخاطب سند: تیمسار و ریاست معظم ساواک

توصیفگر: بروجردی، حسین

مهر نان

حسینی، سید محمد

حائری یزدی، مهدی

شیرازی، عبدالهادی

بازرگانان

نجف

بهبهانی، سید محمد

دانش آشتیانی، ابوالقاسم

مدرسه خان (قم)

مسجد اعظم قم. کتابخانه

گلپایگانی، سید محمد رضا

حوزه علمیه قم

شریعتمداری، سید کاظم

شهریه طلاق

مرعشی، سید شهاب الدین

م. قلقسه صاحب الزمانی (رئیس سازمان امنیت کشور)

خمینی، روح الله

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۸۶، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI, ۰۲۱۴۴۸۴B-۹BAD-۴۹۶۴-BB۷۰--DE, F۵۱F۴۳۹۶

گزارش ساواک پیرامون مذاکره برخی مقامات سلطنت پهلوی با آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون مبارزه دولت شوروی با ایران

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : گزارش ساواک پیرامون مذاکره برخی مقامات سلطنت پهلوی با آیت الله سید حسین بروجردی پیرامون مبارزه دولت شوروی با ایران

وضعیت نشر : منشاء سند، نخست وزیری، سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، گزارش ساواک پیرامون مذاکره برخی مقامات سلطنت پهلوی با آیت الله بروجردی برای مشخص کردن دیدگاه ایشان برای مبارزه دولت شوروی با ایران می باشد.

نوع سند: محرمانه

موضوع سند: روحانیون

محل: حوزه علمیه قم

منبع خبر: مامور ویژه

شماره سند: ۱۸۳۲-۳-۲

تاریخ وصول خبر: ۱۳۳۸/۴/۲۹

تاریخ گزارش: ۱۳۳۸/۴/۳۰

توصیفگر : بروجردی، حسین

ساواک

شوروی

حوزه علمیه قم

پهلوی دوم

شناسه افزوده : ن، ایران. نخست وزیری. سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۷۵، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقریان

داده

ص: ۱۷۲

متدرزم آرا برای آموزش عملیات نقشه برداری و زئودزی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : متدرزم آرا برای آموزش عملیات نقشه برداری و زئودزی

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: تقدیم به کتابخانه حضرت آیت الله العظمی آقای حاج آقا حسین طباطبایی بروجردی متع الله المسلمين بطول بقائه قم ۱۳۳۶/۲/۱۱ چاکر حسینعلی رزم آرا.

معرفی سند: کتاب «متدرزم آرا برای آموزش عملیات نقشه برداری و زئودزی» توسط حسینعلی رزم آرا همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: بی نا، ۱۳۲۹، چاپ ششم.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدایه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، رزم آرا، حسینعلی، ۱۲۷۲ -

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۱۳۸۴۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, AEB2-D4A-2682-B95B-4E5B-8872-8082697A

متنی مشتمل بر تبریک سال نو به آیت الله سید حسین بروجردی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : متنی مشتمل بر تبریک سال نو به آیت الله سید حسین بروجردی

وضعیت نشر : منشاء سند، ارک

یادداشت : معرفی سند: در ابتدای سند دعای تحويل سال نو آمده و در قسمت راست تصویری از آیت الله بروجردی درج شده است.

توصیفگر : بروجردی، حسین

کارت های تبریک

عید نوروز

عکس ها

شناسه افزوده :

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۷۰، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI,A۶۰۵EE۲۸-C۴E۸-۴۴F۰-A۲۱۵-E۵CF۸۷B۸۷BD۳

مجوز شرعی بهره پس انداز از دیدگاه آیت الله سید حسین بروجردی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مجوز شرعی بهره پس انداز از دیدگاه آیت الله سید حسین

صف : ۱۷۳

بروجردی

وضعیت نشر: منشاءستند، بانک ملی ایران

یادداشت: معرفی سند: اثر حاضر، مشتمل بر فتوای آیت الله بروجردی پیرامون سوده سپرده گذاری در بانک ها می باشد.

مأخذ سند: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

توصیفگر: بروجردی، حسین

فتواها

جامع الفروع (كتاب)

سپرده های بانکی

بانک ملی ایران

شناسه افزوده: ه

جستجوی کمکی: ع، کتابخانه آیت الله بروجردی مستقل

Aux. Search: AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۸۴، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقیریان

داده های رایانه ای: PI, E6B31E55-FEDE-4324-BCE6-7019C40F96AD

مختصری از زندگی مهاتما گاندی

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: مختصری از زندگی مهاتما گاندی

مشخصات ظاهری: ۲ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: قم، پیشگاه محترم حضرت آیت الله بروجردی

معرفی سند: کتاب «مختصری از زندگی مهاتما گاندی» توسط سفارت هند در تهران به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: چاپخانه راستی، ۱۳۳۷=۱۹۵۸م.

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : آیت الله بروجردی رحمة الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۸EA۵۱۲۷۳-EECD-۴۵۲E-A۹۲A-۸F۶۹.BC\B۵۰۳

مراسم استقبال از آیت الله سید حسین بروجردی در بدو ورود به قم در مورخ ۲۱ دی ۱۳۲۳

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مراسم استقبال از آیت الله سید حسین بروجردی در بدو ورود به قم در مورخ ۲۱ دی ۱۳۲۳

وضعیت نشر : منشاء سند، وزارت کشور، شهربانی کل کشور

سال نشر : ۱۳۲۳

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، مشتمل بر گزارش شهربانی قم پیرامون ورود آیت الله بروجردی در مورخ ۲۱ دی ۱۳۲۳ به قم و مراسم استقبال مردم و اصناف مختلف از ایشان و قصد ایشان جهت

ص: ۱۷۴

اقامت در قم می باشد.

تاریخ: ۱۳۲۳/۱۰/۲۶.

شماره سند: ۱۱۱۷۴.

توصیفگر: بروجردی، حسین

سیف، عبدالله

شهربانی قم

تهران

آستانه مقدسه قم

قم

شناسه افزوده: ت، ایران. وزارت کشور. شهربانی کل کشور

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۷۹، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقیریان

داده های رایانه ای: PI، F۹۳۸BD۲B-C.A۱-۴۵E۶-۹D۶۷-۹F۸۰B.۹۴۷۷۹۲

مراسم ششمین سالگرد ارتحال آیت الله سید حسین بروجردی از طرف آیت الله گلپایگانی در مسجد اعظم قم

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: مراسم ششمین سالگرد ارتحال آیت الله سید حسین بروجردی از طرف آیت الله گلپایگانی در مسجد اعظم قم

وضعیت نشر: منشاء سند، وزارت کشور، شهربانی کل کشور

سال نشر: ۱۳۴۵

یادداشت: معرفی سند: اثر حاضر، گزارش برگزاری ششمین سالگرد ارتحال آیت الله بروجردی از طرف آیت الله گلپایگانی در مسجد اعظم قم می باشد.

توصیفگر : بروجردی، حسین

مجلس ختم

سالگرد ها

انصاری قمی، مرتضی

مسجد اعظم قم

گلپایگانی، سید محمد رضا

شناسه افزوده : ت، ایران.وزارت کشور. شهربانی کل کشور

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۹۲، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : FCA، DF، E6-۹۸۵C-۴۹F۹-۸۶A۶۲C، PI

مراسم ششمین سالگرد رحلت آیت الله سید حسین بروجردی از طرف علماء و مراجع در مسجد اعظم قم

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مراسم ششمین سالگرد رحلت آیت الله سید حسین بروجردی از طرف علماء و مراجع در مسجد اعظم قم

وضعیت نشر : منشاء سند، وزارت کشور، شهربانی کل کشور، اداره دفتر کل

سال نشر : ۱۳۴۵

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، گزارش برگزاری ششمین مراسم سالگرد رحلت آیت الله بروجردی از طرف علماء و مراجع در مسجد اعظم قم می باشد.

توصیفگر : بروجردی،

ص: ۱۷۵

حسین

سالگردها

مسجد اعظم قم

انصاری قمی، مرتضی

بروجردی، سید محمدحسن

گلپایگانی، سید محمد رضا

شريعتمداری، سید کاظم

مجلس ختم

شناسه افزوده : ت، ایران. وزارت کشور. شهربانی کل کشور. اداره دفتر کل

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۹۳، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقیریان

داده های رایانه ای : PI، ۰۰۱۲۹B۹۵۴۳-AED۶-۵B۹۰-B۲۶۸-۴B۹۰، ۰۸۳۵۶A۹۴

[مصنفی المقال فی مصنفی علم الرجال](#)

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مصنفی المقال فی مصنفی علم الرجال

مشخصات ظاهري : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسمه جل اسمه خدمت حضرت آیت الله بروجردی دام ظله تقدیم گردید. صفر ۷۹

معرفی سند: کتاب «مصنفی المقال فی مصنفی علم الرجال» به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: چاپخانه دولتی ایران، ۱۳۳۷

توصیفگر : بروجردی، حسین

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۹۸، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, BA۳۷۱۸C۳-۶E۱۹-۴۱۶F-۸۴۸۷-CE۳۵۴C۵۷۶AB۱

[مفتاح الكرامه في شرح قواعد العلامه \(المجلد السادس\)](#)

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مفتاح الكرامه في شرح قواعد العلامه (المجلد السادس)

مشخصات ظاهري : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالى شانه تقديم محضر مقدس استاد معظم آيت الله طباطبائي دام ظله العالى مرتضى حائرى

معرفى سند: كتاب «مفتاح الكرامه في شرح قواعد العلامه في شرح قواعد العلامه (المجلد السادس)» توسط آيت الله حاج شيخ مرتضى حائرى همراه با نمونه خط ایشان به آيت الله العظمى بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهادی: دمشق: الفیحاء، ۱۳۳۱ق.

توصیفگر : بروجردی، حسین

شناسه افزوده :

پ، اهداکننده، حائزی، مرتضی

جستجوی کمکی :ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۴۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۸C۶B۹A۸C-۹DE۳-۴۳۵۰-B۲۳۳-۸۵C۶۳AB۱۴DAC

[مقالات و حدیث](#)

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مقاله و حدیث

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: مفتخرم که نگارش ناچیز خوش را در این ایام سعید بمحضر مقدس زعیم عالیقدر زمامدار عالم تشیع حضرت آیت الله العظمی جناب آقای طباطبائی بروجردی متع الله المسلمين بطول بقائه تقدیم نمایم. اقل طلاب جامع علمی قم سید کاظم صدر السادات

معرفی سند: کتاب «مقالات و حدیث» توسط سید محمد کاظم صدر السادات دزفولی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: قم: علمی، ۱۳۸۰ق.=۱۳۳۹.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، صدرالسادات دزفولی، سید کاظم، ۱۳۱۹-

جستجوی کمکی :ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۴۸، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۹۹FAF۳F۲-A۹۴۲-۴۱۴D-A۲B۷-۷۵۰D۷۴۴EC۲D۶

[مهدویت و اسلام پیرامون نوشه های احمد کسری](#)

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مهدویت و اسلام پیرامون نوشته های احمد کسری

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته : اهداء هدیه هر چند مختصر و ناچیز باشد، لکن توازن وی را بایستی با روحیه هدیه کننده سنجید. اینک که دفتری از آثار ناقابل خود را به پیشگاه مفتی اعظم شیعه تقدیم مینمایم، خود را با بزرگترین موفقیت و سعادت دست در آغوش دیده، این چند سطر را که نماینده تراوשות روحی و احساسات طریفه نویسنده است بروی این صفحه حم

ص: ۱۷۷

می نگارم. آری بسیاری از مکنونات قلیم خلال این سطور پنهان بوده و هر جمله از این عبارات سر لوحه ای از دفتر اخلاص و ارادتم خواهد بود. سید جعفر شهیدی بروجردی نزیل قم

معرفی سند: کتاب «مهدویت و اسلام پیرامون نوشه های احمد کسری» توسط سید جعفر شهیدی بروجردی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بروجرد: سعادت، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، شهیدی، سید جعفر، ۱۲۹۷-۱۳۸۶

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۵۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۲۷A۷۶۴۱A-۴۲CB-۴۶۹A-A1ED-1FE5BBB57653

ن

[نجوم برای همه](#)

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: [نجوم برای همه](#)

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: تقدیم به کتابخانه حضرت آیت الله العظمی آقای حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی متع الله المسلمين بطول بقائه قم ۱۳۳۷/۱۱/۲ چاکر حسینعلی رزم آرا

معرفی سند: کتاب «نجوم برای همه» توسط حسینعلی رزم آرا همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: امیرکبیر، ۱۳۳۵.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مترجم، رزم آرا، حسینعلی، ۱۲۷۲ -

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۵۲، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, EA۱۷۲۶۱۷-DEA۰-۴۵۲۰-۸D۲D-۲A۴۹۳۸۷۸۷۵C۷

[نفایس الامالی فی بیان فروعات العلم الاجمالی](#)

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : نفایس الامالی فی بیان فروعات العلم الاجمالی

صف : ۱۷۸

شخصات ظاهری : ۲ برج

یادداشت : متن دستنوشته: حضرت آیت الله طباطبائی بروجردی مطبوعه قم

معرفی سند: کتاب «نفایس الامالی فی بیان فروعات العلم الاجمالی» توسط مطبعه قم همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: قم: چاپخانه قم، بی تا

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : ت، مطبعه قم

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۵۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, BA۹۰۲D۰۶-۴۶DB-۴F۹۶-۸۶۲۹-EAD۳۵۴۷۸A۰۳C

نقش آیت الله سید حسین بروجردی در آزادی آیت الله محمدجواد فومنی حائری از زندان (۲/۵/۱۳۳۹)

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : نقش آیت الله سید حسین بروجردی در آزادی آیت الله محمدجواد فومنی حائری از زندان (۲/۵/۱۳۳۹)

وضعیت نشر : منشاء سند، نخست وزیری، سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

سال نشر : ۱۳۳۹

یادداشت : اثر حاضر به تلاش آیت الله بروجردی در آزادی آیت الله محمدجواد فومنی حائری که به جرم توهین به سلطنت پهلوی دستگیر شده بود، می باشد

توصیفگر : بروجردی، حسین

فومنی حائری، محمدجواد

زندان

پهلوی دوم

شناسه افزوده : ت، ایران. نخست وزیری. سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مشتمل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۵۰، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقریان

داده های رایانه ای : PI, FFDC۳۲B۶-CEBE-۴۱EF-A۴DD-CD۸۱۴D۵D۱۷۸F

نقش آیت الله سید حسین بروجردی در رسیدگی مناسب به وضعیت طلاب

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : نقش آیت الله سید حسین بروجردی در رسیدگی مناسب به وضعیت طلاب

وضعیت نشر : منشاء سند

سال نشر : ۱۳۴۹

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر، پیرامون سخنان شیخ علی کاهانی در

ص: ۱۷۹

مورد نقش مثبت حضور آیت الله بروجردی در ایران و رسیدگی مناسب به وضعیت طلاب می باشد.

طبقه حفاظتی: محترمانه.

تاریخ وقوع: ۱۳۴۹/۳/۱۸.

تاریخ رسیدن خبر به منع: ۱۳۴۹/۳/۱۸.

تاریخ رسیدن خبر بر همراه عملیات محل: ۱۳۴۹/۳/۲۳.

تاریخ گزارش: ۱۳۴۹/۳/۲۶.

موضوع: اظهارات شیخ عبدالله ابراهیمی نژاد (ریزه ای)

توصیفگر: بروجردی، حسین

مرجعیت

ابراهیمی نژاد، عبدالله

پیامها و سخنانی ها

مدرسه عوظیه (قوچان)

کاهانی، علی

شناسه افزوده: ه

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مشتمل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۷۸، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقریان

داده های رایانه ای: PI, ۵F1۰۳۷۸۷-۵۹C۸-۴۴۲۹-۹۳۸A-۹۳FCF۳۵۴B۲۸۷

نهج البلاغه و جنگ: بخش دومین دایرالمعارف علوی

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: نهج البلاغه و جنگ: بخش دومین دایرالمعارف علوی

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته : بسمه تعالی اهدای مولف به پیشگاه مقدس حضرت آیت الله طباطبائی دام ظله در بروجرد ۲۵ رجب المرجب ۱۳۶۱ از طهران خلیل کمره نزیل طهران عفی الله عنہ

معرفی سند : کتاب «نهج البلا-غه و جنگ»: بخش دومین دایرالمعارف علوی» توسط آقای خلیل صیمری کمره و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی : تهران: اسلامیه، بی تا

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مولف، کمره ای، خلیل، ۱۳۶۳-۱۲۷۸

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۹۵، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۵B۶D۰۳EA-۰۶A۴-۴CE۵-A۷۸F-B۰۲۵FA۷۵۹۱E۵

نهضت بانوان: اجتماعی، علمی، ادبی، اخلاقی

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : نهضت بانوان: اجتماعی، علمی، ادبی، اخلاقی

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته : بسمه

صف : ۱۸۰

تعالی شانه مفترخرم که این کتاب در پیشگاه نائب الامام حضرت آیت الله العظمی مقبول افتاد. سید جمال الدین دین پرور (دربندی)

معرفی سند: کتاب «نهضت بانوان: اجتماعی، علمی، ادبی، اخلاقی» توسط آقای سید جمال الدین دین پرور و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بی جا: دارالعلم، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، دین پرور، جمال الدین، ۱۳۱۷-

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۹۴، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF, ۹۶۱DCCDE-۴A۹F-۴۲۶۰-A۵۰۴-BA۶F۹۷۴۳۸۲۹۲

و

واکنش آیت الله سید حسین بروجردی به قانون انتخابات

زبان: فارسی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: واکنش آیت الله سید حسین بروجردی به قانون انتخابات

وضعیت نشر: منشاء سند، نخست وزیری

سال نشر: ۱۳۳۱

یادداشت: معرفی سند: اثر حاضر مشتمل بر گزارش محمد تقی آیت الله زاده از قم پیرامون اعلام نارضایتی آیت الله بروجردی از قانون انتخابات و احتمال مهاجرت و صدور فتوای ایشان در این زمینه می باشد.

ماخذ سند: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

توصیفگر: بروجردی، حسین

فتواها

آیت الله زاده فیض، محمد تقی

قانون انتخابات

مجلس شورای ملی

قم

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابخانه آیت الله بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۲۸۰، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات : باقریان

داده های رایانه ای : PI,A۳۱BEEC۱-۹۴۴C-۴D۹E-A۴۳۹-.C۳۵C۵D.F۹F۶

۵

هیئت ساختمان مسجد ایرانیان در هامبورگ

زبان : فارسی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : هیئت ساختمان مسجد ایرانیان در هامبورگ

وضعیت نشر : منشاء سند

سال نشر : ۱۳۳۸ = ۱۹۵۹ م

یادداشت : معرفی سند: اثر حاضر،

ص: ۱۸۱

گزارشی از روند خرید زمین و تهیه نقشه احداث مسجد ایرانیان در هامبورگ که تحت حمایت آیت الله بروجردی در حال اجراست، می باشد.

مانند سند: مرکز اسناد انقلاب اسلامی

توصیفگر: بروجردی، حسین

کاشانی، علی نقی

دریاچه آلستر (آلمان)

مسجد هامبورگ (آلمان)

محققی لاهیجی، محمد

نمایندگان فرهنگی

شناسه افزوده: ه

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۲۸۱، کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقریان

داده های رایانه ای: PI، ۰۷۸D۶۰۰D-CCED-۴۲۳۷-AC۱۹-۳۴E۹۳۹C۹B۲DA

كتب عربي

١

اثبات الحجاب: بالعقل و السنّة و الكتاب

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: اثبات الحجاب: بالعقل و السنّة و الكتاب

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: هدیه الى جناب الحاج سیدنا آقا حسین الطباطبائی البروجردی ادام الله تعالى [...] من

المصنف [...]

معرفی سند: کتاب «اثبات الحجاب: بالعقل و السنّه و الكتاب» توسط آقای سید محمد مجتبی صاحب نو گانوی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بی جا: محبوب المطابع، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدایه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، صاحب نو گانوی، محمد مجتبی

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۹۰۹، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF, ۸D۶۴۴EF۴-۸۹۵۹-۴۰۴۹-۸۱۰C-۹C۱۳A۱۸۴A۹۴۴

اجوبه المسائل الدينية

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: اجوبه المسائل الدينية

مشخصات ظاهري: ۲ برگ

یادداشت: معرفی سند: نشریه «اجوبه المسائل الدينية» توسط آقای عبدالرضا شهرستانی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

ص: ۱۸۲

تن دستنوشته: بسمه تعالى و له الحمد هديه لجنه الثقافه الدينيه الى زعيم الطائفه الجعفريه آيت الله العظمى الحاج آقا حسين البروجردي دام ظله الوارف رئيس اللجنه و موسسها عبد الرضا الشهريستاني

مشخصات نشر اثر اهدايی: نجف: مطبعه الغرى الحديثه، ۱۳۷۶ق

توصيفگر: بروجردي، حسين

هدие

شناسه افزووده: پ، اهداكنده، حسينی شهرستانی، عبدالرضا، ۱۲۹۹ - ۱۳۷۶

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۲، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۸۴۱۴۱۲CF-۰E۳۲-۴۶D۵-B۶۶۷-F۴۰B۹E۲۹۲۹F۴

اجوبه المسائل الدينية

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: اجوبه المسائل الدينية

مشخصات ظاهري: ۱ برگ

يادداشت: متن دستنوشته: بسمه تعالى و له الحمد هديه لجنه الثقافه الدينيه الى سيد العلماء و المجتهدین آيت الله في العالمين الحاج آقا حسين البروجردي دام ظله الوارف رئيس اللجنه عبد الرضا الحسيني شهرستانی كربلا

معرفی سند: نشریه «اجوبه المسائل الدينية» توسط آقای عبد الرضا شهرستانی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدايی: نجف: مطبعه الغرى الحديثه، ۱۳۷۷ق

توصيفگر: بروجردي، حسين

هديء

شناسه افزووده: پ، اهداكنده، حسينی شهرستانی، عبدالرضا، ۱۲۹۹ - ۱۳۷۶

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۶۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۲۳DCCD۳۱-E. E۵-۴۴۰.A-B۲۱۴-۲۲A۵B۲۱۱۶۶۰۹

احسن الودیعه فی تراجم اشهر مشاهیر مجتهدی الشیعه

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : احسن الودیعه فی تراجم اشهر مشاهیر مجتهدی الشیعه

مشخصات ظاهری : ۲ برگ

یادداشت : معرفی سند: کتاب «احسن الودیعه فی تراجم اشهر مشاهیر مجتهدی الشیعه» به آیت الله

ص: ۱۸۳

العظمى بروجردى اهدا شده است

متن دستنوشته: هدیه الى آیت الله العظمى زعیم الشیعه الحاج آقا حسین البروجردی دامت برکاته

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، موسوی اصفهانی، محمد Mehdi، ۱۲۸۰-

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۱۳۸۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۶۶AC۹CE۸-F۳۲E-۴E۲۵-B۸۶B-۹۰AA۶۹AED۴AC

اساس التوحید

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: اساس التوحید

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: تقدیم به حضور مبارک [...] حضرت مستطاب شریعتمدار رئیس الملہ و الدین حجه الاسلام و المسلمين خاتم الفقهاء والمجتهدین آیت الله فی العالمین آقای حاج آقا حسین بروجردی ادام الله ظله علی مفارق رئوس المسلمين مهدي مدرس آشتیانی.

معرفی سند: کتاب «اساس التوحید» توسط آیت الله میرزا مهدی آشتیانی، همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمى بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران:دانشگاه تهران، ۱۳۳۰.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، آشتیانی، مهدی، ۹۱۶۸ - ۱۳۳۱

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۴۳۸۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۸۶DF۷۴۸۰-۴A۵۲-۸F۱۵-AE۶۰۲DB۲۶ECF

أصول الفقه

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : اصول الفقه

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه المؤلف آیه الله العظمی السيد الحاج آقا حسین الطباطبائی البروجردی دام ظله العالی مع خالص الاحترام ۱۶ ذی الحجه ۱۳۷۸.

معرفی سند: کتاب «أصول الفقه» توسط علامه محمد رضا مظفر و همراه با

ص: ۱۸۴

نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف:المطبعه العلمیه، ۱۳۷۸ق.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، مظفر، محمد رضا، ۱۹۰۴ - ۱۹۶۴ م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۰۵، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۲۱۷۶۹B۱۱-۱B۹F-۴ED۶-AA۰۳-۳۱۳۱۹CB۵۹CC۲

[اصول المعارف](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : اصول المعارف

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه المؤلف لسماحه مرآت علوم الانبیاء و المرسلین آیت الله فی العالمین سیدنا الاجل و مولانا المسجل السيد آقا حسین الطباطبائی البروجردی تقدیرا لجهوده و [...] لشخصه و اشعارا بفضله و تذکارا للموده و الولاء المخلص ولدک [...] محمد بدرالدین الموسوی القزوینی النجف العراق فی ۴ جمادی الثانی ۱۳۷

معرفی سند: کتاب «اصول المعارف» توسط آقای سید محمد موسوی کاظمی قزوینی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: صیدا: مطبعه العرفان

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، موسوی کاظمی قزوینی، محمد، ۱۹۱۶ - ۱۹۹۴ م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۶۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۴EA·CA۸۷-۸F۵۴-۴۵D۴-BCvC-۶C۵۶۷۰۹۹۹۳EE

الاسلام عقیده و شریعه

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : الاسلام عقیده و شریعه

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: هديه علميه دينيه الى اخي فى الله سماحه العالم الكبير السيد ميرزا حسين البروجردی مع خالص التحيات.

معرفی سند: کتاب

ص: ۱۸۵

«الاسلام عقیده و شریعه» توسط آقای محمود شلتوت و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: مصر: مطبوعات الاداره العامه للثقافة بالازهر، ۱۳۷۹ق.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، شلتوت، محمود، ۱۸۹۳-۱۹۶۳ م

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۰۶، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF, C18A·BB5-۲۸۶۳-۴۱۹۳-A6FB-D7۶۳۶C۲۲۹۹AE

الامام على صوت العدالة الإنسانية

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: الامام على صوت العدالة الإنسانية

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: تقدمه الى آیت الله العظمی آقا الحاج السيد حسين طباطبائی بروجردی الجزيل الاحترام مع تحيي و تقدير المؤلف ۱۸ نیسان ۱۹۵۶ بیروت-لبنان-کلیه زهره الاحسان الاشرفیه جورج سجعان جرداق.

معرفی سند: کتاب «الامام على صوت العدالة الإنسانية» توسط جرج جرداق همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: لبنان: بی نا، بی تا.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، جرداق، جورج، ۱۹۶۲-م

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۰۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, ۶D۴B۵۶۶B-C۲۸۲-۴۹۸۵-A.C.-۷Cv.C.۹۱۹۱۱۲

[الأنوار اللامعة في شرح الجامعه](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : الأنوار اللامعة في شرح الجامعه

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم و له الحمد لى الفخر بان اتقدم بهذا الكتاب آية الله الاوحد الحجه البروجردی دام ظله لا تكون مشمولاً لدعواته الصالحة و

ص: ۱۸۶

ارجو تفضله بالقبول و انا الاحقر محمد الحسيني الشبر .

معرفی سند: کتاب «الأنوار اللامعه فى شرح الجامعه» توسط آقای سید محمد حسینی شبر همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه الغری، بی تا.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، شبر حسینی، محمد

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۰۸، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۴Cv1FD۳۵-۳۲۵۴-۴۲۵۷-۸FF۹-۵۸۱۸۳۶۲BBE۹B

التنظيم الاقتصادي و اتحادات غرف التجارة في البلاد العربية والاسلامية

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : التنظيم الاقتصادي و اتحادات غرف التجارة في البلاد العربية والاسلامية

مشخصات ظاهري : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: مع تحياتی و احترامی لساحت سماحة آیت الله البروجردی اطال عمره. المولف

معروفی سند: کتاب «التنظيم الاقتصادي و اتحادات غرف التجارة في البلاد العربية والاسلامية» توسط آقای ابراهیم محمد علی قنیور و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بغداد: شرکه النشر و الطباعه العراقيه المحدوده، ۱۳۶۹ق

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مولف، قنیور، ابراهیم محمد علی

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۶۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۲۵۹C۴۲AC-۳۶۸۵-۴EA۹-A۲۷۰-۶A۱۹۷۷۴C۲ACC

الجامع الشواهد

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : الجامع الشواهد

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالى اهداء الى سماحة العلامه استادنا الاكابر آيت الله العظمى الحاج آقا حسين الطباطبائى البروجردی ادام

ص: ۱۸۷

الله ظله العالى و انا العبد احمد الفقيه الامامى الاصفهانى.

معرفى سند: كتاب «الجامع الشواهد» توسط آقای احمد فقيه ايمانی اصفهانی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمى بروجردى اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدايى: اصفهان:موسسه المطبوعات الادبيه، بي تا.

توصيفگر : بروجردى، حسين

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، فقيه امامى، احمد، ۱۳۱۲ - ۱۳۷۲

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردى مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۱۰ ، کتابخانه آیت الله بروجردى رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، EA۲۹۲۱E۰-۹ABA-۴F۲۰-۹F۳A-۳۹۷ED۳BDAEF۲

الحج من شرح القواعد

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : الحج من شرح القواعد

مشخصات ظاهري : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: هدیتى الى حضرت آیت الله العظمى السيد الحاج آقا حسين البروجردی دام ظله مع خالص الاحترام، المخلص محمد رضا المظفر ۱۳۷۸ ذى الحجه .

معرفى سند: كتاب «الحج من شرح القواعد» توسط علامه محمد رضا مظفر همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمى بروجردى اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدايى: نجف:مطبعه النعمان، ۱۳۷۸ق.

توصيفگر : بروجردى، حسين

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مولف، مظفر، محمدرضا، ۱۹۰۴ - ۱۹۶۴ م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۴۰ کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, ۷۹۱FD, E۴-۴۱A۲-۴BAA-۹۴۱۴-۷۴۹۵BFC۲۶B۶C

الحقائق في الجوامع و الفوارق

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : الحقائق في الجوامع و الفوارق

مشخصات ظاهري : ۲ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: تقدمة لحضره السيد الامام العلامه حجت الاسلام آيت الله العظمى السيد حسين البروجردى دام ظله من المولف.

معرفی سند: كتاب «الحقائق في الجوامع و

ص: ۱۸۸

الفوارق» توسط آقای شیخ حبیب آل ابراهیم همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: صیدا: عرفان، ۱۳۵۶ق.، ۱۹۳۸م.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، مهاجر عاملی، حبیب، ۱۸۸۶ - ۱۹۶۵ م

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۱۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، EC، ۵۵۵۵E-B8AE-۴E8F-ADC۴-۷۱۲۴B۸۴۳۲۲۳E

الدين فى طور الاجتماع: يبحث عن فلسفة الاجتماع العام و نظام الدين و الإسلام

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: الدين فى طور الاجتماع: يبحث عن فلسفة الاجتماع العام و نظام الدين و الإسلام(القسم الثاني: سفر النبات)

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: يقدم لحضره آیت الله الطباطبائی الحاج آقا حسین البروجردی مد ظله الاحقر مولف

معرفی سند: کتاب «الدين فى طور الاجتماع: يبحث عن فلسفة الاجتماع العام و نظام الدين و الإسلام (القسم الثاني: سفر النبات)» توسط آقای میرزا محمد باقر خمینی عراقی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه الراعی، ۱۳۵۴ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، کمره ای، محمد باقر، ۱۲۸۳ - ۱۳۷۴

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجو دي فېز يكى : ٨٣٨٦٤ کتابخانه آيت الله بروجردي رحمه الله عليه

داده های را بایانه ای : CF, FBE96872-F5CD-43D1-8DE7-1A2015FD9DC8

السیده السکینه

زبان: عربی

نوع سرشناسه:

عنوان : السیده السکنه

مشخصات ظاهری : ۱ ب گ

يادداشت : متن دستنوشتہ: بسم الله الرحمن الرحيم هدیه المؤلف الى سید الامم و وارث الانئمه الایه الكبرى آقای حاج حسين الطباطبائی
البروجردی ادام الله ظله

١١٩:

معرفي سند: كتاب «السيده السكينه» توسط آقای سید عبدالرزاق موسوی مقرم همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمى بروجردى اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدايى: نجف:المطبعه الحيدريه،بى تا.

توصيفگر : بروجردى، حسين

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، مقرم، عبدالرزاق، ١٨٩٨ - ١٩٧١ م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردى مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ٨٣٨١٢، کتابخانه آیت الله بروجردى رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, C, ٦CB٩AF-B٢٨٢-٤٧٦٩-٨AD٩-٩BC٣٩٤٦٤BDBC

الشهید: مسلم بن عقیل

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : الشهید: مسلم بن عقیل

مشخصات ظاهري : ١ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه الى سید الامه و وارث الائمه الایه الكبری آقای حاج حسين الطباطبائی البروجردی ادام الله ظله المولف
النجف/٢٣/صفر/١٣٧١_هـ

معرفي سند: كتاب «الشهید: مسلم بن عقیل» توسط آقای سید عبدالرزاق موسوی مقرم و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمى بروجردى اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدايى: نجف: مطبعه الحيدريه، ١٣٦٩

توصيفگر : بروجردى، حسين

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، مقرم، عبدالرزاق، ١٨٩٨ - ١٩٧١ م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۶۵، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۵۱۵۸۴۵۴A-۲۶۵F-۴FEE-B۶۸۱-۸۱D۲۹ABA۷۶۷۹

[الفردوس الاعلى](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : الفردوس الاعلى

مشخصات ظاهري : ۲ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: بسم الله وله الحمد نعم انى قد اهديت هذا الكتاب المسمى بفردوس الاعلى الى حجت الاسلام و آيت الله فى الانام
ال الحاج آقا سيد حسين طباطبائي البروجردي دام ظله و زيد تاييده الاقل جعفر

ص: ۱۹۰

کاشف الغطا.

معرفی سند: کتاب «الفردوس الاعلی» توسط آقای جعفر کاشف الغطا همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه الحیدریه، ۱۳۷۱ هجری.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، کاشف الغطاء، جعفر

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۱۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، F₂BCD₅₄A-1F₃D-45CD-B₇₇₀-۹۶CE_{۲۵۴۲}E_{۲۹۱}

[الفصول المهمة في تاليف الامه](#)

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: الفصول المهمة في تاليف الامه

مشخصات ظاهري: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم يتشرف المؤلف برفع هذا المجلد الى مكتبه مولاه و مقتداه آیت الله الامام الحاج السيد حسين الحسيني бројердی المعظوم اعترافا بفضله و امامته ۴ جمادی الثاني ۱۳۷۲.

معرفی سند: کتاب «الفصول المهمة في تاليف الامه» توسط علامه سید عبد الحسین شرف الدین همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: صیدا: مطبعه عرفان، ۱۳۴۷ق.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، شرف الدین، عبدالحسین، ۱۸۷۳-۱۹۵۸م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۱۴، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF_{۳۸}ABD_۲CC-CC_۴D-۴۸۹F-B_۱A_۹-BF_{۸۰}.۱F_{۰۳۵۲}D_۳

المهدی

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : المهدی

مشخصات ظاهری : ۲برگ

يادداشت : متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم حضور مبارك حضرت آيت الله العظمى و نعمه الكبرى ناموس الشيعه و مصباح ظلم الغيبة
مولانا الاكرم و سيدنا الاعظم الاقا الحاج

ص: ۱۹۱

آقا حسین الطباطبائی البروجردی متعنا الله [....] وجوده الشریف تقديم گردد. ۱۴ من شعبان المعظم ۶۰ [.....].

معرفی سند: کتاب «المهدی» توسط آیت الله سید صدرالدین صدر همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظیمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: عالی، بی تا.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، صدر، صدرالدین، ۱۲۶۰-۱۳۳۲

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۱۵، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۱۰BDF۶۲۶-DFB۳-۴۶F۸-۸AE۱-۱C۲۴C۷۳۷۹EB۲

المهدی علیه السلام و احمد امین

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: المهدی علیه السلام و احمد امین

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: هدیه لفضیله الامام آیت الله الکبری فضیله سیدنا السید حسین الطباطبائی البروجردی دام ظله المولف محمدعلی الزهیری

معرفی سند: کتاب «المهدی علیه السلام و احمد امین» توسط آقای محمدعلی الزهیری و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظیمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: المطبعه العلمیه، ۱۳۷۰ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهدا کننده و مولف، زهیری نجفی، محمدعلی، ۱۹۱۵-۱۹۵۰م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۹۰۰۲، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، .FCBC۴۲۶-۴۹۴A_۴۴۶۳-۹E۶F-EBDD.۴A۶۹۵CF

النص و الاجتهاد

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : النص و الاجتهاد

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه المجمع الثقافی لمنتدى النشر الى سماحة آیت الله العظمی السيد البروجردی متع الله المسلمين بدوام ظله

۲۸/۱۱/۷۵

ص: ۱۹۲

و. الرئيس

معروفي سند: كتاب «النص و الاجتهاد» توسط رئيس بنیاد فرهنگی منتدى النشر و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه النجف، ۱۳۷۵ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: ت، المجمع الثقافی لمنتدى النشر

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۶۸، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۲BA، ۶C۹۵-۱BB۱-۴B۵۳-BC۸۲-۰، C۳EBACvD۳۱D

النص و الاجتهاد

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: النص و الاجتهاد

مشخصات ظاهري: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم سيد المسلمين و درع الاسلام آيت الله الامام البروجردی اورف الله ظله ارفع اليكم هذا السفر الجليل راجيا ان يفوز اخراجه بشرف رضاكم، متوجها الى الحق سبحانه ان يرشنا بهداكم و يحصننا بيقائكم. ولدكم صدر الدين شرف الدين ۲۱ جمادی الاولی سنه ۱۳۸۰.

معروفي سند: كتاب «النص و الاجتهاد» توسط آقای سید صدر الدين شرف الدين همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، شرف الدين، صدرالدين

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۱۶، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, FEC۲۰۳B۵-A۷۱۳-۴۸۳۵-B۷۱F-۷۵۲A۱۶۱DBA۷F

الوصى

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : الوصى

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: هديه المكتبه الى سماحه آيت الله الكبرى و حجته العظمى الحاج آغا حسين البروجردی دامت برکاته مدير المكتبه

معرفی اثر: کتاب «الوصى» توسط

ص: ۱۹۳

مدیر مکتبه اهل‌البیت‌العامه و همراه با نمونه خط ایشان به آیت‌الله‌العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بغداد: مکتبه اهل‌البیت‌العامه، بی‌تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: ت، مکتبه اهل‌البیت‌العامه

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۶۹، کتابخانه آیت‌الله بروجردی رحمه‌الله‌علیه

داده‌های رایانه‌ای: CF, E۹۲C۹۹B۱-۴AB۸-۴۴۵D-۹FCA-۶C۶CA.۰۸۷۱۶۲۳

عنوان: [انا مدینه العلم و على بابها](#)

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: [انا مدینه العلم و على بابها](#)

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: بسمه تعالی شانه هدیه متواضعه الی الامام آیت‌الله‌السید‌حسین بروجردی من المولف بدرالدین الصائغ‌العاملی
بیروت صور قانا

معرفی سند: کتاب «انا مدینه العلم و على بابها» توسط آقای شیخ بدر الدین الصائغ‌العاملی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت‌الله‌العظمی
بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: صیدا: مطبعه‌العرفان، بی‌تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، صائغ، بدرالدین، ۱۹۱۱ - م

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۷۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, ۸EB۲۹۲۶۲-۷۴۹A-۴F۹۴-B۱۵۳-B۵CDF۲E۳EF۶B

ت

[تحقيق البيان في تعليم النساء](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : تحقيق البيان في تعليم النساء

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: تقديم الى جناب آيت الله العظمى حضرت الحاج آقا السيد حسين الطباطبائى البروجردى دام ظله من المولف غفر له

معرفی سند: كتاب «تحقيق البيان في تعليم النساء» توسط آقای سید محمد مجتبی

ص: ۱۹۴

صاحب نوگانوی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: دهلی: محبوب المطالع برقی، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، صاحب نوگانوی، محمدمجتبی

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۷۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، B۰۱FF۴۶F-۵۷B۲-۴۴۵D-۹۶E۸-۶۳D۳C۵D۴۹۷C۹

تحقيق دعا

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: تحقيق دعا

مشخصات ظاهری: ۲ برگ

یادداشت: متن دستنوشته التقديم الى جناب سیدنا الاجل آیت الله فی العالمین اعلم العلماء العاملین حضره الحاج آقا السید حسين الطباطبائی
البروجردی دام ظله العالی من المصنف غفر له

معرفی سند: کتاب «تحقيق دعا» توسط آقای سید محمد مجتبی صاحب قبله و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: دهلی: مطبع انصاری برقی، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، صاحب قبله، محمدمجتبی

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۹۰۰۴ کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, ۵۵A۷۱CA۲-۵۳۳۰-۴۹A-۸D۵۶-B۷۶۴۸D.۰۷۹.۰۹C

تذکره الفقها

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : تذکره الفقها

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالی شانه هذه هدیه من العبد المخلص لسیده و مولاہ زعیم الطائفه آیت الله العظمی السید البروجردی ادام الله ظله العالی فی ۲۹/۷۵ محمد موسوی کلانتر.

معرفی سند: کتاب «تذکره الفقها» توسط آقای سید محمد موسوی کلانتر همراه با نمونه

صفحه ۱۹۵

خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر: نجف: سید محمد موسوی کلانتر، ۱۹۵۵م.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مصحح، کلانتر، محمد، ۱۲۹۵ - ۱۳۷۸

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۲۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF, ۷۹F2D.۰۶۲-۶۴۸۸-۴۰۷E-AA.۰۳-۸E7.DC&DE4BF

تذکره الفقها (جلد هشتم)

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: تذکره الفقها (جلد هشتم)

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: بسمه تعالی شانه اتقدم بهذا السفر الجليل لسماحه سیدنا الشریف آیت الله العظمی مولانا السيد البروجردی دام ظلهم
العالی رمزا الاصلاص و [...] عونا للمسلمین عامه و للمخلص خاصه فی ۵ ربیع الثانی ۱۳۷۶ محمد الموسوی الكلانتر.

معرفی سند: کتاب «تذکره الفقها (جلد هشتم)» توسط آقای سید محمد موسوی کلانتر همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی
اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: کربلا: سید محمد موسوی کلانتر، ۱۹۵۵م.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مصحح، کلانتر، محمد، ۱۲۹۵ - ۱۳۷۸

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۲۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، BC۴۶۵A·B-BFCA-۴۱C۹-A۲۱E-A۶FE۱AB۲۳۸E

[تذکره الفقهاء \(جلد هفتم\)](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : تذکره الفقهاء (جلد هفتم)

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالی شانه هدیه مزاجاه لرعیم الطائفه المشتهر فی الافق، آیت الله علی الاطلاق السيد حاج آقا حسین الطباطبائی البروجردی دام ظله السامی رمزا للاخلاص و [...] عننا للشیعه

صفحه : ۱۹۶

من المخلص محمد الموسوي کلانتر.

معرفی سند: کتاب «تذکره الفقها» توسط آقای سید محمد موسوی کلانتر همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: سید محمد موسوی کلانتر، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مصحح، کلانتر، محمد، ۱۲۹۵ - ۱۳۷۸

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۱۹، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF, BA, ۰۳F۵C۴-۴E۳۲-۴۶D۳-BBFF-F۲۷۷۶۸۰۹D۵۲۷

تذکره الفقها (جلد هفتم. جزء اول)

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: تذکره الفقها (جلد هفتم. جزء اول)

مشخصات ظاهري: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: بسمه تعالی شانه هذه هدیه من العبد المخلص لسیده و مولا زعیم الطائفه آیت الله العظمی السيد بروجردی ادام الله ظله العالی فی ۲۹/۷/۵ محمد الموسوی کلانتر.

معروفی سند: کتاب «تذکره الفقها (جلد هفتم. جزء اول)» توسط آقای سید محمد موسوی کلانتر همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر: نجف: سید محمد موسوی کلانتر، ۱۹۵۵م.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مصحح، کلانتر، محمد، ۱۲۹۵ - ۱۳۷۸

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۲۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۷۹F۲D۰۶۲-۶۴۸۸-۴۰۷E-AA۰۳-۸E۷، DC&DE۴BF

[جامع الاحادیث](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : جامع الاحادیث

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه سنیه شهاب الدین الحسینی النجفی المرعشی

معرفی سند: کتاب «جامع الاحادیث» توسط آیت الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی

صفحه: ۱۹۷

و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: کتابفروشی اسلامیه، ۱۳۶۹ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، مرعشی، شهاب الدین، ۱۲۷۶-۱۳۶۹

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۷۵، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، A۷۷AAB۵B-۷۷۵۶-۴۱۴E-۸۲۵۲-۸۴۷F، E، B۵۴۴۰

جنايات تهمت

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: جنايات تهمت

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: اقدم الی: زعیم الاکبر للروحانیه و التشیع الغائب الامام حضرت آیت الله البروجردی دام ظله العالی و ارجو من مقامه القبول... المولف

معرفی سند: کتاب «جنايات تهمت» توسط آقای سید عبد الرضا حجازی قمشه ای و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: قم: چاپخانه قم، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، حجازی، عبدالرضا، ۱۳۱۳-

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۷۶، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, ۱EBCC۳۸B-۶۶۴F-۴E۶۵-۸C۱۸-۰CC۷۷C۴۸DF۸E

ح

حقیقه الحریه

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : حقیقه الحریه

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: هدیه متواضعه مرفوعه الى سماحة آيت الله العظمى علم الشيعه و عماد الشریعه، زعيم الطائفة الاوحادى و امام الشيعه الاكابر و مرجع المسلمين الاعلى الحاج السيد حسين البروجردی «يا ايها العزيز مسنا و اهلنا الضر و جتنا ببضاعه مزجيه فاوف لنا الكيل و تصدق علينا ان الله يجزى المتصدقين» النجف

ص: ۱۹۸

معرفی سند: کتاب «حقیقه الحریه» توسط آقای محمد مهدی آصفی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نحف: بی نا، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، آصفی، محمدمهدى، ۱۳۱۷-

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۷۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۲D۵EE۵D۵-CA1۰-۴۲B۴-۸E۸۰-۲۹۰۵۹۴A۴۵۹۷C

[حیاء الامام علی بن الحسین زین العابدین](#)

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: حیاء الامام علی بن الحسین زین العابدین

مشخصات ظاهري: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: سماحه حجت الاسلام و آیت الله العظمی البروجردی ادام الله بقاء النافع و ظله الواقی انه حمیدمجید. سلامی عليکم سلام الله الاسنی وتحياته المبارکه العليا ودعائی لكم ما بقیت واحیا بعده. سیدی! انى من المرشدين و اهل العلم و الذين يديرون لكم بالولاء و يرجعون الى فتواكم في الاحکام. و انى مقیم في (جولاء) في شمال العراق، اعلم الاحکام وارشد الى مافیه الصلاح والاصلاح، راجيا منکم ماذونیه في استلامی بعض الحقوق الشرعیه کرد المظلالم و مجھول الملک و حق الامام ارواحنا له الفدا. وانی من المحتجین و ذی العیال و انی ارجو ان ینالنی ظل من برکم و احسانکم و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته. ۱۷ ذی الحجه ۱۳۷۴ الاقل، کاظم الشیخ جواد الساعدي

معرفی سند: کتاب «حیاء الامام علی بن الحسین زین العابدین» توسط آقای کاظم جواد الساعدي و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر: نجف: مطبعه الغری الحدیثه، ۱۳۷۴ق.

وصیفگر : بروجردی، حسین

ھدیہ

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مولف، ساعدی، کاظم جواد

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۷۸، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF₁A₆V₈B₆D₋FEF_. -4A42-B₆V_C-vF12FED₄D661

حيات الشیخ یوسف البحرانی

زبان: عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : حیاہ الشیخ یوسف البحرانی

مشخصات ظاهری: ۱ بگ

معرفی سند: کتاب «حیات الشیخ بوسف البحرانی» توسط آقای سید عبد العزیز طباطبائی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبوعه النجف، ۱۳۷۷ق.

تو صیفگر : بروجردی، حسین

۱۰

شناسه اف و ده : ب، اهدا کننده و مولف، طباطبائیه، عبدالعزیز، ۱۳۰۸-۱۳۷۴

حستجوی کمک : ع، کتابشناسی، بروجور دی مستقل

Aux Search · AU

مودودی فتنہ بکر : ۸۳۸۲۵ کتابخانہ آبیت اللہ وحیدی، حمدہ اللہ علیہ

دلیل المتبعد و بلغه المتهجد

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : دلیل المتبعد و بلغه المتهجد

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: اهدائی الى ثابت العلم و راسخ آیت الله الظاهره خیر الحاج و المعتمرين مولا السيد حسین البروجردی ادام الله ظله بمحمد و آلہ الطاهرين الداعی لكم به صلاح الدارین محمد بن علوی ابی حسینی.

معرفی سند: کتاب «دلیل المتبعد و بلغه المتهجد» توسط محمد بن علوی ابی حسینی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا

ص: ۲۰۰

شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبوعه الحیدریه، ۱۳۷۰ق.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، علوی ابی حسینی، محمد

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۲۸، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمة الله عليه

داده های رایانه ای: CF, ۰۳CE۶۵۱۰-۱۱۱۱-۴۳۱۵-۹A۴۴-۷FD۵۸A۷D۳۰۴۶

[دوائر المعارف](#)

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: دوائر المعارف

مشخصات ظاهری: ۲ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: بسمه تعالی و له الحمد هدیه فی [...] و تحفه الى زعیم الطائفة الحقه آیت الله العظمی الحاج آقا حسین البروجردی
دامت برکاته و عمّت افاداته. من مخلص محمد مهدی الموسوی الاصفهانی الكاظمی عفی عنہ ۱۶ ع/ل سنه ۱۳۶۹

معرفی سند: کتاب «دوائر المعارف» توسط آقای سید محمد مهدی موسوی اصفهانی کاظمی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی
بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بغداد: مطبعه المساحه، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، موسوی اصفهانی، محمد مهدی، ۱۲۸۰-

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۹۰۰۶ کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، A۵E۴۴۶۶E-A۱۷۱-۴۸FF-۶B۲۸۱۲۲A.۰۸FE

رد

رد الجمیعہ الی اهلہا: بحث و تحقیق نقد و رد

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : رد الجمیعہ الی اهلہا: بحث و تحقیق نقد و رد

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه المؤلف لسمامحه آیت الله فی العالمین سیدنا الاجل و مولانا المسجل السيد آقا حسین البروجردی تقدیرا لجهوده العلمیه و تذکارا للموده و الولاء [...] محمد الموسوی القزوینی بدراالدین البصره-العراق فی ۴ جمادی الثانیه ۱۳۷۱

معرفی سنده:

ص: ۲۰۱

کتاب «رد الجمیعه الی اهلها: بحث و تحقیق نقد و رد» توسط همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: صیدا: مکتبه العرفان، ۱۳۷۰ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، موسوی، بدرالدین

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۹۰۱۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۱۹۴۷۲، E۹-۹۶۱F-۴B۹۶-BADA-۱۳B۸۴۷AD.۸۳A

رساله الشرق

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: رساله الشرق

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: سماحه الرعیم الدینی آیت الله الاعظم مرجع الاسلام و المسلمين السيد آغا حسین الطباطبائی البروجردی المحترم بواسطه العلامه السيد عباس کاشانی [...]

معرفی سند: نشریه «رساله الشرق» توسط عباس کاشانی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه الغری الحدیثه، ۱۳۷۴ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، کاشانی، عباس

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : آیت الله بروجردی رحمه الله عليه ۸۳۸۸۰، کتابخانه آیت الله بروجردی

داده های رایانه ای : CF، ۰۱۰D۷۶F۴-۰B۲F-۴DE۲-۸DC۸-۳۲D۳۷۴۴F۵۳۲A

رسائل

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : رسائل

مشخصات ظاهري : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته : ...حضرت آيت الله العظمى آقاي بروجردي متع الله المسلمين بطول بقائه الحاج سيد محمدهادي الکلپايكاني.

معرفی سند: کتاب «رسائل» توسط سید محمدهادي گلپایگانی همراه با نمونه خط ايشان به آيت الله العظمى بروجردي اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدايی: نجف: مطبعه الحيدريه، ۱۳۷۰ق.=۱۹۵۱م.

ص: ۲۰۲

وصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، گلپایگانی، محمدهادی

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۳۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، A۶۳۹B۴۷D-۳۸۲F-۴۲C۵-۹FD۰-۳A۳۳۹D۴DAF۰۹

[روضه المسائل فی اثبات اصول الدين بالدلائل](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : روضه المسائل فی اثبات اصول الدين بالدلائل

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه الى آیه الله العظمی الامام الا-کبر السید البروجردی [...] دامت برکاته عن الناشر ۱۰/۱۰/۱۳۶۹ محمدحسن الشخص

معرفی سند: کتاب «روضه المسائل فی اثبات اصول الدين بالدلائل. و یلیه اربع رسائل: ۱. قبیه العجلان فی معنی الکفر و الایمان، ۲. فی عده الحامل المتوفی عنها زوجها، ۳. الخلسله من الزمن فی التسامح فی ادله السنن، ۴. مقدمه فی اصول الدين» توسط آقای محمدحسن الشخص و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: المطبعه الحیدریه، ۱۳۶۹ق

تصویفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و ناشر، شخص، محمدحسن

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۸۲، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

ریاض الانساب و مجمع الاعقاب معروف به بحر الانساب

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : ریاض الانساب و مجمع الاعقاب معروف به بحر الانساب

مشخصات ظاهری : ۲ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بعدما اوعدت حضره سیدی آیت الله السيد حسين بحر العلوم الطباطبا دام ظله السامي بكتاب بحر الانساب للسيد العميدى النسابه النجفى على فرض وجوده و لما لم نجده و عثنا على بحر الانساب الفارسى

ص: ۲۰۳

و هو هذا فقد قدمته لخدمة المولى [....] و رجائى منه القبول و الدعا

معروفي سند: كتاب «رياض الانساب و مجمع الاعقاب معروف به بحر الانساب» به آيت الله العظمى بروجردى اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بمثئی: بی نا، بی تا

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : ه

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۹۰۰۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, ۴۰۹EDFD1-۶۴۲۳-۴۶۴۹-BFA۲-۴۹۵۴۹۴۹C.۰.D۴

ز

[زید الشهید](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : زید الشهید

مشخصات ظاهري : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم هديه الى نائب الائمه و علم الامه آيت الله سيدنا الحاج سيد حسين الطباطبائي البروجردی
ادام الله ظله النجف/٩ ربيع الثاني/١٣٧٢ه المولف.

معروفي سند: كتاب «زید الشهید» توسط سید عبد الرزاق موسوی مقرم همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمى بروجردى اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه الغری، ۱۳۵۵ق.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، مقرم، عبدالرزاق، ۱۸۹۸ - ۱۹۷۱م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۳۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۴۲۶۷E۰۰۹-۴۲۲۵-۴۵۹۱-۹CA۲-E۱۶۹۰FEA۱D۸۰

S

سخنرانی های راشد

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : سخنرانی های راشد در رادیو تهران (جلد پنجم) از ۲۷ مرداد سال ۱۳۲۳ تا ۱۱ خرداد ۱۳۲۴

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه و تذکار من مولفه الى حضرت الفقيه العلامه الاستاذ آیت الله الحاج آقا حسین البروجردی اید

ص: ۲۰۴

الله حوزه الاسلام بمساعيده المشكوره تهران- ۷ صفر ۱۳۶۵ حسینعلی راشد.

معرفي سند: کتاب «سخنرانی های راشد در رادیو تهران (جلد پنجم) از ۲۷ مرداد سال ۱۳۲۳ تا ۱۱ خرداد ۱۳۲۴» توسط شیخ حسینعلی راشد همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، راشد، حسینعلی، ۱۳۵۹ - ۱۲۸۴

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۳۲، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، F4D12CA1-E41F-4FD8-BF5F-5EB87559D332

سیستم اقتصادی اسلام

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : سیستم اقتصادی اسلام

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالی اقدم الى زعيم الشيعه الایه الله العظمى حضره البروجردی دام ظله و ارجو من مقمه القبول المولف ۱۳ ذیقعده ۷۹.

معرفي سند: کتاب «سیتم اقتصادی اسلام» توسط سید عبدالرضا حجازی شهرضاوی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: قم: چاپخانه حکمت،بی تا.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، حجازی، عبدالرضا، ۱۳۱۳ -

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۳۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF۰۷۰E۱۷۵F۴-۹C۱E-۴E۲۷-AA۴۱-B۵E۸۲۷۷EDDB.

ش

شخصیت امام علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحیه و الثناء

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : شخصیت امام علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحیه و الثناء

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالی اهدیت هذا الكتاب الموسوم بسنسی الموهاب لحضره المستطاب آیت

ص: ۲۰۵

الله العظیم ملاذ الورى الذى القت الریاسه العلمیه زمامها لدیه و استمهمت الفقاھیه و علوم اهل الیت اليه، حجت الاسلام و المسلمين الفقیه الا-کبیر مولانا و [...] الحاج آقا حسین الطباطبائی البروجردی ادام الله علی علینا و علی رؤس المسلمين ظلاله العالیه؛ کھدیه الفخذ من النمله لسلیمان. ال [...] و الرجاء من حضرته السامیه العالیه القبول و التوسيع لمطلعه بخطهم ليكون زینه للطبعه الثانيه بما يليق بحضرته. و قد کتبه بینناه الدائره

معرفي سند: کتاب «شخصیت امام علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحیه و الثناء» توسط آقای احمد خوشنویس و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظیم بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: علمی، بی تا

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، خوشنویس، احمد

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۸۵، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله علیه

داده های رایانه ای : CF، ۱۸C۹۲C۲۶-EEF۸-۴۹۵۱-B۵FA-۲FF۴۵۳CD۶۵۵۷

شرح نفیس حاشیه ملا عبدالله کتاب (جلد اول)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : شرح نفیس حاشیه ملا عبدالله کتاب (جلد اول)

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: به پیشگاه مبارک غوث المله و الدین زعیم الشیعه و المسلمين آیت الله فی الارضین حضرت آقای بروجردی روحی فداء تقدیم می شود. یا کتابی لئن وصلت اليه قبل الارض قبل وصول یدیه

معرفي سند: کتاب «شرح نفیس حاشیه ملا عبدالله (جلد اول)» توسط آقای سید مصطفی حسینی مازندرانی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظیم بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: قم: کتابفروشی طباطبائی، ۱۳۳۷

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه

۲۰۶ ص:

افزوده : پ، اهداکننده و مولف، حسینی مازندرانی، مصطفی، ۱۳۱۵-

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۸۶، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۴BEDBC۱۲-۹۷۶۱-۴۴۰A-۹۱۰۹-AE۷D۴F۶C۱۱A۹

ط

طبقات اعلام الشیعه (الجزء الاول)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : طبقات اعلام الشیعه (الجزء الاول)

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم هدیه زهیده لایه الله العظیمی، سیدنا الأجل الحاج الاقا حسین الطباطبائی البروجردی متع الله المسلمين بطول بقائه، آمین المؤلف عفا الله عنه ۱۵ محرم الحرام .۷۵.

معرفی سند: کتاب «طبقات اعلام الشیعه (الجزء الاول)» توسط آقابزرگ طهرانی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظیمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر: نجف: مطبعه العلمیه، ۱۳۷۳ق.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، آقابزرگ طهرانی، محمدمحسن، ۱۳۴۸-۱۲۵۵

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۳۶، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۸۲۵۲۲EA۱-۹۶C۰-۴۰۹۹-BD۳A-۸EBBF۷۴۰۶CC

علی و الحسین

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: علی و الحسین

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: اتشرف برفع هذه القصيدة الى حجه [...] الاجتهاد، حجه الاسلام الكبرى السيد البروجردي عماد قم، ملتحا الدعا و البركه بولس سلامه بيروت ۷ ربيع الثاني ۱۳۶۸.

معرفی سند: کتاب «علی و الحسین» توسط بولس سلامه همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: بی جا: بی نا، بی تا.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده

ص: ۲۰۷

: پ، اهدا کننده و مولف، سلامه، بولس

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۳۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، B۹F۰۲۲۸۷-D۹B۸-۴۲F۰-۵۴۴۶-۴۵۷E۲۰.F۶۲B۷A

عمار بن یاسر

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : عمار بن یاسر

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسم الله و به نستعین ارفعه لمقام آیت الله حجه الاسلام الحاج آقا حسین الطباطبائی دامت فیوضاته المولف

معرفی سند: کتاب «عمار بن یاسر» توسط آقای شیخ عبد الله السیتی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: بغداد: مکتبه الجامعه، ۱۳۶۵ق

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مولف، سیتی، عبدالله، ۱۸۹۶- م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۸۸، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، C۹۰.FAF۰۲-۱F۵۸-۴E۶۰-B.B۵-E۲C.FAD۱۶۶۲۵

غ

غايه الفکر

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : غایه الفکر

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته ارفع هذا الكتاب الى مقام زعيم دنيا التشيع وفقيه اهل بيت العصمه و خليفة الائمه الحجه الكبرى والآية العظمى السيد البروجردي مد الله في ظله الشريف المؤلف.

معرضي سنن : كتاب «غايه الفکر الجزء الخامس من القسم الثاني في مباحث الاشتغال» توسط شهيد آيت الله سيد محمد باقر صدر و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی : نجف : مطبعه الحیدریه، ۱۳۷۴ق.= ۱۹۵۵م.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده

ص: ۲۰۸

و مولف، صدر، محمدباقر، ۱۹۳۱-۱۹۷۹ م

جستجوی کمکی :ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی :ع، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۸A۴۴F۶۵۶-B.C۸-۴۱A۴-۹A۳E-۹۹F۰۱D۰۱۸۳۰۷

غايه الفكر الجزء الخامس من القسم الثاني في مباحث الاشتغال

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : غايه الفكر الجزء الخامس من القسم الثاني في مباحث الاشتغال

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: ارفع هذا الكتاب الى مقام زعيم دنيا التشيع وفقيه اهل بيت العصمه و خليفه الائمه الحجه الكبرى و ال آيه العظمى السيد البروجردی مد الله في ظله الشريف المولف.

معرفی سند: کتاب «غايه الفكر الجزء الخامس من القسم الثاني في مباحث الاشتغال» توسط شهید آیت الله سید محمدباقر صدر و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف:مطبعه الحیدریه، ۱۳۷۴ق.= ۱۹۵۵م.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، صدر، محمدباقر، ۱۹۳۱-۱۹۷۹ م

جستجوی کمکی :ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی :ع، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۸A۴۴F۶۵۶-B.C۸-۴۱A۴-۹A۳E-۹۹F۰۱D۰۱۸۳۰۷

زبان : عربى

نوع سرشناسه : ع

عنوان : فدى فى التاريخ

مشخصات ظاهرى : ١ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: هديتى المتواضعه الى مقام سيدنا الاعظم رئيس الملة و الدين و زعيم الفرقه المحققه و فقيه ها الاكابر سماحة آيت الله العظمى السيد البروجردى متع الله المسلمين بدوام ظله المبارك المؤلف

معروفي سند: كتاب «فدى فى التاريخ» توسط شهيد آيت الله سيد محمد باقر صدر و همراه با نمونه خط ايشان به آيت الله العظمى بروجردى اهدا شده

ص: ٢٠٩

است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه الحیدریه، ۱۳۷۴ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، صدر، محمدباقر، ۱۹۳۱-۱۹۷۹م

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۸۹، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۶۵CD۹۷BE-۳۶۴۸-۴۴۵C-AA۲۶-۵۶۷D۱۵۶۱F۰۷E

ق

قمر بنی هاشم

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: قمر بنی هاشم

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم هدیه الى سید الامه و وارث الانمه الايه العظمى آقای حاج حسين الطباطبائی البروجردی ادام الله ظله المؤلف النجف/۲۳/صفر ۱۳۷۱هـ.

معرفی سند: کتاب «قمر بنی هاشم» توسط سید عبد الرزاق موسوی مقدم همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: المطبعه الحیدریه، ۱۳۶۹ق.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، مقدم، عبدالرزاق، ۱۸۹۸ - ۱۹۷۱م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۳۹، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۹E۲F۱۱C۴-B۳۷۳-۴F۵E-A۳۸۵-۳۸۰۲۵۳۶۲C۶۰۵

ک

[کتاب شیعه یا پدیدآرندگان فنون اسلام](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : کتاب شیعه یا پدیدآرندگان فنون اسلام

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالی الى فضيله آيت الله الطباطبائي البروجردی مد ظله العالی [....] الاحقر السيد علی اکبر البرقعي.

معرفی سند: کتاب «شیعه، یا پدیدآرندگان فنون اسلام» توسط سید علی اکبر برقعي همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر: تهران: حافظ، بی تا

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه

ص: ۲۱۰

افزوده : پ، اهدا کننده و مترجم، برگی، علی اکبر، ۱۲۷۸-

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۳۵، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۸۷۰۰F۹۲E-۷F۷۲-۴F۸۱-۸۱۱۵-۴۲۹A۹F۹۱۵۷۲B

[کشف الاشتباہ](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : کشف الاشتباہ

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: التقديم الى حضرت آيت الله فى الانام اعلم العلماء حضرت سيدنا الحاج آقا حسين الطباطبائي البروجردی دام ظله من المترجم حماه الله تعالى

معرفی سند: کتاب «کشف الاشتباہ» توسط آقای سید محمدحسین صاحب قبله و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: دهلي: محبوب المطالع برقی، بی تا

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مترجم، صاحب قبله، محمدحسین

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۹۰۰، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۷۰Ev5AA1-ABE۴-۴۹C۶-۹D۹۹-۳۲۰۲۶۱۲CEB۵۵

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: لمعه من بлагه الحسين عليه السلام: تحتوى على خطبه و رسائله و قصار كلماته

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: هدیه لذی الشخصیه البارزه زعیم الدین حجت الاسلام و المسلمين آیت الله فی العالمین سیدنا الحاج آقا حسین البروجردی ادام الله ظله

معروفی سند: کتاب «لمعه من بлагه الحسين عليه السلام: تحتوى على خطبه و رسائله و قصار كلماته» به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: چاپخانه عالی مرکزی، بی تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده

ص: ۲۱۱

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۹۱، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، E۲۴E۸۳۸F-۰۶۹۲-۴۹E۱-۸۱۰۰-۴۸۴۷DE۷CB۸۰۸

۴

ماضی النجف و حاضرها (جزء الثالث)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : ماضی النجف و حاضرها (جزء الثالث)

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیتی الى حجت الاسلام و المسلمين المعلمeh الحجه السيد آغا حسين البروجردی دام ظله المؤلف جعفر آل محبوه آخر صفر سنه ۱۳۷۷

معرفی سند: کتاب «ماضی النجف و حاضرها (جزء الثالث)»: یبحث عن تاریخ البيوت و الاسر العامیه و الادیبه النجفیه غیر العلویه» توسط آقای جعفر الشیخ باقر آل محبوه و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه النعمان، ۱۳۷۶

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مولف، آل محبوه، جعفر باقر

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۹۲، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، FBB۴۸A۶۵-۰۷۷D-۴۷۰۹-۸CA۲-۶۷EC۶۱۱۰۱EBD

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: متشابه القرآن و مختلفه

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: بسمه تعالیٰ هذه هدیه ادبیه لخزانه کتب الایه العظمی و الحجه الكبری مولانا الاستاذ المعظم الحاج آقا حسین الطباطبائی البروجردی دامت برکاته العالیه من المخلص هبہ الدین الحسینی

معرفی سند: کتاب «متشابه القرآن و مختلفه» توسط آقای سید هبہ الدین حسینی و همراه با نمونه خط ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: [تهران]: چاپخانه

ص: ۲۱۲

شرکت سهامی طبع کتاب، [۱۳]

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، شهرستانی، هبه الدین، ۱۸۸۴-۱۹۶۷ م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۹۳، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, D۹۰.۶۱۷BC-۹۶C۳-۴۴DA-۹AE۸-F۶۷۶D۱۸C۸۸۱C

مدارک العروه

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مدارک العروه

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: بسمه تعالی هدیه نمایی سماحه السيد الجلیل العالم الفاضل نجل ال آیه حضره السيد محمدحسن طباطبائی دام
ظلله اقل الطلبه علی پناه اشتهرادی.

معرفی سند: کتاب «مدارک العروه» توسط آیت الله شیخ علی پناه اشتهرادی همراه با نمونه خط ایشان به سید محمدحسن طباطبائی بروجردی
اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: قم: دارالعلم، ۱۳۷۸ق.

توصیفگر : بروجردی، سید محمدحسن

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، شیخ علی پناه اشتهرادی

جستجوی کمکی : ع

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۴۳ ، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۴۷C۷۷B، B-۱۸B۶-۴F۳D-۹۹C۱-B۱۳۹۲۴۶۹۱B۸F

مشکله الامام الغائب و حلها

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مشکله الامام الغائب و حلها

مشخصات ظاهري : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: اقدمها الى سیدی و مرجعی الروحی و العقلی زعیم الامه و نائب الائمه آیت الله العظمی السید حاج آقا حسین البروجردی متعمنا الله بدوام ظله و فضله ۱۵/۲/۷۸ الحاج سید محمد هادی گلپایگانی

معرفی سند: کتاب «مشکله الامام الغائب و حلها: یبحث عن مشکله الحجه المنتظر و ما فيها ...» توسط آقای سید محمد هادی گلپایگانی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی

ص: ۲۱۳

بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه النجف، ۱۳۷۸ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، گلپایگانی، محمدهادی

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۹۹، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۶ADvE، B1-۵۰۲۲-۴۴DB-۸EvC-DD۳۲۷AF۴۹۶Ev

مصابیح الانوار فی حل مشکلات الاخبار (الجزء الاول)

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: مصابیح الانوار فی حل مشکلات الاخبار (الجزء الاول)

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: هدیه لحضره آیه الله العلامه المرجو قبولها من الاحقر على الحسينی شبر.

معرفی سند: کتاب «مصابیح الانوار فی حل مشکلات الاخبار (الجزء الاول)» توسط سید علی حسینی شبر همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: بغداد: مطبعه الزهراء، بی تا.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مصحح، شبر، سید علی

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۴۴ کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، EA۳FF، ۱۴-۲۲C۴-۴۳B۵-۹۴۱C-۱۳۴A۳E۱FF۴۱۲

مصابح الفقاهه (الجزء الاول)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مصابح الفقاهه (الجزء الاول)

مشخصات ظاهري : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: سمه تعالی (الاهداء) ان كان من اللازم اهداء كل سفر الى جهابذه العلم و الثقافه و شخصيات فذه فانه حقيق ان
اهدى كتابى هذا الى سماحة الامام الصناع الفذ العلم الفرد زعيم الشيعه آيت الله العظمى سيدنا الاعظم الحاج السيد حسين الطباطبائى
البروجرى ادام الله ايام افاضاته فى ٧ شهر ربيع الثانى ١٣٧٦ الاخر محمد على التوحيدى التبريزى.

معرفى سند: كتاب «مصابح الفقاهه(الجزء الاول)» توسط آيت

ص: ۲۱۴

الله میرزا محمدعلی توحیدی تبریزی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف:المطبعه الحیدریه، ۱۳۷۴ق.=۱۹۵۴م.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و محرر، توحیدی، محمدعلی، ۱۳۰۳-۱۳۵۳

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۴۵، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، F₅ADC₂D_{1-۴۰۰۸-۴۹۴D-۹۹B_۳-۸۷B_{۹۶}E۲۹۳F۱۶}

معجزه جاویدان

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : معجزه جاویدان

مشخصات ظاهری : ۲ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه النمله الى رئيس الملة زعيم الشیعه آیت الله العظمی فی العالمین مولی المعظم الحاج آقا حسین الطباطبائی البروجردی ادام الله ظله العالی علی رووس المسلمين و متعهم بطول بقائه سید ضیاءالدین روحانی.

معرفی سند: کتاب «معجزه جاویدان» توسط سید ضیاءالدین روحانی همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: قم:حکمت، ۱۳۷۷.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهداکننده و مولف، روحانی، ضیاءالدین

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۴۶ کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، ۶۴۹CE۷۳۱-۰۲۶B-۴۰۶۸-۸۴F۹-۲ECA۲EE۲۹۰F۷

مقتل الحسين او حدیث کربلا

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : مقتل الحسين او حدیث کربلا

مشخصات ظاهري : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم هديه الى سيد الامه و وارث الائمه الایه العظمى آقای حاج حسين الطباطبائی البروجردی ادام
الله ظله النجف/۲۳/صفر ۱۳۷۱ ه المولف

معرفی سند: کتاب «مقتل الحسين او حدیث کربلا» توسط سید عبد الرزاق موسوی مقرم همراه

صف: ۲۱۵

با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف:المطبعه الحیدریه، ۱۳۶۸ق.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، مقرم، عبدالرزاق، ۱۸۹۸ - ۱۹۷۱ م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۴۹، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, D۶۶۷۵۹۸۲-E۲D۰-۴۴AA-۹۶۲۹-۱۹A۴۶۷F۲F۹A۷

من توجیهات الاسلام

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : من توجیهات الاسلام

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

یادداشت : متن دستنوشته: هدیه دینیه علمیه الى أخى فى الله سماحة العالم الكبير السيد میرزا حسین البروجردی مع خالص التحيات محمود شلتوت، ۱۷ من شعبان سنہ ۱۴ - ۱۳۷۹ من؟ سنہ ۱۹۵۹ م

معرفی سند: کتاب «من توجیهات الاسلام» توسط محمود شلتوت همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: مصر:مطبوعات الاداره العامه للثقافه بالازهر، ۱۳۷۹ق.=۱۹۵۹م.

توصیفگر : بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده : پ، اهدا کننده و مولف، شلتوت، محمود، ۱۸۹۳ - ۱۹۶۳ م

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۵۰ کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF، vDv11B، B-، BAF-، CDC-BECF-۲۸۰۷۳۴۸۳۹۰ A۳

ن

نهاية النهاية في شرح الكفاية (الجزء الأول)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : نهاية النهاية في شرح الكفاية (الجزء الأول)

مشخصات ظاهري : ۲ برگ

يادداشت : متن دستنوشته هدیتی الى مكتبه سید الطائفه آیت الله العظمی سیدنا الحاج اقا حسین الطباطبائی البروجردی دام ظله السامی یوسف بن علی الایروانی الغروی

معرفی سند: کتاب «نهاية النهاية في شرح الكفاية (الجزء الأول)» توسط یوسف ایروانی همراه با نمونه خط

ص: ۲۱۶

ایشان به کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: دارالکتب الشرقيه، بي تا

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده، ایروانی، یوسف

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۵۴، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، ۱۱۲۵CC.۰۵-۷۱۵A-۴۵۴۷-۹۶AD-C۲۲۱۲۵۴۳۵۸DA

[نور الافهام شرح الارجوزه مصباح الظلام فى علم الكلام \(جزء الاول\)](#)

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: نور الافهام شرح الارجوزه مصباح الظلام فى علم الكلام (جزء الاول)

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: دارالایمان قم هدیه یسیره من الشارح الحقیر لسیدنا و ملاذنا المرجع العام و مولی الانام آیت الله الطباطبائی الحاج آقا حسین البروجردی معن الله المسلمين بدوام ظله و برکاته السامیه ۲۹ ج ۱ سنه

معرفی سند: کتاب «نور الافهام شرح الارجوزه مصباح الظلام فى علم الكلام (جزء الاول)» توسط آقای سیدحسین لواسانی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: تهران: چاپخانه حیدری، ۱۳۷۳ق

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و مولف، لواسانی، حسین

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۹۶ کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, ۴FC۸۹۲۴C-۰۰۴A-۴۷BB-۹CB۷-۵۹A۳۳۴۲DCD۷۶

و

وسائل الشیعه و مستدرکاتها (الطبقة الاولى)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

عنوان : وسائل الشیعه و مستدرکاتها (الطبقة الاولى)

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

يادداشت : متن دستنوشته: تقدمه الناشر الى فقيه اهل البيت عليهم السلام مولانا السيد حسين البروجردي دام ظله مرتضى الرضوی الكشمیری
النجف الاشرف ۱۴ شوال ۱۳۷۷ هجري

معرفی سند: کتاب «وسائل

ص: ۲۱۷

الشیعه و مستدرکاتها (الطبقة الاولى)» توسط مرتضی الرضوی الکشمیری النجف الاشرف همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: سید مرتضی رضوی کشمیری، ۱۳۷۷ق.=۱۹۵۸م.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و ناشر، رضوی، سیدمرتضی، ۱۳۰۸ -

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۵۵، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای: CF، E۳۸FC۸A۸-۸FAC-۴۲B۹-AD۶۶-۰BE۶۷۷۸۱C۵۴C

[وسائل الشیعه و مستدرکاتها \(جلد دوم\)](#)

زبان: عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: [وسائل الشیعه و مستدرکاتها \(جلد دوم\)](#)

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: تقدمه الناشر الى فقيه اهل البيت عليهم السلام مولانا السيد حسين البروجردی دام ظله مرتضی الرضوی الکشمیری النجف الاشرف ۱۴ شوال ۱۳۷۷ هجری

معرفی سند: کتاب «وسائل الشیعه و مستدرکاتها (جلد دوم)» توسط مرتضی الرضوی الکشمیری همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: قاهره: سید مرتضی رضوی کشمیری، ۱۳۷۷ق.=۱۹۵۸م.

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: پ، اهداکننده و ناشر، رضوی، سیدمرتضی، ۱۳۰۸ -

جستجوی کمکی: ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۵۶، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, C۹۷۳۳C۱E-۶۳۲۴-۴۱۷۸-۹۱۵۳-۶۶۳۲E۶۷۰۵۷CE

[وفات الصديقه الزهراء عليها السلام](#)

زبان : عربی

نوع سرشناسه : ع

پدیدآور : سید عبد الرزاق موسوی مقرم

عنوان : وفات الصديقه الزهراء عليها السلام

شرح پدیدآور : سید عبد الرزاق موسوی مقرم

وضعیت نشر : نجف، المطبعه الحیدریه

سال نشر : ق ۱۳۷۰

مشخصات ظاهری : ۱ برگ

فروست : لینک

یادداشت :

ص: ۲۱۸

اهدا کننده اثر: کتاب «وفات الصدیقه الزهراء علیها السلام» توسط آقای سید عبد الرزاق موسوی مقرم و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است.

متن دستنوشته: بسم الله الرحمن الرحيم هدیه المؤلف الى سید الامه و وارث الائمه ال آیه الكبرى آقای حاج حسین الطباطبائی البروجردی ادام الله ظله النجف / ۱۳۷۱/۳/۳ هجری

توصیفگر: بروجردی، حسین

هدیه

شناسه افزوده: ه

جستجوی کمکی: پ، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی: ۸۳۸۵۸ کتابخانه آیت الله بروجردی

مشخصات ورود اطلاعات: باقریان

رکوردهای مرتبط: ۸۳۸۵۷

فارسی - عربی

ص

صفحه من رحله الامام الزنجاني و خطبه فى الاقطار العربيه و العواصم الاسلاميه

زبان: فارسی - عربی

نوع سرشناسه: ع

عنوان: صفحه من رحله الامام الزنجاني و خطبه فى الاقطار العربيه و العواصم الاسلاميه

مشخصات ظاهری: ۱ برگ

یادداشت: متن دستنوشته: هدیه الى سماحة آیت الله العظمی و المرجع الاعلی الحاج السيد حسین البروجردی دام ظله الناشر محمد رشید هویدی ۲۲/۵/۱۳۶۶

معرفی سند: کتاب «صفحه من رحله الامام الزنجاني و خطبه فى الاقطار العربيه و العواصم الاسلاميه» توسط آقای محمد رشید هویدی و همراه با نمونه خط ایشان به آیت الله العظمی بروجردی اهدا شده است

مشخصات نشر اثر اهدایی: نجف: مطبعه الغری، ۱۳۶۶ق

شناسه افزوده : پ، اهداکننده، هویدی، محمدرشید

جستجوی کمکی : ع، کتابشناسی بروجردی مستقل

Aux. Search : AU

موجودی فیزیکی : ۸۳۸۸۷، کتابخانه آیت الله بروجردی رحمه الله عليه

داده های رایانه ای : CF, F.vF9EF6-vA70.-4D5C-A233-4DC46186.5EB

ص: ۲۱۹

بسمه تعالیٰ

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ ه.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسريع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البيت عليهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتواهای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری
۴. صرفاً ارائه محتواهای علمی
۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده‌ی نویسنده‌ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزو و ماهنامه
  ۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی
  ۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و ...
  ۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...
  ۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com
  ۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ...
  ۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی
  ۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
  ۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)
  ۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)
  ۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و ... در ۸ فرمت جهانی:
- JAVA.۱
ANDROID.۲
EPUB.۳
CHM.۴
PDF.۵
HTML.۶
CHM.۷
GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقليد و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعة و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

